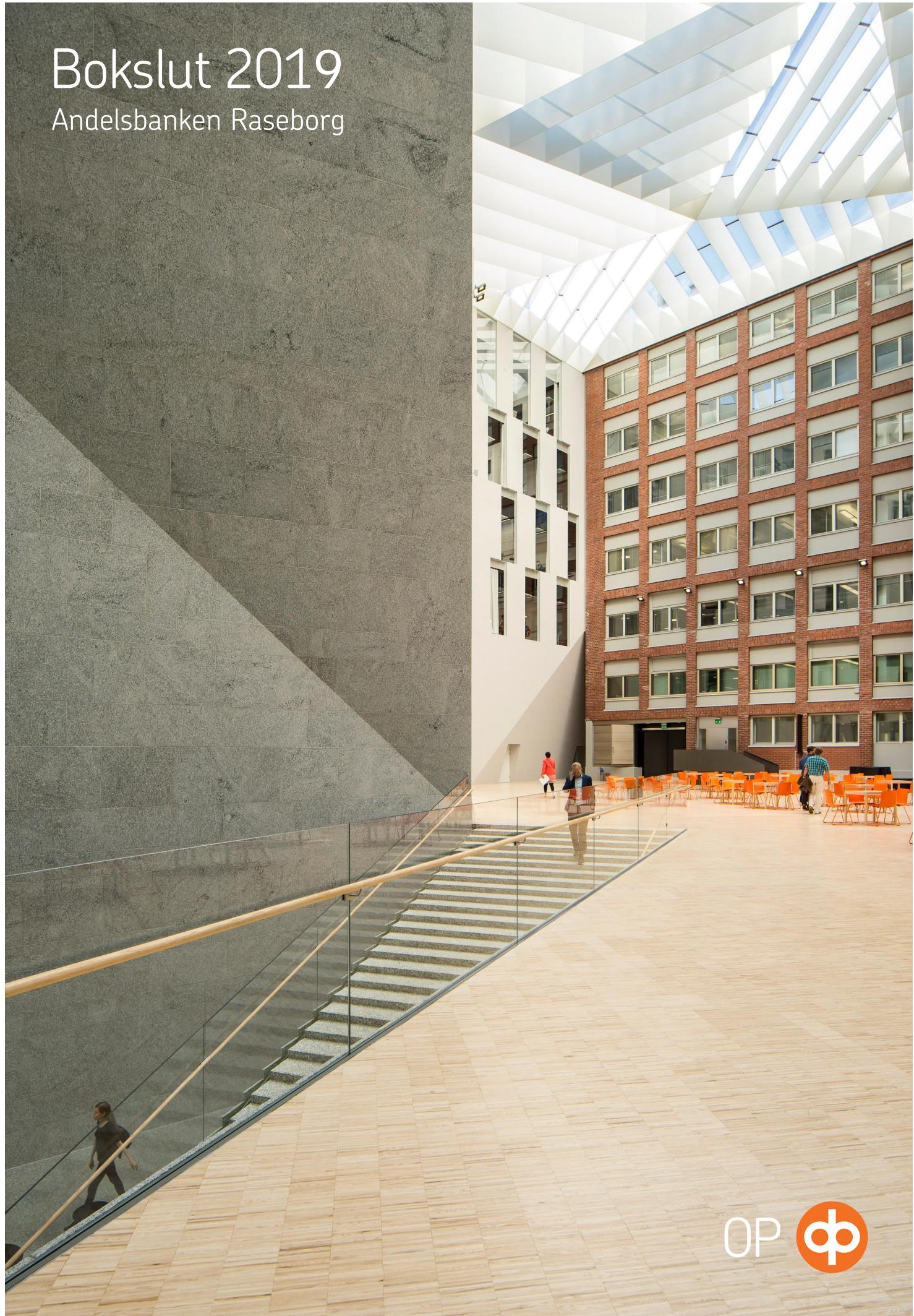

Bokslut 2019

Andelsbanken Raseborg

OP

INNEHÅLL

sida

1 - 48 Verksamhetsberättelsen

49 - 52 Andelsbankens resultaträkning och balansräkning

53 - 56 Finansieringsanalys

**57 - 114 Noterna till andelsbankens och resultaträkning
och balansräkning**

De viktigaste principerna för upprättandet av bokslutet i andelsbanken

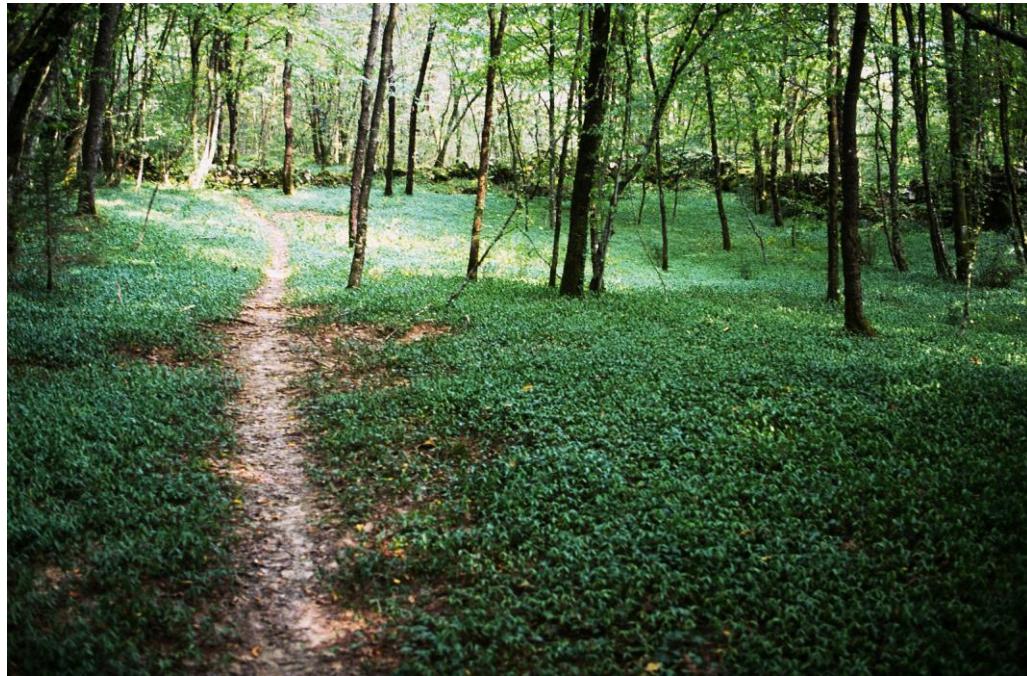
Noter

**115 - 134 Förteckning över bokföringsböcker, verifikatsslag samt
utredning om hur de förvaras**

135 Styrelsens underskrift

135 Förvaltningsrådets bestyrkande

135 Revisorernas anteckning om utförd revision

**ANDELSBANKEN
RASEBORGS
VERKSAMHETS-
BERÄTTELSE**

2019

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Omvärlden är i en ständig och snabb förändring. Det har blivit allt svårare att förutspå vad som händer i politiken, ekonomin och affärsverksamheten. En organisation behöver vara flexibel och beredd att göra snabba förändringar, samt hela tiden utveckla sin verksamhet. Banken har under året fått en ny matrisorganisation med långsiktigt mål att verka mera självgående och främja samarbete i hela organisationen.

Verkställande direktör Lars Björklöf gick i pension efter 18 år i bankens tjänst. Mats Enberg (43) tillträdde som ny verkställande direktör 1.7.2019. Från 1.9.2019 fick banken en ny ledningsgrupp. Den består av Martina Holmström (HR direktör), Mats Lundström (affärområdesdirektör, företag) och Hans Wikberg (affärsområdesdirektör, privat). Bankens förvaltningsråd valde Maria Pietola till ny ordförande på sitt möte 26.11.2019.

Till Andelsbankens grunduppgift hör även att bidra till verksamhetsområdets välmående. Det kan vi göra på olika sätt om vi lyckas i vår affärsmässiga roll. I år har vi bl.a. bidragit till att 60 ungdomar via lokala föreningar fått ett sommarjobb i två veckors perioder. Det är viktigt för banken att området är livskraftigt och att det finns föreningar som bidrar till verksamhetsområdets dragningskraft. Därför understöder banken ekonomiskt många lokala föreningar och kulturella evenemang.

Därtill har banken gett föreläsningar gällande ekonomi i skolor och arrangerat utbildning i användning av digitala redskap.

Under året har banken försökt komma närmare kunderna genom att aktivt delta i olika mässor och evenemang på området. Även pop-up verksamhet i t.ex. lokala matbutiker har arrangerats flera gånger under året. Banken har också ökat sin synlighet i sociala medier.

Banken har också haft olika välmående projekt för att ge verktyg åt personalen att hitta balansen mellan fritid och arbete. Personalen behöver må bra på individnivå för att kunna bygga ett framgångsrikt lagarbete. Om banken lyckas med det får kunderna betjäning med bättre kvalitet. Personalundersökningen som gjordes under slutet av året förbättrades sedan tidigare och var på en hög nivå.

Banken öppnade en mottagningspunkt i Ingå, vilken har tagits väl emot. Banken erbjuder kunder i Ingå alla våra experttjänster med tidsbokning. Banken erbjuder dagliga-, kredit-, placerings-, förmögenhetsförvaltning, företags- och juridiska tjänster. Kassatjänster erbjuds i Ekenäs alla dagar i veckan. Därtill erbjuds disponent tjänster i dotterbolaget OP-Filia och förmedlingstjänster i OP Hem som är samägt med Åbonejdens Andelsbank.

Som lokal aktör vill banken vara nära sina kunder och under året har det gjorts åtgärder för att förbättra tillgängligheten. Det bör vara enkelt för kunden att få kontakt med banken och sin ansvarsperson.

Ägarkundernas antal ökade med hela 471 st. och uppgick till 11 233. Bankens totala antal kunder ökade med 345 st. och var 21 279.

Andelsbanken Raseborg hade affärsmässigt en positiv utveckling under år 2019. Rörelseresultatet efter bonusutbetalning var 2,687 milj. euro. Banken betalade bonus åt ägarkunder 1,190 milj. euro.

Affärsvolymen uppgick till 830 milj. euro och ökade med 4,9 %, vilket är betydligt snabbare än verksamhetsområdets tillväxt. Utestående fordringar var 432 milj. euro (+2,8 %) och depositioner av allmänheten 282 milj. euro (+3,8 %). Volymen för placeringar uppgick till 109 milj. euro (+18,0 %). En stark börsutveckling och nyförsäljning var orsaken till den mycket positiva tillväxten.

Det helägda dotterbolaget OP-Filia gjorde ett bra resultat 184 t euro. OP Hem gjorde ett svagt positivt resultat.

Nyckeltal

Nyckeltal	2019	2018	Förändring
Rörelsevinst, 1000 euro	2 687	1 559	72,3
Kostnaderna i relation till intäkterna, %	66,8	82,34	-15,54
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	4,72	2,94	1,78
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	28,45	31,35	-2,9
Antal anställda i genomsnitt	39	39	-
Ägarkunder	11 233	10 762	471

OP Gruppen

Andelsbanken Raseborg är en inlåningsbank i andelslagsform som ägs av sina medlemmar och som bedriver lokal hushållsbanksrörelse inom sitt verksamhetsområde. Alla medlemmar är ägarkunder och varje medlem har en medlemsandel som ger lika rättigheter.

Andelsbanken hör till OP Gruppen som är en ledande finländsk finansgrupp. Den består av de självständiga andelsbankerna och deras centralinstitut OP Andelslag (tidigare OP-Pohjola anl) jämte dotterföretag. OP Andelslag och dess dotterföretag OP-Tjänster Ab och OP Kortbolaget Abp ansvarar för utvecklingen och produktionen av centraliseringade tjänster till OP Gruppen och dess medlemsbanker. OP Andelslag fungerar som en strategisk ägarsammanslutning för hela OP Gruppen samt som det centralinstitutet som svarar för gruppstyrning och tillsyn.

Andelsbanken är ett medlemskreditinstitut till OP Andelslag. OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut bildar tillsammans med sammanslutningarna i deras finansiella företagsgrupper en sådan sammanslutning som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (Sammanslutningslagen). Enligt sammanslutningslagen svarar centralinstitutet och medlemskreditinstituten för varandras skulder och förbindelser och tillsynen av deras kapitaltäckning, likviditet och exponeringar övervakas på sammanslutningsnivå. OP Gruppens försäkringsbolag omfattas inte av det solidariska ansvaret.

Andelsbanken som medlemskreditinstitut är inte skyldigt att ge ut en sådan halvårsrapport som avses i 12 kapitlet 12 § i kreditinstitutslagen. Medlemskreditinstitutet är inte skyldiga att ge ut uppgifterna om kapitaltäckningen (uppgifterna enligt Pelare III) i sin helhet, utan de ges ut för sammanslutningen av andelsbanker.

Omvärlden

Omvärlden

Tillväxten i den globala ekonomin avtogs efter hand under 2019 och var i snitt den längsammaste sedan årtiondets början. Särskilt svag var utvecklingen i industrin och världshandeln. I och med den dämpade ekonomiska utvecklingen var inflationen fortfarande långsam.

I september sänkte Europeiska centralbanken inlåningsräntan från -0,4 procent till -0,5 procent. Dessutom återupptog ECB i början av november sina värdepappersköp på marknaden för 20 miljarder euro per månad.

De korta marknadsräntorna sjönk något under 2019. De längre räntorna sjönk tydligare, men under slutet av året återhämtade sig räntorna från sensommarens pessimistiska stämningar. På aktiemarknaden steg kurserna under slutet av året, då de största riskerna hade dämpats. Aktiemarknaden stärktes klart under året.

Enligt preliminära uppgifter bromsades den ekonomiska tillväxten i Finland upp en aning från året innan. Den ekonomiska tillväxten bars upp av konsumtionen och exporten av tjänster.

Varuexporten blev lidande av trögheten på exportmarknaden. Tillväxten i byggverksamheten avtog och i sin helhet utvecklades investeringarna svagt. Bostadsmarknaden piggnade till mot slutet av året. Efterfrågan riktade sig fortfarande till mindre höghusbostäder, och i snitt steg priserna endast något.

Befolkningsutvecklingen i Raseborg var betydligt positivare än under de senaste åren. Utvecklingen per 30.9.2019 var + 22 st. På övriga verksamhetsområdet var utvecklingen svagt negativ. Den svaga befolkningsutvecklingen och ofördelaktiga åldersstrukturen sätter ändå press på kommuner och andra aktörer på verksamhetsområdet att hela tiden anpassa sin verksamhet efter de lokala förhållandena. Åldersstrukturen ökar sjukvårdkostnaderna samtidigt som den andel av befolkningen som arbetar minskar, vilket i sin tur sätter press på den kommunala ekonomin.

Verksamhetsområdets aktivitet inom företagssektorn har varit tillfredsställande med flera större investeringar inom industrin och nyproduktion av lägenheter. Även antalet bostadsaffärer ökade under 2019 med ca 4,5 % och det gjordes ca 500 st. affärer på verksamhetsområdet. Medelpriiset har sjunkit, vilket påverkar bostadskreditgivningens volym negativt.

Inom handeln fortsätter den negativa trenden där konsumenten köper mindre och i flera kanaler än tidigare. Det har lett till att allt flera affärslokaler står tommna i centrum. Därtill är prissättningen global vilket gör det svårt för mindre aktörer att verka lönsamt.

Banken känner allt mer av det utdragna ränteläget, där de korta marknadsräntorna är negativa. Enligt nuvarande prognosser kommer 12 månaders euribor att visa ett positivt förtecken år 2023. Detta sätter press på räntenettot och bankens lönsamhet. Därtill amorteras kreditstocken i snabb takt vilket ytterligare sätter press på ränenettot. Utvecklingen av nuvarande och nya tjänster gör att OP grupper investerar 300 milj. euro på årsnivå, vilket utgör en betydande kostnadspost i banken. De ökade myndighetskraven på kapital uppbindet i kreditgivning gör det svårare att bevilja krediter. Detta kan i fortsättningen hämma tillväxten på det lokala planet om kraven på kreditgivning ytterligare skärps.

Företagsansvar

Företagsansvaret är en fast del av OP Gruppens och andelsbankernas affärsrörelse och strategi. Grunden för ansvaret är OP Gruppens grunduppgift, gemensamma värden, starka kapitaltäckning och kompetenta riskhantering, vilka stöds av den kundägda affärsmallen. Med åtgärderna i anslutning till företagsansvaret beaktar OP Gruppen det ekonomiska och sociala ansvaret samt miljöansvaret. OP Gruppens mål inom företagsansvaret är att vara en föregångare inom branschen i Finland. OP Gruppen har förbundit sig till att iakta de tio principerna om mänskliga rättigheter, rättigheter i arbetslivet, miljöprinciper och antikorruption i enlighet med FN:s Global Compact-initiativ. OP har sedan 2009 förbundit sig att iakta FN:s principer för ansvarsfull placering. OP Gruppen undertecknade 2019 som grundande medlem, principerna för ansvarsfull bankverksamhet enligt FN:s miljöprogram Finance Initiative (UNEP FI). På grupplivet baserar sig OP Gruppens samhällsansvarsrapport på GRI-standarder. Rapporten utgör en del av OP Gruppens årsrapport på adressen op-year2019.fi.

Väsentliga händelser under räkenskapsperioden

Banken sålde hela sitt innehav i Oy Eke Golf Ab vilket orsakade en försäljningsförlust på - 299 t euro.

Banken sålde hela aktieistocken i Fab Pojo 1.11.2019 vilket orsakade en förlust på – 90 t euro.

Banken öppnade en mottagningspunkt i köpcentret Ingå Strand i maj månad.

Verkställande direktör Lars Björklöf avgick med pension 30.6.2019

Ekon.mag Mats Enberg tillträddes som verkställande direktör 1.7.2019. Han har jobbat i bankens tjänst sedan 2004.

Maria Pietola valdes på höstens förvaltningsråd till ny ordförande. Hon efterträddes av Thomas Blomqvist som avgick på sommaren då han blev minister.

Förvaltningsrådet utsåg Camilla Karlsson och Patrik Gustafsson till nya styrelsemedlemmar på höstens möte.

Koncernstrukturen och förändringar i den under räkenskapsperioden

Till Andelsbanks koncernen hör förutom banken, dotterbolaget OP-Filia Oy Ab och Fastighetsaktiebolaget Köpmansgatan 6 i Karis, Fastighetsaktiebolaget Stationsvägen 1 i Ekenäs, Fastighetsaktiebolaget Formansallén 2 i Ekenäs, Fastighetsaktiebolaget Hangö Forum i Hangö, Fastighetsaktiebolaget Kimito Arkadia i Kimito och Åbonejdens OP-Fastighetscentral.

Andelsbankens skyldighet att uppföra koncernbokslut har upphört år 2019. Inget dotterbolags balans överskrider 1 % av bankens balans och dotterbolagens sammanräknade slutbalans överstiger inte 5 % av bankens slutbalans.

Väsentliga händelser efter räkenskapsperioden

Inga andra väsentliga händelser inträffade efter räkenskapsperiodens slut i Andelsbanken Raseborg.

Andelsbankens resultat

Utvecklingen av de mest centrala intäkts- och kostnadsposterna som påverkat rörelsevinsten under de tre senaste åren presenteras i tabellen nedan.

Resultatanalys	2019	2018	Förändring, %	2017
1000 euro				
Intäkter				
Räntenetto	5 339	4 765	12,04	4 490
Övriga intäkter				
Intäkter från eget kapitalinstrument	2 205	2 073	6,35	2 004
Provisionsintäkter, netto	2 751	3 003	-8,39	2 726
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	-342	45	-862,77	23
Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verklig värde via fonden för verklig värde	-	-		
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas*				7,7
Nettoresultat av säkringsredovisning	-	-		-
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	-94	-48	95,67	-245
Övriga rörelseintäkter	200	213	-6,34	438
Totalt	4 720	5 287	-10,73	4 954
Intäkter totalt	10 058	10 052	0,07	9 444
Kostnader				
Personalkostnader	2 282	2 151	6,09	2 402
Övriga administrationskostnader	3 119	2 990	4,3	2 633
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella	117	1 796	-93,47	1 704

och immateriella tillgångar			
Övriga rörelsekostnader			
Kostnader totalt			
Förväntade kreditförluster från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	1 200	1 339	-10,38
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden*	6 719	8 277	-18,82
Förväntade kreditförluster och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar	653	216	202,71
Rörelseinst (-förlust)			68,63
	-	-	-
	2 687	1 559	72,3
			1 451

* en rad enligt standarden IAS 39. Standarden IFRS 9 togs i bruk 1.1.2018.

År 2018 gjordes en nedskrivning av fastigheter, vilket förklarar den stora skillnaden i jämförelse med 2019. Räntenettot var 5,339 milj. euro och ökade med 12,01 % tack vare god kredittillväxt, lyckade räntederivat och lägre räntekostnader.

Provisionsintäkter samlades enligt följande:

Provisionsintäkter	2019	2018	Förändring, %
1000 euro			
Inlåning	8	14	-45,74
Utlåning	741	868	-14,6
Betalningsrörelse	1 240	1 110	11,72
Värdepappersförmedling och emission	136	129	5
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	499	480	3,9
Garantier	62	96	-34,78
Förmedling av försäkringar	620	675	-8,19
Övriga	1 009	1 095	-7,85
Totalt	4 315	4 467	-3,41
OP-bonus	-1 190	-1 123	5,95
Provisionsintäkter totalt	3 125	3 344	-6,55
Provisionskostnader	374	341	9,64
Provisionsintäkter, netto	2 751	3 003	-8,39

Provisionsintäkterna var 4,315 milj. euro och sjönk med – 3,4%, främst p.g.a. lägre intäkter från skadeförsäkringar och ränteskydd. Därtill minskar kreditstocken i OP-Bostadslånebanken Abp vilket genererar mindre provisionsintäkter.

Provisionerna från betalningsrörelsen och kapitalförvaltningen ökade. I provisionsintäkterna ingår som en avdragspost den OP-bonus som beviljats till ägarkunderna.

Under jämförelseperioden beslut representantskapet vid pensionskassan OP-Eläkekassa, som förvaltar det lagstadgade arbetspensionsskyddet för OP Gruppens personal, att överföra ett pensionsansvar på cirka 1,1 miljarder euro till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen. Överföringen genomfördes vid slutet av 2018. Till följd av överföringen intäktsförde Andelsbanken Raseborg 2018 en extra återbetalning av solvenskapital på sammanlagt 236 942,25 tusen euro. För överföringen intäktsfördes 2019 dessutom 46 142,90 tusen euro extra återbetalning av solvenskapitalet. De extra återbetalningarna av solvenskapital redovisas under pensionskostnaderna bland personalkostnaderna i resultaträkningen. I övrigt minskade personalkostnaderna något till följd av effektiviseringen av verksamheten.

De övriga rörelsekostnaderna ökade av OP Gruppens interna debiteringar.

De förväntade kreditförlusterna för fordringar ökade kraftigt från jämförelseperioden p.g.a. skärpta krav av Europeiska Centralbanken och enstaka fordringar där kundens rating försvagats.

Förväntade kreditförluster			
1000 euro	2019	2018	Förändring, %
Förväntade kreditförluster totalt	653	216	202,71
Förväntade kreditförluster av kredit- och garantistocken, %	0,18	0,07	0,11

Omslutning och åtaganden utanför balansräkningen

Centrala balans- och åtagandeposter

Utvecklingen av de centrala balans- och åtagandeposterna under de tre senaste åren och förändringen under räkenskapsperioden 2019 presenteras i tabellen nedan.

Centrala balans- och åtagandeposter				
	31.12.2019	31.12.2018	Förändring, %	31.12.2017
1000 euro				
Omslutning	470 386	456 761	2,98	421 141
Utlåning	354 177	326 224	8,57	288 459
Skuldebrev	-	-		478
Aktier och andelar	44 467	44 522	-0,12	44 999
Inlåning	282 250	271 972	3,78	263 087
Eget kapital	53 184	51 411	3,45	50 301
Åtaganden utanför balansräkningen	-	22 133	-100	13 697

Utvecklingen av utlåningen

Nya krediter beviljades under räkenskapsperioden för 78 milj. euro, vilket är 9,7 milj. euro mindre än året innan. Kreditstocken uppgick i slutet av räkenskapsperioden till totalt 432 milj. euro, varav 354 milj. euro i bankens egen balans. Tillväxten i kreditstocken jämnade ut sig och tillväxttakten för bolån bromsades upp från året innan.

Problemfordringarna och exponeringarna med anstånd utvecklades på följande sätt under räkenskapsperioden:

Problemfordringar och exponeringar med anstånd			
	31.12.2019	31.12.2018	Förändring, %
1000 euro			
Nödlidande fordringar			
Över 90 dagar förfallna fordringar	4 171	5 549	- 25 %
Nödlidande fordringar med anstånd	1 709	1 601	7 %
Förmodas inte bli betalda	244	328	-26 %
Presterande exponeringar med anstånd			
Problemfordringar totalt	2 218	3 621	- 39 %
	15 218	14 284	7 %
	19 388	19 833	-2 %

I siffrorna i tabellen har förväntade kreditförluster dragits av. Som över 90 dagar förfallna fordringar rapporteras det återstående kapitalet på en fordran där räntan eller kapital förfallit till betalning men inte betalats på tre månader. Som exponeringar med anstånd rapporteras fordringar där avtalsvillkoren omförhandlats på grund av att kundens betalningsförmåga försämrats. Som fordringar som förmodas inte bli betalda rapporteras övriga fordringar i de svagaste kreditklasserna.

Fastighetsinnehav

Andelsbankens fastighetsinnehav består av rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter.

Fastighetsinnehav		31.12.2019	31.12.2018
1000 euro			
Rörelsefastigheter			
Uppbundet kapital		7 423	7 353
Procent av omslutningen		1,58	1,61
Förvaltningsfastigheter			
Uppbundet kapital		7 346	7 518
Procent av omslutningen		1,56	1,65
Verkligt värde		5 090	5 465
Nettointäkter, %		4,47	5,2
Kapital uppbandet i fastigheter totalt		14 769	14 871
Procent av omslutningen		3,14	3,26

Det uppbundna kapitalet för fastighetssammanslutningar består av aktielägenheternas bokföringsvärde ökat med aktielägenhetens lånandeandel.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter ingår i balansräkningen för 7,42 milj. euro, för dem bokfördes under räkenskapsperioden nedskrivningar för 0 euro. Uppskrivningar fanns vid räkenskapsperiodens slut för 0 euro. Uppskrivningar återfördes under räkenskapsperioden för 0 euro.

Förvaltningsfastigheter

På förvaltningsfastigheterna bokfördes under räkenskapsperioden nedskrivningar för 0 euro. I förvaltningsfastigheterna ingick vid räkenskapsperiodens slut uppskrivningar för 0 euro. Uppskrivningar återfördes under räkenskapsperioden för 0 euro.

Under räkenskapsperioden såldes förvaltningsfastigheter till ett bokföringsvärde av 158 tusen euro.

Utvecklingen av den övriga placeringsverksamheten

Fordringar på kreditinstitut, varav merparten består av fordringar på OP Företagsbanken Abp, uppgick till 58,5 milj. euro (73,3).

Vid slutet av räkenskapsperioden hade andelsbanken placeringar i centralinstitutets andelskapital för totalt 44 milj. (44).

Skulder till allmänheten och offentlig sektor

Utvecklingen av inlåningen från allmänheten och övriga skulder beskrivs i tabellen nedan. Övriga skulder består av skulder i korta pengar och lån förmedlade ur statens medel.

Skulder till allmänheten och offentlig sektor			
1000 euro	31.12.2019	31.12.2018	Förändring, %
Inlåning			
Betalningsrörelsekonton	159 629	159 647	-0,01
Sparkonton	13 214	12 814	3,12
Placeringskonton	108 736	98 840	10,01
	31.12.2019	31.12.2018	Förändring, %
Inlåning i valuta	672	671	0,07
Totalt	282 250	271 972	3,78
Övriga skulder	42	62	-32,16
Skulder till allmänheten och offentlig sektor totalt	282 293	272 035	3,77

Utvecklingen av övrigt främmande kapital och övriga åtaganden

Skulderna till kreditinstitut, som består av skulder till OP Företagsbanken Abp och av s.k. mellankrediter till OP-Bostadslånebanken Abp, var 123,8 milj. (123,8).

Andelsbanken har inte emitterat obligationslån.

De övriga posterna i främmande kapital består närmast av kortfristiga betalningsförmedlingsposter samt resultatregleringar i anslutning till periodiseringen av intäkter och kostnader i bokslutsskedet.

Eget kapital och reserver

Andelsbanken Raseborgs sammanlagda egna kapital ökade med 3,45 procent till 53,2 milj. euro (51,4).

Andelskapital

Andelskapitalet uppgick till 25,5 milj. euro (26,5). Vid slutet av räkenskapsperioden hade ägarkunderna placeringar i medlemsandelar för 1,2 milj. euro (1,1) och i Avkastningsandelar för 24,4 milj. euro (25,3). Vid slutet av räkenskapsperioden fanns uppsagda Avkastningsandelar för 1,9 milj. euro (2,7) och uppsagda medlemsandelar för 44 tusen euro (46 tusen).

Andelsbanken betalade 3,25 procent i ränta på Avkastningsandelarna för 2018, dvs. totalt 816 888,86 euro. På medlemsandelskapitalet betalandes ingen ränta för 2018.

Andelsbanken kan enligt lagen om andelslag och andelsbankens stadgar ha medlemsandelar som medför medlemsrättigheter samt Avkastningsandelar som utgör frivilliga andelar. I andelsbankens andelskapital ingår 11 233 medlemsandelar. Varje medlem är skyldig att ta en medlemsandel i andelsbanken och att för den som teckningspris betala en medlemsinsats på 100 euro. I andelsbankens andelskapital ingår 243 682 Avkastningsandelar. Avkastningsandelar kan tecknas endast av andelsbankens medlemmar, och styrelsen beslutar om emissionen av Avkastningsandelar. Det nominella beloppet på en Avkastningsandel och den avkastningsinsats som ska betalas till andelsbanken som teckningspris för Avkastningsandelen är etthundra (100) euro.

Då medlemskapet upphört eller en medlemsandel eller Avkastningsandel sägs upp återbetalas medlemsinsatsen och avkastningsinsatsen i enlighet med andelsbankens stadgar, lagen om andelslag och lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform under de förutsättningar som nämns i de här lagarna. En medlemsinsats och en avkastningsinsats kan

återbetalas 12 månader efter slutet av den räkenskapsperiod under vilken medlemskapet har upphört eller avkastningsandelsägaren sagt upp andelen. För återbetalningarna krävs tillstånd av tillsynsmyndigheterna, om bestämmelserna så kräver.

Andelsbanken har dock rätt att vägra att återbetalा medlemsinsatser och avkastningsinsatser under den tid som andelsbanken är verksam. Andelsbanken kan senare besluta att återta den här vägran. Bankens styrelse beslutar vid behov om förbudet mot återbetalning och upphävningen av det. Om full återbetalning inte är möjlig något år, ska den obetalda delen betalas ur det egena kapital som står till förfogande enligt de följande bokslutet. Ovan fastställda rätt till efterhandsåterbetalning av obetalda delar upphör dock efter det femte följande bokslutet. På obetalda delar betalas inte ränta.

Andelsbanken har rätt att lösa in alla Avkastningsandelar. Andelsbankens styrelse ska besluta om att utnyttja lösningsrätten. För en inlösen krävs tillstånd av centralinstitutet och av tillsynsmyndigheterna, om bestämmelserna så kräver.

Övrigt eget kapital

Tidigare uppskrivningar återfördes ur uppskrivningsfonden för 0 euro.

Reserver

Avskrivningsdifferensen minskade med 15 167,79 tusen euro eftersom bankens planenliga avskrivningar under räkenskapsperioden överskred de maximala avskrivningar som tillåts enligt näringsskattelagen. Kreditförlustreserven ökade/minskade med 0 euro.

Kapitalbasen och kapitaltäckningen

Vid beräkningen av kapitalkravet för andelsbankens kreditrisk tillämpas internmetoden. Kapitalkravet för marknadsrisker beräknas enligt schablonmetoden. Också kapitalkravet för operativa risker beräknas enligt schablonmetoden.

OP Gruppen offentliggör mer detaljerade kapitaltäckningsuppgifter enligt den s.k. Pelare III i samband med bokslutet. OP Gruppens bokslut och kapitaltäckningsuppgifterna enligt Pelare III kan läsas i nättjänsten www.op.fi.

Andelsbankens kapitalbas bildades enligt följande:

	31.12.2019	31.12.2018
Kapitalbas 1000 euro		
Kärnprimärkapital (CET1)		
Eget kapital*	53 184	51 411
Bokslutsdispositioner med avdrag för uppskjuten skatteskuld	4 404	4 408
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde, och försiktig värdejustering	-1 164	-337
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	56 424	55 482
Resultat under räkenskapsperioden som inte är verifierat	-2 679	-3 297
Planerad vinstutdelning och obetald vinstutdelning från föregående räkenskapsperiod	0	0
Andelskapital som dras av från kapitalbasen	-983	-1 696
Immateriella tillgångar	-14	-18
ECL** - Förväntade förluster underskott	-2 209	-1 995
Kärnprimärkapital (CET1) totalt	50 539	48 475
Primärkapital (T1) totalt	50 539	48 475

Supplementärkapital (T2)		
ECL** - Förväntade förluster överskott	-	-
Supplementärkapital (T2) totalt	50 539	48 475
Kapitalbas totalt	50 539	48 475

*exkl. eventuell uppskjuten skatteskuld i anslutning till uppskrivningsfonden

**Förväntade kreditförluster

Från kärnprimärkapitalet har dragits av de uppsagda andelskapital som återbetalats till kunderna. Räkenskapsperiodens resultat har inte inräknats i kapitalbasen.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp		
	31.12.2019	31.12.2018
Kreditrisken		
Schablonmetoden (SA)	1 737	8 454
Företagsexponeringar	466	6 525
Exponeringar mot stater, centralbanker och offentlig sektor	1 149	1 703
Övriga exponeringar	122	226
Internmetoden (IRB)	55 132	55 141
Företagsexponeringar ¹⁾	44 693	41 990
Företagsexponeringar – sme-företag	10 439	13 151
Företagsexponeringar – Övriga Hushållsexponeringar ²⁾	49 955	19 907
Med säkerhet i fastighet	44 846	15 733
Övriga hushållsexponeringar	5 109	4 174
Aktieexponeringar	530	659
Övriga poster	53 460	53 248
Kreditrisk totalt	160 815	137 408
Marknadsrisk	0	0
Operativ risk	16 822	17 197
Totalt	177 637	154 606

1) På exponeringarna mot företag och institut tillämpas IRBA:s s.k. basmetod (FIRB), dvs. vid beräkningen av riskvikterna för de här exponeringarna tillämpar banken egna estimat för sannolikheten för fallissemang (PD).

2) Vid beräkningen av riskvikterna för hushållsexponeringarna tillämpar banken egna estimat för sannolikheten för fallissemang (PD), förlusten vid fallissemang (LGD) och konverteringsfaktorn (CF).

Kapitalrelationer		
(%)	31.12.2019	31.12.2018
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	28,45	31,35
Primärkapitalrelation (T1)	28,45	31,35
Kapitalrelation	28,45	31,35
Kärnprimärkapitalrelation (CET1) för sammanslutningen av andelsbanker	19,6	20,5

*September 2019

Kapitalkrav		
	31.12.2019	31.12.2018
1000 euro	50 539	48 475
Kapitalbas	18 654	16 236
Kapitalbaskrav + buffertkrav*	31 885	32 240
Kapitalkravets överskott		

*Minimikrav 8 %, kapitalkonserveringsbuffert 2,5 % och ett eventuellt ländervist kontracykliskt buffertkrav

Det totala riskvägda exponeringsbeloppet för hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet ökade 2019 till följd av ECB:s riskviktskoefficienter. Ökningen i det totala riskvägda exponeringsbeloppet försvagade också kapitaltäckningen.

Andelsbanken planerar att 2020 börja använda en ny definition på fallissemang.

Exponeringsbeloppet växte mera än kärnkapitalet vilket ledde till en sämre kärnprimärkapitalrelation. Det berodde främst på förändrade / skärpning av beräkningsgrunder för hushållsexponeringar.

Formler för nyckeltalen:

Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %

$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1) totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$

Primärkapitalrelation (T1), %

$\frac{\text{Primärkapital (T1) totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$

Kapitalrelation, %

$\frac{\text{Sammanlagd kapitalbas}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$

Solidariskt ansvar

I enlighet med sammanslutningslagen utgörs sammanslutningen av andelsbanker av sammanslutningens centralinstitut OP Andelslag, den affärssbank som är centralt finansiellt institut för andelsbankerna, OP Företagsbanken Abp, centralinstitutets övriga medlemskreditinstitut, företagen i centralinstitutets och medlemskreditinstitutens finansiella företagsgrupper samt sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag varav de ovan nämnda företagen ensamma eller tillsammans äger över hälften. OP Andelslags medlemmar utgjordes vid räkenskapsperiodens slut av cirka 147 andelsbanker samt OP Företagsbanken Abp, OP-Bostadslånebanken Abp och OP-Kortbolaget Abp. Tillsynen över sammanslutningen av andelsbanker är gruppaserad.

Centralinstitutet och dess medlemskreditinstitut är solidariskt ansvariga för varandas skulder. En borgenär som inte av ett medlemskreditinstitut har fått betalning för en fordran som förfallit till betalning, kan kräva betalning av centralinstitutet när huvudförfiktelsen har förfallit till betalning. I nämnda fall ska centralinstitutet upprätta en i lagen avsedd fördelningsplan för varje medlemskreditinstituts ansvarsandel. Det solidariska ansvaret fördelas i förhållande till kreditinstitutens senast fastställda balansräkningar.

Medlemskreditinstituten är skyldiga att i enlighet med 5 kap. i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker delta i stödåtgärder för att förhindra att ett annat medlemskreditinstitut försätts i likvidation samt i betalningen av skulder som centralinstitutet betalat för ett medlemskreditinstituts räkning. Om centralinstitutet är insolvent har medlemskreditinstituten dessutom enligt lagen om andelslag en obegränsad tillskottsplikt för centralinstitutets skulder.

Centralinstitutet är skyldigt att ge sina medlemskreditinstitut anvisningar om deras interna kontroll och riskhantering, deras verksamhet för att trygga likviditeten och kapitaltäckningen samt om enhetliga redovisningsprinciper vid upprättandet av sammanslutningens konsoliderade bokslut.

Insättningsgaranti och investerarskydd

Enligt lagen om finansiell stabilitet ska inlåningsbankerna höra till insättningsgarantifonden. De inlåningsbanker som hör till OP Gruppen betraktas vad gäller insättningsgarantin som en enda bank. Insättningsgarantifonden ersätter insättarnas fordringar på inlåningsbankerna inom OP

Gruppen högst upp till 100 tusen euro. OP Gruppens inlåningsbanker är andelsbankerna och OP Företagsbanken Abp. OP Gruppens avgifter i enlighet med det nya systemet har beskrivits i punkten Myndighetsavgifter i principerna för upprättandet av bokslutet.

Ersättningsfonden för investerarskydd betalar ersättningar till icke-professionella investerare då ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut till följd av annat än tillfälligt betalningsoförmåga inte avtalsenligt kan betala klara och ostridiga fordringar. Beloppet av ersättningen är 90 procent av beloppet av fordringarna, högst 20 tusen euro. Enligt lagstiftningen om ersättningsfonden för investerare betraktas de banker som hör till OP Gruppen som en enda bank i fråga om investerarskyddet.

Enligt bestämmelserna om resolution har resolutionsmyndigheten rätt att ingripa i villkoren för bankens skulder på ett sätt som påverkar borgenärens ställning. Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board) i Bryssel. Resolutionsmyndigheten ska för OP Gruppen fastställa ett minimibelopp enligt resolutionslagen på grupplanet.

Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen

Nyckeltal	2019	2018	2017*
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	4,72	2,94	3,22
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,58	0,38	0,42
Soliditet, %	12,24	12,22	13,43
Kostnads/intäktsrelation, %	66,8	82,34	81,39

* Nyckeltalen motsvarar de nyckeltal som publicerats i bokslutet för 2017. De har inte justerats retroaktivt.

Formler för nyckeltalen

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %

$$\frac{\text{Rörelseinst} \text{ (-förlust)} - \text{Inkomstskatt}^*}{\text{Eget kapital och minoritetsandel} + \text{Ackumulerade bokslutsdispositioner} \\ \text{minus uppskjuten skatt (medeltalet vid årets början och slut)}} \times 100$$

Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %

$$\frac{\text{Rörelseinst} \text{ (-förlust)} - \text{Inkomstskatt}^*}{\text{Balansomslutning i genomsnitt} \\ \text{(medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut)}} \times 100$$

Soliditet, %

$$\frac{\text{Eget kapital och minoritetsandel} + \text{Ackumulerade} \\ \text{bokslutsdispositioner minus uppskjuten skatt}}{\text{Balansomslutning}} \times 100$$

Kostnads/intäktsrelation, %

$$\frac{\text{Administrationskostnader} + \text{Avskrivningar och nedskrivningar av} \\ \text{materiella och immateriella tillgångar} + \text{Övriga rörelsekostnader} \\ \text{Räntenetto} + \text{Intäkter från egetkapitalinstrument} + \\ \text{Provisionsintäkter, netto} + \text{Nettointäkter från värdepappershandel och} \\ \text{valutaverksamhet} + \text{Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas} + \\ \text{Nettoresultat av säkringsredovisning} + \text{Nettointäkter från förvaltningsfastigheter} + \\ \text{Övriga rörelseintäkter} + \text{Andel av intresseföretagens resultat (netto)}}{\text{Nettointäkter från företagsverksamhet} + \text{Andel av intresseföretagens resultat (netto)}} \times 100$$

* Med beaktande av skatteinverkan som ingår i bokslutsdispositionerna

Riskhantering

Organisering av och principer för riskhantering samt bankens riskposition

Riskhanteringen baseras på yrkesskicklighet och försiktighet hos de personer som fattar rörelsebeslut samt på en systematisk mätning, analys och begränsning av riskerna. Riskhanteringens viktigaste syfte är att trygga bankens riskhanteringsförmåga och att säkerställa att banken inte i sin verksamhet tar så stora risker att lönsamheten, kapitaltäckningen, likviditeten eller kontinuiteten i bankens verksamhet äventyras. Riskhanteringsförmågan bildas av en högklassig riskhantering som är dimensionerad enligt verksamhetens omfattning och krav samt en tillräcklig kapitaltäckning och likviditet som baserar sig på lönsam affärsrörelse.

Andelsbankens riskpolicy innehåller de riktlinjer, åtgärder, mål och begränsningar för riskhanteringen som behövs för att styra affärsrörelsen så att de linjedragningar som fastställts i gruppens strategi, principer för risktoleranssystemet och gruppens riskpolicy genomförs.

Andelsbankens riskhantering har ordnats i enlighet med OP Andelslags allmänna instruktioner för medlemsbankerna. Andelsbankens förvaltningsråd övervakar styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av andelsbanken. Förvaltningsrådets revisionskommitté har biträtt bankens förvaltningsråd i att utföra dess tillsynsplikt samt för sin delbedömt bankens riskposition och riskhanteringens tillräcklighet.

Styrelsen ansvarar för att riskhanteringssystemen är tillräckliga. Den fastställer målen för affärsverksamheten, limiter för kapitaltäckningen och de olika riskslagen samt övervakar och följer regelbundet upp bankens affärsrörelse, riskhanteringsförmåga och riskläge.

Verkställande direktören ansvarar för att riskhanteringen och kapitalutvärderingen verkställs och organiseringen av uppgifterna i anslutning till dem. Verkställande direktören rapporterar regelbundet bankens rörelse, riskhanteringsförmåga och riskposition till styrelsen, förvaltningsrådet och OP Andelslag.

Andelsbanken förhåller sig moderat till risktagning. Riskhanteringsförmågans tillräcklighet i förhållande till bankens risker analyseras på basis av riskmätarna och det ekonomiska kapitalkravet.

Genom kapitalplanering säkerställs proaktivt att bankens kapitaltäckning är tillräcklig med hänsyn till nuvarande och kommande risker. Dessutom säkerställer man med kapitalplaneringen att målsättningarna för bankens tillväxt, lönsamhet och kapitaltäckning är ändamålsenliga och konsekvent uppställda i förhållande till varandra. I kapitalplanen ingår bl.a. målen för kapitalnivån samt en beredskapsplan för oförutsedda situationer som kan påverka kapitaltäckningen. I första hand säkerställs att kapitalbasen är tillräcklig genom att hålla bankens lönsamhet skälig. Dessutom ger banken sina ägarkunder möjlighet att teckna Avkastningsandelar, som räknas till kärnprimärkapitalet. Bankens riskhanteringsförmåga är tillräcklig och riskpositionen är stabil.

Kreditrisker

Med kreditrisk avses att en motpart inte fullgör sina avtalsenliga betalningsförpliktelser, vilket leder till ekonomisk förlust för banken. Syftet med hanteringen av kreditriskerna är att redan före ett kreditbeslut minska sannolikheten för kreditförluster och begränsa och förhindra att riskerna i anslutning till redan fattade kreditbeslut förverkligas.

Hanteringen av kreditrisker baserar sig på god kundkändedom, aktiv hantering av kundrelationer, gedigen yrkesskicklighet, omfattande dokumentation och säkerheter. Den dagliga kreditprocessen och kvaliteten på den spelar en central roll i hanteringen av kreditrisken.

En förutsättning för all kreditgivning är att kundens skuldbetalningsförmåga är tillräcklig. Kreditbesluten ska vara omsorgsfulla och övervägda, och de ska basera sig på anvisningar om beslutsfattandet, gällande och aktuella kreditklasser samt på säkerheter, som normalt ska vara betryggande.

Bankens bedömning av en kunds skuldbetalningsförmåga och kreditrisk består av en kreditklassificering samt uppgifter om betalningsbeteende, och för företagskunder vid behov också av bokslutsanalys och -prognoser, branschöversikter, kreditvärdighetsbedömningar samt eventuella andra dokument.

Tillräckligheten hos privatkundernas betalningsförmåga ska säkras i händelse av en räntehöjning. Kunderna kan skydda sig mot en räntestegring genom att för sina krediter använda fast ränta, räntetak eller räntekorridor. Höga finansieringsgrader ska undvikas vid beviljningen av kredit. Kunderna erbjuds försäkringar som tryggar återbetalningen vid sjukdom och arbetslöshet.

Mot de problem som kan förutses vidtas åtgärder så tidigt som möjligt. Om man vill granska utvecklingen av den ekonomiska situationen, beloppet på kreditrisken och betalningsbeteendet intensivare för vissa kunder, sätts de under specialobservation.

För nykreditgivningen och kreditstocken hos gruppen och dess banker har ställts upp kreditklassvisa målvärden för att kvaliteten på kreditportföljen ska hållas god. Kreditriskernas utveckling följs regelbundet upp i relation till de limiter, kontrollgränser och mål som fastställts. Dessutom följs kvaliteten och strukturen hos kreditportföljen, säkerheternas täckning samt problemfordringarna upp. Kreditriskerna limiteras och kreditprocessen kontrolleras inom ramen för OP Gruppens riskhanteringssystem.

Stor exponering är sådana åtaganden hos en och samma kund eller kundgrupp, vilkas sammanlagda belopp efter förlustreserver uppgår till minst 10 procent av den kapitalbas som täcker exponeringen. Enligt bestämmelserna får maximibeloppet för en enskild exponering uppgå till högst 25 procent av kapitalbasen, med tillstånd av centralinstitutet till högst 40 procent. Bankens kapitalbas för täckning av exponeringarna uppgick i december 2019 till totalt 50,5 milj. euro.

Banken har ingen kundgrupp vars exponering överstiger 10 procent av kapitalbasen.

Likviditetsrisken

Likviditetsrisken inom bankrörelsen består av en strukturell finansieringsrisk och en kortfristig likviditetsrisk. Med strukturell finansieringsrisk avses den osäkerhet som förknippas med kreditgivning på lång sikt och som beror på den återfinansieringsrisk som förorsakas av finansieringens struktur. Den kortfristiga likviditetsrisken utgörs av risken för att banken inte klarar av väntade och oväntade, nuvarande och framtida betalningar utan inverkan på kontinuiteten i affärsrörelsen, lönsamheten eller kapitaltäckningen.

Den strukturella finansieringsrisken följs upp med differensen mellan kreditgivningen och placeringarna samt maturitetsstrukturen för finansieringen av dem. Likviditetsrisken följs upp som en differens mellan bankens kassaflöde för inkomster och utgifter och likviditeten sköts via OP Företagsbanken Abp:s checkkonto. Den strukturella finansieringsrisken hanteras med hjälp av OP Gruppens principer och anvisningar för likviditetshantering och de kontrollgränser som centralinstitutet har fastställt för andelsbankerna. Fördelningen av bankens finansiella tillgångar och skulder beskrivs i noterna.

OP Andelslag har i egenskap av centralinstitut för sammanslutningen av andelsbanker beviljat sina medlemskreditinstitut ett undantag i enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, enligt vilken det på medlemskreditinstitut inte tillämpas sådana krav på kreditinstitutets likviditet som avses del tre i EU:s tillsynsförordning. Likviditeten enligt förordningen övervakas och rapporteras för sammanslutningen av andelsbanker.

Marknadsrisker

Med marknadsrisk avses risken för förlust eller uteblivna intäkter då marknadspriset eller marknadsprisets volatilitet förändras i ofördelaktig riktning. I marknadsriskerna ingår ränteriskerna, prisriskerna och fastighetsriskerna i placeringsrörelsen för alla balansposter och poster utanför balansräkningen samt kreditspreadrisken i placeringsrörelsen och marknadens likviditetsrisk, som innebär risk för att en tillgångspost inte kan säljas i planerad tid eller till önskat pris.

Syftet med hanteringen av marknadsrisker är att identifiera, mäta, avgränsa, följa upp och kontrollera bankens marknadsrisker så att bankens lönsamhet eller kapitaltäckning inte äventyras.

Den väsentligaste marknadsrisken inom bankrörelsen är ränteintäktsrisken, dvs. effekten av en förändring i räntorna på räntenettot. En ränterisk uppkommer genom att kreditgivningen och upplåningen är bundna till olika räntor eller har olika räntejusteringstidpunkter, varvid förändringar i räntenivån realiseras i räntenettot. Andelsbankens ränterisk från kreditgivningen och upplåningen hanteras med OP Gruppens produkter för centralbanksplacering och centralbanksfinansiering, val av räntebindning för OP-Bostadslånebankens mellankredit samt med de modeller för derivatskydd av ränterisken som används i gruppen. Av dem är den centralaste skyddet av det euriborbundna ränteflödet i utlåningen med ränteswappar.

Andelsbanken har under räkenskapsperioden tillämpat säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde då den garderat det euriborbundna ränteflödet i utlåningen mot en räntesänkning eller en långvarig period med låga räntor. Vid säkring av kassaflödet har en del av den euriborbundna kreditstockens framtida ränteflöden bytts ut till fast ränta med hjälp av ränteswappar.

I Bankrörelsen avses med valutarisk den resultatrisk eller risk för förändringar i marknadsvärde som förorsakas banken vid förändringar i valutakurserna. En öppen valutaposition uppkommer då beloppet av fordringar och skulder i samma valuta avviker från varandra. I OP Gruppen koncentreras valutarisken till OP Företagsbanken, och valutapositionen för en enskild andelsbank begränsar sig i praktiken till resevalutakassan.

Med aktierisken avses den inkomstrisk och risk för förändring av marknadsvärde som förorsakas av förändringar i marknadskurserna för aktier och andra dyliga instrument. Merparten av aktieplaceringarna är placeringar inom OP Gruppen. Den övriga placeringsverksamheten är liten.

Med fastighetsrisk avses sådana värdeminsknings-, avkastnings- och skaderisker som riktar sig till andelsbankens och dess koncernföretags fastigheter eller aktier och andelar i fastighetssammanslutningar. Fastigheterna har försäkrats till verkligt värde. Bankens styrelse behandlar regelbundet fastighetsinnehavet och riskerna i anslutning till det. Den regelbundna behandlingen omfattar också investeringar, reparationer och andra åtgärder. Vid uppföljningen fästs uppmärksamhet bland annat vid beloppet uppbundet kapital i fastigheter i förhållande till bankens omslutning och nettoavkastningen på kapital uppbundet i förvaltningsfastigheter samt förvaltningsfastigheternas verkliga värden.

Andelsbanken bedriver ingen egentlig fastighetsrörelse, utan fastighetsinnehavet består främst av kontorsfastigheter i eget bruk.

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att bristfälliga eller felaktiga processer, system eller yttrre faktorer förorsakar ekonomisk förlust eller andra skadliga följer. Den operativa risken innehåller också en juridisk risk, säkerhetsrisk och dataskyddsrisker.

Compliance-risken är en del av den operativa risken. Compliance-risken innebär risker som förorsakas av att externa bestämmelser, interna rutiner samt behöriga rutiner och etiska principer i kundrelationerna inte iakttas. Både den operativa risken och compliance-risken kan också framkomma som förlorat eller försvagat anseende eller förtroende.

Den operativa risken är till sin natur en kvalitetsrisk, som man försöker förebygga med omsorgsfull och högklassig verksamhet. Målet för hanteringen av operativa risker är att identifiera och bedöma eventuella och realiserade operativa risker samt att utveckla rutiner och en företagskultur som förebygger risker. De operativa riskerna bedöms och riskläget rapporteras regelbundet till styrelsen.

Compliance-risken hanteras bl.a. genom att beakta ändringar i lagstiftningen samt genom anvisningar och utbildning inom organisationen.

Strategirisker

OP Gruppen följer en gemensam strategi på grupplanet från vilken andelsbankerna härleder sina egna realiseringssplaner för strategin. Strategirisker uppkommer av förändringar i omvärlden och konkurrensmiljön samt förändringar i kundbeteendet och långsamma reaktioner på dessa förändringar, strategiska val och genomföringen av strategin. Den strategiska risken reduceras genom ständig planering, som bygger på analyser och prognosar av kundernas kommande behov, olika branschers och marknadsområdets utveckling samt konkurrensläget.

Servicenätverket

OP Gruppens servicenät består av flera kanaler såsom nät- och mobiltjänster, telefontjänster samt landets mest omfattande kontorsnät. Vid slutet av året hade banken kontor i Karis, Ekenäs, Hangö och Kimito. Därtill hade banken en mottagningspunkt i Ingå som fungerar med tidsbokning.

OP Gruppen har investerat avsevärt i utveckling av mobila tjänster och nättjänster. I synnerhet de mobila tjänsternas betydelse har ökat inom såväl privat- som företagskundernas ärenden.

Ägarkunder

Antalet ägarkunder i banken ökade under räkenskapsperioden med 471 medlemmar till 11 233 vid slutet av räkenskapsperioden. Ökningen berodde på den aktiva kundrekryteringen.

Personalens ersättningssystem

OP Gruppens rörliga ersättningar fördelar sig på kort siktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. Styrelsen fattar beslut om Andelsbankens löne- och ersättningspolitik samt utbetalningen av ersättningar.

OP Gruppens långfristiga ersättningssystem på grupplanet består av ett ersättningssystem avsett för ledningen samt en personalfond avsedd för den övriga personalen. Ersättningssystemet presenteras i bokslutsnoterna.

Personalen

Personalomsättningen under året var stor. Per 31.12.2019 hade banken 39 personer anställda och antalet årsverken var 34,6. Under året gick fyra personer med långvariga tjänsteförhållanden bakom sig i pension och två personer avslutade sina arbetsförhållanden. Under året gjordes sju nyanställningar och den ena av kapitalförvaltarna flyttades tillbaka till banken från Åbonejdens Andelsbank.

Andelsbankens bolagsstyrning

Fullmäktige

Andelsbanken Raseborgs ägarkunder utövar sin beslutanderätt genom ett bland ägarkunderna valt fullmäktige, som i enlighet med vad förvaltningsrådet har beslutat består av minst 25 och högst 40 fullmäktigemedlemmar. Antalet ledamöter i nuvarande fullmäktige är 25.

Fullmäktigemedlemmarna väljs på det sätt som bestäms i andelsbankens valordning genom majoritetsval var fjärde år. Valbar till fullmäktige är en person med gott anseende, som anlitar andelsbankens tjänster, är en röstberättigad ägarkund och myndig. Valbar till fullmäktige är dock inte en person som är anställd av andelsbanken eller ett företag som hör till dess koncern eller verkställande direktören eller en ledamot i förvaltningsrådet eller styrelsen för andelsbanken eller ett företag som hör till dess koncern under den tid som uppdraget pågår och de fem åren som följer efter att uppdraget upphört.

Ordinarie fullmäktigesammanträde hålls en gång om året före utgången av maj och där behandlas bland annat följande ärenden:

- fastställande av andelsbankens resultaträkning och balansräkning
- ansvarsfrihet för ledamöterna i förvaltningsrådet och styrelsen samt verkställande direktören
- beslut om åtgärder som föranleds av överskott
- antalet ledamöter i förvaltningsrådet, val av dessa samt deras arvoden
- beslut om val av och arvoden till revisorer.

Dessutom fattar fullmäktigesammanträdet beslut bland annat om ändringar i andelsbankens stadgar. Utöver ordinarie fullmäktigesammanträde kan extra sammanträden hållas då det anses vara nödvändigt. Bankens styrelse fattar beslut om sammankallande av fullmäktigesammanträdet.

Varje ägarkund har en röst vid valet av fullmäktige och varje fullmäktigemedlem har en röst vid fullmäktigesammanträdet.

Fullmäktigesammanträdet hölls 28.2.2019.

Förvaltningsrådet

Andelsbanken har ett förvaltningsråd, vars uppgift är att övervaka styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av andelsbanken. Förvaltningsrådet ska utse ledamöterna till styrelsen och en verkställande direktör och en eventuell ställföreträdare för verkställande direktören. Dessutom ska förvaltningsrådet fastställa ett reglemente för andelsbanken och anteckna för kännedom de anvisningar som enligt centralinstitutets anvisningar ska behandlas i förvaltningsrådet.

Förvaltningsrådet ger ett utlåtande med anledning av bokslutet till den ordinarie andelsstämma (fullmäktigesammanträdet). Det kan också ge styrelsen anvisningar i frågor som är av stor betydelse eller principiellt viktiga.

Andelsbankens förvaltningsråd fattar beslut om tidpunkten för valen, valdistrikten, antalet fullmäktigemedlemmar, röstningssättet, rösträtten samt antalet ledamöter i valnämnden och ledamöterna.

Förvaltningsrådet består enligt bankens stadgar av minst 12 och högst 19 ledamöter. Antalet ledamöter i förvaltningsrådet fastställs av fullmäktigesammanträdet och är nu 16. Ledamöterna väljs bland andelsbankens ägarkunder, och de ska representera medlemskåren på ett mångsidigt sätt. Mandattiden för en ledamot i förvaltningsrådet är tre år. Av förvaltningsrådet avgår årligen en tredjedel. Den övre åldersgränsen för en ledamot i förvaltningsrådet är 68 år, dock så att en person som har uppnått den här åldern får kvarstå i sitt uppdrag till slutet av den andelsstämma som beslutat om val av en ny ledamot.

Förvaltningsrådet sammanträdde 2019 totalt 3 gånger.

Förvaltningsrådets revisionskommitté

Förvaltningsrådet har i sin tillsynsuppgift biståts av en revisionskommitté med 3 ledamöter som förvaltningsrådet väljer inom sig. Revisionskommittén bistår förvaltningsrådet med att säkerställa att banken och bankens koncern administreras sakkunnigt på ett sätt som främjar bankens konkurrenskraft och framgång. Kommitténs ledamöter ska med beaktande av omfattningen på bankens verksamhet ha tillräckliga kunskaper om redovisning, bokföring, ekonomisk rapportering, bokslutspraxis och internrevision samt principerna för intern kontroll och insikter i bankbranschen och intjäningslogiken. Alla ledamöter i kommittén ska vara oberoende av banken. Kommittén ska varje år upprätta en verksamhetsplan och sammanträda minst två gånger per år på kallelse av kommitténs ordförande. Kommittén kan som föredragande och experter också höra personer som inte är ledamöter av kommittén.

Förvaltningsrådet har fastställt en arbetsordning för revisionskommittén.

Nomineringskommittén

Andelsbanken har en nomineringskommitté som bereder utnämningar av ledamöter till förvaltningen. Kommittén har 8 ledamöter. Syftet med kommittén är att bistå andelsbankens olika organ vid personal och säkerställa att beredningen av valprocessen är effektiv. Kommittén ska lägga fram förslag till andelsstämman/fullmäktige och förvaltningsrådet i ärenden som hör till organens beslutanderätt. Nomineringskommittén kan också lägga fram förslag i andra ärenden som tas upp på sammanträdena, om förvaltningsrådet eller styrelsen har bestämt att kommittén ska bereda ärendena. Dessutom ska kommittén bereda förslag till årliga och månatliga arvoden samt mötesarvoden och grunderna för kostnadsersättningar till ledamöterna i de olika förvaltningsorganen.

Förvaltningsrådet ska fastställa en arbetsordning för nomineringskommittén.

Styrelsen

Styrelsen leder andelsbankens verksamhet. Enligt bankens stadgar ska styrelsen främja andelsbankens intresse omsorgsfullt och sköta andelsbankens ärenden i enlighet med lagar och bankens stadgar, det reglemente som förvaltningsrådet har fastställt samt de anvisningar som centralinstitutet fastställt. Styrelsen har en allmän befogenhet att besluta om alla frågor i anslutning till bankens förvaltning och andra ärenden som inte enligt lag eller stadgar ankommer på andelsstämman/fullmäktigesammanträdet, förvaltningsrådet eller verkställande direktören. Styrelsen svarar för bankens strategiska ledning samt styr och övervakar bankens verkställande ledning. Styrelsens lagstadgade uppgift är att se till att tillsynen av andelsbankens bokföring och skötseln av bankens medel är ändamålsenlig.

Enligt andelsbankens stadgar består styrelsen av verkställande direktören under dennas tid i befattningen samt av 5–8 övriga ledamöter, som väljs av förvaltningsrådet och som ska vara ägarkunder i andelsbanken. Antalet ledamöter är för närvarande 6. Mandattiden för en styrelseledamot är ett år. Den övre åldersgränsen för en styrelseledamot är 68 år, dock så att en styrelseledamot som har uppnått den här åldern får kvarstå i sitt uppdrag till slutet av det förvaltningsrådssammanträde som beslutat om val av en ny ledamot. Den övre åldersgränsen för verkställande direktören när denna hör till styrelsen bestäms enligt uppdragsavtalet mellan andelsbanken och verkställande direktören.

Styrelsen väljer årligen vid det första sammanträdet efter ett val av ledamöter inom sig en ordförande och en vice ordförande. Andelsbankens verkställande direktör eller en anställd i andelsbanken får inte väljas till ordförande eller vice ordförande i styrelsen.

Styrelsen är beslutför då mer än hälften av dess ledamöter, ordföranden eller vice ordföranden medräknad, är närvarande. Under rapportåret sammanträddes styrelsen totalt 16 gånger.

Verkställande direktören

Bankens verkställande direktör ska främja andelsbankens intressen omsorgsfullt och sköta bankens dagliga förvaltning i enlighet med lagar och styrelsens anvisningar och föreskrifter samt de anvisningar som centralinstitutet fastställt. Verkställande direktören får vidta åtgärder som med beaktande av omfattningen och arten av bankens verksamhet är ovanliga eller vittsyftande endast om styrelsen har bemyndigat direktören till det eller styrelsens beslut inte kan inväntas utan att bankens verksamhet åsamkas väsentlig olägenhet.

Verkställande direktörens lagstadgade uppgift är att se till att bankens bokföring följer lagen och att skötseln av bankens medel har arrangerats på ett betryggande sätt.

De ledande organen

Fullmäktige

Andelsbankens fullmäktige utsågs vid valet 2017. Röstdningsprocenten vid valet var 17,67. Mandattiden för fullmäktigeledamöterna utgår 2021 vid valet av följande fullmäktige.

Fullmäktigeledamöter

Ronny Bo Avellan	Jordbrukskare	Raseborg
Pontus Baarman	Advokat	Helsingfors
Benita Ekhholm	Pensionär	Kimitoön
Roger Forss	Närvårdare	Kimitoön
Max Forsman	Controller	Raseborg
Tony Lindholm	Företagare	Raseborg
Magnus Henriksson	Infra- & fastighetschef	Raseborg
Susanne Holmberg	Agrolog	Raseborg
Sture Holmström	Agrolog	Kimitoön
Kirsti Jeffery	Lärare, pensionär	Hangö
Jonna Lappalainen	Sosionom	Kimitoön
Fredrik Laurén	Ekonom	Kimitoön
Otto Långvik	FT, Universitetslektor	Raseborg
Rurik Löfroos	EM	Raseborg
Tage Mansner	Agrolog	Raseborg
Rolf Nyström	pensionär	Hangö
Tuula Nyman-Karlsson	pensionär	Raseborg
Bjarne Roth	pensionär	Hangö
Christa Rothwell	Lärare	Raseborg
Björn Siggberg	Företagare	Raseborg
Thomas Sjöstrand	Exportchef	Kimitoön
Charlotte Snabb	Kögare, jordbrukskare	Raseborg
Daniel Kawecki	Företagare	Raseborg
Thomas Virranvuo	Köpman	Raseborg
Hannu Larinen	Pensionär	Raseborg

Förvaltningsrådet

inom parentes mandattidens begynnelseår och året då ledamoten står i tur att avgå

Ordförande

Pietola Maria Jordbrukskare Raseborg (2017-2020)*

Vice ordförande

Nyman Jörgen Controller Raseborg (2017-2020)

Övriga ledamöter

Enberg Axel Bokförare Raseborg	(2017-2020)*
Grönqvist Kaj Företagare Raseborg	(2019-2022)
Karlsson Ragna-Lise Köpman Raseborg	(2018-2021)
Larila Keijo Montör Hangö	(2018-2021)
Lundström Bernhard Affärsidkare Raseborg	(2017-2020)
Lyytikäinen Paavo pensionär Hangö	(2018-2021)
Paul Klara Filosofie magister Raseborg	(2019-2022)
Pellikka Jyrki Tullöverinspektör Hangö	(2017-2020)
Ruuska Pertti Arbetsledare Hangö	(2018-2021)
Tallberg Hanna Informatör Raseborg	(2019-2022)
Wessberg Nina Regissör Raseborg	(2018-2021)
Willberg Jouko Jordbrukare Kimitoön	(2019-2022)
Virtanen Jaakko Jordbrukare Kimitoön	(2018-2021)*

*Ledamot av förvaltningsrådets revisionskommitté

Styrelsen

Ordförande

Eklund Ola, Karis, f 1952
ingenjör

VD, Wintem Agency 2017-
ordförande i Andelsbanken Raseborgs styrelse 2002-
medlem i Andelsbanken Raseborgs direktion 1993-2002

Central arbetserfarenhet:

produktgruppsdirektör, Kuusakoski Oy 2001-2017
verkställande direktör för Oy Keräyspiste Ab 1979-2001
verkställande direktör för Romuliikkeiden Tukku Oy 1987-2001
verkställande direktör för Ser-Roll Oy 1999-2001

Centrala samtida förtroendeuppdrag:

medlem i Andelsbankscentralen Anl:s förvaltningsråd 1999-2019
ordförande för framtidsutskottet i OP-Andelslaget, 2018 –2019

Vice ordförande:

Hettula Eero, Ekenäs, f 1956
diplomingenjör 1983

Verkställande direktör i Västra Nylands handelskammare 2014 –
Andelsbanken Raseborgs styrelsес vice ordförande 28.11.2017 -
Andelsbanken Raseborgs styrelse 2011 –

Central arbetserfarenhet:

chef för personal och logistik, Koverhar stålverk, 1997 – 2000
chef för produktion, Koverhar stålverk, 2000 – 2002
chef för logistik och affärsstyrning, FNsteel 2002 – 2011
chef för HR och administration, FNsteel 2012

Centrala samtida förtroendeuppdrag:

Ordförande i styrelsen för C-Fiber Hanko 2016-

Övriga ledamöter:

Ahlvik Anders, Hangö, f 1964
ekonomie magister

verkställande direktör, Hangö Hamn Ab, 2015 -
Andelsbankens Raseborgs styrelse 2002-
medlem i Andelsbanken Raseborgs direktion 2002

Central arbetserfarenhet:

verkställande direktör för Hangö Stevedoring Ab 1996-2005
verkställande direktör för Raseborgs Näringslivscentral Ab 2005-2007

verkställande direktör för Karis Lastbilscentral Ab 2008-2014

Drugge Jan, Kimitoön, f. 1970,
agrolog

Försäljningschef Nordkalk Oy Ab 2016 –
Andelsbanken Raseborgs styrelse 28.11.2017 –
Andelsbanken Raseborgs förvaltningsråd 1993–2017

Central arbetserfarenhet:

Distriktsförsäljningschef på Nordkalk Oy Ab 2005–2016
Försäljningsrepresentant Grene Oy Ab 1994-2005

Centrala samtida förtroendeuppdrag:

Högre tjänstemännens representant i Nordkalks YTK (Yhteistoimintakomitea) 2009 –
Nordkalk Finlands representant i Rettig Groups Euroforum 2010 -
Medlem i Solkulla stiftelsens styrelse 2017-
Medlem i Kimitoöns kommunens revisionsnämnd 2017-
Dalsbostäder Oy Ab, styrelsemedlem 2019-

Lindholm Mats, Ekenäs, f 1971

Diplomingenjör 1997

Kvalitetschef och utbildningsansvarig lektor för byggnadsteknik, Yrkeshögskolan Novia, 2017 –
Andelsbanken Raseborgs styrelse 28.11.2017 – 26.11.2019
Andelsbanken Raseborgs förvaltningsråd 2008–2017

Central arbetserfarenhet:

Programansvarig lektor och avdelningschef för byggnadsteknikavdelningen i
Raseborg, Yrkeshögskolan Novia, 2008–2017
Kvalitetskoordinator, Yrkeshögskolan Novia, 2008–2016
Lektor och programchef för byggnadsteknikutbildningen, Yrkeshögskolan Sydväst 2000–2008

Centrala samtida förtroendeuppdrag:

Yrkeshögskolans representant i RATEKO-seminarier för byggbranschen 2000-
Yrkeshögskolans representant inom tekniksektorn i ARENE 2005-
Svenskspråkig representant för yrkeshögskolorna i nationella arbetsgrupper för
byggmästarutbildning 2006-
Representant i nationella planeringsgrupper för byggnadsarkitektutbildning 2013-

Lönnqvist Camilla, Ekenäs, f 1968

ekonomie magister 1996

ekonomichef, Helkama Emotor, 2001 -
Andelsbanken Raseborgs styrelse 2011 – 26.11.2019
Andelsbanken Raseborgs förvaltningsråd 2007 – 2011

Björklöf Lars, Vd, f 1954 (30.6.2019 pension)

agronom, diplomekonom

ledningsgruppens ordförande 2001-2019

Central arbetserfarenhet:

produktchef vid Hankkijas huvudkontor 1979–1982
Andelsbanken Raseborg distriktsdirektör Ekenäs 1982–1990
ekonomidirektör för Ferraria Ab 1990–1992
verkställande direktör för Eketvätt Ab 1992–2000

Centrala samtida förtroendeuppdrag:

viceordförande för styrelsen i Åbonejdens OP – Fastighetscentral Ab 2014-2019
styrelseordförande i OP-Filia Oy Ab 2015-2019
styrelsemedlem i Osuustoimintakeskus Pellervo ry. 2011-2019
ordförande i Finlands Svenska Andelsförbund 2010-2019
viceordförande för styrelsen i Västra Nylands Handelskammare 2013-2019
medlem av direktionen för AXXELL Utbildning 2011-
styrelseordförande i Finnbolt Ab 2009-

Mats Enberg, f. 1975 (1.7.2019)

ekonomie magister

ledningsgruppens ordförande 2019 -

ledningsgruppens medlem 2011 - 2019

Central arbetserfarenhet:
 Placeringschef, Andelsbanken Raseborg, 2005
 Kontorschef, Andelsbanken Raseborg, 2006
 Företagsfinansieringschef, Andelsbanken Raseborg, 2007–2009
 Bankdirektör, Företagsbanken, Andelsbanken Raseborg, 2009–
 Centrala samtida förtroendeuppdrag:
 styrelsemedlem i Eke Golf Ab 2012 –
 styrelsemedlem i OP-Filia Oy Ab 2017 –
 styrelsemedlem i Åbonejdens OP-Fastighetscentral 2019 –

Nya styrelseledamöter från 27.11.2019

Gustafsson Patrik, Ekenäs, f. 1975
 ingenjör, 1999
 Teknisk direktör, Karis telefon, 2005 –
 Andelsbanken Raseborgs styrelse 27.11.2019 –
 Central arbetserfarenhet:
 VD, Ekenäs stadsnät, 2008 –
 Centrala samtida förtroendeuppdrag:
 Axxell utbildning Ab, direktionsmedlem 2013 –
 C-Fiber Hanko Oy, styrelsemedlem 20.10.2016 –
 Ekenäs Energi Ab, styrelsemedlem 27.6.2017 –

Karlsson Camilla, Ekenäs, f. 1965
 filosofie magister, 1989
 HR Manager, Geberit Finland, 2010 –
 Andelsbanken Raseborgs styrelse 27.11.2019 –
 Central arbetserfarenhet
 HR Manager, Fiskars, 1989–2010

Verkställande direktören

Mats Enberg
 verkställande direktör 1.7.2019 –
 Övriga uppgifter finns under styrelsen

Ledningsgruppens sammansättning

Holmström Martina, f.1981
 ekonomie magister
 VDs ställföreträdare 2017-
 ledningsgruppens medlem 1.1.2016 –
 Ansvarsområde:
 Bankdirektör, privatkunder, Andelsbanken Raseborg, 2010 – 2015
 Privatbanken 1.1.2016 – 30.8.2019
 HR-direktör 1.9.2019 –
 Central arbetserfarenhet
 Enhetschef, privatkunder, Andelsbanken Raseborg, 2007
 Kontorsdirektör, Andelsbanken Raseborg, 2008 – 2009
 Centrala samtida förtroendeuppdrag:
 styrelsemedlem i TsOPKK 2017 – 2019

Lundström Mats, f. 1969
 skogsbruksingenjör
 Ansvarsområde
 Affärsområdesdirektör för företagskunder 1.9.2019
 Central arbetserfarenhet
 Kustens skogscentral 1992-2000
 Försäljningsstöd inom IT, Tekla Oyj, 2000-2001
 Betalrörelsechef, Kundansvarig chef, Andelsbanken Raseborg 2001-31.8.2019

Wikberg Hans, f. 1975
 ekonomie magister
 Ledningsgruppens medlem 1.9.2019 –
 Ansvarsområde
 Affärsområdesdirektör för privatkunder 1.9.2019
 Central arbetserfarenhet
 Kapitalförvaltare, Åbonejdens Andelsbank, 1.4.2014-31.8.2019
 Kapitalförvaltare, Östra Nylands Andelsbank, 1.4.2010-31.3.2014
 Finansieringsrådgivare, Andelsbanken Raseborg, 2.1.2007-31.3.2010

Revisorerna

Fullmäktigesammanträdet återvalde CGR-samfundet KPMG Oy Ab. Till huvudansvarig revisor valdes CGR Fredrik Salonen att granska bankens och dotterbolagens förvaltning och räkenskaper.

Övrig inspektion

Internrevisionen bistår Andelsbankens styrelse och ledning i att styra, kontrollera och säkerställa verksamheten genom att granska den interna verksamheten. OP Andelslags Internrevision svarar för den interna revisionen. Internrevisionen är en av affärsrörelserna oberoende funktion som granskar hela OP Gruppens interna kontrollsysteem, riskhantering samt lednings- och förvaltningsprocessernas tillräcklighet och effektivitet.

Internrevisionen iakttar i sitt arbete Internrevisionens verksamhetsprinciper samt de internationella branschstandarderna för internrevision, som fastställts av IIA (Institute of Internal Auditors).

Internrevision har utförts indirekt som en del av revisionen av OP Gruppens centraliseringade funktioner samt som revision av andelsbankerna. Internrevisionen bedömer i sina revisioner kontrollen av och den interna tillsynen av t.ex. OP Gruppens centraliseringade datasystem och verksamhetsprocesser samt riskhanteringens och riskhanteringsmetodernas ändamålsenlighet.

Framtidsutsikter

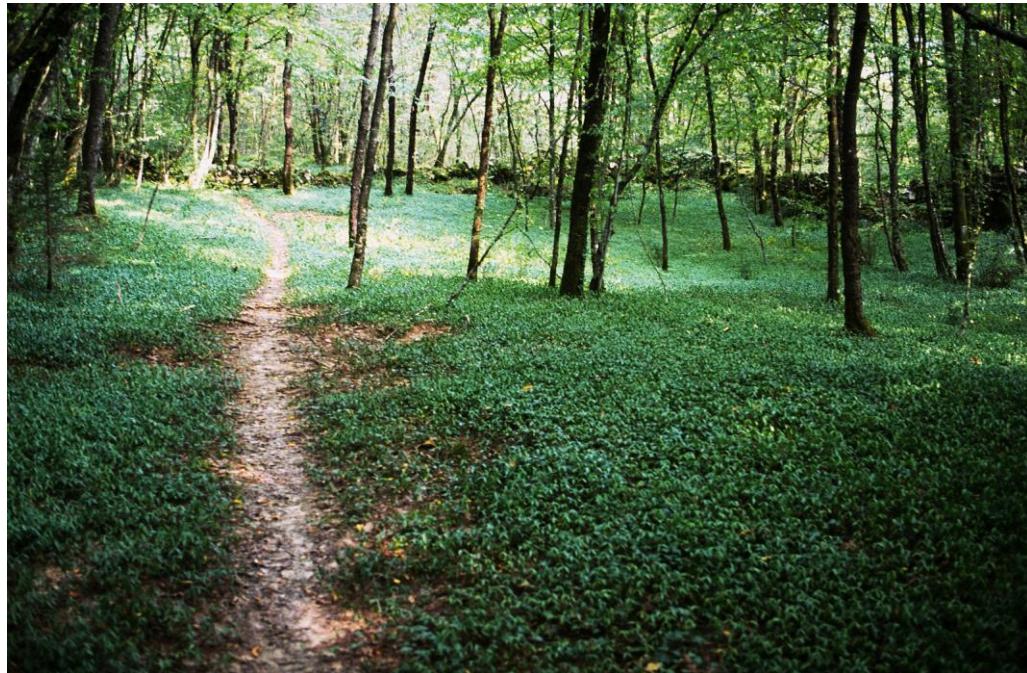
Den ekonomiska utvecklingen förblir dämpad inom Finlands viktigaste exportområden. Europeiska centralbanken har bestämt att styrräntorna hålls oförändrade eller lägre tills inflationsutsikterna motsvarar målet. Den ekonomiska tillväxten i Finland förblir långsam, då utvecklingen i exporten dämpas och byggandet minskar. Hushållens efterfrågan stöds ändå av den gynnsamma utvecklingen i reallönerna och den fortsatt relativt starka arbetsmarknaden. Också på bostadsmarknaden förblir utsikterna stabilt positiva.

Styrelsens förslag till disposition av överskott

Andelsbankens utdelningsbara tillgångar (utdelningsbara överskott) var 23 911 863,23 euro, av vilket räkenskapsperiodens vinst (överskott) var 2 678 846,92 euro.

Räkenskapsperiodens vinst (det överskott som balansräkningen utvisar) föreslås disponeras så att i ränta på Avkastningsandelar betalas 3,25 procent, dvs. totalt 790 897,01 euro. Av räkenskapsperiodens vinst (överskott) kvarstår 1 887 949,91 euro på kontot för balanserad vinst.

Det har inte skett några väsentliga förändringar i andelsbankens finansiella ställning efter räkenskapsperiodens slut. Bankens solvens är god och den föreslagna utdelningen äventyrar inte enligt styrelsen bankens solvens.

OSUUSPANKKI RAASEPORIN TOIMINTAKERTOMUS

2019

HALLITUksen TOIMINTAKERTOMUS

Maailma on jatkuvassa ja nopeassa muutoksessa. On vaikeampaa ja vaikeampaa ennustaa mitä poliitikkassa, taloudessa ja liiketoiminnassa tapahtuu. Organisaation tulee olla joustava ja valmis tekemään nopeita muutoksia, sekä koko ajan kehittää toimintaansa. Pankki on vuoden aikana saanut uuden matriisi organisaation, pitkääikaistavoitteena on olla itsetoimivampi ja kehittää yhteistyötä koko organisaatiossa.

Toimitusjohtaja Lars Björklöf eläköityi palveltaan pankkia 18 vuotta. Mats Enberg astui uutena toimitusjohtajan virkaan 1.7.2019. 1.9.2019 lähtien pankki sai uuden johtoryhmän. Johtoryhmä koostuu Martina Holmströmistä (HR johtaja), Mats Lundströmistä (alueliiketoimintajohtajasta, yritykset) ja Hans Wikbergistä (alueliiketoimintajohtaja, yksityishenkilöt). Pankin hallintoneuvosto valitsi Maria Pietolan uudeksi puheenjohtajaksi kokouksessaan 26.11.2019.

Osuuspankin perustehtävään kuuluu myös osallistua koko toiminta-alueeseen hyvinvointiin. Tämän pystymme toteuttamaan, jos onnistumme liiketoimintaroolissamme. Tänä vuonna olemme muun muassa avustanut paikallisia yhdistyksiä palkkamaan 60 nuorta kahden viikon kesätöihin. Pankille on tärkeätä, että toiminta-alue on elinvoimainen ja että alueella on yhdistyksiä, jotka myötävaikuttavat toiminta-alueen vetovoimaan. Siksi pankki tukee taloudellisesti monta paikallista yhdistystä ja kulttuuri tapahtumaa.

Tämän lisäksi pankki on pitänyt luentoja koskien taloutta kouluissa ja järjestänyt koulutusta koskien digitaalisten työkalujen käyttöä.

Vuoden aikana pankki on yrittänyt lähestyä asiakkaita aktiivisesti osallistumalla toiminta-alueellaan erilaisiin tapahtumiin ja messuihin. Myös pop-up toiminta esim. paikallisissa ruoka kaupoissa, on järjestetty useasti vuoden aikana. Pankki on myös lisännyt näkyvyyttäänsä sosiaalisessa mediassa.

Pankki on järjestänyt erilaisia hyvinvointi hankkeita henkilökunnalle, jotta he saisivat työkaluja siihen, miten löydetään tasapaino vapaa ajan ja työn välillä. Jotta pystymme rakentamaan menestyvän yhteistyön, on tärkeätä, että henkilökunta voi hyvin. Jos pankki onnistuu siinä asiakkaat saavat paremman laatuista palvelua. Vuoden lopussa pankissa tehtiin henkilöstötutkimus, jonka tulos oli korkeammalla tasolla kuin aikaisemmin.

Pankki avasi vastaanottopisteen Inkoossa, mikä on otettu myönteisesti vastaan. Pankki tarjoaa asiakkaille Inkoossa kaikkia asiantuntijaa palveluita aikavarauksella. Pankki tarjoaa päivittäis-, rahoitus-, sijoitus-, varainhoito-, yritys- ja laki palveluita. Kassapalveluita tarjotaan Tammisaareessa viikon jokaisena päivänä. Tämän lisäksi tarjotaan isännöintipalveluja tytäryhtiössä OP-Filiassa ja kiinteistövälitystä OP kodin kautta, joka on yhteisomistuksessa Turun Seudun Osuuspankin kanssa.

Paikallisena toimijana pankki haluaa olla lähellä asiakkaitaan ja vuoden aikana on tehty toimenpiteitä, jotta tavoitettavuus paranisi. Asiakkalle pitää olla helppoa saada yhteyttä pankkiin ja omaan yhteyshenkilöön.

Omistaja-asiakkaiden määrä kasvoi 471 kappaaleella ja oli vuoden lopussa 11 233 kappaletta. Pankin kokonaisasiakas määrä kasvoi 345 kappaaleella ja oli vuoden lopussa 21 279 kappaletta.

Osuuspankki Raaseporilla oli liikekannattavuudeltaan positiivinen kehitys 2019. Liikevoitto bonusmaksujen jälkeen oli 2,687 milj. euroa. Pankki palautti omistaja-asiakkaille bonusta 1,190 milj. euroa.

Asiakasliiketoiminnan volyymi oli 830 milj. euroa ja kasvoi 4,9 %, mikä on huomattavasti enemmän kuin toiminta-alueen kasvu. Luotto kanta oli 432 milj. euroa (+2,8 %) ja talletuskanta 282 milj. euroa (+3,8 %). Sijoitusten volyymi oli 109 milj. euroa (+18 %). Vahva pörssinkehitys ja uusmyynti oli syy positiiviseen kasvuun.

Kokonaisomistuksessa oleva tytäryhtiö OP- Filia teki hyvän tuloksen, 184 tuhatta euroa. Op Kodin tulos oli heikosti positiivinen.

Avainlukuja

Avainlukuja	2019	2018	Muutos
Liikevoitto, 1000 euroa	2 687	1 559	72,3
Kulujen suhde tuottoihin, %	66,8	82,34	-15,54
Oman pääoman tuotto (ROE), %	4,72	2,94	1,78
Ydinpääoman (CET1)	28,45	31,35	-2,9
vakavaraisuussuhde			
Henkilöstö keskimäärin	39	39	-
Omistaja-asiakkaat	11 233	10 762	471

OP Ryhmä

Osuuspankki Raasepori on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa. Kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita, joista jokaisella on yksi yhtäläiset oikeudet tuottava jäsenosuuus.

Osuuspankki kuuluu OP Ryhmään, joka on johtava suomalainen finanssiryhmä. Se koostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Ryhmän ja sen jäsenpankkien keskitettyjen palveluiden kehittämisestä ja tuottamisesta vastaavat OP Osuuskunta sekä sen tytäryhtiöt OP-Palvelut Oy ja OP-Korttiyhtiö Oyj. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmääohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Osuuspankki on OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset yhdessä niiden konsolidointiryhmiin kuuluvien yhteisöjen kanssa muodostavat yhteenliittymän, josta säädetään laissa talletuspankkien yhteenliittymästä (Yhteenliittymälaki). Yhteenliittymälain mukaan keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista ja niiden vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Osuuspankilla jäsenluottolaitoksena ei ole velvollisuutta julkistaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:n mukaista puolivuosikatsausta. Jäsenluottolaitoksella ei ole velvollisuutta julkistaa vakavaraisuutta koskevia tietoja (ns. Pilari III -tiedot) kokonaisuudessaan, vaan ne julkistetaan OP yhteenliittymästä.

Toimintaympäristö

Maailmantalouden kasvu hidastui vähitellen vuoden 2019 aikana ja jäi keskimäärin hitaammaksi sitten vuosikymmenen alun. Erityisesti teollisuuden ja maailmankaupan kehitys oli heikko. Vaisun talouskehityksen myötä inflaatio pysyi verkkaisena.

Euroopan keskuspankki laski syyskuussa talletuskoron -0,5 prosenttiin -0,4 prosentista. Lisäksi EKP aloitti marraskuun alussa jälleen ostaa arvopapereita markkinoilta 20 miljardilla euolla kuukaudessa.

Lyhyet markkinakorot laskivat vuoden 2019 aikana hieman. Pidemmät korot laskivat selvemmin, jos kohta vuoden lopulla korot toipuivat loppukesän pessimistisistä tunnelmista. Osakemarkkinoilla kurssit nousivat loppuvuonna, kun suurimpien riskien nähtiin helpottaneen. Vuoden aikana osakemarkkinat vahvistuivat selvästi.

Suomen talouskasvu hidastui ennakkotietojen mukaan hieman edellisestä vuodesta. Talouskasvua kannattelivat kulutus ja palveluiden vienti. Tavaravienti kärsi vientimarkkinoiden kangertelusta. Rakentamisen kasvu hidastui, ja investoinnit kokonaisuutena kehittyivät heikosti. Asuntomarkkinat

piristyivät vuoden loppua kohti. Kysyntä kohdistui yhä pienempiin kerrostaloasuntoihin, ja hinnat nousivat keskimäärin vain hieman.

Raaseporin väestön kehitys oli huomattavasti positiivisempi kuin viime vuosina. Kasvu 30.9.2019 oli + 22 kpl. Muun toiminta-alueen väestö kehitys oli heikosti negatiivinen. Heikko väestön kehitys ja epäsuotuisa ikärakenne painostavat kuntia ja muita toimitsijoita toiminta-alueella koko ajan sopeutumaan paikallisiin olosuhteisiin. Ikärakenne kasvattaa hoitokuluja samanaikaisesti kuin työssäkäyvä väestö vähenee, mikä vuorostaan rasittaa kuntien taloutta.

Toiminta-alueen yrityssektorin aktiivisuus on ollut tyydyttävä, sisältäen monia isoja teollisuusinvestointeja ja uudisrakentamista. Myös asuntokauppojen määrä kasvoi 2019 noin 4,5 % ja toiminta-alueella tehtiin noin 500 kauppaa. Keskihinta on pudonnut mikä vaikuttaa asuntorahoitusvolyymin negatiivisesti.

Kauppa alalla negatiivinen trendi jatkuu kuin kuluttajat ostavat vähemmän ja vähemmän ja useammissa kanavissa kuin aikaisemmin. Sen lisäksi hinnoittelu on globaalista mikä vaikeuttaa pienten toimijoiden kannattavuutta.

Pitkittyneen lyhyiden markkinakorkojen negatiivisen korkotason vaikutusta vaikuttaa pankkiin yhä enemmän. Nykyisten ennusteiden mukaan 12 kuukauden euribor käännytä positiiviseksi vuonna 2023. Tämä asettaa paineita pankin kannattavuuteen ja korkokatteeseen. Tämän lisäksi lainalyhennykset supistaa luotto kantaa mikä lisää korkokatteeen painetta. Nykyisten ja uusien palveluiden kehitys maksaa OP ryhmälle 300 milj. euroa vuosi tasolla, mikä on merkittävä kuluerä pankissa. Kasvaneet viranomaisvaatimukset koskien rahoituksessa sitoutunutta taloudellista pääomaa, tekee luotonmyöntämisestä haastavampaa. Tämä voi jatkossa rajoittaa paikallisella tasolla kasvua, jos vaatimuksia entuudestaan tiukennetaan.

Yritysvastuu

Yritysvastuu on tiivis osa OP Ryhmän ja osuuspankkien liiketoimintaa ja strategiaa. Vastuullisuuden perusta rakentuu OP Ryhmän perustehtävälle, yhteisille arvoille, vahvalle vakavaraisuudelle ja osaavalle riskienhallinnalle, joita asiakasmisteinen liiketoimintamalli tukee. Yritysvastuuun toimenpiteissä OP Ryhmässä huomioidaan taloudellinen ja sosiaalinen vastuu sekä ympäristövastuu. OP Ryhmän tavoite yritysvastuussa on olla toimialan edelläkävijä Suomessa. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on vuodesta 2009 lähtien sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Vuonna 2019 OP Ryhmä allekirjoitti perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet. OP Ryhmän ryhmätasoinen vastuullisuusraportointi perustuu GRI-standardeihin ja on luettavissa osana OP Ryhmän vuosikatsausa osoitteessa op-year2019.fi.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Pankki möi koko omistuksensa Oy Eke Golf Abn osakekannasta mikä aiheutti pankille 299 tuhannen euron myyntitappion.

Pankki möi koko osakekantansa Koy Pojo Apteekarenissa 1.11.2019, mikä aiheutti 90 t euron tappion.

Pankki avasi toimipisteen Inkoon Strandissa toukokuussa.

Toimitusjohtaja Lars Björklöf siirtyi eläkkeelle 30.6.2019.

KTM Mats Enberg astui virkaan toimitusjohtajana 1.7.2019. Hän on työskennellyt pankin alaisuudessa vuodesta 2004.

Maria Pietola valittiin syksyn hallintoneuvoston kokouksessa puheenjohtajaksi. Hän seurasi Thomas Blomqvistia, joka erosi kesällä tultuaan ministeriksi.

Hallintoneuvosto nimesi Camilla Karlsonin ja Patrik Gustafssonin uusiksi hallituksen jäseniksi syyskokouksessaan.

Konsernirakenne ja siinä tapahtuneet muutokset tilikauden aikana

Osuuspankin konserniin kuuluvat pankin lisäksi tytäryritys OP-Filia Oy Ab ja Kiinteistöosakeyhtiö Köpmansgatan 6 Karjalla, Kiinteistöosakeyhtiö Stationsvägen 1 Tammisaareissa, Kiinteistöosakeyhtiö Formansallén 2 Tammisaaressa, Kiinteistöosakeyhtiö Hangö Forum Hangossa, Kiinteistöosakeyhtiö Kimito Arkadia Kemiössä ja Turun Seudun OP- Kiinteistökeskus.

Osuuspankin konsernitilinpäätöksen laativisvelvollisuus on päättynyt vuonna 2019, koska yhdenkään tytäryrityksen tase ei ylitä yhtä prosenttia pankin taseesta ja tytäryritysten taseiden yhteissumma jää alle viiden prosentin pankin taseen loppusummasta.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Osuuspankki Raaseporilla ei ole ollut olennaisia tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.

Osuuspankin tulos

Liikevoittoon vaikuttaneiden keskeisimpien tuotto- ja kuluerien kehitys kolmelta viimeiseltä vuodelta on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tulosanalyysi	2019	2018	Muutos, %	2017
1000 euroa				
Tuotot				
Korkokate	5 339	4 765	12,04	4 490
Muut tuotot				
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	2 205	2 073	6,35	2 004
Palkkiontuotot, netto	2 751	3 003	-8,39	2 726
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-342	45	-862,77	23
Käypään arvoon kävän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	-	-		
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot*				7,7
Suojauslaskennan nettotulos	-	-		-
Sijoitustiisteiden nettotuotot	-94	-48	95,67	-245
Liiketoiminnan muut tuotot	200	213	-6,34	438
Yhteensä	4 720	5 287	-10,73	4 954
Tuotot yhteensä	10 058	10 052	0,07	9 444
Kulut				
Henkilöstökulut	2 282	2 151	6,09	2 402
Muut hallintokulut	3 119	2 990	4,3	2 633
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	117	1 796	-93,47	1 704
Liiketoiminnan muut kulut	1 200	1 339	-10,38	1 187
Kulut yhteensä	6 719	8 277	-18,82	7 925
Odottavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoon kirjatuista rahoitusvaroista	653	216	202,71	
Arvonalentumiset luotoista ja muista sitoumuksista*				68,63
Muiden rahoitusvarojen odottavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	-	-		-
Liikevoitto (-tappio)	2 687	1 559	72,3	1 451

* IAS 39 -standardin mukainen rivi. IFRS 9 -standardi otettiin käyttöön 1.1.2018.

Vuonna 2018 tehtiin kiinteistö arvojen alaskirjaus mikä selittää suuren vaihtelun vuosien välillä. Korkokate oli 5,339 milj. euroa mikä kasvoi 12,01 % kiitos hyvän luottokasvun, onnistuneiden korkosuojausten ja alhaisten korkokulujen vuoksi.

Palkkiontuottoja kertyi seuraavasti:

Palkkiontuotot	2019	2018	Muutos, %
1000 euroa	8	14	-45,74
Talletuksista	741	868	-14,6
Luotonannosta	1 240	1 110	11,72
Maksuliikkeestä	136	129	5
Arvopapereiden välityksestä ja liikkeeseen laskusta	499	480	3,9
Omaisuudenhoidosta ja lainopillisista tehtävistä	62	96	-34,78
Takaussista	620	675	-8,19
Vakuutusten välityksestä	1 009	1 095	-7,85
Muut	4 315	4 467	-3,41
Yhteensä	-1 190	-1 123	5,95
OP-bonukset	3 125	3 344	-6,55
Palkkiontuotot yhteensä	374	341	9,64
Palkkiokulut			
Palkkiontuotot, netto	2 751	3 003	-8,39

Palkkiontuotot olivat 4,315 milj. euroa ja laski 3,4 %, johtuen alhaisemmista tuottoista vahinkovakuutuksesta ja korkosuojauskisista. Sen lisäksi luotto kanta OP-Asuntoluottopankissa Oyj laski mikä tuo pankille vähemmän palkkiontuottoja.

Palkkiont maksuliikkeestä ja omaisuudenhoidosta kasvoivat. Palkkiontuottoihin sisältyy vähennyksenä omistaja-asiakkaille myönnetyt OP-bonukset.

Vertailukaudella OP Ryhmän henkilöstön lakisääteistä työläketurva hoitavan OP-Eläkekassan edustajisto päätti noin 1,1 miljardin euron eläkevastuuun siirtämisenestä Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen hoidettavaksi. Siirto toteutui vuoden 2018 lopussa ja siirrosta tuloutui vuonna Osuuspankki Raaseporille ylimääräisen vakavaraisuuspääoman palautusta 236 942,25 tuhatta euroa. Lisäksi vuonna 2019 siirrosta tuloutui 46 142,90 tuhatta euroa ylimääräistä vakavaraisuuden palautusta. Ylimääräisen vakavaraisuuspääoman palautukset esitetään tuloslaskelman henkilöstökulujen eläkekuluissa. Muuten henkilöstökulut supistuivat hieman johtuen toiminnan tehostamisesta.

Liiketoiminnan muita kuluja kasvattivat OP Ryhmän sisäiset veloitukset.

Odottavissa olevat luottotappiot saamisista laskivat vertailukaudesta ja suhteutettuna luotto- ja takauskantaan pysyväät matalalla tasolla.

Odottavissa olevat luottotappiot	2019	2018	Muutos, %
1000 euroa	653	216	202,71
Odottavissa olevien luottotappioiden määrä yhteensä	0,18	0,07	0,11
Odottavissa olevat luottotappiot luotto- ja takauskannasta %			

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

Keskeisimpien tase- ja sitoumuserien kehitys kolmelta vuodelta ja tilikauden 2019 muutos on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä	31.12.2019	31.12.2018	Muutos, %	31.12.2017
1000 euroa				
Tase	470 386	456 761	2,98	421 141
Luotot	354 177	326 224	8,57	288 459
Saamistodistukset	-	-		478
Osakkeet ja osuudet	44 467	44 522	-0,12	44 999
Talletukset	282 250	271 972	3,78	263 087
Oma pääoma	53 184	51 411	3,45	50 301
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	-	22 133	-100	13 697

Antolainauksen kehitys

Uusia luottoja myönnettiin tilikauden aikana 78 milj. euroa eli 9,7 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Luotto kanta yhteensä tilikauden lopussa oli 432 milj. euroa josta 354 milj. euroa omasta taseesta. Luotto kannan kasvu tasaantui ja asuntoluottojen kasvuvauhti hidastui viime vuodesta.

Ongelmasaamiset ja lainanhoidojoustosaamiset kehittyivät tilikauden aikana seuraavasti:

Ongelmasaamiset ja lainanhoidojoustot	31.12.2019	31.12.2018	Muutos, %
1000 euroa			
Järjestämättömät saamiset	4 171	5 549	- 25 %
Yli 90 päivää erääntyneet saamiset	1 709	1 601	7 %
Järjestämättömät	244	328	-26 %
lainanhoidojoustosaamiset			
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset	2 218	3 621	-39 %
Terveet lainanhoidojoustosaamiset	15 218	14 284	7 %
Ongelmasaamiset yhteensä	19 388	19 833	-2 %

Taulukon luvuissa on vähennetty odotettavissa olevat luottotappiot. Yli 90 päivää erääntyneenä saamisena esitetään jäljellä oleva pääoma sellaisesta saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Lainahoidojoustosaamisena esitetään saamiset, joiden sopimusten ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneestä maksukyvystä johtuen. Todennäköisesti maksamatta jäävinä saamisina esitetään muut heikompiin luottoluokkiin kuuluvat saamiset.

Kiinteistöomistukset

Osuuspankin kiinteistöomistukset muodostuvat omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja sijoituskiinteistöistä.

Kiinteistöomistukset		31.12.2019	31.12.2018
1 000 euroa			
Omassa käytössä olevat kiinteistöt			
Sitoutunut pääoma		7 423	7 353
Prosenttia taseesta		1,58	1,61
Sijoituskiinteistöt			
Sitoutunut pääoma		7 346	7 518
Prosenttia taseesta		1,56	1,65
Käypä arvo		5 090	5 465
Nettotuotto, %		4,47	5,2
Kiinteistöihin sitoutunut pääoma yhteensä		14 769	14 871
Prosenttia taseesta		3,14	3,26

Kiinteistöyhteisöjen sitoutunut pääoma muodostuu osakehuoneiston kirjanpitoarvosta ja osakehuoneistoon kohdistuvasta lainaosuudesta.

Omassa käytössä olevat kiinteistöt

Omassa käytössä olevia kiinteistöjä on taseessa 7,42 milj. euroa, josta kirjattiin arvonalennuksia tilikauden aikana 0 euroa. Arvonkorotuksia oli tilikauden lopussa 0 euroa. Niitä perutettiin tilikauden aikana 0 euroa.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöistä kirjattiin arvonalennuksia tilikauden aikana 0 euroa. Sijoituskiinteistöihin sisältyi tilikauden päätyessä arvonkorotuksia 0 euroa. Arvonkorotuksia perutettiin tilikauden aikana 0 euroa.

Tilikauden aikana myytiin sijoituskiinteistöjä kirjanpitoarvoltaan 158 tuhatta euroa.

Muun sijoitustoiminnan kehitys

Saamiset luottolaitoksilta, joista valtaosan muodostavat saamiset OP Yrityspankki Oyj:ltä, olivat 58,5 milj. euroa (73,3).

Tilikauden lopussa osuuspankilla oli sijoituksia keskusyhteisön osuuspääomaan yhteensä 44 milj. euroa (44).

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleisön talletusten ja muiden velkojen kehitys on kuvattu alla olevassa taulukossa. Muut velat muodostuvat markkinarahaveloista ja valtion varoista välitetystä lainoista.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	31.12.2019	31.12.2018	Muutos, %
1 000 euroa			
Talletukset			
Maksuliiketilit	159 629	159 647	-0,01
Säästämistilit	13 214	12 814	3,12
Sijoittamistilit	108 736	98 840	10,01
Valuuttatalletukset	672	671	0,07
Yhteensä	282 250	271 972	3,78
Muut velat	42	62	-32,16
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä	282 293	272 035	3,77

Muun vieraan pääoman ja sitoumusten kehitys

Velat luottolaitoksiin, jotka muodostuvat veloista OP Yrityspankki Oyj:lle ja ns. väliliuotosta OP-Asuntoluottopankki Oyj:lle, oli 123,8 milj. euroon (123,8).

Osuuspankilla ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja.

Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätös vaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja varaukset

Osuuspankki Raaseporin koko oman pääoman määrä kasvoi 3,45 prosenttia 53,2 milj. euroon (51,4).

Osuuspääoma

Osuuspääoma oli 25,5 milj. euroa (26,5). Omistaja-asiakkaille oli tilikauden lopussa sijoituksia jäsenosuuksiin 1,2 milj. euroa (1,1) ja Tuotto-osuuksiin 24,4 milj. euroa (25,3). Irtisanottuja Tuotto-osuuksia oli tilikauden lopussa 1,9 milj. euroa (2,7) ja irtisanottuja jäsenosuuksia 44 tuhatta euroa (44).

Osuuspankki maksoi Tuotto-osuuksille vuodelta 2018 korkoa 3,25 prosenttia eli yhteensä 816 888,86 euroa. Jäsenosuuspääomalle ei maksettu korkoa vuodelta 2018.

Osuuspankilla voi osuuskuntalain ja osuuspankin säätöjensä mukaan olla jäsenen oikeudet tuottavia jäsenosuuksia ja vapaaehtoisina osuuksina Tuotto-osuuksia. Osuuspankin osuuspääomassa on jäsenosuuksia 11 233 kpl. Jokaisella jäsenellä on velvollisuus ottaa yksi osuuspankin jäsenosuuksia ja maksaa siitä merkintähintana 100 euron suuruinen jäsenosuusmaksu. Tuotto-osuuksia on osuuspankin osuuspääomassa 243 682 kpl. Tuotto-osuuksia voivat merkitä vain osuuspankin jäsenet ja niiden antamisesta päätää osuuspankin hallitus. Tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on 100 euroa.

Jäsen- ja tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuspankin säätöjen, osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin jäsenyyden päättyvä tai irtisanottaessa jäsenosuuksus tai Tuotto-osuuksus. Jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päätymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai Tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Palautuksiin vaaditaan valvovan viranomaisen lupa, mikäli säädely sitä edellyttää.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päätää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päätää tarvittaessa pankin hallitus. Elle palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki Tuotto-osuudet. Lunastusoikeuden käyttämisestä päätää osuuspankin hallitus. Lunastukseen vaaditaan keskusyhteisön lupa sekä valvovan viranomaisen lupa, mikäli säädely sitä edellyttää.

Muut oman pääoman erät

Aikaisemmin tehtyjä arvonkorotuksia perutettiin arvonkorotusrahastosta 0 tuhatta euroa.

Veroperusteiset varaukset

Poistoeroa väheni 15 167,79 tuhatta euroa, koska tilikaudella tehtiin suunnitelman mukaisia poistoja suuremmat elinkeinoverolain sallimat enimmäispoistot. Luottotappiovarausta kasvatettiin/purettiin 0 euroa.

Omat varat ja vakavaraisuus

Osuuspankin luottoriskin pääomavaateen laskennassa käytetään sisäisten luokitusten menetelmää. Markkinariskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä. Myös operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä.

OP Ryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset tarkemmat vakavaraisuustiedot tilinpäätökseen yhteydessä. OP Ryhmän tilinpäätös ja Pilari III mukaiset vakavaraisuustiedot ovat luetavissa www.op.fi verkkopalvelussa.

Osuuspankin omat varat muodostuvat seuraavasti:

Omat varat	31.12.2019	31.12.2018
1000 euroa		
Ydinpääoma (CET1)		
Oma pääoma*	53 184	51 411
Tilinpäätössirrot vähenettynä laskennallisella verovelalla	4 404	4 408
Kävän arvon rahasto rahavirran suojauksesta ja varovaisen arvostamisen oikaisu	-1 164	-337
Ydinpääoma (CET1) ennen vähenyksiä	56 424	55 482
Tilintarkastamaton tilikauden voitto	-2 679	-3 297
Suunniteltu voitonjako ja ed.tk:n maksamaton voitonjako	0	0
Omista varoista vähenettävät osuuspääomat	-983	-1 696
Aineettomat hyödykkeet	-14	-18
ECL** – Odotetut tappiot ylijäämä	-2 209	-1 995
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	50 539	48 475
Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä	50 539	48 475
Toissijainen pääoma (T2)		
ECL** - Odotetut tappiot ylijäämä	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	50 539	48 475
Omat varat yhteensä	50 539	48 475

* pl. mahdollinen arvokorotusrahastoon liittyvä laskennallinen verovelka

** Odotettavissa olevat luottotappiot

Ydinpääomasta on vähenetty asiakkaille palautetut irtisanotut osuuspääomat. Tilikauden tulosta ei ole luettu omiin varoihin.

Kokonaisriski		
1000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Luottoriski		
Standardimenetelmä (SA)	1 737	8 454
Saamiset yrityksiltä	466	6525
Saamiset luottolaitoksilta	1 149	1 706
Muut vastut	122	226
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)		
Saamiset yrityksiltä ¹⁾	55 132	55 141
Yritysvastut – pk-yritykset	44 693	41 990
Yritysvastut - Muut	10 439	13 151
Vähittäissaamiset ²⁾	49 955	19 907
Kiinteistövakuudelliset	44 846	15 733
Muut vähittäisvastut	5 109	4 174
Saamiset luottolaitoksilta ¹⁾		
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	530	659
Muut erät	53 460	53 248
Luottoriski yhteensä	160 815	137 408
Markkinariski	0	0
Operatiivinen riski	16 822	17 197
Yhteensä	177 637	154 606

1) Saamisiin yrityksiltä ja luottolaitoksilta sovelletaan nk. IRBAn perusmenetelmää (FIRB), eli pankki soveltaa näiden vastuiden riskipainojen laskennassa omia maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) estimaatteja.

2) Vähittäissaamisten riskipainoja laskettaessa pankki soveltaa omia estimaatteja maksukyvyttömyyden todennäköisyydelle (PD), tappio-osuudelle (LGD) ja luottovasta-arvokertoimelle (CF).

Vakavaraisuussuhdeluvut		
(%)		
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	28,45	31,35
Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde	28,45	31,35
Vakavaraisuussuhde	28,45	31,35
Osuuspankkien yhteenliittymän ydinpääoman vakavaraisuussuhde (CET1)	19,6	20,5

*Syyskuussa 2019

Pääomavaateet		
	31.12.2019	31.12.2018
1000 euroa		
Omat varat	50 539	48 475
Minimipääomavaade + puskurivaateet *	18 654	16 236
Omien varojen ylijäämä	31 885	32 240

*Minimivaade 8 %, kiinteä lisämpääomavaatimus 2,5 % sekä mahdollinen maakohtainen muuttuva lisämpääomavaatimus

Kiinteistövakuudellisten vähittäissaamisten kokonaisriski kasvoi vuoden 2019 aikana EKP:n määräemiä riskipainokertoimien seurauksena. Kokonaisriskin kasvu heikensi myös vakavaraisuutta.

Osuuspankki suunnittelee ottavansa vuonna 2020 käyttöön maksukyvyttömyyden uuden määritelmän.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %

Ydinpääoma (CET1) yhteensä x 100
Kokonaisriski yhteensä

Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde, %

Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä x 100
Kokonaisriski yhteensä

Vakavaraisuussuhde, %

Omat varat yhteensä _____ x 100
 Kokonaisriski yhteensä

Keskinäinen vastuu

Yhteenliittymälain mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta, osuuspankkien keskusrahalaitoksesta toimiva liikepankki OP Yrityspankki Oyj, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Osuuskunnan jäseniä olivat tilikauden lopussa 147 osuuspankkia sekä OP Yrityspankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oy ja OP-Korttijyhtiö Oyj. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti.

Keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt. Mainitussa tapauksessa keskusyhteisön on laadittava laissa tarkoitettu osittelulaskelma kunkin jäsenluottolaitoksen maksettavaksi tulevasta vastuuosuudesta. Jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu määräytyy luottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden mukaisessa suhteessa.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilan ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 5 luvun mukaisesti. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Keskusyhteisö on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Talletussuoja ja sijoittajien turva

Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain mukaan talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon. OP Ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahastosta korvataan tallettajien saamiset OP Ryhmän talletuspankeilta enintään 100 tuhanteen euroon asti. OP Ryhmässä talletuspankkeja ovat osuuspankit ja OP Yrityspankki Oyj. OP Ryhmälle tulevia uuden järjestelmän mukaisia maksuja on kuvattu tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa Viranomaismaksut.

Sijoittajien korvausrahasto maksaa korvauksia ei-ammattimaisille sijoittajille silloin, kun sijoituspalveluyritys tai luottolaitos ei pysty suorittamaan muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi suojan piirissä olevia sijoittajien selviä ja riidattomia saamisia sopimuksen mukaisesti. Korvauksen määrä on 90 prosenttia saamisen määrästä, enintään 20 tuhatta euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan OP Ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Kriisinratkaisusääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin velkojen ehtoihin velkojan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board). Kriisinratkaisuviranomainen määrittää kriisinratkaisulain mukaisten velkojen minimimäärän OP Ryhmän tasolla.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluku	2019	2018	2017*
Oman pääoman tuotto (ROE), %	4,72	2,94	3,22
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,58	0,38	0,42
Omavaraisuusaste, %	12,24	12,22	13,43
Kulu-tuotto-suhde, %	66,8	82,34	81,39

* Tunnusluvut vastaavat tilinpäätöksessä 2017 julkaistuja, eikä niitä ole oikaistu takautuvasti.

Tunnuslukujen laskukaavat

Operaatiotulon osuus (ROE), %

$$\frac{\text{Liikevoitto} \text{ (-tappio)} - \text{Tuloverot}^*}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirojen kertymä laskennallisella verolla vähenettynä} \text{ (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Operaatiotulon osuus (ROA), %

$$\frac{\text{Liikevoitto} \text{ (-tappio)} - \text{Tuloverot}^*}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin} \text{ (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirojen kertymä laskennallisella verolla vähenettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Kulu-tuotto-suhde, %

$$\frac{\text{Hallintokulut} + \text{Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä} + \text{Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate} + \text{Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista} + \text{Nettopalkkiotuotot} + \text{Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} + \text{Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot} + \text{Suojauslaskennan nettotulos} + \text{Sijoituskiinteistöjen nettotuotot} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} + \text{Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}} \times 100$$

* Tilinpäätössiiroihin sisältyvä verovaikutus huomioitu

Riskienhallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiasema

Riskienhallinta perustuu liiketoimintapäätöksiä tekevien henkilöiden ammattitaitoon ja varovaisuuteen sekä systemaattiseen riskien mittaanseen, arviointiin ja rajoittamiseen. Riskienhallinnan tärkein tavoite on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa, ettei toiminnassa oteta niin suurta riskiä, että se vaarantaisi pankin kannattavuuden, vakavaraisuuden, maksuvalmiuden tai toiminnan jatkuvuuden. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta laadukkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisudesta ja likviditeetistä.

Osuuspankin riskipoliitikka sisältää ne riskienhallinnalliset linjaukset, toimenpiteet, tavoitteet ja rajaaukset, joilla liiketoimintaa ohjataan ryhmän strategiassa ja riskitoleranssijärjestelmän periaatteissa sekä ryhmän riskipoliitikkassa vahvistettujen linjausten toteuttamiseksi.

Osuuspankin riskienhallinta on järjestetty OP Osuuskunnan jäsenpankeilleen antamien yleisten ohjeiden mukaisesti. Osuuspankin hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuspankin hallintoa. Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta on avustanut hallintoneuvostoa sen valvontavelvollisuuden toteuttamisessa sekä arvioinut osaltaan pankin riskiasemaa ja riskienhallinnan riittävyyttä.

Hallitus vastaa riskienhallintajärjestelmien riittävyydestä. Hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, vakavaraisuutta ja eri riskilajeja koskevat limiitit sekä valvoo ja seuraa säännöllisesti pankin liiketoimintaa, riskinkantokykyä ja riskiasemaa.

Toimitusjohtaja vastaa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toteutuksesta ja siihen liittyvien tehtävien organisoinnista. Toimitusjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle, hallintoneuvostolle ja OP Osuuskunnalle pankin liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskiasemasta.

Osuuspankin suhtautuminen riskinottoon on maltillinen. Riskinkantokyvyn riittävyyttä suhteessa pankin riskeihin arvioidaan riskimittareiden ja taloudellisen päätöksentekon avulla.

Pääomasuunnittelulla varmistetaan ennakoivasti, että pankilla on riittävä vakavaraisuus nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin nähden. Lisäksi sen avulla varmistetaan, että pankin kasvu-, kannattavuus- ja vakavaraisuustavoitteet ovat tarkoitukseenmukaisia ja keskenään johdonmukaisesti asetettu. Pääomasuunnitelma sisältää mm. tavoitteet pääomatasolle sekä varautumissuunnitelman vakavaraisuuteen vaikuttavien odottamattonien tilanteiden varalle. Omien varojen riittävyyss turvataan ensisijaisesti pitämällä pankin kannattavuus kohtuullisella tasolla. Lisäksi pankki tarjoaa omistaja-asiakkaille merkittäväksi tuotto-osuuksia, jotka luetaan ydinpääomaan. Pankin riskinkantokyky on riittävä ja riskiasema on vakaa.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksenmukaisia takaisinmaksuvelvoitteitaan aiheuttaen pankille taloudellista tappiota. Luottoriskien hallinnan tarkoituksena on vähentää luottotappioiden todennäköisyyttä jo ennen luottopäätöstä sekä toisaalta rajoittaa ja estää jo tehtyihin luottopäätöksiin liittyvien riskien toteutuminen.

Luottoriskien hallinta perustuu asiakkaan hyvään tuntemiseen, asiakassuhteeseen aktiiviseen hoitoon, vahvaan ammattitaitoon, kattavaan dokumentointiin ja vakuuksiin. Keskeisessä asemassa luottoriskien hallinnassa on päivittäinen luottoprosessi ja sen laatu.

Asiakkaan riittävä velanhoidotkyky on kaiken luotonmyönnön edellytys. Luottopäätökset ovat huolellisia ja harkittuja, ja ne perustuvat päätöksenteko-ohjeisiin, voimassa olevaan ja ajantasaiseen luottoluokitukseen sekä vakuuksiin, joiden tulee yleensä olla turvaavat.

Pankin arvio asiakkaan velanhoidotkyvystä ja luottoriskistä muodostuu luottoluokittelusta ja maksukäyttäytymistiedoista ja yritysasiakkailta tarpeen mukaan myös tilinpäätösanalyysistä ja –ennusteista, toimialakatsauksista, luottokelpoisuusarvioista sekä mahdollisista muista dokumenteista.

Henkilöasiakkaiden maksukyvyn riittävyys varmistetaan koronnousun varalta. Asiakkaat voivat suojaudu koronnousulta käytäällä luotoissaan kiinteää korkoa, korkokattoa tai -putkea. Luotonmyönnössä vältetään korkeita luototussuhteita. Asiakkaille tarjotaan takaisinmaksun turvaavia vakuutuksia sairauden ja työttömyyden varalle.

Ennakoitavissa oleviin ongelmiin reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Asiakkaat, joiden taloudellisen tilan kehitystä, luottoriskin määrää ja maksukäyttäytymistä halutaan tarkastella tavallista tiiviimmin, otetaan erityisseurantaan.

Uusluotonannolle ja luottokannalle on asetettu luottoluokittaisia tavoitearvoja, jotta luottosalkun laatu säilyy hyvänä. Luottoriskien kehitystä seurataan säännöllisesti suhteessa asetettuihin limiitteihin, valvontarajoihin ja tavoitteisiin. Lisäksi seurataan luottosalkun laatua ja rakennetta, vakuuksien kattavuutta sekä ongelmasaamisia. Luottoriskejä limitoidaan ja rahoitusprosessia valvotaan OP Ryhmän riskienhallintajärjestelmän puitteissa.

Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan sellaisia vastuita samalta asiakkaalta tai asiakaskokonaisuudelta, joiden yhteismääärä vähennyserien jälkeen on vähintään 10 prosenttia asiakasriskejä kattavista omista varoista. Säännösten mukaan yksittäisen asiakasriskin enimmäismääärä saa olla enintään 25 prosenttia omista varoista, keskusyhteisön luvalta enintään 40 prosenttia. Pankin asiakasriskejä kattavat omat varat olivat joulukuussa 2019 yhteensä 50,5 milj. euroa.

Pankilla ei ole yhtään sellaista asiakaskokonaisuutta, jonka asiakasriski ylittäisi 10 prosenttia omista varoista.

Likviditeettiriski

Pankkitoiminnan likviditeettiriski koostuu rakenteellisesta rahoitusriskistä ja maksuvalmiusriskistä. Rakenteellisella rahoitusriskillä tarkoitetaan pitkän aikavälin luotonantoon liittyvää epävarmuutta, joka johtuu rahoituksen rakenteesta aiheutuvasta jälleenrahoitusriskistä. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että pankki ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista maksuista ilman vaikutusta liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.

Rakenteellista rahoitusriskiä seurataan luotonannon ja sijoitusten sekä niiden rahoituksen maturiteettirakenteen erolla. Maksuvalmiusriskiä seurataan pankin tulo- ja menokassavirtojen erona ja maksuvalmius hoidetaan OP Yrityspankki Oy:n sekkilin kautta. Rakenteellista rahoitusriskiä hallitaan OP Ryhmän likviditeetin hallintaa koskevien linjausten ja ohjeiden sekä keskusyhteisön osuuspankeille vahvistamien valvontarajojen avulla. Pankin rahoitusvarojen ja -velkojen jakauma on kuvattu liitetiedoissa.

OP Osuuskunta osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä on antanut jäsenluottolaitoksiin talletuspankkien yhteenliittymälain mukaisen poikkeusluvan, jonka mukaan jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa mainittuja luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Asetuksen mukaista maksuvalmiutta valvotaan ja raportoidaan osuuspankkien yhteenliittymän tasolla.

Markkinariskit

Markkinariskillä tarkoitetaan riskiä tappiosta tai tuoton menetyksestä, kun markkinahinta tai markkinahinnan volatilitteetti muuttuvat epäedulliseen suuntaan. Markkinariskeihin sisällytetään kaikkien taseen ja taseen ulkopuolisten erien korkoriskit, sijoitustoiminnan hintariskit ja kiinteistoriskit sekä sijoitustoiminnan luottospreadriski ja markkinoiden likviditeettiriski, joka on riski siitä, että omaisuuserää ei saada myytyä suunnitellussa ajassa odotettuun hintaan.

Markkinariskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa, mitata, rajoittaa, seurata ja valvoa pankin markkinariskejä siten, että pankin kannattavuus tai vakavaraisuus ei vaarannu.

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on korkotuloriski eli korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista, jolloin korkotason muutokset realisoituvat korkokatteeseen. Osuuspankin luotonannosta ja talletusvarainhankinnasta syntyyvä korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja -rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluottopankin välilioton korkosidonnaisuuksivalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaissuojausmalleilla, joista keskeisin on euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtojen suojaus koronvaihtosopimuksilla.

Osuuspankki on tilikaudella soveltanut rahavirran suojauslaskentaa suojetessaan euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtaa koronlaskulta tai pitkään jatkuvalta matalalta korkotasolta. Rahavirran suojaussa osa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevista korkovirroista on vaihdettu koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.

Pankkiliiketoiminnassa valuutariskillä tarkoitetaan valuuttakurssimuutosten pankille aiheuttamaa tullosriskiä tai markkina-arvon muutosriskiä. Avoin valuutapositiio syntyy, kun samassa valuutassa olevien saamisten ja velkojen määätä poikkeavat toisistaan. OP Ryhmässä valuutariski

keskitetään OP Yrityspankkiin, ja yksittäisen osuuspankin valuuttapositiot rajoittuu käytännössä matkavaluuttakassaan.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakeiden ja muiden vastaanavien instrumenttien markkinakurssimuutosten aiheuttamaa tulosriskiä ja markkina-arvojen muutosriskiä. Osakesijoitukset ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä sijoituksia. Muu osakesijoitustoiminta on vähäistä.

Kiinteistoriskillä tarkoitetaan osuuspankin ja sen konserniyhtiöiden omistuksessa oleviin kiinteistöihin tai kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin kohdistuvaa arvonalenemis-, tuotto- ja vahingoittumisriskiä. Kiinteistöt on vakutettu kävästä arvostaan. Pankin hallitus käsittelee kiinteistöomistukset ja niihin liittyvät riskit sekä investointi-, korjaus- ja muut toimenpiteet säännöllisesti. Seurannassa kiinnitetään huomiota muun muassa kiinteistöihin sitoutuneen pääoman määrään suhteessa pankin taseeseen ja sijoituskiinteistöjen sitoutuneelle pääomalle saatavaan nettotuottoon sekä käyppiin arvoihin.

Osuuspankki ei harjoita varsinaista kiinteistöliiketoimintaa, vaan kiinteistöomistukset muodostuvat pääasiallisesti omassa käytössä olevista toimitilakiinteistöistä.

Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että puutteellisista tai virheellisistä prosesseista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia. Operatiivinen riski sisältää myös oikeudellisen riskin, turvallisuus ja tietoturvariskit.

Compliance-riski on osa operatiivista riskiä. Compliance-riskillä tarkoitetaan ulkoisen säätelyn, sisäisten menettelytapojen ja asiakassuhteessa asianmukaisten menettelytapojen ja eettisten periaatteiden noudattamatta jättämisestä aiheutuvaa riskiä. Sekä operatiivinen että compliance – riski voi ilmetä myös maineen tai luottamuksen heikkenemisenä tai menettämisenä.

Operatiivinen riski on luonteeltaan laadullista riskiä, jota pyritään estämään huolellisen ja laadukkaan toiminnan avulla. Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida mahdollisia ja toteutuneita operatiivisia riskejä sekä kehittää riskejä ennaltaehkäiseviä toimintatapoja ja yrityskulttuuria. Operatiiviset riskit arvioidaan ja riskitilanne raportoidaan säännöllisesti hallitukselle.

Compliance-riskiä hallitaan mm. seuraamalla lainsäädännön muutoksia sekä ohjeistamalla ja kouluttamalla organisaatiota.

Strategian riskit

OP Ryhmässä toteutetaan yhteistä ryhmätason strategiaa, josta osuuspankit johtavat omat strategian toteutussuunnitelmat. Strategian riski syntyy toiminta- ja kilpailuymäristön sekä asiakaskäyttäytymisen muutoksista ja hitaasta reagoinnista näihin muutoksiin, strategisiin valintoihin ja strategian toimeenpanoon. Strategista riskiä vähennetään jatkuvalla suunnittelulla, joka perustuu analyseihin ja ennusteisiin asiakkaiden tulevista tarpeista, eri toimialojen ja markkina-alueiden kehityksestä sekä kilpailutilanteesta.

Palveluverkko

OP Ryhmän palveluverkosto koostuu monikanavaisesti verkko- ja mobiilipalveluista, puhelinpalveluista sekä maan kattavimmasta konttoriverkostosta. Tilikauden lopussa Osuuspankki Raaseporilla oli konttoreita Karjaalla, Tammisaaressa, Hangossa ja Kemiössä. Tämä lisäksi pankilla oli toimipiste, joka toimii ajanvaraiksella Inkoossa.

OP Ryhmä on investoinut mobiili- ja verkkopalveluiden kehittämiseen merkittävästi. Erityisesti mobiilipalveluiden merkitys on kasvanut niin henkilö- kuin yritysasiakkaidenkin asioinnissa.

Omistaja-asiakkaat

Pankin omistaja-asiakkaiden määrä kasvoi tilikauden aikana 471 jäsenellä ja oli tilikauden lopussa 11 233. Jäsenmääärän lisäys johtui toteutetusta ja aktiivisesta jäsenhankinnasta.

Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen jakautuu yrityskohtaiseen lyhyen aikavälin palkitsemiseen sekä ryhmäasoiseen pitkän aikavälin palkitsemiseen. Osuuspankin palkka- ja palkkiopolitiikasta sekä palkkioiden maksamisesta päättää hallitus.

OP Ryhmän ryhmäasoinen pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä muodostuu johdolle tarkoitettusta kannustinjärjestelmästä sekä muulle henkilöstölle tarkoitettusta henkilöstorahastosta. Palkitsemisjärjestelmiä on selostettu tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstö

Henkilövaihtuvuus oli vuoden aikana suuri. 31.12.2019 pankilla oli 39 henkilö palveluksessaan mikä vastasi 34,6 henkilötyövuotta. Vuoden aikana neljä työntekijää, kenellä oli takana pitkä työura pankissa, eläköityivät ja kaksi henkilöä irtisanoutui. Vuoden aikana palkattiin seitsemän uutta työntekijää ja yksi varainhoitajista siirtyi Turun Seudun Osuuspankista Osuuspanki Raaseporin palvelukseen.

Osuuspankin hallinnointijärjestelmä

Edustajisto

Osuuspanki Raaseporin omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää omistaja-asiakkaiden keskuudesta valittu edustajisto, johon kuuluu vähintään 25 ja enintään 40 edustajaa sen mukaan kuin hallintoneuvosto päättää. Nykyisen edustajiston jäsenmäärä on 25.

Edustajat valitaan osuuspankin vaalijärjestyksessä määrättyllä tavalla enemmistövaalitapaa noudattaen, joka neljäs vuosi. Vaalikelpoinen edustajistoon on henkilö, joka on hyvämaineinen, osuuspankin palveluja käyttävä, äänioikeutettu omistaja-asiakas, joka on täysivaltainen. Vaalikelpoinen edustajistoon ei ole kuitenkaan osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva eikä osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön toimitusjohtaja tai kuka niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen tehtävässä oloikanaan ja tehtävän päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana.

Vuosittain ennen toukokuun loppua pidettävä varsinainen edustajiston kokous käsittelee muun muassa seuraavat asiat:

- osuuspankin tuloslaskelman ja taseen vahvistaminen
- vastuvapauden myöntäminen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle,
- ylijäämän käytöstä päättäminen,
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista päättäminen
- tilintarkastajien valinnasta ja palkkioista päättäminen.

Lisäksi edustajiston kokous päättää mm. osuuspankin sääntöjen muutoksista. Varsinaisen edustajiston kokouksen lisäksi voidaan pitää, asioiden niin vaatiessa, ylimääräisiä kokouksia. Edustajiston kokouksen koollekutsumisesta päättää pankin hallitus.

Jokaisella omistaja-asiakkaalla on edustajiston vaalissa yksi ääni ja jokaisella edustajiston jäsenellä on edustajiston kokouksessa yksi ääni.

Edustajiston kokous pidettiin 28.2.2019.

Hallintoneuvosto

Osuuspankilla on hallintoneuvosto, jonka tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan ja mahdollisen toimitusjohtajan sijaisen. Lisäksi se vahvistaa osuuspankin ohjesäännön ja merkitsee tiedoksi Keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet.

Hallintoneuvosto antaa varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunnon edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Se voi myös antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Osuuspankin hallintoneuvosto päätää vaalien ajankohdasta, vaalipiireistä, edustajien lukumäärästä, äänestystavasta, äänioikeudesta sekä vaalilautakunnan jäsenten lukumäärästä sekä jäsenistä.

Hallintoneuvostoon kuuluu pankin säätöjen mukaan vähintään 12 ja enintään 19 jäsentä. Jäsenmäärän vahvistaa edustajisto ja se on tällä hetkellä 16. Jäsenet valitaan osuuspankin omistaja-asiakkaista ja heidän tulee edustaa monipuolisesti omistaja-asiakaskuntaa. Kunkin jäsenen toimikausi kestää kolme vuotta. Vuosittain jäsenistä on erovuorossa kolmannes. Hallintoneuvoston jäsenen eroamiskä on 68 vuotta, kuitenkin siten, että tämän iän täyttänyt henkilö saa toimia tehtävässään seuraavan valintakokouksen päättymiseen saakka.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2019 yhteensä 3 kertaa.

Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta

Hallintoneuvostoa on sen valvontatehtävässä avustanut hallintoneuvoston keskuudestaan valitsema 3 -jäseninen tarkastusvaliokunta. Tarkastusvaliokunta auttaa hallintoneuvostoa varmistumaan, että pankkia ja sen konsernia hoidetaan asianuntuvasti ja tavalla, joka edistää pankin kilpailukykyä ja menestystä. Valiokunnan jäsenillä tulee olla pankin toiminnan laajuuteen nähden riittävä asianuntumenus laskentatoimesta, kirjanpidosta, taloudellisesta raportoinnista, tilinpäätöskäytännöistä ja sisäisestä tarkastuksesta sekä riittävä sisäisen valvonnan periaatteiden tuntemus ja pankin toimialan ja ansaintalogiikan ymmärrys. Kaikkien valiokunnan jäsenien on oltava pankista riippumattomia. Valiokunta laatii vuosittain toimintasuunnitelman ja kokoontuu puheenjohtajan kutsusta vähintään kaksi kertaa vuodessa. Valiokunta voi kuulla esittelijä- ja asianuntijaroolissa myös valiokunnan ulkopuolisia henkilöitä.

Hallintoneuvosto on vahvistanut tarkastusvaliokunnalle työjärjestykseen.

Nimitysvaliokunta

Osuuspankilla on hallinnon jäsenten nimityksiä valmisteleva nimitysvaliokunta, johon kuuluu 8 jäsentä. Valiokunnan tarkoituksesta on avustaa osuuspankin eri toimielimiä henkilövalintojen tekemisessä ja varmistaa valintaprosessin tehokas valmistelu. Valiokunta tekee osuuskunnan kokoukselle/edustajistolle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päättösaltaan kuuluvista asioista. Valiokunta voi myös tehdä esitykset muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt sen valmisteltaviksi. Lisäksi toimikunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnalle työjärjestykseen.

Hallitus

Hallitus johtaa osuuspankin toimintaa. Pankin säätöjen mukaan hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita lakiensä ja pankin säätöjen, hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksella on yleinen toimivalta päättää kaikista pankin hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä kysymyksistä, jotka lain tai säätöjen mukaan eivät kuulu osuuskunnan kokoukselle /edustajistolle, hallintoneuvostolle tai toimitusjohtajalle. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen lakisääteisenä tehtävänä on huolehtia siitä, että osuuspankin kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Osuuspankin säätöjen mukaan hallituksen muodostavat toimitusjohtaja toimiaikanaan sekä hallintoneuvoston valitsemat 5 – 8 muuta jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin omistaja-asiakkaita. Hallituksen jäsenmäärä on tällä hetkellä 6. Hallituksen jäsenen toimikausi on yksi vuosi. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68 vuotta, kuitenkin siten, että tämän iän täyttänyt jäsen saa toimia tehtävässään uuden jäsenen valinnasta päättävän hallintoneuvoston kokouksen loppuun. Hallituksen jäsenenä olevan toimitusjohtajan osalta yläikäraja määrätyy osuuspankin ja toimitusjohtajan välisen toimisopimuksen mukaisesti.

Vuosittain ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokoussessaan hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei saa valita osuuspankin toimitusjohtajaa tai toimihenkilöä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä on saapuvilla. Kertomusvuonna hallituksen kokouksia oli 16.

Toimitusjohtaja

Pankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päävittäistä hallintoa lakiensä ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Toimiin, jotka pankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta pankin toiminnalle olennaista haittaa.

Toimitusjohtajan lakisääteisenä tehtävänä on huolehtia, että pankin kirjanpito on lain mukainen ja että pankin varainhoito on järjestetty luotettavalla tavalla.

Hallinnointielinten jäsenet

Edustajisto

Osuuspankin edustajisto valittiin vuonna 2017 järjestetyillä vaaleilla äänestysprosentin ollessa 17,67. Edustajiston jäsenten toimikausi päättyy vuonna 2021 järjestettävään uuden edustajiston valintaan.

Edustajiston jäsenet

Ronny Avellan	Maanviljelijä	Raasepori
Pontus Baarman	Advokat	Helsinki
Benita Ekhholm	Eläkeläinen	Kemiönsaari
Roger Forss	Lähihoitaja	Taalintehdas
Max Forsman	Controller	Raasepori
Tony Lindholm	Yrittäjä	Raasepori
Magnus Henriksson	Infra- & kiinteistöpäällikkö	Raasepori
Susanne Holmberg	Agrologi	Raasepori
Sture Holmström	Agrologi	Kemiönsaari

Kirsti Jeffery	Opettaja, eläkkeellä	Hanko
Jonna Lappalainen	Sosionomi	Kemiönsaari
Fredrik Laurén	Ekonomi	Kemiönsaari
Otto Långvik	FT, Yliopisto-opettaja	Raasepori
Rurik Löfroos	KTM	Raasepori
Tage Mansner	Agrologi	Raasepori
Tuula Nyman-Karlsson	Eläkeläinen	Raasepori
Rolf Nyström	Eläkeläinen	Hanko
Bjarne Roth	Eläkeläinen	Hanko
Christa Rothwell	Opettaja	Raasepori
Björn Siggberg	Yrittäjä	Raasepori
Thomas Sjöstrand	Vientipäällikkö	Kemiönsaari
Charlotte Snabb	Ravintoloitsija	Raasepori
Daniel Kawecki	Yrittäjä	Raasepori
Thomas Virranvuo	Kauppias	Raasepori
Hannu Larinen	Eläkeläinen	Raasepori

Hallintoneuvosto

suluissa toimikauden alkamisvuosi ja erovuoroisuusvuosi

Puheenjohtaja

Pietola Maria maanviljelijä Raasepori (2017-2020)*

Varapuheenjohtaja

Nyman Jörgen Controller Raasepori (2017-2020)

Muut jäsenet

Enberg Axel kirjanpitäjä Raasepori	(2017-2020)*
Grönqvist Kaj yrittäjä Raasepori	(2019-2021)
Karlsson Ragna-Lise kauppias Raasepori	(2018-2021)
Larila Keijo asentaja Hanko	(2018-2021)
Lundström Bernhard kauppias Raasepori	(2017-2020)
Lyytikäinen Paavo eläkeläinen Hanko	(2018-2021)
Paul Klara filosofian maisteri Raasepori	(2019-2022)
Pellikka Jyrki tulliylitarkastaja Hanko	(2017-2020)
Ruuska Pertti työntekijä Hanko	(2018-2021)
Tallberg Hanna tiedottaja Raasepori	(2019-2021)
Wessberg Nina ohjaaja Raasepori	(2018-2021)
Willberg Jouko maanviljelijä Kemiönsaari	(2019-2021)
Virtanen Jaakko maanviljelijä Kemiönsaari	(2018-2021)*

*Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnan jäsen

Hallitus

Puheenjohtaja

Eklund Ola, Karjaa, s. 1952
insinööri

TJ Wintem Agency 2017 -
Osuuspankki Raasepori, hallituksen puheenjohtaja 2002-
Osuuspankki Raasepori, johtokunnan jäsen 1993-2002

Keskeinen työkokemus:

tuoteryhmäjohtaja, Kuusakoski Oy 2001-2017
Oy Keräyspiste Ab, toimitusjohtaja 1979-2001

Romuliikkeiden Tukku Oy, toimitusjohtaja 1987-2001
 Ser-Roll Oy, toimitusjohtaja 1999-2001
 Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
 Osuuspankkikeskus OSK, hallintoneuvoston jäsen 1999-2019
 OP ryhmän tulevaisuustyöryhmän puheenjohtaja, 2018-2019

Varapuheenjohtaja
Hettula Eero, Tammisaari, s. 1956
 diplomi-insinööri 1983
 Länsi-Uudenmaan kauppakamari, toimitusjohtaja 2014 -
 Osuuspanki Raaseporin hallituksen varapuheenjohtaja 28.11.2017 -
 Osuuspanki Raasepori, hallituksen jäsen 2011 -
 Keskeinen työkemus:
 Koverharin terästehdas, henkilöstö- ja logistiikkajohtaja 1997 – 2000
 Koverharin terästehdas, tuotantojohtaja, 2000 – 2002
 FNsteel, logistiikasta ja liikkeenohjauksesta vastaava johtaja 2002 – 2011
 FNsteel, HR- ja hallintojohtaja 2012
 Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
 C-Fiber Hanko, hallituksen puheenjohtaja 2016-

Muut jäsenet:

Ahlvik Anders, Hanko, s. 1964
 kauppatieteiden maisteri
 Hangon Satama Oy, toimitusjohtaja 2015 -
 Osuuspanki Raasepori, hallituksen jäsen 2002-
 Osuuspanki Raasepori, johtokunnan jäsen 2002
 Keskeinen työkemus:
 Hangö Stevedoring Ab, toimitusjohtaja 1996-2005
 Raaseporin Elinkeinoikeskus Oy, toimitusjohtaja 2005-2007
 Karis Lastbilscentral Ab, toimitusjohtaja 2008-2014

Drugge Jan, Kemiönsaari, f. 1970,
 agrologi
 Myyntipääliikki Nordkalk Oy Ab 2016 –
 Osuuspanki Raaseporin hallituksen jäsen 28.11.2017 –
 Osuuspanki Raaseporin hallintoneuvosto 1993–2017
 Keskeinen työkemus:
 Aluemyyntipääliikki Nordkalk Oy Ab 2005–2016
 Myyntiedustaja Grene Oy Ab 1994-2005
 Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
 Ylempien toimihenkilöiden edustaja Nordkalkin YTK (Yhteistoimintakomitea) 2009 –
 Nordkalkin Suomen edustaja Rettig Groups Euroforum 2010 -
 Solkulla säätion hallituksen jäsen 2017-
 Kemiönsaaren kunnan tarkastusvaliokunnan jäsen 2017-
 Dalsbostäder Oy Ab, hallituksen jäsen 2019-

Lindholm Mats, Tammisaari, f 1971
 Diplomi-insinööri 1997
 Laatupääliikki ja rakennustekniikan tutkintovastaava lehtori, Yrkeshögskolan Novia, 2017 –
 Osuuspanki Raaseporin, hallituksen jäsen 28.11.2017 – 26.11.2019
 Osuuspanki Raaseporin hallintoneuvosto 2008–2017
 Keskeinen työkemus:
 Rakennustekniikan vastaava lehtori ja osastonpääliikki Raaseporissa, Yrkeshögskolan Novia, 2008–2017
 Laatukoordinaattori, Yrkeshögskolan Novia, 2008–2016
 Rakennustekniikan opettaja ja ohjelmavastaava, Yrkeshögskolan Novia 2000–2008
 Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
 Ammattikorkeakoulun edustaja RATEKO-seminaareissa 2000-
 Ammattikorkeakoulun edustaja tekniikan alan työryhmässä ARENE 2005-

Ruotsinkielinen edustaja ammattikorkeakoulujen rakennusmestarikoulutuksen kansallisissa työryhmissä 2006 –
 Edustaja kansallisessa työryhmässä koskien rakennusarkkitehtikoulutusta 2013-

Lönnqvist Camilla, Tammisaari, s. 1968
 kauppatieteiden maisteri 1996
 Helkama Emotor, talouspääliikö 2001 -
 Osuuspankki Raasepori, hallituksen jäsen 2011 – 26.11.2019
 Osuuspankki Raasepori, hallintoneuvoston jäsen 2007 – 2011
 Sydkustens OP förbund, hallituksen jäsen 2015-

Björklöf Lars, Toimitusjohtaja, s. 1954 (eläkkeelle 30.6.2019)
 agronomi, diplomiekonomi
 johtoryhmän puheenjohtaja 2001-2019
 Keskeinen työkokemus:
 Hankkijan pääkonttori, tuotepääliikö 1979-1982
 Osuuspankki Raaseporin Tammisaaren aluejohtaja 1982-1990
 Ferraria Oy, talousjohtaja 1990-1992
 Tammipesula Oy, toimitusjohtaja 1992-2000
 Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
 Turun Seudun OP-Kiinteistökeskus, varapuheenjohtaja 2014-2019
 OP-Filia Oy Ab, hallituksen puheenjohtaja 2015-2019
 Osuustoimintakeskus Pellervo ry, hallituksen jäsen 2011-2019
 Finlands Svenska Andelsförbund, puheenjohtaja 2010-2019
 Länsi-Uudenmaan kauppakamari, hallituksen varapuheenjohtaja 2013-2019
 AXXELL Utbildning johtokunnan jäsen 2011-
 Finnbolt Ab Oy hallituksen puheenjohtaja 2009-

Enberg Mats s.1975 (1.7.2019)
 kauppatieteiden maisteri
 johtoryhmän puheenjohtaja 2019 -
 johtoryhmän jäsen 2011- 2019
 Keskeinen työkokemus:
 Osuuspankki Raasepori, sijoituspääliikö 2005
 Osuuspankki Raasepori, konttorinjohtaja 2006
 Osuuspankki Raasepori, yritysrahoitusjohtaja 2007-2009
 Osuuspankki Raasepori, pankinjohtaja, Yrityspankki, 2009-
 Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
 Eke Golf Ab, hallituksen jäsen 2012 -
 OP-Filia Oy Ab, hallituksen jäsen 2017 –
 Turun Seudun OP-Kiinteistökeskus, hallituksen jäsen 2019-

Uudet hallituksen jäsenet 27.11.2019 lähtien

Gustafsson Patrik, Tammisaari, f. 1975
 insinööri, 1999
 Tekninen johtaja, Karjaan puhelin, 2005 –
 Osuuspankki Raasepori hallituksen jäsen 27.11.2019 –
 Keskeinen työkokemus:
 TJ, Ekenäs Stadsnät, 2008-
 Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
 Axxell utbildning, johtokunnan jäsen 2013 –
 C-Fiber Hanko Oy, hallituksen jäsen 20.10.2016 –
 Ekenäs Energi Ab, hallituksen jäsen 27.6.2017 –

Karlsson Camilla, Tammisaari, f. 1965
 filosofian maisteri, 1989
 HR Manager, Geberit Finland, 2010 –
 Osuuspankki Raasepori hallituksen jäsen 27.11.2019 –
 Keskeinen työkokemus:

HR Manager, Fiskars, 1989-2010

Toimitusjohtaja

Enberg Mats
toimitusjohtaja 2019 –
Muut tiedot ovat hallituksen kohdalla

Johtoryhmän kokoonpano

Holmström Martina s.1981

kauppatieteiden maisteri
Toimitusjohtajan sijainen 2017-
johtoryhmän jäsen 1.1.2016 -

Vastuualue:

Pankinjohtaja, henkilöasiakkaat, Osuuspankki Raasepori, 2010 – 2015
Yksityispankki 1.1.2016 –30.8.2019

HR Johtaja, 1.9.2019 -

Keskeinen työkokemus:

Osuuspankki Raasepori, yksikönjohtaja, henkilöasiakkaat, 2007
Osuuspankki Raasepori, konttorinjohtaja, 2008 – 2009

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

TsOPKKn hallituksen jäsen 2017 - 2019

Lundström Mats, f. 1969

metsätalousinsinööri

Vastuualue:

Alueliiketoimintavastaava, yritykset 1.9.2019
Keskeinen työkokemus:

Kustens skogcentral 1992-2000
IT-Myyntituki, Tekla Oyj, 2000-2001
Maksuliikepääliikkö, Asiakkuuspääliikkö, Osuuspankki Raasepori 2001-31.8.2019

Wikberg Hans, f. 1975

kauppatieteen maisteri

Vastuualue:

Alueliiketoimintavastaava, yritykset 1.9.2019

Keskeinen työkokemus:

Varainhoitaja, Turun Seudun Osuuspankki, 1.4.2014-31.8.2019
Varainhoitaja, Itä-Uudenmaan Osuuspankki, 1.4.2010-31.3.2014
Rahoitusneuvuja, Osuuspankki Raasepori, 2.1.2007-31.3.2010

Tilintarkastajat

Edustajiston kokous valitsi uudelleen KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n. Vastaavaksi tilintarkastajaksi tarkastamaan pankin ja tytäryhtiöiden hallintoa ja tilejä valittiin KHT Fredrik Salonen.

Muu tarkastustoiminta

Sisäisen tarkastuksen tehtäväնä on avustaa Osuuspankin hallitusta ja johtoa toiminnan ohjaussessa, valvonnassa ja varmistamisessa suorittamalla toimintaan kohdistuvaa sisäistä tarkastusta. Sisäisestä tarkastuksesta vastaa OP Osuuskunnan Sisäinen tarkastus. Sisäinen tarkastus on liiketoiminoista riippumaton toiminto, joka tarkastaa koko OP Ryhmän sisäisen valvontajärjestelmän, riskienhallinnan sekä johtamis- ja hallintoprosessien riittävyyttä ja tehokkuutta.

Sisäinen tarkastus noudattaa tarkastustyössään Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteita ja IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälistä sisäisen tarkastuksen ammattistandardia.

Sisäistä tarkastusta on suoritettu väilläisesti osana OP Ryhmän keskitettyihin toimintoihin sekä osuuspankkeihin kohdistuvaa tarkastusta. Sisäinen tarkastus arvioi tarkastuksissaan esimerkiksi OP Ryhmän keskitettyjen tietojärjestelmien ja toimintaprosessien kontrollien ja sisäisen valvonnan toimivuutta sekä riskienhallinnan ja riskienhallintamenettelyjen asianmukaisuutta.

Tulevaisuden näkymät

Talouden kehitys jatkuu vaimeana Suomen päävientialueilla. Euroopan keskuspankki on linjannut, että ohjauskorot säilyvät ennallaan tai matalammalla, kunnes inflaationäkymä vastaa tavoitetta. Suomen talouden kasvu jää hitaaksi, kun viennin kehitys vaimenee ja rakentaminen vähenee. Kotitalouksien kysyntää tukee silti suotuisa reaalipalkkojen kehitys, ja verrattain vahvana säilyvä työmarkkina. Myös asuntomarkkinoiden näkymät säilyvät yhä vakaan myönteisinä.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Osuuspankin voitonjakokelpoiset varat (jakokelpoinen ylijäämä) olivat 23 911 863,23 euroa, josta tilikauden voitto (ylijäämä) oli 2 678 846,92 euroa.

Tilikauden voitto (taseen osoittama ylijäämä) ehdotetaan käytettäväksi siten, että Tuotto-osuudelle maksetaan korkoa 3,25 prosenttia, eli yhteensä 790 897,01 euroa. Tilikauden voitosta (ylijäämästä) jää 1 887 949,91 euroa edellisten tilikausien voittovarojen tilille.

Osuuspankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksukyky on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

ANDELSBANKEN RASEBORG

ANDELSBANKENS RESULTATRÄKNING	1.1. - 31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Ränteintäkter	5 791 265,32	5 609 283,44
Räntekostnader	452 489,84	844 240,65
RÄNTENETTO	5 338 775,48	4 765 042,79
Intäkter från egetkapitalinstrument	2 205 092,00	2 073 431,15
Företag inom samma koncern	250 000,00	100 000,00
Övriga företag	1 955 092,00	1 973 431,15
Provisionsintäkter	3 125 071,03	3 344 279,36
Provisionskostnader	373 943,95	341 069,96
Nettoreintäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	-342 410,09	44 890,09
Värdepappershandel	-342 405,70	44 894,87
Valutaverksamhet	-4,39	-4,78
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	-93 882,05	-47 979,58
Övriga rörelseintäkter	199 661,58	213 180,17
Administrationskostnader	5 401 306,61	5 141 714,56
Personalkostnader	2 282 369,06	2 151 278,17
Löner och arvoden	2 023 991,70	2 037 538,62
Lönebikostnader	258 377,36	113 739,55
Pensionskostnader	225 873,44	66 921,42
Övriga lönebikostnader	32 503,92	46 818,13
Övriga administrationskostnader	3 118 937,55	2 990 436,39
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	117 340,13	1 796 005,80
Övriga rörelsekostnader	1 200 053,52	1 339 060,79
Förväntade kreditförluster från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	652 914,85	215 686,44
RORELSEVINST (-FÖRLUST)	2 686 748,89	1 559 306,43
Bokslutsdispositioner	-5 495,00	-2 058 534,32
Inkomstskatt	13 396,97	320 349,55
Räkenskapsperiodens skatt	4 252,13	625 735,35
Tidigare räkenskapsperioders skatt	-3 674,92	-2 944,50
Latent skatt	12 819,76	-302 441,30
VINST (FÖRLUST) AV ORDINARIE VERKSAMHET EFTER SKATT	2 678 846,92	3 297 491,20
RÄKENSKAPSPEIODENS VINST (FÖRLUST)	2 678 846,92	3 297 491,20

ANDELSBANKEN RASEBORG

ANDELSBANKENS BALANSRÄKNING	31.12.2019	31.12.2018
AKTIVA		
Kontanta medel	243 993,54	210 799,45
Fordringar på kreditinstitut	58 489 734,11	73 318 503,21
På anfordran betalbara	671 692,72	671 242,09
Övriga	57 818 041,39	72 647 261,12
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	354 176 868,00	326 224 326,88
Övriga	354 176 868,00	326 224 326,88
Aktier och andelar	44 241 132,56	44 295 877,48
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	121 847,91	121 847,91
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	104 092,80	104 092,80
Derivatinstrument	1 377 777,79	1 265 634,42
Immateriella tillgångar	14 338,00	18 078,00
Materiella tillgångar	9 372 115,86	9 263 429,06
Förvaltningsfastigheter samt aktier och andelar i förvaltningsfastigheter	4 764 123,31	4 774 597,15
Övriga fastigheter samt aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	4 464 535,39	4 248 219,75
Övriga materiella tillgångar	143 457,16	240 612,16
Övriga tillgångar	473 671,28	497 467,18
Resultatregleringar och förskottsbetalningar	1 310 501,44	759 639,65
Latenta skattefordringar	459 722,57	681 320,47
AKTIVA TOTALT	470 385 795,86	456 761 016,51
PASSIVA		
FRÄMMANDE KAPITAL		
Skulder till kreditinstitut	123 782 755,94	123 754 226,38
Kreditinstitut	123 782 755,94	123 754 226,38
På anfordran betalbara	7 562 755,94	19 534 226,38
Övriga	116 220 000,00	104 220 000,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	282 292 643,18	272 034 691,28
Inlåning	282 250 349,34	271 972 344,34
På anfordran betalbara	273 476 174,72	263 746 179,63
Övriga	8 774 174,62	8 226 164,71
Övriga skulder	42 293,84	62 346,94
På anfordran betalbara	3 068,97	1 787,49
Övriga	39 224,87	60 559,45
Derivatinstrument och andra skulder som innehås för handel	2 914 013,81	1 649 620,69
Övriga skulder	790 636,77	503 597,54
Övriga skulder	675 446,93	365 430,57
Avsättningar	115 189,84	138 166,97
Resultatregleringar och erhållna förskott	1 916 933,18	1 897 843,31
Latenta skatteskulder	0,00	0,00
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT	411 696 982,88	399 839 979,20
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER	5 504 382,04	5 509 877,04
Avskrivningsdifferens	0,00	5 495,00
Reserver	5 504 382,04	5 504 382,04
EGET KAPITAL		
Andelskapital	25 534 700,00	26 458 500,00
Medlemsandlar	1 166 500,00	1 121 200,00
Avkastningsandlar	24 368 200,00	25 337 300,00
Övriga bundna fonder	3 737 867,71	2 902 755,09
Reservfond	2 635 645,47	2 635 645,47
Fond för verkligt värde	1 102 222,24	267 109,62
Fria fonder	2 370 000,00	2 370 000,00
Övriga fonder	2 370 000,00	2 370 000,00
Balanserad vinst (förlust)	18 863 016,31	16 382 413,98
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	2 678 846,92	3 297 491,20
EGET KAPITAL TOTALT	53 184 430,94	51 411 160,27
PASSIVA TOTALT	470 385 795,86	456 761 016,51
ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN		
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	4 488 947,61	5 094 897,82
Garantier och panter	4 488 947,61	5 094 897,82
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	13 621 558,29	17 038 513,01
Övriga	13 621 558,29	17 038 513,01
ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN TOTALT	18 110 505,90	22 133 410,83

OSUUSPANKKI RAASEPORI

OSUUSPANKIN TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Korkotuotot	5 791 265,32	5 609 283,44
Korkokulut	452 489,84	844 240,65
KORKOKATE	5 338 775,48	4 765 042,79
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	2 205 092,00	2 073 431,15
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	250 000,00	100 000,00
Muista yrityksistä	1 955 092,00	1 973 431,15
Palkkiotuotot	3 125 071,03	3 344 279,36
Palkkiokulut	373 943,95	341 069,96
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-342 410,09	44 890,09
Arvopaperikaupan nettotuotot	-342 405,70	44 894,87
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-4,39	-4,78
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-93 882,05	-47 979,58
Liiketoiminnan muut tuotot	199 661,58	213 180,17
Hallintokulut	5 401 306,61	5 141 714,56
Henkilöstökulut	2 282 369,06	2 151 278,17
Palkat ja palkkiot	2 023 991,70	2 037 538,62
Henkilösivukulut	258 377,36	113 739,55
Eläkekulut	225 873,44	66 921,42
Muut henkilösivukulut	32 503,92	46 818,13
Muut hallintokulut	3 118 937,55	2 990 436,39
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	117 340,13	1 796 005,80
Liiketoiminnan muut kulut	1 200 053,52	1 339 060,79
Odottavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoon kirjatuista rahoitusvaroista	652 914,85	215 686,44
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	2 686 748,89	1 559 306,43
Tilinpäätössiirot	-5 495,00	-2 058 534,32
Tuloverot	13 396,97	320 349,55
Tilikauden verot	4 252,13	625 735,35
Aikaisempien tilikausien verot	-3 674,92	-2 944,50
Laskennallinen vero	12 819,76	-302 441,30
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	2 678 846,92	3 297 491,20
TILOKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	2 678 846,92	3 297 491,20

OSUUSPANKKI RAASEPORI

OSUUSPANKIN TASE	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
Käteiset varat	243 993,54	210 799,45
Saamiset luottolaitoksilta	58 489 734,11	73 318 503,21
Vaadittaessa maksettavat	671 692,72	671 242,09
Muut	57 818 041,39	72 647 261,12
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	354 176 868,00	326 224 326,88
Muut	354 176 868,00	326 224 326,88
Osakkeet ja osuudet	44 241 132,56	44 295 877,48
Osakkeet ja osuudet omistusyhteysryksissä	121 847,91	121 847,91
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	104 092,80	104 092,80
Johdannaisopimukset	1 377 777,79	1 265 634,42
Aineettomat hyödykkeet	14 338,00	18 078,00
Aineelliset hyödykkeet	9 372 115,86	9 263 429,06
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistösosakkeet ja -osuudet	4 764 123,31	4 774 597,15
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	4 464 535,39	4 248 219,75
Muut aineelliset hyödykkeet	143 457,16	240 612,16
Muut varat	473 671,28	497 467,18
Siirtosaamiset ja maksetut ennakkot	1 310 501,44	759 639,65
Laskennalliset verosaamiset	459 722,57	681 320,47
VASTAAVAA YHTEENSÄ	470 385 795,86	456 761 016,51
VASTATTAVAA		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	123 782 755,94	123 754 226,38
Luottolaitoksille	123 782 755,94	123 754 226,38
Vaadittaessa maksettavat	7 562 755,94	19 534 226,38
Muut	116 220 000,00	104 220 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle	282 292 643,18	272 034 691,28
Talletukset	282 250 349,34	271 972 344,34
Vaadittaessa maksettavat	273 476 174,72	263 746 179,63
Muut	8 774 174,62	8 226 164,71
Muut velat	42 293,84	62 346,94
Vaadittaessa maksettavat	3 068,97	1 787,49
Muut	39 224,87	60 559,45
Johdannaisopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	2 914 013,81	1 649 620,69
Muut velat	790 636,77	503 597,54
Muut velat	675 446,93	365 430,57
Pakolliset varaukset	115 189,84	138 166,97
Siirtovelat ja saadut ennakkot	1 916 933,18	1 897 843,31
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	411 696 982,88	399 839 979,20
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	5 504 382,04	5 509 877,04
Poistoero	0,00	5 495,00
Verotusperusteiset varaukset	5 504 382,04	5 504 382,04
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	25 534 700,00	26 458 500,00
Jäsenosuudet	1 166 500,00	1 121 200,00
Tuotto-osuudet	24 368 200,00	25 337 300,00
Muut sidotut rahastot	3 737 867,71	2 902 755,09
Vararahasto	2 635 645,47	2 635 645,47
Kävän arvon rahasto	1 102 222,24	267 109,62
Vapaat rahastot	2 370 000,00	2 370 000,00
Muut rahastot	2 370 000,00	2 370 000,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	18 863 016,31	16 382 413,98
Tilikauden voitto (tappio)	2 678 846,92	3 297 491,20
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	53 184 430,94	51 411 160,27
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	470 385 795,86	456 761 016,51
TASEEN ULKOPOULISET SITOUMUKSET		
Asiakaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	4 488 947,61	5 094 897,82
Takaukset ja pantit	4 488 947,61	5 094 897,82
Asiakaan hyväksi annetut peruuttamatottomat sitoumukset	13 621 558,29	17 038 513,01
Muut	13 621 558,29	17 038 513,01
TASEEN ULKOPOULISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	18 110 505,90	22 133 410,83

ANDELSBANKEN RASEBORG
Finansieringsanalys

2019 2018

KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN

Periodens vinst	2 678 846,92	3 297 491,20
Justeringar i periodens vinst	-1 286 503,84	-1 749 345,92
ÖKNING (-) ELLER MINSKNING (+) AV RÖRELSETILLGÅNGAR	-11 504 776,64	-37 355 401,32
Skuldebrev som är beläningsbara i centralbanker	0,00	0,00
Fordringar på kreditinstitut	14 829 219,73	-334 904,03
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-26 438 552,27	-38 057 669,66
Leasingobjekt	0,00	0,00
Skuldebrev	0,00	8 000,00
Aktier och andelar	-335,27	495 700,23
Derivatinstrument	0,00	0,00
Förvaltningsfastigheter	10 473,84	175 958,90
Övriga tillgångar	94 417,33	357 513,24
ÖKNING (+) ELLER MINSKNING (-) AV RÖRELSESKULDER	10 536 500,74	36 381 322,13
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	28 529,56	27 679 651,41
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	10 257 951,90	8 858 391,80
Derivatinstrument och andra skulder som innehålls för handel	0,00	0,00
Övriga skulder	250 019,28	-156 721,08
Betald inkomstskatt	-622 060,43	-1 179 566,21
Erhållna utdelningar	2 205 092,00	2 073 431,15
A. KASSAFLÖDE FÖR RÖRELSEN TOTALT	2 007 098,75	1 467 931,03

KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR

Förvärv av dotter- och intresseföretag	0,00	-22 636,06
Avyttring av dotter- och intresseföretag	0,00	50 000,00
Investeringar i materialala och immaterialala tillgångar	-277 600,77	-283 999,84
Avyttring av materialala och immaterialala tillgångar	44 840,00	21 000,00
B. KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR TOTALT	-232 760,77	-235 635,90

KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING

Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	0,00	0,00
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	0,00	0,00
Efterställda skulder, ökningar	0,00	0,00
Efterställda skulder, minskningar	0,00	0,00
Andels- och aktiekapital, ökningar	775 600,00	1 388 600,00
Andels- och aktiekapital, minskningar	-1 699 400,00	-2 055 300,00
Utdelningar och räntor på andelskapital	-816 888,87	-803 522,54
Utbetald bonus till ägarkunder	0,00	0,00
Övriga ökningar av kapitalet	0,00	0,00
Övriga minskningar av kapitalet	0,00	0,00
C. KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING TOTALT	-1 740 688,87	-1 470 222,54

D. KURSDIFFERENSER I LIKVIDA MEDEL

NETTOFÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL (A+B+C)

LIKVIDA MEDEL VID BÖRJAN AV RÄKENSKAPSPERIODEN	882 041,54	1 119 973,73
LIKVIDA MEDEL VID SLUTET AV RÄKENSKAPSPERIODEN	915 686,26	882 041,54
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	33 644,72	-237 932,19

Erhållna räntor	5 898 497,72	5 877 911,93
Betalda räntor	490 040,45	1 003 580,25

Justeringer i periodens vinst

Poster med transaktioner som inte medför betalningar		
Förändring an verklig värde för handel	55 080,19	-45 643,40
Orealiseraade nettointäkter från valutaverksamhet	4,39	4,78
Förändring av investeringstillgångarnas verkliga värde	0,00	0,00
Avskrivningar, förändring av avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	111 845,13	-262 528,52
Nettoresultat av ändringar i betalningsplaner	0,00	0,00
Nedskrivningar av fordringar	682 151,66	236 859,00
Övriga	-2 135 585,21	-1 744 084,09
	-1 286 503,84	-1 815 392,23

Poster som redovisas utanför kassaflödet från rörelsen

Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0,00	0,00
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0,00	66 046,31
Utbetald bonus till ägerkunder	0,00	0,00

Justeringer totalt	-1 286 503,84	-1 749 345,92
---------------------------	----------------------	----------------------

Likvida medel

Kontanta medel	243 993,54	210 799,45
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	671 692,72	671 242,09
Likvida medel totalt	915 686,26	882 041,54

ANDELSBANKEN RASEBORG
Finansieringsanalys

2019 2018

KASSAFLÖDE FRÅN RÖRELSEN

Periodens vinst	2 678 846,92	3 297 491,20
Justeringar i periodens vinst	-1 286 503,84	-1 749 345,92
ÖKNING (-) ELLER MINSKNING (+) AV RÖRELSETILLGÅNGAR	-11 504 776,64	-37 355 401,32
Skuldebrev som är belämningsbara i centralbanker	0,00	0,00
Fordringar på kreditinstitut	14 829 219,73	-334 904,03
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-26 438 552,27	-38 057 669,66
Leasingobjekt	0,00	0,00
Skuldebrev	0,00	8 000,00
Aktier och andelar	-335,27	495 700,23
Derivatinstrument	0,00	0,00
Förvaltningsfastigheter	10 473,84	175 958,90
Övriga tillgångar	94 417,33	357 513,24
ÖKNING (+) ELLER MINSKNING (-) AV RÖRELSESKULDER	10 536 500,74	36 381 322,13
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	28 529,56	27 679 651,41
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	10 257 951,90	8 858 391,80
Derivatinstrument och andra skulder som innehålls för handel	0,00	0,00
Övriga skulder	250 019,28	-156 721,08
Betald inkomstskatt	-622 060,43	-1 179 566,21
Erhållna utdelningar	2 205 092,00	2 073 431,15
A. KASSAFLÖDE FÖR RÖRELSEN TOTALT	2 007 098,75	1 467 931,03

KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR

Förvärv av dotter- och intresseföretag	0,00	-22 636,06
Avyttring av dotter- och intresseföretag	0,00	50 000,00
Investeringar i materialala och immaterialala tillgångar	-277 600,77	-283 999,84
Avyttring av materialala och immaterialala tillgångar	44 840,00	21 000,00
B. KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR TOTALT	-232 760,77	-235 635,90

KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING

Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	0,00	0,00
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	0,00	0,00
Efterställda skulder, ökningar	0,00	0,00
Efterställda skulder, minskningar	0,00	0,00
Andels- och aktiekapital, ökningar	775 600,00	1 388 600,00
Andels- och aktiekapital, minskningar	-1 699 400,00	-2 055 300,00
Utdelningar och räntor på andelskapital	-816 888,87	-803 522,54
Utbetald bonus till ägarkunder	0,00	0,00
Övriga ökningar av kapitalet	0,00	0,00
Övriga minskningar av kapitalet	0,00	0,00
C. KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERING TOTALT	-1 740 688,87	-1 470 222,54

D. KURSDIFFERENSER I LIKVIDA MEDEL

NETTOFÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL (A+B+C)

LIKVIDA MEDEL VID BÖRJAN AV RÄKENSKAPSPERIODEN	882 041,54	1 119 973,73
LIKVIDA MEDEL VID SLUTET AV RÄKENSKAPSPERIODEN	915 686,26	882 041,54
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	33 644,72	-237 932,19

Erhållna räntor	5 898 497,72	5 877 911,93
Betalda räntor	490 040,45	1 003 580,25

Justeringer i periodens vinst

Poster med transaktioner som inte medför betalningar		
Förändring an verklig värde för handel	55 080,19	-45 643,40
Orealiseraade nettointäkter från valutaverksamhet	4,39	4,78
Förändring av investeringstillgångarnas verkliga värde	0,00	0,00
Avskrivningar, förändring av avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	111 845,13	-262 528,52
Nettoresultat av ändringar i betalningsplaner	0,00	0,00
Nedskrivningar av fordringar	682 151,66	236 859,00
Övriga	-2 135 585,21	-1 744 084,09
	-1 286 503,84	-1 815 392,23
<u>Poster som redovisas utanför kassaflödet från rörelsen</u>		
Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0,00	0,00
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0,00	66 046,31
Utbetald bonus till ägerkunder	0,00	0,00
	0,00	66 046,31
Justeringer totalt	-1 286 503,84	-1 749 345,92
Likvida medel		
Kontanta medel	243 993,54	210 799,45
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	671 692,72	671 242,09
Likvida medel totalt	915 686,26	882 041,54

PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDET AV ANDELSBANKENS BOKSLUT

1.1 ALLMÄNT

Andelsbanken är en inlåningsbank i andelslagsform som ägs av sina medlemmar och som bedriver lokal hushållsbanksrörelse inom sitt verksamhetsområde.

Andelsbanken är medlem i centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP Andelslag. OP Andelslag fungerar som en strategisk ägarsammanslutning för hela OP Gruppen samt som det centralinstitut som svarar för gruppstyrning och tillsyn.

Nedan redogörs för de viktigaste redovisningsprinciper som tillämpats på bokslutet. De har konsekvent iakttagits under alla räkenskapsperioder som redovisats, om inte annat anges.

1.2 DET SOLIDARISKA ANSVARET OCH OP GRUPPEN

Sammanslutningen av andelsbanker (nedan OP Gruppen) idkar bank- och försäkringsrörelse. Den är en sådan ekonomisk helhet som avses i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform samt i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker. I sammanslutningen ansvarar OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Andelsbanken konsolideras i OP Gruppens bokslut. Enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ska OP Gruppens bokslut upprättas som en sammanställning av boksluten eller koncernboksluten för centralinstitutet OP Andelslag och dess medlemskreditinstitut. OP Andelslag och dess medlemsandelsbanker har inte ett sådant bestämmande inflytande gentemot varandra som avses i de allmänna koncernredovisningsprinciperna. Därför har ett tekniskt moderföretag utsetts för OP Gruppen. Det konsoliderade bokslutet ska också omfatta sådana sammanslutningar, i vilka ovan nämnda sammanslutningar tillsammans har bestämmande inflytande i enlighet med bokföringslagen. OP Gruppens andelskapital utgörs av andelsbanksmedlemmarnas sådana medlemsinsatser som banken har en absolut rätt att vägra lösa in.

En kopia av OP Gruppens bokslut kan fås på internetadressen www.op.fi eller från gruppens kontor på besöksadressen Gebhardsplatsen 1, 00510 Helsingfors.

1.3 GRUND FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUTET

Andelsbankens bokslut upprättas och ställs upp i enlighet med kreditinstitutslagen, finansministeriets förordning om bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag, bokföringslagen och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om bokföring och årsredovisning inom finanssektorn. Dessutom ger centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP Andelslag, anvisningar för iakttagande av enhetliga bokslutsprinciper samt för upprättande av bokslut. De nedan beskrivna bokslutsprinciperna är enhetliga för OP Andelslags alla medlemsandelsbanker. En medlemsandelsbank har nödvändigtvis inte alla poster som ingår i de här bokslutsprinciperna.

1.4 FINANSIELLA INSTRUMENT

1.4.1 Fastställande av verklig värde

Det verkliga värdet är det pris som en tillgångs post kunde säljas eller en skuld betalas till på värderingsdagen i en normal transaktion mellan marknadsparter.

Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av egna värderingsmetoder. Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspolis, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspiskalkyl och marknadsnoteringarna för de indata som används i modellen.

Om ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en egen värderingsmodell för respektive produkt. Värderingsmodellerna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna skulle beakta då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoderna som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i den senaste tidens marknadstransaktioner, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid balanstidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Det verkliga värdet för finansiella instrument delas in i tre nivåer enligt hur deras verkliga värde har bestämts:

- noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1)
- verkliga värden som bestämts på basis av andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (t.ex. som priser) eller indirekt (t.ex. härledda från priser) (nivå 2)
- verkliga värden som bestämts på basis av indata för tillgången eller skulden, som inte bygger på observerbara marknadsdata (nivå 3).

Den nivå för verkliga värden som en viss post som värderats till verkligt värde i sin helhet har klassificerats till har fastställts för hela den post som värderats till verkligt värde på basis av betydande indata för den lägsta nivån. Indatas betydelse har för ifrågavarande post som värderats till verkligt värde bedömts genom en helhetsbedömning.

1.4.2 Värderingsmetoder

1.4.2.1 Upplupet anskaffningsvärde

Upplupet anskaffningsvärde är det belopp till vilket den finansiella tillgången eller den finansiella skulden värderas vid första redovisningstillfället minus återbetalningar, plus eller minus ackumulerade periodiseringar vid användning av effektivräntemetoden på eventuell skillnad mellan det ursprungliga beloppet och beloppet på förfallodagen och, för finansiella tillgångar, justerat med hänsyn till en eventuell förlustreserv.

Effektivräntemetoden diskonterar exakt de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under den förväntade löptiden för den finansiella tillgången eller finansiella skulden till redovisat bruttvärde för en finansiell tillgång eller till det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell skuld. Vid beräkning av effektivräntan uppskattas de förväntade kassaflödena genom att beakta samtliga avtalsvillkor för det finansiella instrumentet utan att beakta de förväntade kreditförlusterna ("ECL"). Beräkningen innefattar alla avgifter och punkter som betalats eller erhållits av avtalsparterna, och som är en integrerad del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra premier eller rabatter. Avgifter som ingår i räntan för ett finansiellt instrument omfattar t.ex. expeditions- och uppläggningsavgifter i samband med uttag av lån. Sådana avgifter periodiseras på det finansiella instrumentets förväntade löptid eller på en kortare period, i tillämpliga fall. Avgifter som inte ingår i effektivräntan för ett finansiellt instrument redovisas i enlighet med bokföringslagen. Sådana avgifter är t.ex. avgifter som tas ut för förvaltning av lån.

De förväntade kreditförlusterna ska inkluderas i de uppskattade kassaflödena vid beräkningen av den kreditjusterade effektivräntan för finansiella tillgångar som anses vara kreditförsämrade tillgångar vid första redovisningstillfället (s.k. "POCI").

Ränteintäkter

Ränteintäkterna beräknas genom tillämpning av effektivräntan på det redovisade bruttvärdet för en finansiell tillgång med undantag av följande:

- a) köpta eller utgivna kreditförsämrade finansiella tillgångar, för vilka tillämpas kreditjusterad effektivränta på en finansiell tillgångs upplupna anskaffningsvärde

- b) finansiella tillgångar som inte är köpta eller utgivna kreditförsämrade finansiella tillgångar men som senare har blivit kreditförsämrade finansiella tillgångar (eller som befinner sig i steg 3). För de här finansiella tillgångarna ska effektivräntan tillämpas på den finansiella tillgångens upplupna anskaffningsvärde (dvs. efter avdrag av det redovisade nettovärdet av den förväntade kreditförlusten).

1.4.2.2 Det första redovisningstillfället och den första värderingen

Vid det första redovisningstillfället ska en finansiell tillgång eller finansiell skuld värderas till det verkliga värdet plus eller minus, när det gäller en finansiell tillgång eller finansiell skuld som inte värderas till verkligt värde via resultatet, transaktionskostnader som är direkt hämförliga till förvärv eller emission av den finansiella tillgången eller finansiella skulden. Omedelbart efter det första redovisningstillfället ska för en finansiell tillgång redovisas en förlustreserv för förväntade kreditförluster, om den finansiella tillgången värderas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via fonden för verkligt värde. Det här medför att en förlust redovisas i resultatet för finansiella tillgångar som nyligen getts ut eller köpts.

1.4.3 Klassificering och efterföljande värdering av finansiella tillgångar

Andelsbanken klassificerar finansiella tillgångar i följande kategorier:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde
- Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde.

1.4.3.1 Krediter och skuldebrev

Klassificeringen och den efterföljande värderingen av krediter och skuldebrev beror på följande faktorer:

- a) Andelsbankens affärsmodell för förvaltningen av finansiella tillgångar
- b) egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången.

På basis av de här faktorerna ska Andelsbanken klassificera krediter och skuldebrev i följande tre värderingskategorier:

- 1) Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde innehålls inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utesättande kapitalbeloppet. En posts bokförda värde innehåller en förlustreserv för förväntade kreditförluster och ränteintäkterna redovisas bland ränteintäkterna med effektivräntemetoden.
- 2) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde innehålls enligt en affärsmodell vars mål kan uppnås både genom att samla in avtalsenliga kassaflöden och sälja finansiella tillgångar. Dessutom ska de avtalade villkoren vid bestämda tidpunkter ge upphov till kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utesättande kapitalbeloppet. Ändringarna i verkligt värde redovisas i fonden för verkligt värde. Nedskrivningsvinster eller -förluster samt valutakursvinster eller -förluster resultatförs. När en finansiell tillgång tas bort från balansräkningen omklassificeras den ackumulerade vinsten eller förlusten i fonden för verkligt värde från eget kapital till resultatet som en omklassifieringsjustering till nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde. Räntan beräknad enligt effektivräntemetoden tas upp i ränteintäkter.
- 3) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet är finansiella tillgångar som innehålls för handel eller finansiella tillgångar som inte uppfyller kriterierna för värdering till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via fonden för verkligt värde. Vinsterna och förlusterna redovisas bland nettointäkterna från värdepappershandel. Ränteintäkter och räntekostnader för finansiella instrument som innehålls för handel redovisas från och med 1.1.2019 bland nettointäkterna från värdepappershandel.

Med affärsmodeLL avses hur Andelsbanken förvaltar sina finansiella tillgångar för att generera kassaflöden. Andelsbankens affärsmodeLL avgör huruvida enbart insamling av avtalsenliga kassaflöden eller insamling av avtalsenliga kassaflöden och försäljning av finansiella tillgångar leder till kassaflöden eller om det är fråga om handel. Finansiella tillgångar som hör till affärsmodeLLen med handel värderas i resultatet. Vid bedömningen av affärsmodeLLen beaktar Andelsbanken kommande åtgärder för att nå affärsmodeLLens mål. Bedömningen omfattar tidigare erfarenhet av insamlingen av kassaflöden, hur affärsrörelsemodeLLen och de finansiella tillgångar som innehålls i enlighet med den ska värderas samt hur det rapporteras till nyckelpersoner i företagets ledning, hur riskerna hanteras och hur cheferna för affärsrörelsen belönas. Till exempel innehålls bolån som Andelsbank beviljat för att samla in avtalsenliga kassaflöden.

Egenskaperna hos kassaflödena

Då Andelsbankens affärsmodeLL är en annan än handel, bedömer Andelsbanken om avtalsenliga kassaflöden är förenliga med ett grundläggande lånearrangemang eller inte. I ett grundläggande lånearrangemang består de avtalsenliga kassaflödena endast av betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet ("SPPI"), och ersättning för pengars tidsvärde, kreditrisk, utlåningsrisker samt en vinstmarginal är oftast de mest betydande delarna av räntan. Största delen av Andelsbankens finansiella tillgångar består av grundläggande lånearrangemang.

Alla krediter som Andelsbanken beviljat privatkunder och en del av företagskundernas krediter innehåller en möjlighet till återbetalning i förtid. Villkoren motsvarar dock grundläggande lånearrangemang, eftersom beloppet för förtida inlösen representerar ett avtalsenligt nominellt belopp och upplupen (men ännu inte reglerad) avtalsenlig ränta, vilket kan inbegripa ytterligare ersättning för förtida uppsägning av avtalet.

För skuldebrevens del testas egenskaperna hos kassaflödena med Bloombergs SPPI-verktyg. Resultatet från verktyget leder till att SPPI-testet antingen godkänns eller förkastas. Metoden identifierar ur avtalsvillkoren flera olika element som inverkar på om SPPI-definitionen uppfylls eller inte.

Då de avtalsenliga kassaflödena är exponerade för t.ex. förändringar i aktiekurser eller låntagarens ekonomiska resultat, är det inte fråga om ett grundläggande lånearrangemang, och sådana finansiella tillgångar ska värderas via resultatet. Typiska exempel på det här är olika fondplaceringar som inte uppfyller definitionen på eget kapital enligt IAS 32 i emittentens bokslut.

Inbäddade derivat som ingår i de finansiella tillgångarna skiljs inte åt från värdavtalet utan de beaktas i den totala bedömningen av avtalsenliga kassaflöden.

Om affärsmodeLLen för förvaltningen av finansiella tillgångar ändras, kan det bli nödvändigt att omklassificera de finansiella tillgångarna. Omklassificeringen tillämpas framåtriktat från dagen för omklassificeringen. Sådana förändringar förväntas ske synnerligen sällan.

1.4.3.2 Egetkapitalinstrument

Egetkapitalinstrument är instrument som innehåller en residual rätt i ett företags tillgångar efter avdrag för alla dess skulder. Oftast utgörs egetkapitalinstrumenten av aktieplaceringar.

Egetkapitalinstrument värderas senare till verklig värde via resultatet, utom då Andelsbanken gjort ett oåterkalleligt val vid första redovisningstillfället att efterföljande förändringar i verklig värde för särskilda investeringar i egetkapitalinstrument som inte ingår i handelsrörelsen, och som annars skulle värderas till verklig värde via resultatet, redovisas i fonden för verklig värde. Sådana investeringar utgörs av andelsbankernas strategiska placeringar i andelskapital i andelsbankernas centralinstitut OP Andelslag (tilläggsandelar och medlemsandelar), vars nominella värde motsvarar det verkliga värdet. De här investeringarna medför varken realisationsvinster eller realisationsförluster. Räntorna på andelskapital redovisas bland intäkterna från egetkapitalinstrument. Beloppet på den ränta som betalas fastställs årligen vid OP Andelslags andelsstämma. Utdelningar för egetkapitalinstrument som innehålls för handel redovisas också via resultatet bland intäkter från egetkapitalinstrument.

1.4.3.3 Modifiering av avtalsenliga kassaflöden

Ändringar i betalningsplanen utgör åtgärder inom normala kundrelationer, men förekommer också i fall där kundens betalningsförmåga har försämrats. Då måste ett anstånd – till exempel amorteringsfrihet – ges till lånevillkoren på grund av den försvagade betalningsförmågan för en begränsad tid. Vanligtvis omförhandlas de avtalsenliga kassaflödena för lån i sådana fall, eller så modifieras de på något annat sätt så att lånens inte tas bort

från balansräkningen. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Om ändringarna i lånevillkoren är betydande eller om ett lån annars omförhandlas, tar Andelsbanken bort det ursprungliga lånet ur balansräkningen och redovisar samtidigt det nya, ändrade lånet i balansräkningen. I sådana fall ska modifieringens datum behandlas som det första redovisningstillfället för lånet vid tillämpning av nedskrivningskraven på det modifierade lånet. Det här innebär vanligtvis att man värderar förlustreserven till ett belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster. Andelsbanken klassificerar orsakerna till ändringen och svårighetsgraderna med en intern klassificering som följer upp om det vid borttagningen ur balansräkningen har funnits bevis för att det modifierade lånet är kreditförsämrat vid första redovisningstillfället. I så fall redovisas lånet som en utgiven kreditförsämrad finansiell tillgång. Det här skulle till exempel kunna inträffa i en situation där det föreligger en betydande modifiering av en nödlidande tillgång.

I övriga fall tas finansiella tillgångar bort från balansräkningen då de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller då Andelsbanken överför den finansiella tillgången till en annan part, och överföringen uppfyller villkoren för borttagande från balansräkningen.

1.4.4 Nedskrivningar

Förväntade kreditförluster beräknas på basis av alla balansposter som värderas till upplupet anskaffningsvärde och verklig värde via fonden för verkligt värde (övriga än egetkapitalinstrument) samt låneåtaganden och finansiella garantiavtal utanför balansräkningen. Förväntade kreditförluster ska redovisas varje balansdag och de ska beskriva:

- a) ett objektivt och sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera ett intervall av möjliga utfall,
- b) pengarnas tidsvärde, och
- c) rimliga och verifierbara uppgifter som är tillgängliga utan onödiga kostnader eller insatser på balansdagen för tidigare händelser, nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förutsättningar.

1.4.4.1 Klassificering av avtal i tre nedskrivningssteg

Avtalet klassificeras i tre steg. De olika stegen beskriver hur en kredits kvalitet försvagats efter det första redovisningstillfället.

- Steg 1: avtal, vars kreditrisk inte har ökat betydligt från det första redovisningstillfället och för vilka beräknas ECL för 12 månader.
- Steg 2: avtal, vars kreditrisk inte har ökat betydligt från det första redovisningstillfället och för vilka beräknas ECL för hela löptiden.
- Steg 3: fallerande avtal, för vilka också beräknas ECL för hela löptiden.

Dessutom omfattas avtal som vid det första redovisningstillfället beviljats som kreditförsämrade alltid under hela löptiden av förväntad förlust (POCI).

Definition på fallissemang (default)

Andelsbanken tillämpar för kalkyleringen enligt standarden IFRS 9 samma definition på fallissemang som tillämpas i de interna kreditriskmodellerna (IRB). Fallissemang bedöms med OP Gruppens interna klassificeringssystem för betalningsbeteendet. För privatkunderna tillämpas definitionen på fallissemang för varje avtal medan granskningen av företagskunderna sker kundgruppsspecifikt. En kund klassificeras som insolvent därför att det är sannolikt att kunden inte betalar sina kreditförpliktelser helt och hållet utan att Andelsbanken vidtar åtgärder (t.ex. realiseringar säkerheter), eller senast då en betalning som hör till de finansiella tillgångarna är försenad i mer än 90 dagar.

Definitionen på fallissemang baserar sig på artikel 178 i Europaparlamentet och rådets förordning EU nr 575/2013 (CRR).

Kundens fallissemang upphör då den inte längre uppfyller definitionen på fallissemang. Efter det återförs betalningsbeteendeklassen med 6 månaders födröjning.

Betydande ökningar av kreditrisiker

De förväntade kreditförlusterna beräknas avtalsenligt antingen för 12 månader eller för hela löptiden beroende på om instrumentets kreditrisk på balansdagen har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället eller inte. En betydlig ökning i kreditrisken bedöms med såväl kvalitativa som kvantitativa kriterier. Exponeringar med anstånd betraktas som ett kvalitativt kriterium. De övriga kvalitativa kriterierna består av olika mätare av kreditrisk (t.ex. covenantbrott) och de beaktas i klassificeringsmodellerna eller i bedömningen av klassen för betalningsbeteendet.

Andelsbanken har för att fastställa betydande ökningar av kreditrisken inkluderat relativa och absoluta tröskelvärden och beaktat alla rimliga och verifierbara uppgifter.

En kvantitativ förändring bedöms under hela löptiden med PD-tal (PD-kurva) utifrån en relativ förändring. Ursprunglig PD-kurva för hela löptiden beräknas vid den tidpunkt då krediten beviljats med beaktande av makroekonomiska faktorer. Efter det fastställs den naturliga godtagbara variationsbredden för när kreditrisken inte anses ha ökat märkbart under lånets återstående löptid. En godtagbar variationsbredd har modellerats separat för privatkunder och företagskunder. Resultatet är en s.k. tröskelvärdeskurva, som man varje balansdag jämför med PD-kurvan för den del av löptiden som då återstår: om tröskelvärdet överskrids, har kreditrisken ökat betydligt och för krediten redovisas en kreditförlust som beräknats för kreditens hela löptid. Utöver den här gränsen för relativ förändring krävs att det skett en försämring i ratingklassen från det första redovisningstillfället för att övergången till beräkning av ECL för hela löptiden inte ska ske enbart på grund av tid. Dessutom tillämpas på de svagaste ratingklasserna den absoluta gränsen för ratingklasser.

Utöver de kriterier som nämns ovan har kreditrisken för en finansiell tillgång ökat betydligt efter det första redovisningstillfället, om de avtalsenliga betalningarna är försenade mer än 30 dagar eller en kredit har beviljats anstånd.

Då Andelsbanken bedömer om kreditrisken ökat betydligt har den inte tillämpat övergångsbestämmelsen om motbevisbar presumption enligt standarden IFRS 9 på avtal, för vilka det inte är möjligt att beräkna ett ursprungligt PD för hela löptiden utan orimliga kostnader och arbetsinsatser.

Andelsbanken följer regelbundet upp hur effektivt de kriterier som nämns ovan upptäcker att kreditrisken har ökat betydligt innan avtalsenliga betalningar har varit förfallna mer än 30 dagar samt att avtal i regel inte överförs från nedskrivningssteg 1 direkt till nedskrivningssteg 3, och vidtar de kalibreringar som behövs i sättet att beräkna den relativa förändringen.

1.4.4.2 Beräkningsmetoder

Förväntade kreditförluster beräknas i regel systembaserat och avtalsspecifikt med metoden för sannolikheten för fallissemang/förlust vid fallissemang (PD/LGD-metoden) för alla privatkunders och företagskunders åtaganden. Dessutom används för de största företagsexponeringarna i steg 3 en kassaflödesbaserad ECL-beräkningsmetod som baseras på bedömningar från egna medarbetare.

1.4.4.2.1 PD/LGD-metoden

De förväntade kreditförlusterna beräknas för varje avtal med modellerade riskparametrar och formeln probability of default (PD) x loss given default (LGD) x exposure at default (EAD) för alla portföljer och de beskriver förväntningarna av framtida kreditförluster på balansdagen. PD beskriver sannolikheten för fallissemang i enlighet med definitionen för fallissemang nedan. LGD beskriver förlustandelen vid fallissemang, och den påverkas bl.a. av beloppet och typen av säkerheter och olika garantier. EAD beskriver exponeringsbeloppet vid fallissemang medräknat den exponering som ingår i balansräkningen (kapital och upplupen ränta) samt det förväntade syftet för poster utanför balansräkningen vid fallissemang.

ECL beräknas utifrån tre olika scenarier. Riskparametrarna PD, LGD och EAD beräknas på årsplanet i varje scenario. De årliga ECL-talen diskonteras på balansdagen, och med talen för de olika scenarierna beräknas ett ECL som viktats med sannolikheter. Som diskonteringsfaktor används avtalets effektiva ränta eller en uppskattning av det. Avtalets återstående löptid är begränsad till högst 30 år i beräkningarna.

Modellerna för sannolikheten för fallissemang under ett avtals hela löptid (lifetime PD) har upprättats separat för privatkunder och företagskunder. Centralt för PD-modellerna är avtalets ratingklass, kreditens ålder (privatkunder) samt modellens undersegment som bestäms för företagskunder utifrån en klassificeringsmodell och för privatkunder utifrån produkttyp. Dessutom är PD-estimaten beroende av makroekonomiska faktorer och prognoserna för dem i de olika scenarierna.

Modellen för förlustandelen vid fallissemang (lifetime LGD) består av tre komponenter: 1) sannolikheten för återhämtning från fallissemang, 2) återbäring från skulder med säkerhet och 3) återbäring från skulder utan säkerhet. De olika komponenternas värden beror främst på produkttyp, bransch (företag) och säkerhetstyp. De makroekonomiska faktorerna och prognoserna för dem påverkar de två första komponenterna.

Avtalets ansvar vid fallissemang för hela löptiden (lifetime EAD) består beroende på produkttyp av avtalsenliga kassaflöden, förväntad kapacitet, sannolikheten för återbetalning i förtid samt en löptidsmodell.

Hur avtals giltighetstid fastställs

Ett avtals giltighetstid består för skuldebrevslån av avtalets löptid som beaktar de låneamorteringar som följer av betalningsplanen. Modellen för återbetalning i förtid tillämpas på skuldebrevslån med säkerhet (exkl. fallerade), men den minskar inte löptiden för avtalet utan beaktas som en del av avtalets EAD.

Revolverande krediter utgörs av avtal som gäller tills vidare. För dem har upprättats modeller med en förväntad löptid. Löptiden i modellen beror på produkttyp och ratingklass. Den är i snitt ca 15 år.

Framtidsinriktad information

I beräkningsmodellen inkluderas framtidsinriktad information och makroekonomiska scenarier. OP Gruppens ekonomer uppdaterar de makroekonomiska scenarierna kvartalsvis, och de är de samma som också används i Andelsbankens ekonomiska årsplanering. De makroekonomiska prognoserna omfattar 5 år och de har extrapolerats till 30 år med produktionsfunktioner. De makroekonomiska faktorer som används är: BNP-tillväxt, arbetslösheitsgrad, ökning i investeringar, inflation, förändring i inkomstnivå och 12 mån. euribor. Dessutom används bostadsprisindex i LGD-modellerna. De scenarier som används är tre: bas, stark och svag. Sannolikheten för fallissemang har beräknats också för scenarierna.

Det ingår en stor mängd osäkerhet i att upprätta makroekonomiska prognoser och att projicera dem mot framtiden ända upp till 30 år. De faktiska resultaten kan därför avvika betydligt från prognoserna. Andelsbanken har analyserat att förhållandet mellan komponenterna för de riskparametrar som används i ECL-kalkyleringen och förändringarna i makroekonomiska faktorer inte är lineärt. De makroekonomiska prognoserna påvisar därmed Andelsbankens bästa uppfattning om vilka scenarier och resultat som är möjliga.

1.4.4.2.2 Den kassaflödesbaserade ECL-metoden som baseras på bedömningar från egna medarbetare

För de största företagsexponeringarna i steg 3, vilka omfattas av R-ratingmodellen beräknas ECL som en kundspecifik bedömning från egna medarbetare med en kassaflödesbaserad metod. De egna medarbetarnas bedömningar upprättas i samband med rating- eller kreditbeslut.

Den framtidsinriktade information som ska utnyttjas vid beräkningen utgör en del av den kreditvärdighetsbedömning och den ratingframställan som kreditanalytikern upprättat för företaget. I dem ska man ta ställning till hur marknaden, konkurrensläget och det förväntade kassaflödet kommer att utveckla sig. I beräkningen beaktas också scenarier som beskriver förändringar i de makroekonomiska variablerna (stark, bas och svag), och kundens viktade förväntade kreditförlust beräknas utifrån dem. Då scenarierna byggs upp utnyttjar man de scenarier som används i PD/LGD-modellen.

Då en kund som omfattas av en kundspecifik ECL-bedömning från egna medarbetare inte längre uppfyller kriterierna för fallissemang, och kunden i samband med ratingprocessen har identifierats och klassificerats som en "icke nödligande" motpart, omfattas kunden inte längre av den här metoden. Kunden börjar i stället omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt den normala PD/LGD-modellen.

1.4.4.3 Nedskrivningar av skuldebrev

Den förväntade förlusten för skuldebrev som värderas till verkligt värde via fonden för verkligt värde resultatförs och minskar fonden för verkligt värde.

Andelsbanken använder två olika modeller för att beräkna den förväntade förlusten för skuldebrev. Den primära modellen är Bloombergs modell. Bloombergs modell stöder dock inte alla obligationer, så på de obligationslån

som Bloombergs modell inte stöder vid respektive tidpunkt för fastställande av ECL tillämpas OP:s egen ratingbaserade modell.

1.4.4.3.1 Bloombergs modell

De förväntade kreditförlusterna beräknas köppostspecifikt med formeln $PD \times LGD \times EAD$ för alla portföljer och de beskriver förväntningarna av framtida kreditförluster på balansdagen.

Som grund för sannolikheten för fallissemang (PD) används för börsnoterade bolag Mertons distance-to-default (DD)-modell, vars resultat ändras till PD-värde på basis av modellens historiska utfall. Talet justeras med nyckeltal som tagits från bolagens bokslutsuppgifter och som beskriver balansräkningens stabilitet, likviditetsrisk och resultatkapacitet. Nyckeltalen har normaliseringen enligt den uppskattade effekten av posterna utanför balansräkningen.

Då det gäller privata bolag baserar sig PD-modelleringen på nyckeltal som samlats in ur de bokslutuppgifter som finns tillgängliga och den genomsnittliga risk som modellerats för sektorn.

Definitionen på fallissemang motsvarar den definition på fallissemang som de internationella tillsynsmyndigheterna kräver och den omfattar konkurs, uteblivna betalningar, problematiska omstruktureringar och statlig tvångsinlösen.

LGD-modellens återhämningsandel baserar sig på de historiska återhämningsandelen för fallissemang. Återhämningsandelen fastställs utifrån köpesumman för den fallerande fordran och i den beaktas företrädesrätten till betalningar, emittentens kreditvärldighet, branschens karaktär, konjunkturcykel, säkerhetstyp, område osv.

För OP Gruppens interna skuldebrev uppkommer ingen förväntad kreditförlust, eftersom PD för OP Gruppens interna skuldebrev är noll.

1.4.4.3.2 Den ratingbaserade modellen

I modellen används köpposters ratingar för såväl förvärvstidpunkten som rapporteringstidpunkten och de konverteras till PD-tal. I första hand används medelvärden för externa ratingar, i andra hand interna ratingar då externa ratingar inte finns.

PD-talen motsvarar de historiska fallissemang som realiseras för varje ratingklass enligt ratingklass och tidsperiod från den tidpunkt då ratingen fastställdes. De historiska data som de korrelationer som fastställdes baserar sig på är omfattande och härstammar från en lång tidsperiod. LGD motsvarar också det historiska utfall som undersöks enligt placeringsslag/säkerhetsslag (senioritet, covered bond-status). De värderas inte separat enligt emittent eller placering. Eftersom externa ratingar i stället för PD mäter den totala kreditrisken (ECL), inverkar LGD i deras fall endast på hur ECL fördelar mellan PD- och LGD-komponenterna.

1.4.4.3.3 Klassificering av skuldebrev i nedskrivningssteg

I båda beräkningsmodellerna konstateras med enhetliga kriterier att kreditrisken ökat betydligt, likaså överföringarna till steg 3.

Till steg 2 överförs placeringar, vars PD för ett år har fördubblats i den grad att förändringen räknat i procentenheter är minst 0,2, har en exponering med anstånd eller vars betalningar varit förfallna till betalning i mer än 30 dagar. I steg 3 klassificeras placeringar i anslutning till emittenter som fallerat, om betalningarna varit förfallna till betalning i mer än 90 dagar eller om kunden är en problemkund.

1.4.4.4 Nedskrivning av poster utanför balansräkningen

En stor del av de produkter som Andelsbanken tillhandahåller har en uttagsmåns, en limit eller något annat låneåtagande utanför balansräkningen antingen som standard eller åtminstone under någon del av kretsloppet. Till exempel omfattar konton med kredit både ett lån och ett outnyttjat åtagande. Dessutom är Andelsbanken säljarpart i olika garantier såsom finansieringsgarantier samt andra handelsgarantier eller myndighetsgarantier,

på vilka tillämpas reglerna för nedskrivning enligt standarden IFRS 9. För låneåtaganden och finansiella garantiavtal ska det datum då Andelsbanken blir avtalspart till det oåterkalleliga åtagandet anses vara dagen för det första redovisningstillfället vid tillämpningen av nedskrivningskraven. Därmed beaktas vid beräkningen av den förväntade förlusten endast poster som binder Andelsbanken.

För de här posterna beräknas den förväntade förlusten med samma principer som för krediter. En betydlig ökning av kreditrisken bedöms på samma grunder. För sådana produkter beviljas EAD, som förutser exponeringsbelopp vid fallissemang. I den ingår såväl en bruksgrad som en konverteringsfaktor. Dessutom tillämpas en löptidsmodell på de avtal som gäller tills vidare. I modellen beaktas de fall där Andelsbanken har en avtalsenlig möjlighet att kräva återbetalning och ta tillbaka det outnyttjade åtagandet, men det begränsar inte exponeringen för kreditförluster till avtalets avtalsenliga uppsägningstid.

1.4.4.5 Redovisning av förväntade kreditförluster

I regel redovisas för förväntade kreditförluster en förlustreserv som avdrag på lånets bokförda värde på ett separat konto. Då det är fråga om låneåtaganden och finansiella garantiavtal, redovisas förlustreserver som avsättningar. Om en produkt omfattar både en lånedel (dvs. en finansiell tillgång) och en outnyttjad låneåtagandedel (dvs. ett låneåtagande) och Andelsbanken inte kan identifiera de förväntade kreditförlusterna för låneåtagandedelen separat från de för den finansiella tillgångsdelen, ska förväntade kreditförluster på låneåtagandet redovisas tillsammans med förlustreserven för den finansiella tillgången.

1.4.4.6 Bortskrivning

En bortskrivning av en slutlig kreditförlust är ett borttagande från balansräkningen. Om det inte finns några rimliga förväntningar på att återvinna en finansiell tillgång helt eller delvis, redovisas den slutliga kreditförlusten genom att direkt minska dess redovisade bruttovärde.

Ett lån bortskrivs ur balansräkningen då säkerheterna är realiserade eller då konkursboets slutsammanträde har hållits, skuldsaneringen eller företagssaneringen har upphört eller då indrivningen har upphört. Betalningar som erhålls efter bortskrivningen redovisas som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar.

1.4.5 Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel och på anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut.

1.4.6 Klassificering och efterföljande värdering av finansiella skulder

Finansiella skulder innefattar insättningar och övriga skulder till kreditinstitut och kunder samt emitterade skuldebrev och övriga finansiella skulder.

Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde med effektivräntemetoden med undantag av derivatskulder som värderas till verkligt värde via resultatet. Som skulder som innehålls för handel klassificeras skyldigheter att till en motpart leverera värdepapper som har sålts men som inte innehålls vid försäljningstidpunkten (blankning).

Andelsbanken har inte vid det första redovisningstillfället identifierat finansiella skulder som värderats till verkligt värde via resultatet.

Finansiella skulder (eller en del av en finansiell skuld) tas bort ur balansräkningen då skulden är utsläckt, dvs. när den förpliktelse som är angiven i avtalet fullgörs, annulleras eller upphör.

Om Andelsbanken byter finansiella skulder mellan de ursprungliga långivarna med villkor som i allt väsentligt är olika, ska bytet redovisas som en utsläckning av den gamla finansiella skulden. De utgifter eller arvoden som uppkommer genom det här redovisas som en del av vinsten eller förlusten för utsläckningen. Om bytet eller modifieringen inte redovisas som utsläckning ska det upplupna anskaffningsvärdet för den modifierade finansiella skulden räknas om genom att diskontera de avtalsenliga kassaflödena med den ursprungliga effektiva räntesatsen. Förändringarna i det upplupna anskaffningsvärdet för finansiella tillgångar värderas via resultatet. Skuldens redovisade värde justeras med uppkomna utgifter eller arvoden och de skrivs av över återstående löptid för den ändrade skulden. Andelsbanken har inte bytt finansiella skulder i de nuvarande finansiella skulderna.

Andelsbanken kan delta i OP-Bostadslånebanken Abp:s mellankreditsmodell där andelsbanken får en betydande mellankredit för finansiella skulder av OP-Bostadslånebanken Abp då krediter med säkerhet i bostäder som ingår i andelsbankens balansräkning tecknas som säkerhet för obligationslån från OP-Bostadslånebanken Abp.

1.4.7 Avtal om långsiktigt sparande

Andelsbanker som tillhandahåller LS-tjänster tar emot betalningar av kunderna på sparkonton som öppnats för det här syftet och som omfattas av insättningsgarantin. Om sparmedlen lämnas på sparkontot eller placeras på andra inlåningskonton som andelsbanken tillhandahåller, ska sparmedlen i bankens balansräkning bokföras bland inlåningsskulderna. Om sparmedlen placeras i enlighet med avtalet i andra placeringsobjekt, ska banken avföra de placerade medlen från sparkontot och bokföra dem i den sparavtalsspecifika reskontran utanför balansräkningen.

Räntorna, utdelningarna och de övriga intäkterna från placeringen av sparmedlen samt de medel som flyter in från överlåtelser av placeringsobjekt och rättigheter i anslutning till dem jämte återbetalningar av kapital ska bokföras på sparkonton i balansräkningen, om medlen inte genast omplaceras. Kostnaderna och provisionerna enligt sparavtalet ska resultatföras genom att debitera sparkontot.

1.4.8 Derivatinstrument

Andelsbanken kan ingå derivatinstrument i säkringssyfte antingen som ekonomisk säkring eller enligt reglerna för bokföringsmässig säkringsredovisning. I säkringen används räntederivat och ränteoptioner. Andelsbanken tillämpar säkringsredovisning i enlighet med standarden IAS 39.

Andelsbanken har inga derivatinstrument där motparten utgörs av ett bolag utanför sammanslutningen av andelsbanker (dvs. OP Gruppen). Motpart är alltid OP Företagsbanken Abp. Om OP Företagsbanken skulle bli insolvent, skulle de övriga bolagen i sammanslutningen av andelsbanker garantera OP Företagsbankens åtaganden.

Derivaten upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde och efter det värderas de till verkligt värde. Den vinst eller förlust som uppkommer beror på om derivatet är avsett för säkring och hurdan post det skyddar.

Derivatinstrumentens positiva värdeförändringar som tagits upp i balansräkningen bokförs bland balansräkningens aktiva på posten Derivatinstrument och de negativa bland passiva på posten Derivatinstrument. De räntor på derivatinstrument som utväxlas ska periodiseras på basis av den tid som förlöpt bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader i balansräkningen och nettot av dem som motpost bland räntor i resultaträkningen.

1.4.8.1 Ekonomisk säkring

Vid ekonomisk säkring skyddas en viss balanspost, position eller kassaflödet mot framtida värdeförändringar i enlighet med den riskhanteringsstrategi som ska tillämpas. Eftersom det inte är ändamålsenligt att verifiera säkringen med reglerna för säkringsredovisning, kallas säkringssättet annars säkrande. Vid ekonomisk säkring redovisas förändringar i verkligt värde för derivatinstrumenten i nettointäkter från värdepappershandel i resultaträkningen.

1.4.8.2 Säkringsredovisning

Organiseringen av och principerna för riskhanteringen samt bankens riskposition beskrivs i verksamhetsberättelsens avsnitt Riskhantering. Genom att tillämpa säkringsredovisning på de derivat som utgör skydd mot ränterisken elimineras den resultatvolatilitet som derivaten annars skulle ge upphov till.

Med säkringsredovisning avses ett bokföringsmässigt redovisningsförfarande för ett verifierat säkringsförhållande, där förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis.

Säkringsredovisningen omfattar säkring av ränterisken enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet.

Andelsbankerna kan ha både finansiella tillgångar och finansiella skulder som omfattas av säkringsredovisning, såsom en enskild kredit eller en kreditstock som ingår i klassen lån och fordringar, ett skuldebrev som redovisas via fonden för verkligt värde samt en individualiserad tidsbunden insättning bland övriga finansiella skulder eller en utelöpande emission. Andelsbankerna ska för räntesäkringen använda såväl traditionella ränteswappar som OTC-swappderivat. Motpart är alltid OP Företagsbanken Abp.

De derivat som används i säkringssyfte och säkringsobjekten specificeras då säkringen inleds. Säkringsplanen och målen med säkringen dokumenteras likaså. Dessutom påvisas säkringens effektivitet varje balansdag.

1.4.8.2.1 Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas på lån med fast ränta som fullständigt skydd mot ränterisken. Förändringar i verkligt värde på det säkrande derivatinstrumentet och säkringsobjektet till följd av ränterisken bokförs under nettoresultat av säkringsredovisning. Värderingsresultatet för säkrade lån redovisas i balansposten Fordringar på allmänheten och offentlig sektor. Värderingsresultatet för lån säkrade med räntekorridorsderivat redovisades under jämförelseperioden i balansposten Derivatinstrument.

1.4.8.2.2 Säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Ränteswappar som skyddar mot ränteförändringar i den euriborbundna kreditstocken och som har dokumenterats som kassaflödessäkring samt är effektiva i säkringen, omfattas av säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde. Ränterisken i andelsbankens finansiella balansräkning hanteras inom kontrollgränsen för ränterisken och en ränterisklimit som banken själv har fastställt åt sig.

Vid säkring av kassaflödet byts den euriborbundna kreditstockens framtida ränteflöde med hjälp av ränteswappar ut till fast ränta till den del som det är nödvändigt enligt Andelsbankens riskhanteringsstrategi.

Resultatregleringsräntor som ska periodiseras för ränteswapparna bokförs enligt prestationsprincipen. De ackumulerade räntorna redovisas bland förutbetalda kostnader eller upplupna kostnader. Båda motposterna bokförs netto i räntenettostosten Ränteintäkter från derivatinstrument. Nettoräntan är antingen en ränteintäkt eller en korrigering av ränteintäkter.

Ränteswappar som används som finansiella derivat värderas till verkligt värde derivat för derivat. Den effektiva delen av ändringen i verkligt värde redovisas direkt i fonden för verkligt värde efter avdrag av den uppskjutna skatteskulden. Den ineffektiva delen resultatförs.

1.5 KVITTNING AV BOKSLUTSPOSTER

I resultaträkningen redovisas intäkts- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra, om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad för att ge en rätvisande bild.

Om andelsbanken har en fordran hos den som banken själv är skyldig, ska fordran och skulden tas upp var för sig i balansräkningen förutsatt att banken inte har lagstadgad rätt till kvittring och om banken inte avser att utnyttja sin rätt till kvittring.

1.6 POSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Tillgångar, skulder och andra åtaganden i utländsk valuta omräknas till finsk valuta enligt kurserna på balansdagen. De kursdifferenser som uppkommer vid omräkningen av poster i utländsk valuta till finsk valuta bokförs på resultatposten Nettointäkter från valutaverksamheten.

1.7 AKTIER OCH ANDELAR I ÄGARINTRESSEFÖRETAG OCH FÖRETAG SOM HÖR TILL SAMMA KONCERN

Aktier och andelar samt andra egetkapitalinstrument i ägarintresseföretag samt i företag som hör till samma koncern upptas till anskaffningsvärdet, eller om värdet av posten på bokslutsdagen till följd av nedskrivning konstateras vara lägre än anskaffningsvärdet, till anskaffningsvärdet minskat med nedskrivningen.

Nedskrivningarna bokförs på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

1.8 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Anskaffningsvärdet för rättigheter och tillgångar som hör till de immateriella tillgångarna aktiveras och avskrivas enligt plan under verkningsperioden. Också eventuella aktiverade övriga utgifter med lång verkningstid avskrivas enligt plan under verkningsperioden.

Immateriella tillgångar värderas ursprungligen till anskaffningsvärdet. Om den framtida inkomsten från en immateriell tillgång bestående är lägre än det oavskrivna anskaffningsvärdet, kostnadsförs differensen som nedskrivning.

Utvecklingsutgifterna aktiveras, om de väntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder. De aktiverade utvecklingsutgifterna ska avskrivas enligt plan under sin verkningsperiod. Om verkningsperioden inte kan bedömas på ett tillförlitligt sätt, ska utvecklingsutgifterna avskrivas under högst tio år. Analysutgifter redovisas som kostnader för räkenskapsperioden.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av immateriella tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9 MATERIELLA TILLGÅNGAR

1.9.1 Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter innehålls i syfte att generera hyresintäkter, värdestegring eller både och. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana aktier i fastighetssammanslutningar som ger rätt att besitta fastigheter som hyrs samt aktier i fastigheter som erhålls för obetalda fordringar. Om en del av en fastighet i direkt innehav hyrs ut och om den egna andelen är ringa (under fem procent av ytan), klassificeras fastigheten som förvaltningsfastighet. Om en del av de utrymmen som ett vanligt fastighetsbolag innehåller används i placeringssyfte och den egna andelen är ringa (under fem procent av ytan som fastighetsbolaget innehåller), klassificeras aktierna som förvaltningsfastigheter.

Byggnaderna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan. Aktier i fastighetssammanslutningar samt mark-, vatten- och skogsområden upptas till anskaffningsvärdet. Fastigheterna kan skrivas upp om motposterna har redovisats i uppskrivningsfonden. Uppskrivningar avskrivas inte. Utgifterna för fastigheternas grundförbättringar aktiveras och redovisas som kostnader med avskrivningar enligt plan.

Om det sannolika överlåtelsepriset för en förvaltningsfastighet bestående är lägre än det bokförda värdet, avskrivas differensen mellan det bokförda värdet och det sannolika överlåtelsepriset under den räkenskapsperiod då värdeminskningen konstateras.

Det verkliga värdet av affärs-, kontors- och industrifastigheter som klassificeras som förvaltningsfastigheter fastställs i regel direkt enligt avkastningsvärdesmetoden som grundar sig på kapitalisering. Det verkliga värdet av mark-, vatten- och skogsområden samt bostäder beräknas i regel enligt affärsvärdesmetoden. Redovisningen av nedskrivningar grundar sig på hur bestående och väsentliga de är.

Förvaltningsfastigheternas intäkter, kostnader, realisationsvinster och realisationsförluster, avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Nya fastigheter (eller aktier i fastighetssammanslutningar) som uppförs som nya förvaltningsfastigheter ska enligt standarden IAS 40 före de färdigställts bokföras som anläggningstillgångar under uppförande i klassen

förvaltningsfastigheter och beaktas redan före de blivit färdiga då det verkliga värdet på förvaltningsfastigheter fastställs.

1.9.2 Övriga fastigheter

Med övriga fastigheter avses de rörelsefastigheter som är i bankens eget bruk som kontor eller lager eller andra motsvarande lokaler eller som används av personalen för boende eller rekreation eller annat dyligt, samt aktier i fastighetssammanslutningar som berättigar till besittning av sådana lokaler. Till rörelsefastigheter räknas också sådana fastigheter i direkt innehav av vilka en del är uthynda, men den uthynda delen inte kan säljas separat, och andelen i eget bruk är över fem procent av ytan. Aktier i ett vanligt fastighetsbolag räknas som aktier i en rörelsefastighet om minst fem procent av de utrymmen som bolaget äger är i eget bruk.

Då balansvärdet för rörelsefastigheter fastställs utgår man från tillgångens värde i relation till den förväntade inkomsten från den ordinarie affärsrörelsen. Byggnaderna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan. Aktier i fastighetssammanslutningar samt mark-, vatten- och skogsområden upptas till anskaffningsvärdet.

För rörelsefastigheters del bedöms i samband med varje bokslut om det finns några tecken på att värdet på någon fastighet har minskat. Tecken på en värdeminskning utgörs av att marknadsvärdet minskat betydligt, tecken på inkurans eller fysisk skada. Om de intäkter som i framtiden sannolikt inflyter från en fastighet i eget bruk bedöms bestående vara mindre än den oavskrivna utgiftsresten, ska differensen kostnadsföras som en nedskrivning.

Fastigheterna kan skrivas upp om motposterna har redovisats i uppskrivningsfonden. Uppskrivningar avskrivs inte. Utgifterna för fastigheternas grundförbättringar aktiveras och redovisas som kostnader med avskrivningar enligt plan.

Intäkter från och realisationsvinster på rörelsefastigheter redovisas på resultatposten Övriga rörelseintäkter samt kostnader och realisationsförluster på resultatposten Övriga rörelsekostnader. Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9.2.1 Uppskrivningsprinciperna och metoder för värdering av uppskrivningsobjekten

Uppskrivningar kan göras för markområden och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, om deras sannolika överlåtelsevärdet på balansområdet bestående är väsentligt större än det ursprungliga anskaffningsvärdet. Värdet av de markområden och aktier i fastighetssammanslutningar som utgör objekt för uppskrivningen grundar sig på värderingsinstrument.

1.9.2.2 Borttagande från balansräkningen

En förvaltningsfastighet eller en rörelsefastighet tas bort från balansräkningen då den överläts eller då fastigheten bestående tas ur bruk och då ingen framtida ekonomisk fördel är att vänta för överlåtelsen av den.

1.9.2.3 Övriga materiella tillgångar

Övriga materiella tillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet och kostnadsförs enligt plan över nyttjandetiden som avskrivningar.

Om den framtida inkomsten från en tillgång bestående är lägre än dess oavskrivna anskaffningsvärdet, kostnadsförs differensen som nedskrivning.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

1.9.3 Grunderna för avskrivningar enligt plan och förändring i dem

Anskaffningsvärdet av byggnader och övriga förslitbara materiella och immateriella tillgångar avskrivas linjärt under tillgångarnas nyttjandetid enligt en i förväg uppgjord avskrivningsplan enligt tillgångarnas ekonomiska livslängd. För markområden och aktier i fastighetssammanslutningar görs inga avskrivningar. Avskrivningarna inleds efter det att objektet har skaffats eller färdigställts och tagits i bruk.

Nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:

Byggnader	30–40 år
Maskiner och inventarier	3–6 år
Övriga materiella och immateriella tillgångar	3–10 år

1.10 LEASINGAVTAL

Leasingavtalet klassificeras som finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal enligt transaktionens faktiska innehörd. Ett leasingavtal är ett finansiellt leasingavtal, om de risker och fördelar som förknippas med ägandet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Annars är leasingavtalet ett operationellt leasingavtal. Leasingavtalet klassificeras vid den tidpunkt då avtalet ingår.

Tillgångar som leasats ut med finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar, och leasingintäkterna bokförs på resultatposten Övriga rörelseintäkter. Leasingintäkterna från förvaltningsfastigheter bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal tas inte upp i balansräkningen. Leasingavgifterna kostnadsförs på resultatposten Övriga rörelsekostnader.

1.11 AVSÄTTNINGAR

Från intäkterna avdras förestående utgifter och förluster på grund av framtida förpliktelser, om de hänför sig till den gångna eller en tidigare räkenskapsperiod, de anses vara säkra eller sannolika då bokslutet upprättas, en inkomst som motsvarar dem inte är säker eller sannolik och de baserar sig på lag eller förpliktelse gentemot en utomstående. Om det exakta beloppet av en utgift eller förlust eller datum för dess realisering inte är känt, tas den upp bland balansräkningens avsättningar högst till det sannolika beloppet. Om belopp och datum är känt, tas det upp bland upplupna kostnader.

1.12 EGET KAPITAL

I andelsbankens eget kapital ingår andelsbankernas ägarkunders medlemsinsatser och ägarkundernas placeringar i Avkastningsandelar. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att genom ett separat beslut vägra att återbetalा såväl medlemsinsatser som Avkastningsandelar. Normalt kan dock av andelskapitalen varje år återbetalas belopp som faller inom de gränser som myndigheterna angett.

Medlemsinsatsen och ägarkundskapet som det innebär ger en möjlighet att delta i andelsbankens beslutsfattande. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att vägra att återbetalा medlemsinsatser. På medlemsinsatser betalas ingen ränta.

Avkastningsandelarna medför ingen rösträtt. Andelsbanken har en ovillkorlig rätt att vägra att återbetalा Avkastningsandelarnas kapital och att betala ränta på dem. Den ränta som eventuellt betalas på Avkastningsandelarna är lika stor för alla Avkastningsandelar. Räntan bokförs som skuld och dras av från det egna kapitalet då beslut om betalningen har fattats.

1.13 BOKSLUTSDISPOSITIONER

I avskrivningsdifferensen för de ackumulerade bokslutsdispositionerna i balansräkningen ingår den ackumulerade differensen mellan de avskrivningar som gjorts och avskrivningarna enligt plan. I reserverna ingår

de frivilliga bokslutsdispositioner som gjorts och som skattelagstiftningen tillåter. Ett exempel är den kreditförlustreservering som bl.a. näringsskattelagen tillåter för inlåningsbankerna. Enligt lagen får en inlåningsbank dra av en under skatteåret gjord kreditförlustreservering, vars belopp är högst 0,6 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång. Det sammanlagda beloppet av ouplösta kreditförlustreserveringar som gjorts under skatteåret och tidigare får dock inte överstiga 5 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Ökningar och minskningar i de avskrivningar som gjorts, avskrivningar enligt plan och reserver redovisas i resultaträkningen under bokslutsdispositioner. I resultaträkningen och balansräkningen ingår den uppskjutna skatteskulden också i bokslutsdispositionerna.

1.14 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

1.14.1 Pensionsersättning

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda har skötts av Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen och tilläggspensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö. Pensionsstiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar sedan 1.7.1991. Pensionsåtagandena är i sin helhet täckta.

Representantskapet vid OP-Eläkekassa, som förvaltar det lagstadgade arbetspensionsskyddet för OP Gruppens personal, beslöt 2018 att överföra pensionsansvaret till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen. Överföringen verkställdes i slutet av 2018. De extra återbetalningarna av solvenskapital redovisas under pensionskostnader bland personalkostnaderna i resultaträkningen för 2019 och jämförelseåret 2018.

1.14.2 Personalfonden

Andelsbanken kan höra till OP-Personalfonden som är gemensam för OP Gruppen. Till fonden betalas enligt på förhand fastställda principer en vinstpremie beroende på hur OP Gruppens mål uppnås. Vinstpremieposterna som betalas till fonden bokförs på resultatposten Löner och arvoden och motposten bokförs som upplupna kostnader tills den betalas.

1.14.3 Ersättningssystem

OP Gruppens ersättningar fördelar sig på kortfristiga företagsvisa ersättningar och långfristiga ersättningar. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

I de kortfristiga ersättningarna är intjäningsperioden 6 eller 12 månader. Det kortfristiga ersättningssystemet baserar sig på bankspecifika, teamspecifika eller personliga mål som härelts ur årsplanen och omfattar hela personalen. I mätarna betonas starkt bl.a. kundupplevelsen, försäljningen samt de mål för tillväxt och digitalisering som härelts ur strategin. Ersättningarna betalas ut i pengar, om inte det uppskovsförvarande som avses i bestämmelserna ska tillämpas på personen. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjäningsperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader, och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader.

I det långfristiga ersättningssystemet för ledningen utgår ersättningarna från att de strategiska mål som OP Andelslags förvaltningsråd har ställt upp för OP Gruppen uppnås. Ersättningssystemet omfattar cheferna och de personer i separat angivna nyckelpositioner som bolagets styrelse har angett. Systemet består av successiva tre år långa intjäningsperioder. Ledningens långfristiga system och personalfonden har samma mätare.

Ersättningen för intjäningsperioden 2014–2016 betalas ut i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2018–2020. Ersättningen för intjäningsperioden 2017–2019 betalas i fyra lika stora poster under 2020–2023. Ersättningarna betalas ut i pengar, om inte det uppskovsförvarande som avses i bestämmelserna ska tillämpas på personen.

Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjäningsperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader, och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader.

1.15 INKOMSTSKATTER

I resultaträkningens inkomstskatt ingår de skatter som grundar sig på den beskattningsbara inkomsten, skatter från tidigare räkenskapsperioder och förändringar i uppskjutna skatteskulder och skattefordringar.

Den uppskjutna skatteskulden räknas och upptas i balansräkningen på alla skattepliktiga periodiseringsdifferenser och andra temporära differenser mellan bokföringen och beskattningen.

Den uppskjutna skattefordran räknas och upptas i balansräkningen på alla avdragbara periodiseringsdifferenser och andra temporära differenser mellan bokföringen och beskattningen och på de i beskattningen fastställda förlusterna om det är sannolikt att de avdragbara temporära differenserna och de skattemässiga förlusterna kan utnyttjas tack vare den influtna beskattningsbara inkomsten.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära differensen upplöses. Om den uppskjutna skatten beror på balansposter vilkas förändringar inte påverkar resultaträkningen, bokförs förändringar i den uppskjutna skatteskulden eller skattefordran i eget kapital.

1.16 PRINCIPER FÖR INTÄKTSFÖRING

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. För sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas senare, intäktsförs endast den andel som gäller räkenskapsperioden. Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämmen vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Dröjsmålsräntorna på krediter ska intäktsföras enligt kontantprincipen. Differensen mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

1.17 ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Som åtaganden utanför balansräkningen behandlas åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part, såsom garantier och olika garantiförbindelser samt oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder, såsom bindande tilläggskreditarrangemang, kreditlöften, outnyttjade kreditlimiter samt teckningsförbindelser för värdepapper.

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part bokförs som åtaganden utanför balansräkningen till det belopp som garantin i respektive fall högst motsvarar. Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder bokförs till det belopp som man som mest kan bli tvungen att betala för dem.

1.18 MYNDIGHETSAVGIFTER

Andelsbanken betalar avgifter till olika myndigheter. Verket för finansiell stabilitet ansvarar för insättningsgarantin. Europeiska centralbanken ansvarar för banktillsynen. Finansinspektionen ansvarar för förfarande- och makrotillsynen. EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board, SRB) ansvarar för resolutionen. Myndighetsavgifterna bokförs i början av året i sin helhet bland övriga rörelsekostnader.

1.18.1 Stabilitetsavgift

Stabilitetsavgifter samlas in till den europeiska resolutionsfonden (Single Resolution Fund, SRF) fram till 2023 så att fondens målnivå på minst 1 procent av de insättningar som ska ersättas uppnås. Resolutionsfonden förvaltas av EU:s resolutionsnämnd, som också fattar beslut om stabilitetsavgifternas belopp. SRF ska säkerställa att finanssektorn finansierar stabiliseringen av finansieringssystemet. Stabilitetsavgiften bestäms på basis av bankens betydelse och riskprofil.

1.18.2 Insättningsgarantiavgift

De medel som samlats in till den gamla insättningsgarantifonden överstiger för närvarande EU-kraven om insättningsgarantins nivå. Med stöd av stadgarna betalar den gamla insättningsgarantifonden de

insättningsgarantiavgifter som tillskrivs var och en av dess medlemsbanker till den nya insättningsgarantifonden i samma proportion som respektive medlemsbank under årens lopp har betalat avgiften till den gamla insättningsgarantifonden. Insättningsgarantifonden fastställer avgiften för varje medlemsbank men debiterar den direkt från den gamla insättningsgarantifonden.

1.18.3 Förvaltningsavgift till verket för finansiell stabilitet

Förvaltningsavgiften till Verket för finansiell stabilitet baserar sig på samma beräkningsmetod som tillsynsavgiften till Finansinspektionen.

1.18.4 Finansinspektionens tillsynsavgift

Finansinspektionens tillsynsavgift består av en proportionell avgift som beräknas enligt balansomslutningen samt av en fast grundavgift.

1.18.5 Europeiska centralbankens tillsynsavgift

Andelsbanken omfattas av Europeiska centralbankens (ECB) tillsyn eftersom banken är en del av OP Gruppen. ECB:s tillsynsavgift bestäms på basis av bankens betydelse och riskprofil, ECB fastställer tillsynsavgiften för OP Gruppens centralinstitut som fördelar den på OP Gruppens medlemsbanker.

OSUUSPANKIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1.1 YLEISTÄ

Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa.

Osuuspankki on osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Seuraavassa esitetään tilinpäätökssä sovelletut keskeiset laitimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

1.2 KESKINÄINEN VASTUU JA OP RYHMÄ

Pankki- ja vakuutustoimintaa harjoittava osuuspankkien yhteenliittymä (jäljempänä OP Ryhmä) on osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetuissa laeissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jossa OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Osuuspankki yhdistellään OP Ryhmän tilinpäätökseen. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määritetään, että OP Ryhmän tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö OP Osuuskunnan ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. OP Osuuskunnalla ja sen jäsenosuuspankeilla ei ole toisiinsa nähdyn yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa, minkä vuoksi OP Ryhmälle on määritelty tekninen emoyhtiö. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitettuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. OP Ryhmän osuuspääoma muodostuu osuuspankkien jäsenten sellaisista osuusmaksuista, joita pankilla on ehdoton oikeus kieltyy lunastamasta.

Jäljennös OP Ryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.op.fi tai ryhmän toimitiloista käyntiosoitteesta Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki.

1.3 LAATIMISPERUSTA

Osuuspankin tilinpäätös laaditaan ja esitetään luottolaitostoiminnasta annetun lain, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan asetuksen, kirjanpitolain ja Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta antaa lisäksi ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi. Jäljempänä kuvatut tilinpäätöksen laitimisperiaatteet ovat yhteneväiset kaikille OP Osuuskunnan jäsenosuuspankeille. Kuitenkaan jäsenosuuspankilla ei vältämättä ole kaikkia laitimisperiaatteissa lueteltuja eriä.

1.4 RAHOITUSINSTRUMENTIT

1.4.1 Käypä arvon määräytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisenä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksiin avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteeraukset on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määritysessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksyttyjen taloudellisten menetelmien kanssa.

Arvostusmenetelmanä käytetään viimeaiosten toteutuneiden markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskontauskoroista, ennenaikeisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin kävän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien kävät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täyssin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut kävät arvot (taso 1)
- kävät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuna hinnoista) (taso 2)
- kävät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimman tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteeseen kokonaisuudessaan.

1.4.2 Arvostusmenetelmät

1.4.2.1 Jaksotettu hankintameno

Jaksotettu hankintameno on se määrä, johon rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka on arvostettu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, vähennettynä lyhennyksillä, lisättynä tai vähennettynä alkuperäisen määrään ja erääntyvän määrään välisen erotuksen kertyneillä, efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketuilla jaksotuksilla ja, kun on kyse rahoitusvaroista, oikaistuna tappiota koskevalla vähennyserällä.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arviodut maksut tulevat diskontatuksi täsmälleen rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräisen kirjanpitoarvon tai rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon suuruseksi. Efektiivistä korkoa lasketaessa rahavirrat arvioidaan ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusapuolten väillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit. Palkkioita, jotka ovat kiinteä osa rahoitusinstrumentin korkoa, ovat esim. lainan nostoon liittyvät toimisto- ja järjestelypalkkiot, ja ne jaksotetaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevalle juoksujalle tai lyhyemmälle ajanjaksolle, jos se on asianmukaista. Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään kirjanpitolain mukaisesti ja näitä ovat esim. lainan hoitoon liittyvät maksut.

Arvioituihin rahavirtoihin sisällytetään odotettavissa olevat luottotappiot, kun lasketaan luottoriskillä oikaistua efektiivistä korkoa rahoitusvaroille, joiden katsotaan alkuperäisenä kirjaamisajankohtana olevan luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja (ns. "POCI").

Korkotuotot

Korkotuotot on laskettu soveltamalla efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräiseen kirjanpitoarvoon, paitsi silloin kun kyseessä ovat:

- a) ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet rahoitusvarat, joiden osalta sovelletaan luottoriskillä oikaistua efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän jaksotettuun hankintamenoon
- b) rahoitusvarat, jotka eivät ole ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja, mutta joista on myöhemmin tullut luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja (tai jotka ovat vaiheessa 3). Näiden rahoitusvarojen osalta sovelletaan efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän jaksotettuun hankintamenoon (eli nettomääräiseen kirjanpitoarvoon odotettavissa olevan luottotappion vähentämisen jälkeen).

1.4.2.2 Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuulua erä tai rahoitusvelka käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuulua erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomeno. Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon kävän arvon rahaston kautta. Tämä aiheuttaa tuloslaskelmaan kirjanpidollisen tappion äskettäin myönnetyistä tai äskettäin ostetuista rahoitusvaroista.

1.4.3 Rahoitusvarojen luokittelija myöhempä arvostaminen

Osuuspankki luokittelee rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
- Käypään arvoon kävän arvon rahaston kautta kirjattavat
- Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat.

1.4.3.1 Luotot ja saamistodistukset

Luottojen ja saamistodistusten luokittelija myöhempä arvostaminen riippuu seuraavista tekijöistä:

- a) Osuuspankin liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa
- b) rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvista rahavirtaominaisuksista.

Näiden tekijöiden perusteella Osuuspankki luokittelee luotot ja saamistodistukset kolmeen seuraavaan arvostusryhmään:

- 1) Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, ja jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäären koron maksua. Erän kirjanpitoarvo sisältää odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän ja korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin.
- 2) Käypään arvoon kävän arvon rahaston kautta kirjattavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja ja myymällä rahoitusvaroja. Lisäksi sopimusehdoissa määritetään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäären koron maksua. Muutokset kävässä arvoissa kirjataan kävän arvon rahastoon. Arvonalentumisvoitot tai -tappiot sekä valuuttakurssivoitot tai -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun rahoitusvaroihin kuulua erä kirjataan pois taseesta, siirretään kävän arvon rahastoon kertynyt voitto tai tappio luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi eräksi käypään arvoon kävän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuottoihin. Efektiivisen koron menetelmää käytetään laskettu korko kirjataan korkotuottoihin.

- 3) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia rahoitusvaroja pidetään kaupankäytitarkoituksessa tai kun rahoitusvara ei täytä jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon kävän arvon rahaston kautta kirjattavien kriteereitä. Voitot ja tappiot kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin. Kaupankäytitarkoituksessa pidettävistä rahoitusinstrumenteista johtuvat korkotuotot ja -kulut kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin 1.1.2019 lähtien.

Liiiketoimintamalli

Liiiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, miten Osuuspankki hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen kerryttämiseksi. Osuuspankissa liiketoimintamallin ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat pelkästään sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä vai sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä sekä rahavirroista, jotka saadaan myymällä rahoitusvara, vai onko kyseessä kaupankäynti. Kaupankäyttiliiketoimintamalliin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan tulosvaikutteisesti. Liiiketoimintamallia arvioidessaan Osuuspankki ottaa huomioon tulevat toimenpiteet liiketoimintamallin tavoitteiden saavuttamiseksi. Arviointiin kuuluu aikaisempi kokemus rahavirtojen keräämisestä, kuinka liiketoimintamallin ja sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille, kuinka riskejä hallitaan ja kuinka liiketoiminnan johtajia palkitaan. Esimerkiksi Osuuspankin myöntämiä asuntoluottoja pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtoojen keräämiseksi.

Rahavirtaominaisuudet

Silloin kun Osuuspankin liiketoimintamalli on muu kuin kaupankäynti, Osuuspankki arvooi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa. Perustyyppisessä lainanhoitojärjestelyssä sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamääärän koron maksua ("SPPI"), jossa koron merkittävimmät osatekijät ovat korvaus rahan aika-arvosta, luottoriskistä, lainanantoon liittyvistä riskeistä ja voittomarginalista. Valtaosa Osuuspankin rahoitusvaroista on perustyyppisiä lainanantojärjestelyjä.

Osuuspankin kaikki henkilöasiakkaille myönnetyt luotot ja osa yritysasiakkaiden luotoista sisältävät mahdollisuuden ennenaikeiseen takaisinmaksuun. Ehdot ovat kuitenkin yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa, koska ennen eräpäivää maksettava määrä vastaa sopimuksen mukaista nimellismäärää ja kertynyttä (mutta maksamatonta) sopimuksen mukaista korkoa, joka voi sisältää lisäkorvauksen sopimuksen ennenaikeisesta päättämisestä.

Saamistodistusten rahavirtaominaisuudet testataan Bloombergin SPPI-työkalulla, jonka antaman palautteen pohjalta joko hyväksytään tai hylätään SPPI testi. Menetelmä tunnistaa sopimusehdoista useita eri elementtejä jotka vaikuttavat siihen täytyykö SPPI-määritys.

Silloin kun sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat alittiina esim. osakkeiden hintojen tai lainanottajan taloudellisen tuloksen muutoksiin, ei kyseessä ole perustyyppinen lainanantojärjestely, ja tällaiset rahoitusvarat arvostetaan tulosvaikutteisesti. Tyypillisesti tällaisia ovat erilaiset rahastosijoitukset, jotka eivät täytä oman pääoman määritelmää IAS 32:n mukaisesti liikkeeseenlaskijan tilinpäätökssä.

Rahoitusvaroihin sisältyviä kytkeytyjä johdannaisia ei eroteta pääsopimuksesta vaan ne huomioidaan sopimukseen perustuvien rahavirtojen kokonaisarvioinnissa.

Jos rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettua liiketoimintamallia muutetaan, voidaan rahoitusvaroja joutua uudelleenluokittelemaan. Uudelleenluokittelua sovelletaan ei-takautuvasti luokittelun muutospäivästä lähtien. Tällaisia muutoksia odotetaan tapahtuvat hyvin harvoin.

1.4.3.2 Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset instrumentit ovat instrumentteja, jotka osoittavat oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Tyypillisesti tällaisia ovat osakesijoitukset.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit arvostetaan myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun Osuuspankki on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan tietty kaupankäyttiliiketoimintaan kuulumattomat sijoitukset oman pääoman ehtoisin instrumentteihin, jotka muutoin arvostettaisiin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käsitellään siten, että kävän arvon myöhemmät muutokset esitetään kävän arvon rahastossa. Tällaisia sijoituksia ovat osuuspankin strategiset sijoitukset osuuspankkien keskusyhteisö OP Osuuskunnan osuuspääomaan (lisäosuudet ja jäsenosuudet), joiden nimellisarvo vastaa käypää arvoa. Näiden sijoituksista ei muodostu myyntivoittoja tai- tappioita. Osuuspääoman

korot kirjataan tuottoihin oman pääoman ehtoisista sijoituksista. Maksettavan koron määrä vahvistetaan vuosittain OP Osuuskunnan Osuuskuntakokouksessa. Osingot kaupankäytitarkoituksessa pidettävistä oman pääoman ehtoisista sijoituksista kirjataan myös tuloslaskelman erään tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista.

1.4.3.3 Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Maksusuunnitelman muutoksia tehdään normaaliiin asiakassuhteen hoitoon kuuluvana toimenpiteenä, mutta myös tilanteissa, joissa asiakkaan maksukyky on heikentynyt. Tällöin heikentyneestä maksukyvystä joudutaan antamaan myönnytys lainaehtoihin – esimerkiksi lyhennysvapaa – rajoitetuksi ajaksi. Yleensä näissä tilanteissa lainan sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen tai niihin tehdään muutoin muutoksia, eivätkä ne johda kyseisen lainan taseesta pois kirjaamiseen. Maksusuunnitelmiin muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä ennakoivana mittarina.

Jos lainaehtoihin tehtävät muutokset ovat merkittäviä tai laina muutoin neuvotellaan uudelleen, Osuuspankki kirjaaa alkuperäisen lainan pois taseesta ja kirjaaa samalla taseeseen muutetun uuden lainan. Tällöin muutoksen tekemisajankohta on lainan alkuperäinen kirjaamisajankohta, kun muutettuun lainaan sovelletaan arvon alentumista koskevia vaatimuksia. Tyypillisesti tämä tarkoittaa, että tappiota koskevan vähenyserän määrä vastaa 12 kuukaudelta odottavissa olevia luottotappioita. Osuuspankki luokittelee muutoksen syyt ja vakavuusasteet sisäisellä luokitussella, jolla seurataan, onko taseesta pois kirjaamiseen yhteydessä ollut näyttöä siitä, että muutettu laina on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Tällöin se kirjataan alun perin myönnettyä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneena rahoitusvaroihin kuuluvana eränä. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi tilanteessa, jossa ongelmalliseen omaisuuserään on tehty huomattava muutos.

Muutoin rahoitusvaroihin kuuluvat erät kirjataan pois taseesta silloin, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkavat olemasta voimassa tai kun Osuuspankki siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle ja siirto täytää taseesta pois kirjaamisen edellytykset.

1.4.4 Arvonalentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kaikista jaksotettuun hankintamenoon arvostettavista ja käypään arvoon kävän arvon rahaston kautta kirjattavista tase-eristä (muut kuin oman pääoman ehtoiset instrumentit) sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista. Odottavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivänä ja ne kuvastavat:

- a) vinoutumatonta ja todennäköisyysillä painotettua rahanmääriä, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulemien vaihtelualue;
- b) rahan aika-arvoa ja
- c) järkevä ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

1.4.4.1 Sopimusten luokittelun kolmeen arvonalentumisvaiheeseen

Sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen. Eri vaiheet kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

- Vaihe 1: sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.
- Vaihe 2: sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan koko voimassaoloajan ECL.
- Vaihe 3: maksukyvyttömät sopimukset, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL.

Lisäksi sopimukset, jotka on alun perin myönnetty arvoltaan alentuneina, ovat aina koko voimassaoloajan odotetun tappion laskennan piirissä (POCI).

Maksukyvyttömyyden (default) määritelmä

Osuuspankissa sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa (IRB). Maksukyvyttömyyttä arvioidaan OP Ryhmän sisäisellä maksukäyttäytymiseen perustuvalla luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun on todennäköistä, ettei asiakas maksa luottovelvoitteitaan täysimääräisesti ilman, että Osuuspankki turvautuu toimiin (esim. vakuuden realisointiin), tai viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästyntä yli 90 päivää.

Maksukyvyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178.

Asiakkaan maksukyvyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyttömyyden määritelmää. Tämän jälkeen maksukäyttäytymisen luokka palautuu 6 kuukauden viiveellä.

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Odottavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti joko 12 kuukaudelle tai koko voimassaoloajalle riippuen siitä, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt raportointipäivänä merkittävästi alkuperäisestä. Luottoriskin merkittävä lisääntymistä arvioidaan sekä laadullisilla että määräillisillä kriteereillä. Lainanhoidojoustoa pidetään laadullisena kriteerinä. Muut laadulliset tekijät koostuvat erilaisista luottoriskin mittareista (esim. covenanttirikkomuksista), ja ne huomioidaan luokittelumalleissa tai maksukäyttäytymisen luokan arvioinnissa.

Osuuspankki on sisällyttänyt suhteellisia ja absoluuttisia kynnysarvoja luottoriskin merkittävän luottoriskin määrällisen lisääntymisen määrittämiseen ottaen huomioon kaikki järkevä ja perusteltavissa oleva informaatio.

Määrällinen muutos arvioidaan koko voimassaoloajan PD lukujen (PD-käyrä) suhteellisen muutoksen perusteella. Alkuperäinen koko voimassaoloajan PD-käyrä lasketaan luoton myöntöhetkellä huomioiden makroekonomiset tekijät. Seuraavaksi määritellään luonnollinen hyväksyttävä vaihteluväli sille, milloin luottoriski ei katsota lisääntyneen merkittävästi lainan jäljellä olevan maturiteetin aikana. Hyväksyttävä vaihteluväli on mallinnettu erikseen henkilö- yritysasiakkaille. Tuloksena saadaan ns. kynnysarvokäyrä, johon kunakin raportointipäivänä verrataan sen hetkistä jäljellä olevaa koko voimassaoloajan PD-käyrää; jos kynnysarvo ylittyy, luottoriski on kasvanut merkittävästi ja luotosta kirjataan koko luoton juoksujalle laskettu luottotappio. Tämän suhteellisen muutoksen rajan lisäksi edellytetään, että luottoluokassa on tapahtunut heikennys alkuperäisestä, jotta siirtyminen koko voimassaoloajan ECL-lasketaan ei tapahdu vain ajan kulumisen perusteella. Lisäksi heikoimpiin luottoluokkiin sovelletaan absoluuttista luottoluokan rajaa.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, jos sopimukseen perustuvat maksut ovat viivästyneet yli 30 päivää tai luottoon on myönnetty lainanhoidojousto.

Osuuspankki ei ole sovltanut luottoriskin merkittävän lisääntymisen arvioinnissa IFRS 9 -standardin sallimaa siirtymäsääntöä alhaisen luottoriskin olettamasta niille sopimuksille, joille ei ilman kohtuuttomia kustannuksia ja työmäärää saada laskettua alkuperäistä koko voimassaoloajan PD:tä.

Osuuspankki seuraa säännöllisesti, miten tehokkaasti edellä mainitut kriteerit havaitsevat luottoriskin merkittävän lisääntymisen ennen kuin sopimukseen perustuvat maksut ovat erääntyneet yli 30 päivää, ja että sopimukset eivät yleensä siiry arvonalentumisvaiheesta 1 suoraan arvonalentumisvaiheeseen 3, ja tekee suhteellisen muutoksen laskutapaan tarvittavat kalibroinnit.

1.4.4.2 Laskentamenetelmät

Odottavissa olevat luottotappiot lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuuus -menetelmällä (PD/LGD -menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille. Tämän lisäksi suurimmille vaiheessa 3 oleville yritysvastuille käytetään asiantuntija-arvoon perustuvaan kassavirtaperusteista ECL laskentamenetelmää.

1.4.4.2.1 PD/LGD – menetelmä

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan käyttäen mallinnettua riskiparametreja ja kaavalla probability of default (PD) x loss given default (LGD) x exposure at default (EAD) kaikille portfolioille sopimuskohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevista luottotappioista raportointipäivänä. PD kuvaaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä alla kuvatun maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisesti. LGD kuvaaa tappio-osuutta maksukyvyttömyyshetkellä, ja siihen vaikuttaa mm. vakuuksien ja erilaisten takauksien määrä ja typpi. EAD kuvaaa vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä sisältäen taseessa olevan vastuun (pääoman ja kertyneen koron) sekä odotetun käytön taseen ulkopuolisista eristä maksukyvyttömyyshetkellä.

ECL-laskenta perustuu kolmeen eri skenaarioon. Riskiparametrit PD, LGD ja EAD lasketaan vuosikohtaisesti kussakin skenaariossa. Vuosittaiset ECL-luvut diskontataan raportointipäivään, ja eri skenaarioiden luvuista lasketaan todennäköisyyksillä painotettu ECL. Diskontaustekijänä käytetään sopimuksen efektiivistä korkoa tai sen arviota. Sopimuksen jäljellä oleva maturiteetti on rajoitettu laskennassa maksimissaan 30 vuoteen.

Sopimuksen koko voimassaoloajan maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (lifetime PD) mallit on tehty erikseen henkilöasiakkaille ja yritysasiakkaille. PD-malleihin vaikuttaa keskeisesti sopimuksen luottoluokka, luoton ikä (henkilöasiakkaat) sekä mallin alasegmentti, joka määräytyy yritysasiakkaille luokittelumallin perusteella ja henkilöasiakkaille tuotetyypin perusteella. Lisäksi PD-estimaatit ovat riippuvaisia makrotaloudellisista tekijöistä ja niiden ennusteista kussakin skenaariossa.

Sopimuksen koko voimassaoloajan tappio-osuusmalli (lifetime LGD) koostuu kolmesta komponentista: 1) maksukyvyttömyystilasta toipumisen todennäköisyydestä, 2) vakuudellisesta palautusosuudesta ja 3) vakuudettomasta palautusosuudesta. Eri komponenttien arvot riippuvat keskeisesti tuotetyypistä, toimialasta (yritykset) ja vakuustyyppistä. Makrotaloudelliset tekijät ja niiden ennusteet vaikuttavat kahteen ensimmäiseen komponenttiin.

Sopimuksen koko voimassaoloajan vastuu maksukyvyttömyyshetkellä (lifetime EAD) perustuu tuotetyypistä riippuen sopimuksen mukaisiin kassavirtoihin, odotettuun käyttööasteeseen, ennenaihaisen takaisinmaksun todennäköisyyteen ja maturiteettimalliin.

Sopimuksen voimassaoloajan määrittäminen

Sopimuksen voimassaoloaika on velkakirjalainoilla sopimuksen mukainen maturiteetti, joka ottaa huomioon maksusuunnitelman mukaiset lainan lyhennykset. Ennenaihaisen takaisinmaksun mallia sovelletaan vakuudellisiin velkakirjalainoihin (pl. maksukyvyttömät) mutta se ei lyhennä sopimuksen maturiteettia vaan se huomioidaan osana sopimuksen EAD:tä.

Valmiusluotot ovat toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia ja niille on mallinnettua odotettu maturiteetti. Mallinnettua maturiteettia riippuu tuotetyypistä ja luottoluokasta ja se on keskimäärin n. 15 vuotta.

Tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

Laskentamalliin sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia skenaarioita. OP Ryhmän ekonomistit päivittävät makroekonomiset skenaariot neljännesvuosittain, ja ne ovat samoja, joita muutoinkin käytetään Osuuspankin taloudellisessa vuosisuunnittelussa. Makroekonomiset ennusteet kattavat 5 vuotta, ja ne on ekstrapoloitu 30 vuoteen asti tuotantofunktiota käyttäen. Käytetyt makroekonomiset tekijät ovat: BKT:n kasvu, työttömyysaste, investointien kasvu, inflaatio, ansiotason muutos ja 12 kk Euribor -korko. Lisäksi asuntojen hintaindeksiä käytetään LGD-malleissa. Käytettäviä skenaarioita on kolme: perus, vahva ja heikko. Skenaarioille on myös arvioitu toteutumisen todennäköisyydet.

Makroekonomisten ennusteiden laatiminen ja niiden heijastaminen tulevaisuuteen aina 30 vuoteen saakka sisältää suuren määrän epävarmuutta, ja siten toteutuneet tulokset voivat merkittävästi poiketa ennustetusta. Osuuspankki on analysoinut, että ECL-laskennassa käytettävien riskiparametrien komponenttien ja makroekonomisten tekijöiden muutoksen suhde ei ole lineaarinen. Näin ollen makroekonomiset ennusteet edustavat Osuuspankin parasta näkemystä mahdollisista skenaarioista ja lopputulemista.

1.4.4.2.2 Asiakaskohtainen asiantuntija-arvioon perustuva kassavirtaperusteinen ECL menetelmä

Suurimmille R-rating mallin piirissä oleville vaiheessa 3 oleville yritysvastuille lasketaan ECL asiantuntija-arviona asiakaskohtaisesti kassavirtaperusteisella menetelmällä. Asiantuntija-arvio laaditaan rating- tai luottopääöksen yhteydessä.

Laskennassa hyödynnettävä eteenpäin katsova informaatio on osa luottoanalyytilon laatimaa yrityksen luottokelpoisuusarviota ja ratingesitystä, jossa otetaan kantaa liiketoiminnan, markkinoiden, kilpailutilanteen sekä ennustetun kassavirran kehitykseen. Laskennassa otetaan huomioon myös makrotaloudellisten muuttujien vaikutusta kuvavaat skenaariot (vahva, perus ja heikko) ja niiden perusteella lasketaan asiakkaan painotettu odotettu luottotappio. Skenaarioiden määrittelyssä hyödynnetään PD/LGD mallissa käytettyjä skenaarioita.

Kun asiakaskohtaisessa asiantuntija-arvioon perustuvassa ECL laskennan piirissä oleva asiakas ei enää täytä maksukyvyttömän kriteereitä ja se on ratingprosessin yhteydessä tunnistettu ja luokiteltu "terveksi" vastapuoleksi, se poistuu tämän menetelmän piiristä ja palautuu normaalilin PD/LGD mallin mukaiseen odotetun luottotappion laskennan piiriin.

1.4.4.3 Saamistodistusten arvonalentuminen

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien saamistodistusten odotettu tappio kirjataan tulosvaikutteiseksi ja vähentämään käyvän arvon rahastoa.

Osuuspankki käyttää saamistodistusten odotetun tappion laskennassa kahta toisistaan erillistä mallia. Ensisijaisena mallina käytetään Bloombergin mallia. Bloombergin malli ei kuitenkaan tue kaikkia joukkovelkakirjoja, joten niille joukkovelkakirjalainoille, joita Bloombergin malli ei ECL:n kullakin määritetyshetkellä tue, käytetään OP:n omaa luottoluokitustietoihin pohjautuvaa mallia.

1.4.4.3.1 Bloombergin malli

Odottavissa olevat luottotappiot lasketaan kaavalla PD x LGD x EAD kaikille portfolioille osteroeräkohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevista luottotappioista raportointipäivänä.

Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) pohjana käytetään pörssinoteerattujen yhtiöiden tapauksessa Mertonin distance-to-default (DD) -mallia, jonka antama tulos muunnetaan PD-arvoksi mallin historialliselle toteuman perusteella. Lukua oikaistaan yhtiöiden tilinpäätöstiedoista poimituilla taseen vahvuutta, likviditeettiriskiä ja tuloksenteekokykyä kuvavilla tunnusluvuilla. Näitä tunnuslukuja puolestaan on normalisoitu taseen ulkopuolisten erien arviodun vaikutuksen mukaan.

Yksityisten yhtiöiden tapauksessa PD-mallinnus perustuu yhtiön saatavilla olevista tilinpäätöstiedoista kerättyihin tunnuslukuihin ja sektorille mallinnettuun keskimääriiseen riskiin.

Maksukyvyttömyyden määritelmä on yhtenevä kansainvälisen valvojen edellyttämän maksukyvyttömyyden määritelmän kanssa ja käsittää konkurssit, maksujen suorittamatta jättämisen, ongelmaliset uudelleenjärjestelyt ja valtion pakkolunastukset.

LGD-mallin toipumisosuus perustuu maksukyvyttömiin saamisten historiallisiiin toipumisosuuksiin. Toipumisosuus määritellään maksukyvyttömän saamisen kaupahinnasta, ja siinä huomioidaan etuoikeus maksuihin, liikkeeseenlaskijan luottokelpisuus, toimialan luonne, suhdannesykli, vakuustyyppi, alue jne.

OP Ryhmän sisäisille saamistodistuksille ei muodostu odottavissa olevaa luottotappiota, koska OP Ryhmän sisäisten saamistodistusten PD on nolla.

1.4.4.3.2 Luottoluokitustietoihin pohjautuva malli

Mallissa haetaan osteroille sekä hankintahetken että raportointihetken luottoluokitukset ja konvertoidaan ne PD-luvuiksi. Ensijaisesti käytetään ulkoisien luottoluokitusten keskiarvoja, toissijaisesti sisäistä luottoluokitusta mikäli ulkoisia luokitukseja ei ole.

PD:t vastaavat historialisia toteutuneita maksukyvyttömyksiä luottoluokitusluokittain kullekin luottoluokitustilaukittain kullekin aikavälille luottoluokituksen antohetkestä. Historiadata johon määritetty vastaavuus pohjautuu, on kattava ja pitkältä aikaväliltä. LGD:t vastaavat myös tutkittuja historialisia toteumia sijoitus/vakuuslajeittain (senioriteetti, covered bond-status) eikä niitä erikseen arvioida liikkeeseenlaskija -tai sijoituskohtaisesti. Koska ulkoiset luottoluokitukset mittaavat PD:n sijaan kokonaisuottoriskiä (ECL), vaikuttaa niiden tapauksessa LGD ainoastaan ECL:n jakautumiseen PD -ja LGD-komponenttien välillä.

1.4.4.3.3 Saamistodistusten luokittelun arvonalentumisvaiheisiin

Molemmissa laskentamalleissa luottoriskin merkittävä lisääntyminen todetaan yhdenmukaisin kriteerein, samoin siirrot vaiheeseen 3.

Vaiheeseen 2 siirretään sellaiset sijoitukset, joiden yhden vuoden PD on kaksinkertaistunut siten että prosenttiyksiköissä muutos on vähintään 0,2%, sijoitukseen on myönnetty lainanhaitojousto tai sen maksut ovat yli 30 päivää erääntyneet. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömään liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset, jos sen maksut ovat erääntyneet yli 90 päivää tai jos asiakas on ongelma-asiakas.

1.4.4.4 Taseen ulkopuolisten erien arvonalentuminen

Useisiin Osuuspankin tarjoamiin tuotteisiin kuuluu vakiona tai jossain elinkaaren vaiheessa nostovara, limiitti tai muu taseen ulkopuolin luottositoumus. Esimerkiksi luotollisiin tileihin, sisältyy sekä laina että sitoutuminen nostamattomaan osuuteen. Lisäksi Osuuspankki on myyjäosapuolen erilaisissa takauksissa kuten rahoitustakauksissa sekä muissa kaupallisissa tai viranomaistakauksissa, joihin kaikki sovelletaan IFRS 9 - standardin arvonalentumisen säädöjä. Luottositoumusten ja takausopimusten osalta alkuperäisen kirjaamisen katsotaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia sovellettaessa tapahtuneen päivänä, jona Osuuspankki tulee peruuttamattoman sitoumuksen osapuoli. Näin ollen odotetun tappion laskennassa huomioidaan vain Osuuspankkia sitovat erät.

Näille erille lasketaan odotettu tappio samoilla periaatteilla kuin luotoille. Samoin luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan samoin perustein. Tällaisille tuotteille mallinnetaan EAD, joka ennustaa vastuiden määrää maksukyvyttömyshetkellä. Se sisältää sekä käyttöasteen että luottovasta-arvokertoimen. Lisäksi toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille sovelletaan maturiteettimallia. Mallissa huomioidaan tilanteet, jossa Osuuspankilla on sopimukseen perustuva mahdollisuus vaatia takaisinmaksua ja peruuttaa nostamatonta osuutta koskeva sitoumus, mutta se ei rajoita altistumista luottotappioille sopimuksen mukaisena irtisanomisaikana.

1.4.4.5 Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen

Pääsääntöisesti odotettavissa olevia luottotappioita varten kirjataan tappiota koskeva vähennyserä lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Kun on kyse luottositoumuksista ja takausopimuksista, tappiota koskeva vähennyserä kirjataan varaukseksi. Niihin tuotteisiin, joihin sisältyy sekä lainasaaminen (ts. rahoitusvaroihin kuuluva erä) että sitoumus nostamattomaan osuuteen (ts. luottositoumus), eikä Osuuspankilla ole mahdollista yksilöidä nostamatonta osuutta koskevan sitoumukseen liittyviä odotettavissa olevia luottotappioita erillään rahoitusvaroja koskevasta komponentista, luottositoumukseen liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan yhdessä rahoitusvaroihin kuuluvan erän tappiota koskevan vähennyserän kanssa.

1.4.4.6 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Lopullisen luottotappion kirjaaminen on taseesta pois kirjaamiseen johtava tapahtuma. Silloin kun rahoitusvaroihin kuuluva erä ei voida kohtuudella odottaa saavan perityksi kokonaan tai osaksi, kirjataan lopullinen luottotappio pienentämään suoraan rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääristä kirjanpitoarvoa.

Laina kirjataan pois taseesta, kun vakuudet on realisoitu tai kun konkurssipesän loppukokous on pidetty, velkajärjestely tai yrityssaneeraus on päättynyt tai kun perintä on lopetettu. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan saamisten arvonalentumisten oikaisuiksi.

1.4.5 Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta.

1.4.6 Rahoitusvelkojen luokittelu ja myöhempä arvostaminen

Rahoitusvelkoja ovat talletukset ja muut velat luottolaitoksille ja asiakkaille sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat ja muut rahoitusvelat.

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä käyttäen lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaupankäyntivelkoihin luokitellaan myös velvoitteet toimittaa vastapuolelle arvopapereita, jotka on myyty, mutta jotka eivät ole omistuksessa myyntihetkellä (lyhyeksi myynti).

Osuuspankki ei ole alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokitellut rahoitusvelkoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Rahoitusvelat (tai rahoitusvelan osa) poistetaan taseesta silloin, kun velka on lakanut olemasta olemassa – toisin sanoen, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakanut.

Jos Osuuspankki vaihtaa rahoitusvelkoja alkuperäisten lainanantajien kanssa ja jos niiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuuletuksesta. Tällöin syntyneet menot tai palkkiot kirjataan osana kuolettamisesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Jos vaihtoa tai muutosta ei käsitellä kirjanpidossa kuuletuksesta, lasketaan muutetun rahoitusvelan jaksotettu hankintameno uudelleen diskonttaamalla muutetut sopimusperusteiset rahavirrat käytämällä alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan velan kirjanpitoarvoa, ja ne kirjataan kuluiksi ehdoiltaan muuttuneen velan jäljellä olevana juoksuaikana. Osuuspankki ei ole tehnyt rahoitusvelkojen vaihtoja olemassa oleviin rahoitusvelkoihin.

Osuuspankki voi osallistua OP-Asuntoluottopankki Oyj:n välijoukkueisiin, jossa osuuspankki saa rahoitusvelkoihin merkittävän välijoukon OP-Asuntoluottopankki Oyj:ltä, kun osuuspankin taseessa olevia asuntovakuudellisia luottoja merkitään OP-Asuntoluottopankki Oyj:n joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi.

1.4.7 Pitkäaikaissäästämmissopimukset

Osuuspankit, jotka tarjoavat PS-palveluja, vastaanottavat asiakkaan suorittamat maksut tarkoitusta varten avatulle talletussuojan piiriin kuuluvalle säästämistilille. Jos säästövarat jätetään säästämistilille tai sijoitetaan osuuspankin tarjoamalle muulle talletustilille, merkitään säästövarat pankin taseessa talletusvelkoihin. Jos säästövarat sijoitetaan sopimuksen mukaisesti muihin sijoituskohteisiin, kirjataan sijoitetut varat pois säästämistililtä ja pankki kirjaa ne taseen ulkopuoliseen säästämmissopimuskohtaiseen reskontraan.

Säästövarojen sijoittamisesta saadut korot, osingot ja muut tuotot sekä sijoituskohteiden ja niihin liittyvien oikeuksien luovutuksesta ja pääoman takaisinmaksusta kertyvät varat kirjataan taseessa olevalle säästämistilille, jollei varoja välittömästi sijoiteta uudelleen. Säästämmissopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot kirjataan tulosvaikutteisesti säästämistiliä veloitetaan.

1.4.8 Johdannaissopimukset

Osuuspankki voi tehdä johdannaissopimuksia suojaustarkoituksessa joko taloudellisina suojina tai kirjanpidollisen suojauslaskennan säädöin. Suojaussessa käytetään korkojohdannaisia ja korko-optioita. Osuuspankki noudattaa IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa.

Osuuspankilla ei ole johdannaissopimuksia joiden vastapuoli olisi osuuspankkien yhteenliittymän (eli OP Ryhmän) ulkopuolinen yhtiö. Sopimusvastapuolen on aina OP Yrityspankki Oyj. Jos OP Yrityspankki olisi maksukyvytön, niin silloin osuuspankkien yhteenliittymän muut yhtiöt takaisivat OP Yrityspankin vastuut.

Johdannaiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritelty suojaustarkoitukseen ja minkä luonteista erää se suojaa.

Johdannaissopimuksista taseeseen merkityt positiiviset arvonmuutokset kirjataan taseen vastaavaa -puolen erään Johdannaissopimukset ja negatiiviset taseen vastattavaa -puolen erään Johdannaissopimukset. Koronvaihtosopimusten vaihdettavat korot jakotetaan ajan kulumisen perusteella taseen siirtosaamisiin ja siirtovelkoihin sekä vastaerät nettona tuloslaskelman korkoihin.

1.4.8.1 Taloudelliset suojet

Taloudellisessa suojaamisessa suojataan tiettyä tase-erää, positiota tai kassavirtaa tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan sovellettavan riskienhallintastrategian mukaisesti. Koska suojausmenetelmä ei ole tarkoituksesta mukaista todentaa suojauslaskennan säännöillä, suojaustapaa kutsutaan muutoin suojaavaksi. Taloudellisessa suojaussessa johdannaissopimuksen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

1.4.8.2 Suojauslaskenta

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiasema on kuvattu toimintakertomuksen Riskienhallinta kappaleessa. Soveltamalla suojauslaskentaa korkoriskiä suojaaviin johdannaisiin eliminoidaan johdannaisista muutoin aiheutuvaa tulosvolatiliteettia.

Suojauslaskenta tarkoittaa tehokkaaksi todennetun suojaussuhteen kirjanpidollista laskentakäytäntöä, jossa suojaavan instrumentin käyvän arvon muutokset kumoavat suojatun kohteen käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kokonaan tai osittain.

Suojauslaskenta käsitteää korkoriskin suojausmenetelmällä käyvän arvon tai rahavirran suojausta.

Osuuspankeilla voi olla suojauslaskennan piirissä sekä rahoitusvaroja että rahoitusvelkoja, kuten lainat ja saamiset –ryhmään sisältyvä yksittäinen luotto tai luottokanta, käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattava saamistodistus sekä muiden rahoitusvelkojen yksilöity määräaikaistalletusperiodeeri tai liikkeeseen laskettu emissio. Osuuspankit käyttävät korkosuojauskseen sekä perinteisiä koronvaihtosopimuksia että OTC swap-johdannaisia. Vastapuolena on aina OP Yrityspankki Oyj.

Suojauskseen käytettyjen johdannaisen ja suojausmenetelmän kohteet yksilöidään suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan suojaussuunnitelma ja suojausmenetelmän tavoitteet. Lisäksi jokaisena tilinpäätöspäivänä osoitetaan suojausmenetelmän tehokkuus.

1.4.8.2.1 Käyvän arvon suojauslaskenta

Käyvän arvon suojausta sovelletaan kiinteäkorkoisten lainojen korkoriskiltä suojautumiseen täysimääräisesti. Suojaavan johdannaisinstrumentin ja suojattavan kohteen korkoriskistä johtuvat käyvän arvon muutokset kirjataan suojauslaskennan nettotuottoihin. Suojaatujen lainojen arvotustulos esitetään taseen erässä Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä. Korkoputkijohdannaisella suojaatujen lainojen arvotustulos esitetään vertailukaudella taseen erässä Johdannaissopimukset.

1.4.8.2.2 Rahavirran suojauslaskenta

Euribor –sidonnaisen luottokannan tulevien korkovirtojen korkomuutosta suojaavat koronvaihtosopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojaussessa tehokkaita, kuuluvat rahavirran suojauslaskennan piiriin. Osuuspankin rahoitustaseen korkoriskiä hallitaan korkoriskin valvontarajan ja pankin itselleen määrittämän korkoriskilimiititin puitteissa.

Rahavirran suojauksessa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevaa korkovirtaa vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon, siltä osin kun on tarpeen Osuuspankin riskienhallintastrategian mukaisesti.

Koronvaihtosopimuksista jaksotettavat siirtyvät korot kirjataan suoriteperusteisesti. Korkokertymät esitetään taseen siirtosaamisissa tai siirtoveloiissa. Molempien vastaerä kirjataan nettona korkokatteen Korkotuotot johdannaisopimuksista –erään. Nettokorko on joko korkotuotto tai korkotuoton oikaisu.

Rahoitusjohdannaisena käytettävä koronvaihtosopimukset arvostetaan käypään arvoon sopimuskohtaisesti. Kävän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan suoraan omaan pääomaan kävän arvon rahastoon laskennallisella verovelalla vähenetynä. Tehoton osuus kirjataan tuloslaskelmaan.

1.5 TILINPÄÄTÖSERIEN NETOTTAMINEN

Tuloslaskelmassa ilmoitetaan tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Milloin osuuspankilla on saaminen siltä, jolle pankki itse on velkaa, esitetään saaminen ja velka taseessa erikseen, jollei pankilla ole lakisääteistä oikeutta kuittaamiseen ja jollei pankki aio käyttää oikeuttaan kuitaukseen.

1.6 ULKOMAAAN RAHAAN MÄÄRÄiset ERÄT

Ulkomaan rahan määräinen omaisuus, velat ja muut sitoumukset muutetaan Suomen rahaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kursseja. Ulkomaan rahan määräisten erien muuttamisesta Suomen rahaksi syntyvät kurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Valuuttatoiminnan nettotuotot.

1.7 OSAKKEET JA OSUUDET OMISTUSYHTEYSRITYKSISSÄ JA SAMAAN KONSERNIIN KUULUVISSA YRITYKSISSÄ

Osakkeet ja osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset omistusyhteysrityksiin sekä samaan konserniin kuuluviin yrityksiin merkitään hankintamenoon, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, arvonalentumistappiolla vähenetynä hankintamenoon. Arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

1.8 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomaan omaisuuteen kuuluvien vastikkeellisesti hankittujen oikeuksien ja varojen hankintameno aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Myös mahdollisesti aktivoidut muut pitkävaikutteiset menot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alun perin hankintamenoon. Jos aineettoman hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Kehittämisenot aktivoidaan, jos niiden odotetaan tuottavan tuloa useampana tilikautena. Aktivoidut kehittämisenot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Mikäli vaikutusaikaa ei voida arvioida luotettavalla tavalla, kehittämisenot poistetaan enintään kymmenessä vuodessa. Tutkimusmenot kirjataan tilikaudella kuluksi.

Aineettomien hyödykkien suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1.9.1 Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä omistetaan vuokrattuotien, omaisuuden arvonnousujen tai molempien hankkimiseksi. Sijoituskiinteistöiksi luetaan myös sellaiset kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat vuokrattavien tilojen hallintaan sekä maksamatta jääneen saamisen sijaan tulevat kiinteistöt. Jos suorassa omistuksessa olevasta kiinteistöstä osa vuokrataan ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia pinta-alasta), luokitellaan se sijoituskiinteistöksi. Jos osa tavallisen kiinteistöyhtiön omistamista tiloista on sijoituskäytössä ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia kiinteistöyhtiön omistamien tilojen pinta-alasta), luokitellaan osakkeet sijoituskiinteistöiksi.

Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettynä hankintamenoon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenoon. Kiinteistöihin voi kohdistua arvonkorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonkorotusrahastoon. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Mikäli sijoituskiinteiston todennäköinen luovutushinta on pysyvästi alempi kuin kirjanpitoarvo, kirjanpitoarvon ja todennäköisen luovutushinnan erotus poistetaan sinä tilikautena, jolloin arvonalennus todetaan.

Sijoituskiinteistöiksi luokiteltujen liike-, toimisto- ja teollisuustilojen käypä arvo määritellään pääasiassa suoran pääomitukseen perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Maa-, vesi- ja metsäalueiden sekä asuntojen käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppahintamenetelmällä. Arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden pysyvyteen ja olennaisuuteen.

Sijoituskiinteistöjen tuotot, kulut, myyntivoitot ja –tappiot, suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Sijoituskiinteistöksi rakennettavat uudet kiinteistöt (tai kiinteistöyhteisöosakkeet) kirjataan ennen valmistumista IAS 40-standardin mukaisesti keskeneräiseksi käyttöomaisuushyödykkeeksi sijoituskiinteistöjen ryhmään ja otetaan huomioon sijoituskiinteistöjen kävän arvon määrittelyssä jo ennen valmistumista.

1.9.2 Muut kiinteistöt

Muilla kiinteistöillä tarkoitetaan omassa käytössä olevia kiinteistöjä, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi luetaan myös sellaiset suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt, joista osa on vuokrattu, mutta vuokrattujen tilojen osuutta ei voida myydä erikseen, ja oman käytön osuus tällaisissa tiloissa on yli viisi prosenttia pinta-alasta. Tavallisen kiinteistöyhtiön osakkeet luetaan omassa käytössä oleviksi, jos yhtiön omistamista tiloista yli viisi prosenttia on omassa käytössä.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen taseearvoa määritettäessä otetaan lähtökohdaksi hyödykkeen arvo varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettynä hankintamenoon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen osalta arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin kiinteiston arvo on alentunut. Viitteitä arvon alentumisesta ovat merkittävä markkina-arvon alentumien, todisteet epäkurantiudesta tai fyysisestä vahingoittumisesta. Jos omassa käytössä olevan kiinteiston todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan pysyvästi vielä poistamatonta hankintamenoa pienempi, erotus kirjataan arvonalennuksena kuluksi.

Kiinteistöihin voi kohdistua arvonkorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonkorotusrahastoon. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tuotot ja myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot sekä kulut ja myyntitappiot tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.2.1 Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmääritysmenetelmät

Arvonkorotuksia voidaan tehdä maa-alueisiin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin, joiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Arvonkorotusten kohteena olevien maa-alueiden ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden arvot perustuvat arviokirjoihin.

1.9.2.2 Taseesta pois kirjaaminen

Sijoituskiinteistö tai omassa käytössä oleva kiinteistö kirjataan pois taseesta, kun se luovutetaan tai kun kiinteistö poistetaan pysyvästi käytöstä eikä sen luovuttamisesta ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötä.

1.9.2.3 Muut aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenoon ja kirjataan vaikutusaikaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Jos hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.3 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintameno poistetaan vaikutusaikanaan hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Maa-alueista ja kiinteistöyhteisöjen osakkeista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan sen jälkeen kun kohde on hankittu tai kun se on valmistunut ja otettu käyttöön.

Taloudelliset vaikutusajat ovat pääsääntöisesti seuraavat:

Rakennukset	30 – 40 vuotta
Koneet ja kalusto	3 – 6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	3 – 10 vuotta

1.10 VUOKRASOPIMUKSET

Vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Vuokrasopimus on rahoitusleasingopimus, mikäli se siirtää vuokralle ottajalle olennaisilta osin omistamiselle ominaiset riskit ja edut. Muutoin se on muu vuokrasopimus. Vuokrasopimukset luokitellaan sopimuksen syntymisajankohtana.

Rahoitusleasingopimuksin tai muulla vuokrasopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet esitetään aineellisissa hyödykkeissä, ja vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot. Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Rahoitusleasingopimuksin vuokralle otettuja hyödykkeitä ei merkitä taseeseen. Vuokrat merkitään kuluksi tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

1.11 PAKOLLISET VARAUKSET

Tuotoista vähennetään velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat menot ja menetykset, kun ne kohdistuvat päätyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen, niiden toteutumista pidetään tilinpäätöstä laadittaessa varmana tai todennäköisenä, niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen ja perustuvat lakiin ja sitoumukseen sivullista kohtaan. Kun menon tai menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä, merkitään se taseen pakollisiin varauksiin enintään sen todennäköiseen määrään. Jos määrää ja toteutumisajankohta on tiedossa, merkitään se siirtovelaksi.

1.12 OMA PÄÄOMA

Osuuspankin omaan pääoman sisältyvä osuuspankkien omistaja-asiakkaiden jäsenosuuusmaksut sekä omistaja-asiakkaiden tekemät sijoitukset Tuotto-osuuksiin. Osuuspankilla on ehdoton oikeus erillisellä päätöksellä kieltäytyä sekä jäsenosuuden että Tuotto-osuuden palauttamisesta. Normaalitilanteessa osuuspääomia voidaan kuitenkin vuosittain palauttaa viranomaisen antamissa rajoissa.

Jäsenosuuusmaksu ja siitä seuraava omistaja-asiakkuus antaa mahdollisuuden osallistua osuuspankin päätöksentekoon. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä jäsenosuuden palauttamisesta. Jäsenosuudelle ei makseta korkoa.

Tuotto-osuudella ei ole äänivaltaa. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä Tuotto-osuuden pääoman ja koron maksusta. Tuotto-osuuksille mahdollisesti maksettava korko on kaikille Tuotto-osuuksille saman suuruinen. Korko kirjataan velaksi ja vähennetään omasta pääomasta, kun päätös maksusta on tehty.

1.13 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Taseen tilinpäätössiirtojen kertymän poistoero sisältää tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertyneen erotuksen. Veroperusteiset varaukset sisältää tehdyt vapaaehtoiset tilinpäätössiirrot, jotka ovat verolain sallimia tilinpäätössiirtoja. Tällainen on mm. elinkeinoverolain talletuspankeille sallima luottotappiovaraust. Lain mukaan talletuspankki saa vähentää verovuonna tehdyn luottotappiovarausten, jonka määrä on enintään 0,6 prosenttia verovuoden päätyessä olevien saamisten yhteismäärästä. Verovuonna ja aikaisemmin tehtyjen purkamattomien luottotappiovarausten yhteismäärä saa olla enintään 5 prosenttia verovuoden päätyessä olevien saamisten yhteismäärästä.

Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen sekä veroperusteisten varausten lisäykset ja vähennykset merkitään tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin. Tuloslaskelmassa ja taseessa tilinpäätössiirrot sisältävät myös laskennallisen verovelan.

1.14 TYÖSUHDE-ETUUDET

1.14.1 Eläke-etuudet

Työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on hoidettu Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiössä. Eläkesäätiö on suljettu uusilta työntekijöiltä 1.7.1991 lukien. Eläkevastut on kokonaisuudessaan katettu.

Osuuspankin henkilöstön lakisääteistä työeläketurvaa hoitavan OP-Eläkekassan edustajisto päätti vuonna 2018 eläkevastun siirtämisestä Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen hoidettavaksi. Siirto toteutui vuoden 2018 lopussa. Ylimääräisen vakavaraisuuspääoman palautukset esitetään vuoden 2019 ja vertailuvuoden 2018 tuloslaskelmien henkilöstökulujen eläkekuluissa.

1.14.2 Henkilöstörahasto

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen OP-Henkilöstörahastoon. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot, vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

1.14.3 Palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän palkitseminen jakautuu yrityskohtaiseen lyhyen aikavälin palkitsemiseen sekä pitkän aikavälin palkitsemiseen. Palkkien enimmäismäärät on kaikissa järjestelmissä rajattu.

Lyhyen aikavälin palkitsemisessa ansaintajakso on 6 tai 12 kuukautta. Lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä perustuu vuosisuunnittelusta johdettuihin pankki-, tiimi- tai henkilökohtaisiin tavoitteisiin ja kattaa koko henkilöstön. Mittaristossa näkyy vahasti mm. asiakaskokemus, myynti sekä strategiasta johdetut kasvun ja digitaalisuuden tavoitteet. Palkkien maksetaan rahana, ellei henkilöön sovelleta sääntelyn mukaista lykkäysmenettelyä. Järjestelmän kulut jaksotetaan ansaintajakson alusta maksuhetkeen asti (oikeuden syntymisjakosolle) henkilöstökuluihin ja vastaava velka kirjataan siirtovelkoihin.

Johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmässä palkitseminen perustuu OP Osuuskunnan hallintoneuvoston asettamien OP Ryhmän strategisten tavoitteiden saavuttamiseen. Palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat johtajat ja erikseen määritellyt avaintehtävissä toimivat henkilöt, jotka yhtiön hallitus on nimennyt. Järjestelmä koostuu peräkkäisistä kolmen vuoden pituisista ansaintajaksoista. Johdon pitkän aikavälin järjestelmässä ja henkilöstörahastossa on samat mittarit.

Ansaintajakson 2014-2016 palkkien maksetaan kolmessa yhtä suurella erässä kesäkuun loppuun mennessä vuosina 2018-2020. Ansaintajakson 2017-2019 palkkien maksetaan neljässä yhtä suurella erässä vuosina 2020-2023. Palkkien maksetaan rahana, ellei henkilöön sovelleta sääntelyn mukaista lykkäysmenettelyä. Järjestelmän kulut jaksotetaan ansaintajakson alusta maksuhetkeen asti (oikeuden syntymisjakosolle) henkilöstökuluihin ja vastaava velka kirjataan siirtovelkoihin.

1.15 TULOVEROT

Tuloslaskelman tuloverot muodostuvat verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta.

Laskennallinen verovelka lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista.

Laskennallinen verosaaminen lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistetuista tappioista, jos on todennäköistä, että vähennyskelpoiset väliaikaiset erot ja verotukselliset tappiot voidaan verottavan tulon kertymisen ansioista hyödyntää.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan sen säädetyn verokannan mukaan, jonka ennakkoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa. Mikäli laskennallinen vero aiheutuu tase-eristä, joiden muutokset eivät vaikuta tuloslaskelmaan, kirjataan erään liittyvän laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos omaan pääomaan.

1.16 TULOUTUSPERIAATTEET

Palkkioerot ja -kulut palveluista kirjataan palvelun suorittamisen yhteydessä. Sellaisista kertamaksullisista palkkioista, jotka koskevat useita vuosia ja joita mahdollisesti joudutaan palauttamaan myöhemmin, tuloutetaan vain tilikaudelle kuuluva osuus. Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osington jaosta.

Korollisten omaisuus- ja velkaerien korkotuotot ja -kulut kirjataan suoriteperusteisesti. Luottojen viivästyskorot tuloutetaan maksuperusteisesti. Saamisen hankintamenon ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin.

1.17 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina käsitellään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia, joita ovat mm. takaukset ja erilaiset takuuositoumukset, sekä asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia, joita ovat mm. sitovat lisäluottojärjestelyt, luottolupaukset, käyttämättömät luottolimiitit ja arvopapereiden merkintäsitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset merkitään taseen ulkopuolisiksi sitoumuksiksi sen määräisinä, mitä takaus kulloinkin enintään vastaa. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset merkitään sen määräisinä, mitä niiden perusteella enintään voidaan joutua maksamaan.

1.18 VIRANOMAISMAKSUT

Osuuspankki maksaa eri viranomaisille maksuja. Talletussuojasta vastaa Rahoitusvakausvirasto. Pankkivalvonnasta vastaa Euroopan keskuspankki. Menettelytapa- ja makrovalvonnasta vastaa Finanssivalvonta. Kriisinratkaisusta vastaa EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). Viranomaismaksut kirjataan vuoden alussa kokonaisuudessaan liiketoiminnan muihin kuluihin.

1.18.1 Vakausmaksu

Vakausmaksuja kerätään euroalueen kriisinratkaisurahastoon (Single Resolution Fund, SRF) vuoteen 2023 asti siten, että rahaston tavoitetaso, vähintään 1 prosenttiä korvattavien talletusten määristä, saavutetaan. Kriisinratkaisurahastoa hallinnoi EU:n kriisinratkaisuneuvosto, joka päättää myös vakausmaksujen määristä. SRF varmistaa, että rahoitussektori rahoittaa rahoitusjärjestelmän vakauttamisen. Vakausmaksu määrittyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella.

1.18.2 Talletussuojamaksu

Vanhaan talletussuojarahastoon kerätyt varat ylittävät tällä hetkellä talletussuojan tasoa koskevat EU vaatimukset. Sääntöjensä nojalla vanha talletussuojarahasto huolehtii jäsenpankkilleen määrittävistä talletussuojamaksuista uuteen talletussuojarahastoon siinä suhteessa kun kukin jäsenpankki on vuosien kuluessa kartuttanut vanhaa talletussuojarahastoa. Rahoitusvakausrahasto määräää maksun jokaiselle jäsenpankille mutta laskuttaa sen suoraan vanhalta talletussuojarahastolta.

1.18.3 Rahoitusvakausviraston hallintomaksu

Rahoitusvakausviraston hallintomaksu perustuu samaan laskentamenetelmään kuin Finanssivalvonnan valvontamaksu.

1.18.4 Finanssivalvonnan valvontamaksu

Finanssivalvonnan valvontamaksu koostuu suhteellisesta valvontamaksusta, joka perustuu taseen loppusummaan, sekä kiinteästä perusmaksusta.

1.18.5 Euroopan keskuspankin valvontamaksu

Osana OP Ryhmää osuuspankki on Euroopan keskuspankin (EKP) valvonnassa. EKP:n valvontamaksu määrityy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella, EKP määräää valvontamaksun OP Ryhmän keskusyhteisölle, joka jakaa sen OP Ryhmän jäsenpankeille.

FÖRTECKNING ÖVER NOTERNA

Noter till resultaträkningen

- 1 Ränteintäkter
- 2 Räntekostnader
- 3 Nettointäkter från leasingverksamhet
- 4 Intäkter från egetkapitalinstrument
- 5 Provisionsintäkter och -kostnader
- 6 Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet
- 7 Nettoresultat av säkringsredovisning
- 8 Nettointäkter från förvaltningsfastigheter
- 9 Övriga rörelseintäkter
- 10 Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar
- 11 Övriga rörelsekostnader
- 12 Förväntade kreditförlusten från finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde posten utanför balansräkningen samt förväntade kreditförlusten och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar

Noter till balansräkningen

- 13 Fordringar på kreditinstitut
- 14 Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
- 15 Leasingobjekt
- 16 Skuldebrev
- 17 Förlustreserv
- 18 Aktier och andelar
- 19 Derivatinstrument
- 20 Immateriella tillgångar
- 21 Fastighets
- 22 Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden
- 23 Övriga tillgångar
- 24 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
- 25 Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder
- 26 Skuldebrev emitterade till allmänheten
- 27 Övriga skulder
- 28 Avsättningar
- 29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
- 30 Efterställda skulder
- 31 Eget kapital
- 32 Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i fritt eget kapital
- 33 Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2019
- 34a Tillgångs- och skuldborder i inhemska och utländska valuta 31.12.2019
- 34b Verkligt värde och bokfört värde av finansiella tillgångar och skulder och hierarki för verkligt värde 31.12.2019
- 34c Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9 standarden

Övriga noter

- 35 Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2019
- 36 Pensionsåtaganden
- 37 Leasing- och andra hyresåtaganden
- 38 Åtaganden utanför balansräkningen
- 39 Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid räkenskapsperiodens slut
- 40 Personalen och personer i ledande ställning samt närtillstående
- 41 Innehav i andra företag 31.12.2019
- 42 Notariatverksamhet
- 43 Andelsbankens medlemsantal samt beloppet obetalda och uppsagda insatser 31.12.2019
- 44 Tjänsten för långsiktigt sparande

1. Ränteintäkter

Fordringar på kreditinstitut	1 283 210,18
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	4 635 400,95
Skuldebrev	0,00
Derivatinstrument	-132 576,62
av vilka säkring av kassaflödet	272 345,21
Övriga ränteintäkter	5 230,81
Totalt	5 791 265,32
varav ränteintäkter från finansiella tillgångar bokförs i nivå 3	14 336,29

2019	2018
1 283 210,18	1 429 337,93
4 635 400,95	4 352 315,70
0,00	12 005,00
-132 576,62	-189 234,08
272 345,21	164 610,38
5 230,81	4 858,89
5 791 265,32	5 609 283,44
14 336,29	20 260,04

2. Räntekostnader

Skulder till kreditinstitut	117 647,63
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	334 823,33
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00
Derivatinstrument och övriga skulder som innehås för handel	0,00
Efterställda skulder	0,00
Övriga räntekostnader	18,88
Totalt	452 489,84

2019	2018
117 647,63	542 276,89
334 823,33	301 785,41
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
18,88	178,35
452 489,84	844 240,65

3. Nettointäkter från leasingverksamhet

Hyresintäkter	0,00
Avskrivningar enligt plan	0,00
Nedskrivningar	0,00
Realisationsvinster och -förluster (netto) på leasingtillgångar	0,00
Provisionsintäkter	0,00
Övrika direkta intäkter	0,00
Övrika direkta kostnader	0,00
Totalt	0,00

2019	2018
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

4. Intäkter från egetkapitalinstrument

Finansiella tillgångar värderade till verklig värde via resultatet varav finanseilla tillgångar som innehås för handel	49 075,00
Finansiella tillgångar värderade till verklig värde övrigt totalresultat	49 075,00
Företag inom samma koncern	1 906 017,00
Ägarintresseföretag	250 000,00
Totalt	2 205 092,00

2019	2018
49 075,00	67 414,15
49 075,00	67 414,15
1 906 017,00	1 906 017,00
250 000,00	100 000,00
0,00	0,00
2 205 092,00	2 073 431,15

5. Provisionsintäkter och -kostnader

Provisionsintäkter	
Utlåningsprovisioner	741 223,74
Inlåningsprovisioner	7 624,50
Betalningsförmedlingsprovisioner	1 240 421,36
Fondandelsprovisioner	112 691,13
Förvaltningsprovisioner	199 323,13
Avgifter för juridiska tjänster	302 148,22
Courage	23 285,16
Emissionsprovisioner	0,00
Provisioner för förmedling av försäkringar	619 690,30
Garantiprovisioner	62 491,49
Övriga provisioner	-183 828,00
Totalt	3 125 071,03

2019	2018
741 223,74	867 978,62
7 624,50	14 050,50
1 240 421,36	1 110 324,72
112 691,13	105 329,24
199 323,13	200 569,49
302 148,22	282 334,52
23 285,16	24 167,57
0,00	0,00
619 690,30	674 995,80
62 491,49	95 815,67
-183 828,00	-31 286,77
3 125 071,03	3 344 279,36

Provisionskostnader

	2019	2018
Utbetalda expeditionsavgifter	247 003,76	212 175,68
Övriga	126 940,19	128 894,28
Totalt	373 943,95	341 069,96

6. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet**Realisationsvinster och -förluster**

	2019	2018
Skuldebrev	0,00	0,00
Aktier och andelar	-299 143,37	0,00
Övriga	0,00	0,00
Totalt	-299 143,37	0,00
Förändringar av verkligt värde		
Skuldebrev	0,00	-83,12
Aktier och andelar	-55 080,19	45 726,52
Övriga	0,00	0,00
Totalt	-55 080,19	45 643,40
Övriga intäkter		
Ränteintäkter	11 919,53	
Nettointäkter från derivat		
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	-342 405,70	44 894,87
Nettointäkter från finansiella tillgångar som redovisas till det upplupna anskaffningsvärdet	0,00	0,00
Nettointäkter från valutaverksamhet	-4,39	-4,78
Alla totalt	-342 410,09	44 890,09

7. Nettoresultat av säkringsredovisning

	2019	2018
Nettovinst (-förlust) från säkringsinstrument	-1 271 151,08	-668 785,63
Nettovinst (-förlust) från säkrade poster	1 271 151,08	668 785,63
Totalt	0,00	0,00

8. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

	2019	2018
Hyresintäkter och utdelningar	332 236,99	378 435,82
Övriga intäkter	0,00	0,00
Realisationsvinster	0,00	0,00
Hyreskostnader	0,00	0,00
Avskrivningar enligt plan	0,00	0,00
Realisationsförluster	-90 393,12	-124 907,50
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	0,00	0,00
Övriga kostnader	-335 725,92	-301 507,90
Totalt	-93 882,05	-47 979,58

9. Övriga rörelseintäkter

Hyresintäkter från rörelsefastigheter
Realisationsvinster på rörelsefastigheter
Fusionsvinster
Övriga
Totalt

	2019	2018
Hyresintäkter från rörelsefastigheter	147 586,83	171 969,84
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	0,00	0,00
Fusionsvinster	0,00	0,00
Övriga	52 074,75	41 210,33
Totalt	199 661,58	213 180,17

10. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Avskrivningar enligt plan
Nedskrivningar
Totalt

	2019	2018
Avskrivningar enligt plan	117 340,13	152 604,76
Nedskrivningar	0,00	1 643 401,04
Totalt	117 340,13	1 796 005,80

11. Övriga rörelsekostnader

Hyreskostnader
Kostnader för rörelsefastigheter
Realisationsförluster på rörelsefastigheter
Fusionsförluster
Övriga
Yhteensä

	2019	2018
Hyreskostnader	42 782,95	45 021,65
Kostnader för rörelsefastigheter	532 295,28	528 082,31
Realisationsförluster på rörelsefastigheter	0,00	66 046,31
Fusionsförluster	0,00	0,00
Övriga	624 975,29	699 910,52
Yhteensä	1 200 053,52	1 339 060,79

12. Förväntade kreditförluster från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, poster utanför balansräkningen samt förväntade kreditförluster och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar

2019

Förväntade kreditförlosten från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde och poster utanför balansräkning

Fordringar på kreditinstitut
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
Åtaganden för kundens räkning och till förmån för kunden
Övriga
Slutliga kreditförluster
Återföringar från borttagna fördringar
Totalt
Förväntade kreditförlosten och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar

Dotterföretag och ägarintressenföretag
Övriga
Totalt

Förväntade kreditförluster och nedskrivningar totalt

Ökning	Minskning	Bokfört i resultaträkning
0,00	0,00	0,00
388 862,44	0,00	388 862,44
625,87	0,00	625,87
		0,00
292 663,41		292 663,41
	-29 236,87	-29 236,87
682 151,72	-29 236,87	652 914,85
Förväntade kreditförlosten och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar		
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
682 151,72	-29 236,87	652 914,85

2018

Förväntade kreditförlosten från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde och poster utanför balansräkning

Fordringar på kreditinstitut
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
Åtaganden för kundens räkning och till förmån för kunden
Övriga
Slutliga kreditförluster
Återföringar från borttagna fördringar
Totalt

Förväntade kreditförlosten och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar

Dotterföretag och ägarintressenföretag
Övriga
Totalt

Förväntade kreditförluster och nedskrivningar totalt

Ökning	Minskning	Bokfört i resultaträkning
0,00	0,00	0,00
0,00	-77 123,22	-77 123,22
0,00	-5 305,92	-5 305,92
		0,00
319 288,19		319 288,19
	-21 172,61	-21 172,61
319 288,19	-103 601,75	215 686,44
Förväntade kreditförlosten och nedskrivningar för andra finansiella tillgångar		
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
319 288,19	-103 601,75	215 686,44

13. Fordringar på kreditinstitut**Betalbara på anfordran**

	31.12.2019	31.12.2018
Inlåning	671 692,72	671 242,09
Övriga	0,00	0,00
Totalt	671 692,72	671 242,09
Övriga		
Centralbanker	0,00	0,00
Kreditinstitut		
Inlåning	57 798 941,39	72 621 931,55
Övriga	19 100,00	25 329,57
Totalt	57 818 041,39	72 647 261,12
Fordringar på kreditinstitut totalt	58 489 734,11	73 318 503,21
varav efterställda fordringar	0,00	0,00

14. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor**Kreditgivning och garantifordringar**

	31.12.2019	Förlustreserv 31.12.2019		31.12.2018	Förlustreserv 31.12.2018
Icke-finansiella företag	84 246 304,88	816 968,28		80 737 344,80	363 997,55
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	0,00	0,00		0,00	0,00
Offentlig sektor	31 420 420,07	4 964,81		20 144 532,06	2 551,24
Hushållens ideella organisationer	3 806 142,12	5 438,95		3 828 257,12	3 378,90
Hushåll	234 391 339,03	337 404,65		220 928 180,60	405 985,24
Utlandet	312 661,90	0,00		586 012,30	1,32
Totalt	354 176 868,00	1 164 776,69		326 224 326,88	775 914,25
varav efterställda fordringar	1 242,71			1 518,95	

15. Leasingobjekt

Förskottsbetalningar	0,00	0,00
Maskiner och inventarier	0,00	0,00
Fast egendom och byggnader	0,00	0,00
Övriga tillgångar	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00

	31.12.2019	31.12.2018
	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00

16. Skuldebrev**Skuldebreven efter instrumentkategori 31.12.2019**

		31.12.2019	31.12.2018
	Offentligt noterade	Övriga	Totalt
Offentlig sektor	0,00	0,00	0,00
Upplupet anskaffinsvärde	0,00	0,00	0,00
Statens oblicaionslån	0,00	0,00	0,00
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	0,00	0,00	0,00
Statens oblicaionslån	0,00	0,00	0,00
Obligationslån från övrig offentlig sektor	0,00	0,00	0,00
Innehas för handel	0,00	0,00	0,00
Statens oblicaionslån	0,00	0,00	0,00
Obligationslån från övrig offentlig sektor	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00
Upplupet anskaffinsvärde	0,00	0,00	0,00
Bankcertifikat	0,00	0,00	0,00
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga finansiella inst. och försäkringsforetag obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	0,00	0,00	0,00
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga finansiella inst. och försäkringsforetag obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00
Innehas för handel	0,00	0,00	0,00
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga finansiella inst. och försäkringsforetag obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället eller senare värderas till verkligt värde via resultat	0,00	0,00	0,00
Bankers obligationslån	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00	0,00

17. Förlustreserv

2019

Förlustreserv 1.1.2019

- Överföringar från nivå 1 till nivå 2
 - Överföringar från nivå 1 till nivå 3
 - Överföringar från nivå 2 till nivå 1
 - Överföringar från nivå 2 till nivå 3
 - Överföringar från nivå 3 till nivå 2
 - Överföringar från nivå 3 till nivå 1
 - Ökningar till följd av utgivning on förvärv
 - Minskning till följd av borttag. Från balansr.
 - Förändringar i riskparametrar
 - Uppdatering av skattningsmetod
 - Minskning på grund av bortskrivningar
 - Andra justeringar
- Nettoresultateffekt totalt**
- Förlustreserv 31.12.2019**

Fordringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
12 mån.	Hela giltighetsperioden	Hela giltighetsperioden	
82 339,94	153 480,67	553 219,61	789 040,22
-27 072,00	90 365,53	0,00	63 293,53
-3,47	0,00	2 000,26	1 996,79
698,54	-4 102,48	0,00	-3 403,94
0,00	-7 288,91	68 398,05	61 109,14
0,00	938,39	-9 627,22	-8 688,83
41,04	0,00	0,00	41,04
10 693,48	108 385,78	0,00	119 079,26
-27 845,62	-4 495,60	-27 627,56	-59 968,78
-984,34	32 997,58	380 413,05	412 426,29
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	-89,88	-196 306,31	-196 396,19
0,00	0,00	0,00	0,00
-44 472,37	216 710,41	217 250,27	389 488,31
37 867,57	370 191,08	770 469,88	1 178 528,53

Förlustreserv

2018

Förlustreserv 1.1.2018

Överföringar från nivå 1 till nivå 2
 Överföringar från nivå 1 till nivå 3
 Överföringar från nivå 2 till nivå 1
 Överföringar från nivå 2 till nivå 3
 Överföringar från nivå 3 till nivå 2
 Överföringar från nivå 3 till nivå 1
 Ökningar till följd av utgivning on förvärv
 Minskning till följd av borttag. Från balansr.
 Förändringar i riskparametrar
 Uppdatering av skattningsmetod
 Minskning på grund av bortskrivningar
 Andra justeringar
Nettoresultateffekt totalt
Förlustreserv 31.12.2018

Fordringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen			
Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
12 mån.	Hela giltighetstiden	Hela giltighetstiden	
25 011,94	115 246,86	731 210,56	871 469,36
-1 066,40	16 836,34	0,00	15 769,94
-49,71	0,00	526,64	476,93
2 039,65	-10 215,33	0,00	-8 175,68
0,00	-3 192,38	57 423,66	54 231,28
0,00	2 794,32	-37 952,58	-35 158,26
24 448,30	0,00	-21 182,75	41,04
31 437,04	5 082,79	20 158,04	56 677,87
-10 002,44	-3 609,37	-75 277,42	-88 889,23
10 521,56	30 537,44	86 299,99	127 358,99
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	-207 986,53	-207 986,53
57 328,00	38 233,81	-177 990,95	-82 429,14
82 339,94	153 480,67	553 219,61	789 040,22

18. Aktier on andelar

31.12.2019

Aktier ock andelar

Värderade till verkligt värde via resultatet
 Innehas för handel
 Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat
 Aktier i ägarintresseföretag
 Aktier i dotterföretag
Totalt

Offentligt noterade	Övriga	Totalt	varav kreditinstitut
0,00	257 030,97	257 030,97	0,00
0,00	257 030,97	257 030,97	0,00
0,00	43 984 101,59	43 984 101,59	0,00
0,00	121 847,91	121 847,91	0,00
0,00	104 092,80	104 092,80	0,00
0,00	44 467 073,27	44 467 073,27	0,00

19. Derivatinstrument

Säkringsinstrument 31.12.2019

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
Räntederivat	113 389 064,90	1 377 777,79	2 914 013,81
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	29 990 078,61	0,00	1 470 551,93
Köpta	29 990 078,61	0,00	1 470 551,93
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt	83 398 986,29	1 377 777,79	1 443 461,88
av vilka säkring av kassaflödet	29 500 000,00	1 377 777,79	0,00
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		1 377 777,79	2 914 013,81

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat	55 017 482,70	12 467 645,34	41 541 188,67	4 362 748,19	113 389 064,90
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	1 118 496,41	6 467 645,34	18 041 188,67	4 362 748,19	29 990 078,61
Köpta	1 118 496,41	6 467 645,34	18 041 188,67	4 362 748,19	29 990 078,61
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt	53 398 986,29	6 000 000,00	23 500 000,00	0,00	83 398 986,29
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Derivatinstrument som inte innehås i säkringsyfte 31.12.2019

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
		0,00	0,00
Räntederivat			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			
Köpta			
Utfärdade			
Ränteswapkontrakt			
Valutaderivat			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		0,00	0,00

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat					
Terminskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt					0,00
Valutaderivat					
Terminskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat					
Terminskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument					
Terminskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Säkringsinstrument 31.12.2018

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
		71 023 629,43	340 644,99
Räntederivat			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			
Köpta	0,00	0,00	0,00
Utfärdade	0,00	0,00	0,00
Ränteswapkontrakt			
av vilka säkring av kassaflödet	71 023 629,43	340 644,99	722 231,26
Övriga swapkontrakt	28 000 000,00	340 644,99	6 757,96
	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			
Köpta	0,00	0,00	0,00
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
	0,00	0,00	0,00
Aktiederivat			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			
Köpta	0,00	0,00	0,00
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			
Köpta	0,00	0,00	0,00
Utfärdade			
Totalt		340 644,99	722 231,26

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
	43 023 629,43	2 500 000,00	25 500 000,00	0,00	71 023 629,43
Räntederivat					
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Ränteswapkontrakt	43 023 629,43	2 500 000,00	25 500 000,00	0,00	71 023 629,43
Övriga swapkontrakt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valutaderivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt					0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt					0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt					0,00
Köpta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utfärdade					0,00

Derivatinstrument som inte innehås i säkringsyfte 31.12.2018

	Nominellt värde	Verkligt värde	
		Positivt	Negativt
	27 430 253,66	0,00	927 389,43
Räntederivat			
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			
Köpta	27 430 253,66	0,00	927 389,43
Utfärdade	27 430 253,66	0,00	927 389,43
Ränteswapkontrakt			
Valutaderivat		0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt		0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Ränte- och valutaswapkontrakt			
Aktiederivat		0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt		0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Övriga derivatinstrument		0,00	0,00
Terminskontrakt			
Optionskontrakt		0,00	0,00
Köpta			
Utfärdade			
Totalt		0,00	927 389,43

	Nominellt värde, återstående löptid				
	under 1 år	1 - 5 år	5 - 15 år	över 15 år	Totalt
Räntederivat					
Terminskontrakt	486 937,00	7 583 782,70	14 795 013,53	4 564 520,43	27 430 253,66
Optionskontrakt					0,00
Köpta	486 937,00	7 583 782,70	14 795 013,53	4 564 520,43	27 430 253,66
Utfärdade	486 937,00	7 583 782,70	14 795 013,53	4 564 520,43	27 430 253,66
Ränteswapkontrakt					0,00
Valutaderivat		0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt		0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Ränte- och valutaswapkontrakt					0,00
Aktiederivat		0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt		0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00
Övriga derivatinstrument		0,00	0,00	0,00	0,00
Terminskontrakt					0,00
Optionskontrakt		0,00	0,00	0,00	0,00
Köpta					0,00
Utfärdade					0,00

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten.

Värdena uppges i brutto.

Som motpart i alla derivatkontrakt är OP-Företagsbanken Abp.

20. Immateriella tillgångar

	31.12.2019	31.12.2018
ICT-konstrnader	0,00	0,00
Övriga utvecklingsutgifter	0,00	0,00
Goodwill	0,00	0,00
Övriga immaterialia tillgångar	14 338,00	18 078,00
Totalt	14 338,00	18 078,00

21. Fastighets

31.12.2019

Fastighetsinnehav	Förvaltningsfastigheter		
	Rörelse-fastigheter	Bokfört värde	Verkligt värde
Mark och vattenområden	67 960,00	0,00	0,00
Byggnader	192 076,00	0,00	0,00
Aktier och andelar i fastighetssammanslutn.	4 204 499,39	4 764 123,31	5 089 700,00
Totalt	4 464 535,39	4 764 123,31	5 089 700,00

Förvaltningsfastigheternas verkliga värde grundar sig på deras markandsvärde. I betydande objekt används en oberoende experts utlåtande som grund för det verkliga värdet. Värdena för övriga objekt grundar sig antingen på ledningens egna värderingar eller på avkastningsvärdesmetoden, som är en direkt värdering på basis av objektets nettoavkastning och marknadsavkastningskravet med beaktande av objekts läge, skick och bruksändamål. Det verkliga värdet för affärs-, kontors- och industrifastigheter bedöms i huvudsak med avkastningsvärdesmetoden. Det verkliga värdet för bostäder och markområden bedöms i huvudsak med affärsvärdesmetoden.

22. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

Anskaffningsvärde vid räkenskapsperiodens början

- + ökning under räkenskapsperioden
- minskning under räkenskapsperioden
- +/- överföringar mellan posterna
- avskrivningar enligt plan under räkenskapsperioden
- /+ nedskrivningar och återförda nedskrivningar under perioden
- + ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar som gäller minskningar och överföringar
- ackumulerade avskrivningar vid räkenskapsperiodens början
- ackumulerade nedskrivningar vid räkenskapsperiodens början
- + ackumulerade uppskrivningar vid räkenskapsperiodens början
- +/- uppskrivningar och återförda uppskrivningar under perioden
- = **Bokfört värde vid räkenskapsperiodens slut**

Immateriella tillgångar	Förvaltnings-fastigheter	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar
67 406,98	7 002 085,98	8 899 538,74	612 914,28
0,00	149 919,28	267 239,64	10 361,13
0,00	-160 393,12	0,00	-128 012,78
0,00	0,00	0,00	0,00
-3 740,00	0,00	-50 924,00	-62 676,13
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	83 172,78
-49 328,98	-10 339,71	-1 187 692,99	-372 302,12
0,00	-2 217 149,12	-3 463 626,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
14 338,00	4 764 123,31	4 464 535,39	143 457,16

23. Övriga tillgångar

	31.12.2019	31.12.2018
Försäljningfordringar för värdepapper	0,00	0,00
Betalningsförmedlingsfordringar	9 130,28	1,00
Övriga	464 541,00	497 466,18
Totalt	473 671,28	497 467,18

24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	31.12.2019	31.12.2018
Räntor		
Räntefordringar	537 272,50	632 585,37
Förutbetalda räntekostnader	0,00	0,00
Totalt	537 272,50	632 585,37
Övriga		
Övriga upplupna intäkter	3 942,77	3 476,19
Övriga förutbetalda kostnader	769 286,17	123 578,09
Totalt	773 228,94	127 054,28
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter totalt	1 310 501,44	759 639,65

25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

31.12.2019	Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Periodiseringsskillnader	700 820,93	1 264,01	699 556,92
Övriga temporära skillnader	38 949,47	278 783,83	-239 834,36
Totalt	739 770,40	280 047,84	459 722,56

I de uppskjutna skattefordringarna ingår uppskjutna skattefordringar för förluster som fastställts i beskattningen för
totalt 0,00 euro.

De uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som beror på övriga temporära skillnader grundar sig på poster som bokförs bland eget kapital i fonden för verklig värde, dvs. på värderingsresultaten för finansiella tillgångar värderade till verklig värde via fonden för verklig värde och derivat som utgör säkring för kassaflödet. Dessutom redovisas bland övriga temporära skillnader de temporära skillnader som uppkommit till följd av IFRS 9-övergången 1.1.2018.

Uppskrivningar 31.12.2019

I balansräkningen ingår uppskrivningar av fastigheter för	0,00
Uppskrivningarna är inte skattepliktiga. Om de uppskrivna objekten såldes skulle uppskrivningarna realiseras som realisationsvinst, och inkomstskatten på den vore	0,00

Akkumulerade bokslutsdispositioner

	Balansvärde	Uppskj. skattesk.	Netto
Avskrivningsdifferens	0,00	0,00	0,00
Reserver	5 504 382,04	1 100 876,41	4 403 505,63
Totalt	5 504 382,04	1 100 876,41	4 403 505,63

Avskrivningsdifferensen och reserverna har bokförts i balansräkningen enligt ett belopp från vilket inte dragits av uppskjuten skatt.

I kapitalbaskalkylen har avskrivningsdifferensen och reserverna efter avdrag av uppskjuten skatt likställts med primärkapitalet.

26. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Bankcertifikat
Masskuldebrev
Övriga
Totalt

	Bokfört värde 31.12.2019	Nominellt värde 31.12.2019	Bokfört värde 31.12.2018	Nominellt värde 31.12.2018
	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00	0,00	0,00

27. Övriga skulder

Leverantörsskulder för värdepapper
Betalningsförmedlingsskulder
Övriga
Totalt

	31.12.2019	31.12.2018
	0,00	0,00
	265 375,91	20 747,07
	410 071,02	344 683,50
Totalt	675 446,93	365 430,57

28. Avsättningar

31.12.2019

	Avsättningar för pensioner	Avsättningar för skatter	Avsättningar för garantier	Avsättningar för hyror	Övriga	Totalt
Avsättningar 1.1					138 166,97	138 166,97
+ ökning av avsättningar					625,87	625,87
- utnyttjade avsättningar					0,00	0,00
- återföringar					23 603,00	23 603,00
Avsättningar 31.12	0,00	0,00	0,00	0,00	115 189,84	115 189,84

29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**Räntor**

Ränteskulder
Förutbetalda ränteintäkter
Totalt

	31.12.2019	31.12.2018
	374 289,35	403 047,58
	2 358,57	11 150,95
	376 647,92	414 198,53
	4 287,51	10 142,08
	1 535 997,75	1 473 502,70
	1 540 285,26	1 483 644,78
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter totalt	1 916 933,18	1 897 843,31

30. Efterställda skulder**Efterställda skulder**

Kapitallån
Övriga
Totalt

31.12.2019
0,00
0,00
0,00

I OP Sammanslutningens kapitalräckningsrapport 2019 redogörs i not 1 De viktigaste delarna i kapitalinstrument för hur skulderna behandlas i kapitalräckningsanalysen

31. Eget kapital

	Eget kapital vid räkenskaps-periodens början	Ökning	Minskning	Överföringar mellan posterna	Eget kapital vid räkenskaps-periodens slut
Eget kapital totalt	51 411 160,27	4 498 337,68	-2 725 067,01	0,00	53 184 430,94
Andelskapital	26 458 500,00	775 600,00	-1 699 400,00	0,00	25 534 700,00
Medlemsandelar	1 121 200,00	70 600,00	-25 300,00	0,00	1 166 500,00
Avkastningsandelar	25 337 300,00	705 000,00	-1 674 100,00	0,00	24 368 200,00
Överkursfond	0,00				0,00
Uppskrivningsfond	0,00				0,00
Övriga bundna fonder	2 902 755,09	1 043 890,76	-208 778,14	0,00	3 737 867,71
Reservfond	2 635 645,47				2 635 645,47
Fonden för verkligt värde	267 109,62	1 043 890,76	-208 778,14		1 102 222,24
Fonder enligt stadgarna	0,00				0,00
Övriga fonder	0,00				0,00
Fria fonder	2 370 000,00				2 370 000,00
Balanserad vinst eller förlust	19 679 905,18		-816 888,87		18 863 016,31
Räkenskapsper. vinst eller förl.		2 678 846,92	0,00		2 678 846,92

Förändringar i fonden för verkligt värde

	Vid räkenskaps-periodens början	Ökning	Minskning	Överförda till resultatteckning	Vid räkennskapsperiodens slut
Skuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	267 109,62	1 043 890,76	208 778,14	0,00	1 102 222,24
Säkring av kassaflödet	333 887,03	1 043 890,76	0,00	0,00	1 377 777,79
uppskjuten skatt	-66 777,41	0,00	208 778,14		-275 555,55
Totalt	267 109,62	1 043 890,76	208 778,14	0,00	1 102 222,24

32. Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i fritt eget kapital**Oma pääoma 31.12.2019**

Bundet eget kapital	29 272 567,71
Fritt eget kapital	23 911 863,23
Eget kapital totalt	53 184 430,94

Utdelningsbara medel 31.12.2019

Fritt eget kapital	23 911 863,23
- aktiverade utvecklingskostnader	0,00
- icke-utdelningsbara poster	0,00
Utdelningsbara medel	23 911 863,23

33. Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2019

Återstående löptid	under 3 mån.	3 - 12 mån.	1 - 5 år	5 - 10 år	över 10 år
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Forderingar på kreditinstitut	3 470 634,11	0,00	35 000 000,00	20 000 000,00	19 100,00
Forderingar på allmänheten och offentlig sektor	11 893 967,17	27 626 017,76	116 351 201,05	94 911 738,09	103 393 943,93
Skuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skulder till kreditinstitut	37 562 755,94	7 000 000,00	57 220 000,00	22 000 000,00	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	277 707 336,93	2 870 735,34	201 101,55	39 224,87	1 474 244,49
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Löptidsfördelningen för derivatinstrument presenteras i not 20. Derivatinstrument

Andra än tidsbundna insättningar ingår i löptidsintervallet "under 3 mån.".

34a. Tillgångs- och skuldposter i inhemska och utländska valuta 31.12.2019

	Inhemsk valuta	Utländsk valuta
Forderingar på kreditinstitut	57 818 041,39	671 692,72
Forderingar på allmänheten och offentlig sektor	354 176 868,00	0,00
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev	0,00	0,00
Derivatinstrument	1 377 777,79	0,00
Övriga tillgångar	56 340 761,92	654,04
Skulder till kreditinstitut	123 782 755,94	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	281 620 950,45	671 692,73
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00
Derivatinstrument	2 914 013,81	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00
Övriga skulder	2 707 569,95	0,00

34b.Verkligt värde och bokfört värde av finansiella tillgångar och skulder och hierarki för verkligt värde 31.12.2018**Finansiella tillgångar**

Kontanta medel	243 993,54	243 993,54
Fordringar på kreditinstitut	58 489 734,11	58 489 734,11
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	354 176 868,00	354 176 868,00
Skuldebrev	0,00	0,00
Aktier och andelar	44 241 132,56	44 241 132,56
Derivatinstrument	1 377 777,79	1 377 777,79
Totalt	458 529 506,00	458 529 506,00

Finansiella skulder		
Skulder till kreditinstitut	123 782 755,94	123 782 755,94
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	282 292 643,18	282 292 643,18
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00
Derivatinstrument	2 914 013,81	2 914 013,81
Efterställda skulder	0,00	0,00
Totalt	408 989 412,93	408 989 412,93

Klassificering i balansräkningen enligt värderingmetod

Skuldebrev	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar		44 241 132,56	44 241 132,56
Derivatinstrument(verkligt värde positivt)	0,00	1 377 777,79	0,00
Derivatinstrument(verkligt värde negativt)	0,00	2 914 013,81	0,00

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Yhteensä
		0,00	0,00
		44 241 132,56	44 241 132,56
	1 377 777,79	0,00	1 377 777,79
	2 914 013,81	0,00	2 914 013,81

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Ingående balans 1.1.2019	44 295 877,48
omklassificering till Nivå 3	0,00
omklassificering från Nivå 3	0,00
övriga förändringar	-54 744,92
Utgående balans 31.12.2019	44 241 132,56

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats på börsen, företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observera

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar
Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härdelas ur marnadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument elle ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller oc -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbankskoncernens OTC-derivat samt företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingmetoder som baserar sig på indata som kan inte observera

Värderingmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar inte innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på värderingsdagen på marknaden finns endast några eller inga noteringar.
I frågavarande balansklass ingår placeringar i OP Andelslags medlemsandelar och tilläggssandelar.

Det verkliga värdet i Nivå 3 av prisuppgifter från utomstående.

34c. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9 standarden

	Upplupet anskaffningsvärde	Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Handel	Verkligt värde till följd av SPPI-test	Säkrings instru- ment
Finansiella tillgångar					
Kontanta medel	243 993,54	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordingar på kreditinstitut	58 489 734,11	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordingar på allmänheten och offentlig sektor	354 176 868,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skuldebrev	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktier och andelar	0,00	43 984 101,59	257 030,97	0,00	0,00
Derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	1 377 777,79
Totalt	412 910 595,65	43 984 101,59	257 030,97	0,00	1 377 777,79
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut	123 782 755,94	0,00	0,00	0,00	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	282 292 643,18	0,00	0,00	0,00	0,00
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Derivatinstrument	0,00	0,00	0,00	0,00	2 914 013,81
Efterställda skulder	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	406 075 399,12	0,00	0,00	0,00	2 914 013,81

35.Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2019

Säkerheter som ställts för egen skuld	Panter	Inteckningar	Ovriga säkerheter	Totalt
Skulder till kreditinstitut	0,00	0,00	0,00	0,00
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	0,00	0,00	0,00	0,00
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,00	0,00	0,00	0,00
Derivatinstrument och skulder som innehås för handel	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga skulder	0,00	0,00	0,00	0,00
Efterställda skulder	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga säkerheter som ställts för egen skuld				
Säkerheter som ställts för koncernföretags räkning	0,00	0,00	0,00	0,00
Säkerheter som ställts för andras räkning	0,00	0,00	0,00	0,00
varav till närläggsledningen	0,00	31 422 076,09	31 422 076,09	31 422 076,09
Ställda säkerheter totalt	0,00	0,00	31 422 076,09	31 422 076,09

36. Pensionåtagandet

31.12.2019

Direkt åtagande till följd av pensionsförbindelser
 Andel av överläckning av pensionsstiftelsens pensionsåtaganden och andra skulder

0,00
0,00

Det lagstadgade pensionsskyddet för bankens personal är ordnat via Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen och tilläggspensionsskyddet via OP-Eläkesäätiö och OP-Henkivakuutus.

37.Finasieringsleasing och övriga leasingåtaganden

31.12.2019

Under 1 år	18 004,80
Över 1 år och under 5 år	25 779,60
Över 5 år	0,00
Totalt	43 784,40

De viktigaste uppsägnings- och inlösningsvillkoren i avtalet

38.Åtaganden utanför balansräkningen

Åtaganden utanför balansräkningen 31.12.2019	För dotterföretag	För intresseföretag	För andra	Totalt
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	0,00	0,00	18 110 505,90	18 110 505,90
Garantier	0,00	0,00	4 488 947,61	4 488 947,61
Övriga	0,00	0,00	0,00	0,00
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	0,00	0,00	13 621 558,29	13 621 558,29
Återköpsförbindelser för värdepapper	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	13 621 558,29	13 621 558,29
varav kreditlöften	0,00	0,00	13 599 670,19	13 599 670,19

39.Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid räkenskapsperiodens slut

31.12.2019

0,00
0,00
0,00
0,00

40. Personalen och personer i ledande ställning samt närliggande

Antal anställda i genomsnitt 2019

Fast heltidsanställda
Fast deltidsanställda
Visstidsanställda

Totalt

Medelantal anställda	Förändring under perioden
38	2
0	0
1	1
39	3

Löner och arvoden till personer i ledande ställning 2019

Ledamöter i förvaltningsrådet
Ledamöter och suppleanter i styrelsen samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare
varav till verkställande direktör Lars Björklöf (1.1. - 30.6.2019) och Mats Enberg utbetalda löner och arvoden
samt naturaförmåner

Löner och arvoden
19 565,00
350 150,00
168 634,00
7 170,00

Enligt fullmäktigesammanträdets beslut betalas i arvode till förvaltningsrådets ordförande

650 euro per månad och till övriga ledamöter 269 euro per månad. Dessutom
får alla förvaltningsrådsledamöter 250 euro per sammanträde i mötesarvode.

Till styrelseordförande betalas 1185 euro per månad och till vice ordförande 592,50 euro per månad.

Dessutom får alla styrelseledamöter 356 euro per sammanträde i mötesarvode. Bankens verkställande direktör
får ingen separat ersättning eller andra förmåner för styrelsearbetet.

Verkställande direktörens ålderspensionsålder är 63 år. Pensionsförmånerna bestäms i enlighet med pensionslagarna och
OP-gruppens egna pensionssystem. Uppsägningstiden är för verkställande direktören 3 eller 6 månader och för
arbetsgivaren 6 månader. Utöver lön för ppsägningstiden får direktören ett vederlag som motsvarar penninglönen för 0 månader.

Rörliga ersättningar

Personalfonden

Andelsbanken Raseborg anslöt sig till OP Gruppens personalfond 2005.

Vinstpremieandelarna som betalas till OP Gruppens personalfond baserade sig 2019 på följande mål som uppnåddes:

NPS för kundmöten (vikt 15 %), NPS för varumärket (vikt 5 %), Digital kommunikation (vikt 20 %) och OP Gruppens resultat före skatt (vikt 60 %)

För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2019 reserverats ca 2,3 % av lönesumman för fondens medlemmar.

År 2019 bokfördes premier för totalt 42 276,60 euro.

Ersättningssystem

OP Gruppens kort- och långfristiga ersättningssystem iakttar bestämmelserna i finansbranschen och baserar sig på OP Gruppens strategiska mål samt
målen enligt årsplanen. I OP Gruppens principer för ersättningar beaktas gruppens riskposition och riskhanteringsmetoder. Intjäningsmätarnas mål har
dimensionerats så att de inte uppmuntrar till för stor risktagning. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system. Till utbetalningen av
ersättningar ansluter sig villkor som gäller OP Gruppens kapitaltäckning och likviditetstäckningskrav samt företagets vinst och personernas
anställningstid.

Det långfristiga ersättningssystemet

I det långfristiga ersättningssystemet för ledningen utgår ersättningarna från att de strategiska mål som OP Andelslags förvaltningsråd har ställt upp för
OP Gruppen uppnås. Ersättningssystemet omfattar cheferna och de personer i separat angivna nyskelpositioner som bolagets styrelse har angett.
Systemet består av successiva tre år långa intjäningsperioder. Ledningens långfristiga system och personalfonden har samma mätare.

Ersättningen för intjäningsperioden 2014–2016 betalas ut i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2018–2020. Ersättningen för
intjäningsperioden 2017–2019 betalas i fyra lika stora poster under 2020–2023. Ersättningarna betalas ut i pengar, om inte det uppskovsförvarande som
avses i bestämmelserna ska tillämpas på personen.

Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjäningsperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader,
och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader. Den skuld som bokförts för systemet var 31.12.2019 totalt 30 835,66 euro.

OP Andelslags förvaltningsråd beslöt i juni 2019 att ingen ny intjäningsperiod i det långfristiga ersättningssystemet för ledningen inleds 2020. OP Gruppens rörliga ersättningar består i fortsättningen av kortfristiga ersättningar och personalfonden. De strategiska målen på grupplanet kommer att beaktas i mätarna för de kortfristiga ersättningarna och personalfonden.

Det kortfristiga ersättningssystemet

I de kortfristiga ersättningarna är intjäningsperioden 6 eller 12 månader. Det kortfristiga ersättningssystemet baserar sig på bankspecifika, teamspecifika eller personliga mål som härletts ur årsplanen och omfattar hela personalen. I mätarna betonas starkt bl.a. kundupplevelsen, försäljningen samt de mål för tillväxt och digitalisering som härletts ur strategin. Ersättningarna betalas ut i pengar, om inte det uppskovsförfarande som avses i bestämmelserna ska tillämpas på personen.

Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjäningsperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader, och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader. Den skuld som bokförs för systemen var 31.12.2019 totalt 120 270,00 euro.

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar

Bestämmelser om utbetalningen av ersättningar till personer, vilkas verksamhet kan medföra en betydande risk för företaget ("person som kan påverka riskprofilen") finns i kreditinstitutslagen (610/2014). Till den persongrupp som kan påverka riskprofilen hör i OP Gruppen bl.a. verkställande direktörerna och andra personer som deltar i att leda verksamheten samt personer inom interna kontrollfunktioner.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen för OP Gruppen eller ett företag som hör till den tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar samt betalning av rörliga ersättningar så att hälften betalas i annan form än kontant, om en persons rörliga ersättning under en intjäningsperiod på ett år överstiger gränsen på 50 000 euro enligt Finansinspektionens ställningstagande. Ersättningarna till en person som kan påverka riskprofilen granskas i förhållande till uppskovsgränsen på 50 000 euro med beaktande av såväl långfristiga som kortfristiga ersättningar. Om gränsen i euro för uppskjutande av betalningen överskrids, betalas en del av ersättningen genast och resten av utbetalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den uppskjutna ersättningen under de tre eller fem följande åren. Vid en sådan uppskjutning betalas hälften av den rörliga ersättningen i pengar och hälften binds upp i värdet på ett referensinstrument som bestämts av OP Andelslags förvaltningsråd eller den ersättningskommitté som förvaltningsrådet utsett. Den ersättning som är bunden till referensinstrumentet betalas ut till personen efter en väntetid på ett år.

Arvoden till revisorerna per uppdragsgrupp 2018

Revision	
Övriga revisorsutlåtanden	
Skatterådgivning	
Övriga tjänster	
Totalt	

Revisions- arvoden
12 243,04
0,00
0,00
0,00
12 243,04

Krediter till samt garantier och säkerheter till förmån för personer i ledande ställning 31.12.2019

	Penninglång 1.1	Ökning	Minskning	Penninglån 31.12.	Garantier och andra åtagan- den utanför ba- lansräkningen
Medlemmar i förvaltningsrådet	1 259 740,40	24 561,22	0,00	1 284 301,62	38 701,96
Medlemmar och suppleanter i styrelsen samt verkst. direktören jämte ställföreträdere	1 050 431,88	0,00	212 754,88	837 677,00	28 134,98
Totalt	2 310 172,28	24 561,22	212 754,88	2 121 978,62	66 836,94

I siffrorna ingår krediter och garantier som kreditinstitutet eller ett företag som hör till dess koncern eller konsolideringsgrupp har beviljat medlemmar i kreditinstitutets förvalnings- och tillsynsorganen. Personborgen som medlemmarna i de olika organen ställt ingår också i posten penninglån.

Penninglånen huvudsakliga ränte villkor och övriga villkor

På lånen till medlemmar i förvalnings- och tillsynsorganen tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de allmänna referensräntorna. Lånen amorteras enligt en överenskommen amorteringsplan och de har normala säkerheter.

Pensionsåtaganden

Medlemmar i förvaltningsrådet

0,00

Medlemmar och suppleanter i styrelsen samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare

0,00

Pensionsåtaganden för personer som tidigare har hört till ledningen

Medlemmar i förvaltningsrådet

0,00

Medlemmar och suppleanter i styrelsen samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare

0,00

0,00

Närstående

	Balanspost				Garantier och andra åtagan- den utanför ba- lansräkningen
	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	Skuldebrev	Aktier och andelar	Totalt	
Innehav	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ledning	2 552 650,64	0,00	122 600,00	2 675 250,64	28 134,98
Intresseföretag	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totalt	2 552 650,64	0,00	122 600,00	2 675 250,64	28 134,98

Avdragsposter av närlägda förlust är inte väsentliga

Till andelsbankens närlägda hör ledamöterna i bankens förvaltningsråd, ledamöterna och suppleanterna i styrelsen, verkställande direktören och verkställande direktörens ställföreträdare, revisorerna och revisorssuppleanterna eller den person i revisionssammanslutningens anställning som har huvudansvaret för revisionen samt deras makar eller personer med vilka de lever i ett äktenskapsliknande förhållande och deras minderåriga barn. Till de närlägda hör också företag och stiftelser där en person som avses ovan ensam eller tillsammans med någon annan har sådant bestämmende inflytande som avses i bokföringslagen.

Till andelsbankens närlägda hör dessutom den som på grundval av ägande innehåller minst 20 procent av andelsbankens andelar eller som på grundval av ägande, optionsrätt eller lån mot konvertibla skuldebrev innehåller eller kan innehålla motsvarande innehav eller rösträtt i ett företag som hör till bankens koncern, om inte det bolag som innehavet avser är av liten betydelse när det gäller hela koncernen. De personer som i dessa företag har motsvarande ställning som de personer som avses i stycket ovan hör likaså till de närlägda.

Till de närlägda hör också intresseföretag som konsolideras i andelsbankens koncernbokslut.

Till de företag som tillsammans med andelsbanken omfattas av samma bestämmande inflytande hör också andelsbankens närlägda (systerföretag).

41. Innehav i andra företag 31.12.2019

		Ägarandel, %	Eget kapital	Räkenskaps-periodens vinst eller förlust
Dotterföretag				
Företagets namn:	Ömsesidiga Fastighets Ab Ekenäs Stationsvägen 1	87,41 %	2 564 682,80	-251 589,03
Hemort:	Raseborg			
Företagets namn:	Fastighets Ab Kimito Arkadia	87,50 %	3 596 522,47	-230 637,33
Hemort:	Kimito			
Företagets namn:	Fastighets Ab Karis Köpmansgatan 6	100,00 %	1 493 807,88	-111 671,10
Hemort:	Raseborg			
Företagets namn:	OP-Filia Oy Ab	100,00 %	311 017,89	235 031,61
Hemort:	Raseborg			
Företagets namn:	Ömsesidiga Fastighets Ab Hangö Forum	100,00 %	1 162 147,78	-73 573,54
Hemort:	Hangö			
Företagets namn:	Fastighets Ab Karis Bankhus	100,00 %	514 406,84	-6 488,79
Hemort:	Raseborg			
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tiliakauden voitto tai tappio
Ägarintesseföretag				
Företagets namn:	Åbonejdens OP-Fastighetscentral	30,00 %	795 191,08	16 201,93
Hemort:				
Företagets namn:	Bostads Ab Stationsvägen 3	27,91 %	535 096,57	-16 089,51
Hemort:	Raseborg			
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagets namn:				
Hemort:				
		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tiliakauden voitto tai tappio
Företag, i vilka kreditinstitutet har obegränsat ansvar				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				
Företagets namn:				
Hemort:				
Företagsform:				

42. Notariatverksamhet

Som notariattjänster erbjuder banken sådana tjänster i anknytning till förvaltning av kundernas egendom som tillåts av Finansinspektionen, t.ex. lagfarts- och inteckningsärenden, bildande och omorganisering av sammanslutningar, indrivning av fordringar, förvaring av kunders egendom, boupptecknings- och boutredningsätgärder, juridisk rådgivning till kunder i samband med kapitalförvaltning och placering av medel. Dessutom kan banken på basis av uppdrag i anslutning till förvaltning av egendom köpa och sälja aktier och andelar i affärsföretag och fastighets- och bostadsaktiebolag samt arrendera fastigheter och hyra bostäder.

Det totala beloppet av sådana medel som andelsbanken förvaltar i eget namn för kunders räkning och som enligt 9 kap. i lagen om investeringstjänster inte ska bokföras som tillgångar i andelsbankens balansräkning

0

43. Andelsbankens medlemsantal samt beloppet obetalda och uppsagda insatser 31.12.2019

Antalet medlemmar	11 233
Obetalda insatser	500,00
Uppsagda medlemsandelar	43 500,00
Uppsagda avkastningsandelar	1 878 200,00

Förutsättningar och tidpunkt för återbetalning av uppsagt andelskapital

I andelsbankernas eget kapital ingår andelsbankernas medlemmars medlemsinsatser och medlemmarnas placeringar i avkastningsandelar, för vilka banken har en ovillkorlig rätt att vägra att betala ränta och återbetalा kapital. Medlemsinsatsen och ägarkundskapet som det innebär ger en möjlighet att delta i bankens förvaltning och beslutsfattande. Avkastningsandelarna ger inga sådana rättigheter som ägarkunderna har, och de ger inte heller rösträtt. För åren 2019-2020 är målet en ränta på 3,25 % på avkastningsandelarna och den ränta som ska betalas fastställs årligen i efterskott. Avkastningsmålet kan ändras årligen.

Om andelsbanken inte har vägrat att återbetalा, kan en medlemsinsats och en avkastningsinsats återbetalas 12 månader efter slutet av den räkenskapsperiod under vilken medlemskapet har upphört eller avkastningsandelsägaren sagt upp andelen. Om full återbetalning inte är möjlig något år, ska den obetalda delen betalas ur det egena kapital som står till förfogande enligt de följande bokslutet. Ovan fastställda rätt till efterhandsåterbetalning av obetalda delar upphör dock efter det femte följande bokslutet. På obetalda delar betalas inte ränta.

44. Tjänsten för långsiktigt sparande

	31.12.2019
OP-pensionsbesparings pensionskonton	76 165,47
Placeringar på tidsbundna eller andra inlåningskonton	0,00
Placeringar i andelsbankens balansräkning totalt	76 165,47
Placeringar utanför balansräkningen, placeringsfonder, aktier, msb-lån (inkl. försäljningsfordringar/leverantörsskulder)	193 460,22

LISTA PÅ BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSLAG

OP Gruppens verifikatslag och verifikatnummerserier

Bankens huvudbokföring finns i SAP-systemet, och uppgifterna från delbokföringarna har överförts till huvudbokföringen som en kombination eller ett annat sammandrag

Viktigaste delbokföringar:

- Inlåningen
- Utlåningen
- Ägarkundsregistret
- Bonussystemet
- Avkastningsandelarna
- Korva, värdepappersbokföringen
- Resevaluta
- ASLA, kundfaktureringen
- Calypso, derivat- och värdepappersbokföringen
- JORR, derivatreskontran
- Bankgarantier
- Haltia, fastighetsbokföringen
- Havas, vederlags- och hyresreskontran
- Andelsbankernas konton i OP Företagsbanken
- POPS, online ilgireringar och checkar mellan banker
- SAP HR och Aditro
- SAP anläggningstillgångar
- SAP köp- och säljreskontra, Ariba, Basware IP och Basware betalningsrörelse

Tillämpn.-verifikat *	Namn	Verif.slag	Nummer-serie		Rea-kod för andelsbanken
			början	slut	
	PERIODISKT VERIFIKAT	X1	7700001	7799999	
	MODELLVERIFIKAT	X2	7800001	7899999	
	PERIODENS SLUT,	SA	1000010001	1000019999	
	PERIODENS SLUT, löses upp	SB	1000020001	1000029999	
	FÖRHANDSBOKFÖRING, sluttgiltig	SC	1000030001	1000039999	
	FÖRHANDSBOKFÖRING, löses upp	SD	1000040001	1000049999	
	DAGLIGT VERIFIKAT	SE	1000050001	1000059999	
	FÖREG. MÅNADS KORRIGERINGAR/AURUM	SF	1000060001	1000069999	
	AGIOVÄRDERING MANUELL	SH	1000080001	1000089999	
	SALDOÖVERFÖRING, LÖSES UPP (överföring av saldo med fel tecken i balansen)	SS	1000090001	1000099999	
	KORRIGERING AV MERVÄRDESSKATT	SV	1000100000	1000109999	
	SEMESTERLÖNERESERVERING	SL	1000110001	1000119999	
	LÖNEBIKOSTNADER	SM	1000120001	1000129999	
	IFRS-AÖF OCH -OPHV-saldoöverföringar	SI	1000130001	1000139999	
	GE-PROVISIONSRESERVERINGAR	GK	1000140001	1000149999	
	PERIODISERING AV RESULTATLÖN	GM	1000150001	1000159999	
	SKATTEPERIODISERING	GO	1000160001	1000169999	
	INSÄTTNINGSGARANTIFONDEN, PERIODISERING	GQ	1000170001	1000179999	
	GRUPPVISA NEDSKRIVNINGAR	GX	1000180001	1000189999	
	SKATTEPERIODISERING, SLUTGILTIG	GY	1000190001	1000199999	
	DAGLIGT VERIFIKAT/OKO BANKIRFIRMA	SO	1000200001	1000209999	
	MOMS-DEBITERING	GZ	1000210001	1000219999	
	MOMS-ÖVERFÖRING	ST	1000220001	1000229999	
	SOCIALKOSTNADSKULD ÖVERFÖRING	SR	1000230001	1000239999	
	INV.TILLG. UPPD./KAP.FÖRV.	SP	1000240001	1000249999	
	INV.TILLG. UPPL./KAP. FÖRV.	SQ	1000250001	1000259999	
	SEM.LÖNERES/KOSTN.ST.BYTE	GF	1000260001	1000269999	
	SOCIALKOSTNADSKULD ÖVERFÖRING, sluttgiltig	SY	1000270001	1000279999	
	FASTIGHETSINV. UPPD.	SZ	1000280001	1000289999	
	FASTIGHETSINV. UPPL.	SX	1000290001	1000299999	
	ELIMINERING BALTIKUM, LÖSES UPP	MB	1000300001	1000309999	
	ELIMINERING BALTIA löses inte upp	RC	1000310001	1000319999	
	TFN-KOSTN. MOMS-RÄTT	HD	1000320001	1000329999	
	SALDOÖVERFÖRING, LÖSES INTE UPP	SJ	1000330001	1000339999	
	SALDOÖVERFÖRING, TEM	SN	1000340001	1000349999	
	SALDOÖVERFÖRING, MVAT	HI	1000350001	1000359999	
	FASTIGHETSBOLAG INGÅENDE BALANS	QN	1000360001	1000369999	
	INTERNA VERIFIKAT	S1	1000370001	1000379999	
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	AA	1010000001	1010999999	

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummer-serie	Rea-kod
		början	slut	för andelsbanken
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR AVSKRIVNINGAR	AF	1011000001 1011999999	RABUCH00**)
	ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
	LAGERSALDOBOKFÖRING	AG	1012000001 1012999999	RAPERB00**)
	FAKTURA e-Flow/SAP elimineras	LF	1021000001 1021999999	
	FAKTURA MANUELL elimineras	LM	1022000001 1022999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras	HM	1023000001 1023999999	
	FAKTURAANNULLERING AUTOMATISK	LP	1024000001 1024999999	
	MANUELL FAKTURABETALNING	KA	1025000001 1025999999	
	AUTOMATISKA BETALNINGAR	KZ	1026000001 1026999999	
	FAKTURA E-Flow/SAP elimineras inte	LG	1027000001 1027999999	
	FAKTURA MANUELL elimineras inte	LN	1028000001 1028999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras inte	HN	1029000001 1029999999	
	KUNDFAKTURA MANUELL elimineras	DR	1030000001 1030999999	
	KREDITNOTA MANUELL elimineras	DG	1031000001 1031999999	
	ANNULLERING AV KUNDFAKTURA	DA	1032000001 1032999999	
	KREDITFAKTURA.MR elimineras inte	DH	1033000001 1033999999	
	KREDITNOTOR elimineras	DI	1034000001 1034999999	
	FAKTURABETALNING	DZ	1035000001 1035999999	
	KREDITNOTOR elimineras inte	DJ	1036000001 1036999999	
	KUNDFAKTURA MANUELL elimineras inte	DS	1037000001 1037999999	
	KUNDFAKTURERING elimineras	DT	1038000001 1038999999	
	KUNDFAKTURERING elimineras inte	DU	1039000001 1039999999	
	UTJÄMNING	MT	1040000001 1040999999	
	RESERÄKNING/MATKAMIES	FA	1041000001 1041999999	
	MASKINLÄSBARA			
	KONTOUTDRAGSTRANSAKTIONER	FB	1042000001 1042999999	
	KREDITRESKONTRA/HEMBANKEN	FC	1043000001 1043999999	
	INLÄNNINGSRESKONTRA/HEMBANKEN	FD	1044000001 1044999999	
	IFACTOR/OPR	FE	1045000001 1045999999	
	IFACTOR/OPR PERIODISERING	FF, FG	1046000001 1046999999	
	SOPRI/OPR	FH	1047000001 1047999999	
	SOPRI/OPR PERIODISERING	FI, FJ	1048000001 1048999999	
	KREDITKONTO/OPR	FK	1049000001 1049999999	
	LEASING OR/OPR	FL	1050000001 1050999999	
	KAPITALANSKAFFNING/OPR	FM	1051000001 1051999999	
	KAPITALANSKAFFNING/OPR PERIODISERING	FN, FO	1052000001 1052999999	
	DISKONTERADE AVBETALNINGAR/OPR	FP	1053000001 1053999999	
	DISKONTERADE AVBET./OPR PERIODISERING	FQ, FR	1054000001 1054999999	
	RÄTTSIG INDRIVNING/OPR	FS	1055000001 1055999999	
	AVBETALNINGSLEASING (VIEW21)/OPR	FT	1056000001 1056999999	
	VIEW 21/PERIODISERINGAR	ET	1057000001 1057999999	
	VIEW 21/AGIO	EU	1058000001 1058999999	
9900095	SRJ-TRANSAKTIONER	FU	1059000001 1059999999	
	AIRAS-PROVISIONER/AURUM	FV	1060000001 1069999999	
	ARBETSGIVARENS SS-AVGIFTER	FX	1070000001 1070999999	
	DIME/PLACERINGSFONDER	GR	1071000001 1071999999	
	OPUSCAPITA/OKO	GU	1072000001 1072999999	
	ANALYSTE	IE	1073000001 1073999999	
	KUNDFAKTURA/KIPINÄ	DB	1074000001 1074999999	
	MANUELL FAKTURABETALNING/OPKK	DY	1075000001 1075999999	
	TEM RESERÄKNINGAR	MK	1076000001 1076999999	
	ESTLAND MAN. DAGL.	JS	1077000001 1077999999	
	ESTLAND MAN. BSL. BEST.	JV	1078000001 1078999999	
	ESTLAND MAN. BSL. ANNULL.	JX	1079000001 1079999999	
	LETTLAND MAN. DAGL.	JT	1080000001 1080999999	
	LETTLAND MAN. BSL. BEST.	JY	1081000001 1081999999	
	LETTLAND MAN. BSL. ANNULL.	JZ	1082000001 1082999999	
	LITAUEN MAN. DAGL.	JU	1083000001 1083999999	
	LITAUEN MAN. BSL. BEST.	KB	1084000001 1084999999	
	LITAUEN MAN. BSL. ANNULL.	KC	1085000001 1085999999	
	SEMESTERLÖN, LEVERANTÖRSFAKTURA	LL	1086000001 1086999999	
	SEMESTERLÖN, KUNDFAKTURA	DL	1087000001 1087999999	
	PERIODISERINGSKÖRNING, MANUELL			
	PERIODISERINGSFUNKTION I SAP	MA	1088000001 1088999999	
	ACQUIRING-PROVISIONER, KÖPRESKONTRA	KY	1089000001 1089999999	
	ACQUIRING-PROVISIONER, SÄLJRESKONTRA	DE	1061000001 1061999999	
	AGIOARVOSTUS	SG	1091000001 1091999999	
	ACQUIRING	KQ	1092000001 1092999999	

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummer-serie	Rea-kod	
			början	slut	
9930004	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930005	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930006	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930007	CAL DAGLIGA POSTER	RF	1093000001	1093999999	
9930008	CAL DAGLIGA UTANFÖR BALANSR.	RH	1094000001	1094999999	
9930106	CAL MÅNADSSKIFTESPOSTER	RG	1095000001	1095999999	
9930107	CAL MÅNADSSKIFTESPOSTER	RG	1095000001	1095999999	
9930108	CAL MÅNADSSKIFTES UTANFÖR BALANSR.	RI	1096000001	1096999999	
9900048	AVKASTNINGSANDELAR BONUS/CLEARING, OR BONUS/CLEARING, MR	HB	1097000001	1097999999	
9900049	INDRIVNINGENS GRÄNSSNITT Bonusbruk andra adb, MR Bonusbruk andra adb, OR Equens/Debit-kort Ariba beställning elimineras Ariba ingen beställning elimineras Ariba beställning elimineras inte Ariba ingen beställning elimineras inte Ariba annulleringsverifikat ACQUIRING/HALTI SAANA/M2 VAM dagliga VAM MÅNADSSKIFTETS Egen Development OP Räkninglän TAGETIK Debit överföring FNZ-ÄTERBETALD PROVISION/OP-RAH	LK DK HC DO LO HF LU LV LX LY LZ HG HJ HK HL R1 HP T1 HU IC	1098000001 1099000001 1100000001 1105000001 1106000001 1107000001 1108000001 1109000001 1110000001 1111000001 1112000001 1113000001 1114000001 1115000001 1116000001 1124000001 1125000001 1155000001 1157000001 1158000001	1098999999 1099999999 1100999999 1105999999 1106999999 1107999999 1108999999 1109999999 1110999999 1111999999 1112999999 1113999999 1114999999 1115999999 1116999999 1124999999 1125999999 1155999999 1157999999 1158999999	
12999	ENTRA TEKNISK FD EJ ELIM.	EN Z9	1299999999 2010999999	1299999999 2010999999	
	KASSABOKFÖRING LIITT./OPLIV HK ERSÄTTNING KKP./OPLIV OIVA KON./OPLIV TRYGGSPAR KON/OPLIV LÄNESKYDD KON./OPLIV HENKILÖV.KORV K/OPLIV GRUPPFÖRS. KON./OPLIV IF GRUPPENSION K./OPLIV MOTORFORDON KON/OPLIV SKADEFÖRS. KON/OPLIV PERSONFÖRS. KON/OPLIV OLYCKSFALL KON./OPLIV FASTA HYROR K/OPLIV VSM KON./OPLIV MÄTTSKYDD KON./OPLIV AVGÄNDE PENGAR L./OPLIV INKOMMANDE PENGAR L./OPLIV TKV KON./OPLIV HK ERSÄTTNING KON./OPLIV AULI KON./OPLIV RATTI KON./OPLIV BYGGFEL K/OPLIV SULKA KON./OPLIV RESEFÖRSÄKRING K/OPLIV KASKO KON./OPLIV SAKFÖRS.YKS. K/OPLIV BORGENSFÖRSÄKRING/OPLIV SULKAN EPÄV.VAH/OPLIV RESK.SAATAVAL.L/OPLIV ÖVERS.ERS. KKP./OPHL ANNULLERING/OPHV LIITT.	NA NB NC ND NE NF NG NH NI NJ NK NL NM NN NO NP NQ NR NS NT NU NV NX NY OA OB OC OD OE OF NZ	3010000001 3011000001 3012000001 3013000001 3014000001 3015000001 3016000001 3017000001 3018000001 3019000001 3020000001 3021000001 3022000001 3023000001 3024000001 3025000001 3026000001 3027000001 3028000001 3029000001 3030000001 3031000001 3032000001 3033000001 3034000001 3035000001 3036000001 3037000001 3038000001 3039000001 3100000001	3010999999 3011999999 3012999999 3013999999 3014999999 3015999999 3016999999 3017999999 3018999999 3019999999 3020999999 3021999999 3022999999 3023999999 3024999999 3025999999 3026999999 3027999999 3028999999 3029999999 3030999999 3031999999 3032999999 3033999999 3034999999 3035999999 3036999999 3037999999 3038999999 3039999999 3109999999	HVRKR0H

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummer-serie	Rea-kod för andelsbanken
		början	slut	
	Kirjanpitotosite	AB	3204000000	3204999999
	Täsmäytyspääkirja	AC	3205000000	3205999999
	Käyttöom.konversio	AK	3206000000	3206999999
	Käyttöom.kirj: netto	AN	3207000000	3207999999
	Ratti Kkp.	C3	3208000000	3208999999
	VSM Kkp.	C4	3209000000	3209999999
	HK Korvaus Muis.	DC	3210000000	3210999999
	EK Korvaus Muis.	DD	3211000000	3211999999
	Manuaalipal. Muis.	DM	3212000000	3212999999
	Auli Muis.	E1	3213000000	3213999999
	Oiva Muis.	E2	3214000000	3214999999
	Ratti Muis.	E3	3215000000	3215999999
	Tuottoturva Muis.	E4	3216000000	3216999999
	Mittaturva Muis.	E6	3217000000	3217999999
	Ryhämävakuutus Muis.	E7	3218000000	3218999999
	Rakennusvirhe Muis.	E8	3219000000	3219999999
	IF Ryhmäläke Muis.	E9	3220000000	3220999999
	Ulkoinen numero	EX	3221000000	3221999999
	Ratti Muis.	F3	3222000000	3222999999
	VSM Muis.	F4	3223000000	3223999999
	IF Ilm. eläke Muis.	F9	3224000000	3224999999
	As.miesp.m.liit.jaks	H1	3226000000	3226999999
	Sonet.vak.pal.jaks.l	H2	3227000000	3227999999
	Asiamiehet	HA	3228000000	3228999999
	Palkansaajat	HE	3229000000	3229999999
	Hallintohenkilöt	HH	3230000000	3230999999
	Tilapäispalkkionsaj	HT	3231000000	3231999999
	Investointityönumero	IP	3232000000	3232999999
	Toimittajat - hyvit.	KG	3233000000	3233999999
	Kiint.hall.järj.liit	KH	3234000000	3234999999
	Toimittajat - netto	KN	3235000000	3235999999
	Kiint.osakejärj	KO	3236000000	3236999999
	Tilien ylläpito	KP	3237000000	3237999999
	Toimittajat - lasku	KR	3238000000	3238999999
	Kiint.sähkönl.liitt	KS	3239000000	3239999999
	Laskut, IP,ulkopuoli	LB	3240000000	3240999999
	Laji/toimintoj.kirj.	LT	3241000000	3241999999
	ML-tilitys	ML	3242000000	3242999999
	Regressilask. Kon.	MQ	3243000000	3243999999
	JV-Simmer Kon.(tulev	MS	3244000000	3244999999
	Ratti Kon.	N3	3245000000	3245999999
	IF ilm. eläk Kon.	N9	3246000000	3246999999
	EU Korvaus Kkp.	OG	3247000000	3247999999
	Henkivak.korvau Kkp.	OH	3248000000	3248999999
	Tapaturma Kkp.	OI	3249000000	3249999999
	MA korvaus Kkp.	OJ	3250000000	3250999999
	Takaus.korvaus Kkp.	OK	3251000000	3251999999
	Sulkan epäv.vah. Kkp	OL	3252000000	3252999999
	TKV Muis.	OM	3253000000	3253999999
	Moottoriajon. Muis.	ON	3254000000	3254999999
	Sulka Muis.	OO	3255000000	3255999999
	Matkavakuutus Muis.	OP	3256000000	3256999999
	Vahinkovakuutus Muis	OQ	3257000000	3257999999
	Henkilövakuutus Muis	OR	3258000000	3258999999
	Tapaturma Muis.	OS	3259000000	3259999999
	Kasko Muis.	OT	3260000000	3260999999
	Ratti maksusop. Muis	OU	3261000000	3261999999
	Esinevak.yks. Muis.	OV	3262000000	3262999999
	Takausvakuutus Muis.	OW	3263000000	3263999999
	Sulkan epäv.vah Muis	OX	3264000000	3264999999
	Regressilask. Muis.	OY	3265000000	3265999999
	Tuleva raha Muis.	OZ	3266000000	3266999999
	Palkk. as.m.liitt.ja	P1	3267000000	3267999999
	MA korvaus Muis.	PB	3268000000	3268999999
	Sulkan epäv.vah Muis	PC	3269000000	3269999999
	Henkivak.korvau Muis	PD	3270000000	3270999999
	Tapaturma Muis.	PF	3271000000	3271999999

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummer-serie	Rea-kod för andelsbanken
		början	slut	
	Takaus.korvaus. Muis	PG	3272000000	3272999999
	YT Korvaus Muis.	PH	3273000000	3273999999
	JV-Simmer Muistio	PI	3274000000	3274999999
	MA korvaus Kon.	PJ	3275000000	3275999999
	Tapaturma Kon.	PL	3276000000	3276999999
	Takaus,korvaus Kon.	PM	3277000000	3277999999
	YT Korvaus Kon.	PN	3278000000	3278999999
	JV-Simmer Kon.(lähte	PO	3279000000	3279999999
	ATK-palv.vel.liitt	PP	3280000000	3280999999
	Hinnanmuutos	PR	3281000000	3281999999
	EU Korvaus Kon.	PS	3282000000	3282999999
	EK Korvaus Kon.	PT	3283000000	3283999999
	Päätetapahtum.liitt	PU	3284000000	3284999999
	ATK-palv.vel. levyti	PW	3285000000	3285999999
	Systeemipalv.vel.lii	PX	3286000000	3286999999
	Työasemaveloitukset	PY	3287000000	3287999999
	S-laskutus, Elisa	PZ	3288000000	3288999999
	Sulkan epäv.vah. Kon	QA	3289000000	3289999999
	EK Korvaus Kkp.	QB	3290000000	3290999999
	Cross-company korot	QC	3291000000	3291999999
	EU korvaus muis.	QD	3292000000	3292999999
	Hyvitys - nettosuor.	RA	3293000000	3293999999
	Ostolasku	RE	3294000000	3294999999
	Lask.vast.otto netto	RN	3295000000	3295999999
	Laskun siirto	RV	3296000000	3296999999
	SIJ/KTÖ JAKO	SK	3297000000	3297999999
	Jälkikirjaustosite	SU	3298000000	3298999999
	Tiedonsiirto	UE	3299000000	3299999999
	Maksukirjaus	ZP	3305000000	3305999999
	Pankki - täsmäytys	ZR	3306000000	3306999999
	Maksu per shekki	ZS	3307000000	3307999999
	Maksuselvytys	ZV	3308000000	3308999999
	INV.TILAUSTEN PURKU	QE	3309000000	3309999999
	Tuottoturva man. peruut	14	3310000000	3310999999
	Lainaturva man. peruut	15	3311000000	3311999999
	Mittaturva man. peruut	16	3312000000	3312999999
	Auli man. peruut	11	3313000000	3313999999
	ryhmävak man. peruut	17	3314000000	3314999999
	Rak.virhevak. man. peruut	18	3315000000	3315999999
	Oiva man. peruut	12	3316000000	3316999999
	Sulka evl man. peruut	1P	3317000000	3317999999
	Sulka man. peruut	1C	3318000000	3318999999
	Matkavak. man. peruut	1D	3319000000	3319999999
	Vahinkovak. man. peruut	1E	3320000000	3320999999
	M.ajaxneuvovak. man. peruut	1A	3321000000	3321999999
	Henkilövak. man. peruut	1F	3322000000	3322999999
	Tapaturmavak. man. peruut	1G	3323000000	3323999999
	Kaskovak. man. peruut	1I	3324000000	3324999999
	Ratti man. peruut	13	3325000000	3325999999
	Ratti maksusop. man Peruut	1J	3326000000	3326999999
	Esinenvak. yks. man. Peruut	1M	3327000000	3327999999
	Takausvak. man. Peruut	1N	3328000000	3328999999
	EK Korvaus man. Peruut	19	3329000000	3329999999
	Ratti 2 man. Peruut	1B	3330000000	3330999999
	Takaus korv. man Peruut	1H	3331000000	3331999999
	JV-Simmer man Peruut	1K	3332000000	3332999999
	JV-Simmer muist m pe	1S	3333000000	3333999999
	Korkki TA	QF	3334000000	3334999999
	Korkki YT	QG	3335000000	3335999999
	Korkki EU	QH	3336000000	3336999999
	Korkki EK	QI	3337000000	3337999999
	Korkki YA	QJ	3338000000	3338999999
	Korkki MK	QK	3339000000	3339999999
	Korkki manuaalitosite	QL	3340000000	3340999999
	KORKKI PV MANUAALITOS.	QM	3341000000	3341999999
	Flex maksutulo, koneellinen	K1	3342000000	3342999999
	Flex maksutulo, manuaalinen kirjaus	K2	3343000000	3343999999
	Flex korvaukset, koneellinen	K3	3344000000	3344999999

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummer-serie	Rea-kod
		början	slut	för andelsbanken
	Flex korvaukset, manuaalinen kirjaus	K4	3345000000	3345999999
	Flex manuaalinen peruuuntuva	K5	3346000000	3346999999
	Flex Eurocenter korvaukset, koneellinen	K6	3347000000	3347999999
	Flex Eurocenter korvaukset, manuaalinen	K7	3348000000	3348999999
	EU KORVAUS PERUUTUS	QO	3340000000	3349999999
	DH koneellinen	QP	3350000000	3350999999
	DH Manuaalinen	QQ	3351000000	3351999999
500	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999
501	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999
502	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999
503	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999
504	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999
505	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999
506	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999
507	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999
508	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999
509	OMVANDLING AV VERIFIKAT I MARK	TF	5000000001	5000999999
040	MEDLEMSKREDITFÖRSÄKRING	TA	5040000001	5040999999
050	BOSTADSSPARPREMIER	TB	5050000001	5050999999
060	PENSIONSKASSAN	TC	5060000001	5060999999
061	PENSIONSKASSAN	TC	5060000001	5060999999
080	ANDB-KREDITER	TD	5080000001	5080999999
084	MOMS-BETALNINGAR	TE	5084000001	5084999999
510	VERIFIKATOMVANDLING	TG	5100000001	5100999999
610	ULTRA VALUTAVÄXLING	TX	6100000001	6100999999
613	ZVS-BETALNINGAR/OKO	TH	6130000001	6130999999
614	ZVS-BETALNINGAR/OKO	TH	6130000001	6130999999
615	PSE/ANNULLERINGSBETALNINGAR/OKO	TZ	6150000001	6150999999
616	PSE/ANNULLERINGSBETALNINGAR/OKO	TZ	6150000001	6150999999
620	FORSE	TI	6200000001	6200999999
621	SDD SEPA DIREKTDEBITERINGG	RB	6210000001	6210999999
624	AQUARIUS/OKO	GP	6240000001	6240999999
625	VIEW/UPPDATERINGAR	TJ	6250000001	6250999999
628	DPS/OPTO-TAPAHTUMAT	RZ	6280000001	6280999999
631	CHECKINLÖSEN (USKI)	TK	6310000001	6310999999
632	CHECKINLÖSEN (USKI)	TK	6310000001	6310999999
633	BANKGARANTIER	TL	6330000001	6330999999
634	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999
635	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999
636	REMBURSER OCH INKASSO	TN	6360000001	6360999999
637	REMBURSER OCH INKASSO	TN	6360000001	6360999999
638	DPS DAGLIGA	KU	6380000001	6380999999
639	DPS UTANFÖR BALANSR.	KV	6390000001	6390999999
640	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999
641	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999
642	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999
643	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999
644	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999
645	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999
646	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999
647	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999
648	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999
649	AVGÅENDE BETALNINGSANVISNINGAR	TO	6400000001	6400999999
653	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999
654	ANKOMMANDE BETALNINGSANVISNINGAR	TP	6530000001	6530999999
657	UTLÄNDSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999
658	UTLÄNDSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999
659	UTLÄNDSK CHECKINLÖSEN	TU	6570000001	6570999999
660	RESECHECKAR	TQ	6600000001	6600999999
663	ULTRA/HENKI AQUARIUS ESTLAND	KF	6630000001	6630999999
665	BANKGIRO	TV	6650000001	6650999999
666	RPM (Avbrott vid förhindrande av penningtvätt)	KX	6660000001	6660999999
667	RPM/EUR	RM	6670000001	6670999999
670	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummer-serie	Rea-kod
		början	slut	för andelsbanken
671	SEDELHANDEL	TR	6710000001	6710999999
672	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999
673	VALUTAHUVUDKASSAN	TR	6710000001	6710999999
674	BOND/REPA DAGLIGA	TS	6740000001	6740999999
675	BOND VÄRDERINGAR	XV	6750000001	6750999999
691	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
692	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
693	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
694	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
695	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
696	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
697	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
698	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
699	VERIFIKATOMVANDLING (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
706	VALUTAMÄSSIGA TECKNINGA	HO	1123000001	1123999999
	ARBETSSTATIONSVERIFIKAT	TY	9000000001	9099999999
9900016	USKI INLÖSEN AV UTLÄNDSKA CHECKAR	BQ	9701600001	9701699999
990005	AVGÅENDE CLEARING (MORGON)	VB	9900500001	9900599999
990007	Prepaid rsk-transaktioner	KJ	9900070001	9900079999
990001	INLÄNING	BA	9900100001	9900199999
990001	INLÄNING	BA	9900100001	9900199999
990002	UTLÄNING	BD	9900200001	9900299999
990030	AÖF:S KREDITFÖRSÄKRINGAR	EJ	9900300001	9900309999
990031	AÖF:S ERSÄTTNING & RESERVERING	GE	9900310001	9900319999
990032	ABASEC/OPSTOCK	GL	9900320001	9900329999
990004	BANKGARANTI	BF	9900400001	9900499999
	MTL (betaLn.transaktionslista)			ATTR009
990004	TRANSAKTIONER/BETALNINGSRÖRELSE	VA	9900400001	9900499999
990005	SÄNDA ADB-FÖRMEDLINGAR	BG	9900500001	9900599999
990006	ANKOMMANDE ADB-FÖRMEDLINGAR	BH	9900600001	9900699999
990007	ADB-FÖRMEDLINGAR SOM SKALL REDAS UT	BI	9900700001	9900799999
990008	HUVUDBOKSTRANSAKTIONER	BJ	9900800001	9900899999
990009	ANKOMMANDE ILGIRON	BK	9900900001	9900999999
	ANKOMMANDE CLEARING FRÅN 31.12.1997			
990009	(MORGON)	VE	9900900001	9900999999
990010	POPS BRUTTOCLEARING FRÅN 16.12.1997	VF	9901000001	9901099999
990005	SÄNDA ADB-FÖRMEDLINGAR/OKO	EK	9901100001	9901199999
990012	AGIO/VALUTAKASSA	VG	9901200001	9901299999
990013	SPECIALLÄN	CG	9901300001	9901399999
990013	SPECIALLÄN	CG	9901300001	9901399999
990014	VALUTABOKFÖRING	EE	9901400001	9901499999
990014	VALUTAKASSA FRÅN 24.2.1997	EE	9901400001	9901499999
990015	UTLÄNING/ALPER	BP	9901500001	9901599999
990015	AUTOMATBOKFÖRING/ALPER FRÅN 18.11.94	BP	9901500001	9901599999
990016	USKI INLÖSEN AV UTLÄNDSKA CHECKAR	BQ	9901600001	9901699999
990016	CLEARING 30.10.98 (NATT)	VH	9901600001	9901699999
990017	CLEARING 30.10.98 (NATT)	VI	9901700001	9901799999
990018	RESEVALUTA	BL	9901800001	9901899999
	RESEVALUTA (MAVA) FRÄMMANDE CHECKAR			MAVRMTIK
990018	OCH RESECH.	BL	9901800001	9901899999
990019	RESEVALUTA/AGIO	BM	9901900001	9901999999
990019	AGIO (MAVA)	BM	9901900001	9901999999
990020	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990022	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990023	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990024	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990025	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990122	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990123	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990124	OPICS (DAGLIG) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990021	ANDELSBANKENS KONTON I OKO	BS	9902100001	9902199999
	OPICS (MÅNADSSKIFTETS BESTÄENDE			PR002
990021	BOKFÖRINGAR)	VK / VL	9902100001	9902199999
990006	ANKOMMANDE ADB-FÖRMEDLINGAR/OKO	EL	9902200001	9902299999

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummer-serie början	slut	Rea-kod för andelsbanken
9900008	HUVUBOKSTRANSAKTIONER/OKO INDRIVNINGS- OCH ERSÄTTNINGSSYSTEMET	EM	9902300001	9902399999	
9900241	(PKJ) AÖF	EQ	9902410001	9902419999	
9900242	BANKVISA FÖRSÄKRINGAR (PKV) AÖF	ER	9902420001	9902429999	
9900243	BANKVISA FÖRSÄKRINGAR (PKV) ASF	ES	9902430001	9902439999	
990025	PENNINGFÖRSÖRJNING	EG	9902500001	9902599999	
990026	OKO:S INLÖSTA CHECKAR	BV	9902600001	9902699999	MGKR2003
990026	OKO:S INLÖSTA CHECKAR	BV	9902600001	9902699999	
	WINRESK	EO	9902700001	9902799999	
990028	KAPULA DAGLIGT VERIFIKAT/OKO	GS	9902800001	9902899999	
990029	KAPULA VÄRDERING/OKO	GT	9902900001	9902999999	
990030	ASLA/RESULTATREGLERANDE/OHMO	GD	9903000001	9903099999	
990031	ASLA	VM	9903100001	9903199999	
990032	ASLA/RESULTATREGLERANDE	VN / VO	9903200001	9903299999	
990033	ASLA/OHMO	GC	9903300001	9903399999	
990034	UTU/PROVISIONER	IF	9903400001	9903499999	
990035	POPS/OINLÖSTA CHECKAR ÖVER 10 ÅR	IG	9903500001	9903599999	
990036?	PKJ BETALNING AV EFTERINDRIVNING	IH	9903600001	9903699999	
990036	ELE DAGLIGA POSTER	JA	9903700001	9903799999	
990037	ELE TAUP POSTER	JB	9903800001	9903899999	
990038	ELE BOKSLUTSPOSTER SOM SKA ANNULLERAS BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/PENNINGFÖRSÖRJ	JC	9903900001	9903999999	
990041	NING	VP	9904100001	9904199999	
990042	PLATINASYSTEMET BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/PENNINGFÖRSÖRJ	BW	9904200001	9904299999	BJER122
990042	NING (NYTT)	VQ	9904200001	9904299999	
990043	CLARITY, internt ICT-arbete (upplöses inte)	RD	9904300001	9904399999	
990044	DEVON, 30.6.99	VR	9904400001	9904499999	
990045	DEVON, 30.6.99	VS	9904500001	9904599999	
990046	DEVON, 30.6.99	VT	9904600001	9904699999	
990047	DEVON, 30.6.99	VU	9904700001	9904799999	
990050	LÖNER	BY	9905000001	9905099999	***)
990052	SEMESTERLÖNESKULDER	GV	9905200001	9905299999	***)
990053	BANKSYSTEM DAGLIGA	JD	1102000001	1102999999	
990054	Banksyst mån.boksl./bokslut	JE	9905900001	9905999999	
990055	BANKSYSTEM UTANF. BALANSR. (VID BEHOV) VÄRDERINGSRESULTAT FÖR TRADING	JI	9905500001	9905599999	
990056	TERMINER (återtas inte) 13.1.98	VX	9905600001	9905699999	
990057	RJ DAGLIGA	JF	9905700001	9905799999	
990058	RJ RÖRLIGA	JG	9905800001	9905899999	
990060	VALUTAKONTON	BZ	9906000001	9906099999	DARRATR/OVARP002
990060	VALUTAINLÄNING	BZ	9906000001	9906099999	
990061	VALUTAKONTON/AGIO	CA	9906100001	9906199999	DARRAGI/OVARP002
990061	VALUTAINLÄNING/AGIO	CA	9906100001	9906199999	
	VALUTAKONTON/RESULTATREGLERANDE				
990062	RÄNTA	CB, CC	9906200001	9906299999	DARRASK/OVARP002
	VALUTAINLÄNING/RESULTATREGLERANDE				
990062	POSTER	CB / CC	9906200001	9906299999	
990063	AVGÅENDE UTLANDSBETALNINGAR	CD	9906300001	9906399999	LUMR124
990064	BLV DAGLIGA	JM	1103000001	1103999999	
990065	BLV BOKSL. BEST.	JN	9906500001	9906599999	
990066	BLV BOKSL. KAN ANNUL.	JO	9906600001	9906699999	
990067	BLT DAGLIGA	JP	1104000001	1104999999	
			1159000001	1169000000	
990068	BLT BOKSL. BEST.	JQ	9906800001	9906899999	
990069	BLT BOKSL. ANNUL.	JR	9906900001	9906999999	
990070	FÖRVARSPROVISIONER	CE	9907000001	9907099999	
	FÖRVARSPROVISIONSFAKTURERING FRÅN				
990070	2.11.94 (JUNI OCH DEC.)	CE	9907000001	9907099999	
990071	SÄLJPROVISIONER FRÅN VÄRDEPAPPER	CF	9907100001	9907199999	
990071	MSB-TECKNING/VÄRDEPAPPERSOURTAGE	CF	9907100001	9907199999	
990072	BOND/MSB/INTE I BRUK	VZ	9907200001	9907299999	
	BOND/MSB RESULTATREGL. RÄNTOR				
990073	DAGL./INTE I BRUK	UC	9907300001	9907399999	
	BOND/MSB VÄRDERINGSRESULTAT MÅN.				
990074	SŁUT/INTE I BRUK	UD	9907400001	9907499999	UF

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummer-serie	Rea-kod
			början	slut
990076	Prepaid maksutapahtumat	KK	9907600001	9907699999
990077	REPA NORMALA BOKFÖRINGAR/INTE I BRUK TÄCKNINGSÖVERFÖRING PÅ	YA	9907700001	9907799999
990078	BETALNINGSRÖRELSEKONTO	EC	9907800001	9907899999
990078	TÄCKNINGSÖVERFÖRING OTTO/OPTO	YB	9907800001	9907899999
990079	BOND/VALUTERINGSDAGSBOKFÖRINGAR	YC	9907900001	9907999999
990080	PLACERINGSRESKONTRA/OVC	GJ	9908000001	9908099999
990081	KORRIGERINGSVERIFIKATSSLAG	CH	9908100001	9908199999
990082	HALTIA HYRESFORDRINGAR	EH	9908200001	9908299999
9520005	YIT-HYROR	EH	9908200001	9908299999
677	KORVA/DAGLIGA	CJ	9908300001	9908399999
678	KORVA/PRISDIFFERENSER	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA-TRANSAKTIONER	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA DAGLIGA	CJ	9908300001	9908399999
9900085	FASTIGHETSRESKONTRAN/NYTT	CI	9908500001	9908599999
9900086	OKO:S LÄN	CM	9908600001	9908699999
990086	OKO:S LÄN TILL ANDELSBANKER	CM	9908600001	9908699999
				YK
9900088	HALTIA VEDERLAGSRESKONTRA	EF	9908800001	9908899999
9900089	HALTIA VEDERLAGSBETALNINGAR	EI	9908900001	9908999999
9900091	BETALNINGSRÖRELSE/ASLA	CN	9909100001	9909199999
9900092	ASLA/OHMO	GA	9909200001	9909299999
9900095	OP-VISA/KORTBOLAGET	GG	9909500001	9909599999
990995	OKO:S BOKFÖRINGSSAMMANDRAG/OPTO INLÄNING/ANNULLERING AV	YN	9909950001	9909959999
9901001	RESULTATREGLERANDE RÄNTA	BC	9910010001	9910019999
991001	INLÄNING / RESULTATREGLERANDE POSTER	YO / YP	9910010001	9910019999
9901002	FÖRSKOTTSBETALDA RÄNTOR/BOKSL.	BE, ED	9910020001	9910029999
991003	LOAN IQ/OKO ANTO (=UTLÄNING) AGIO BOKFÖRINGAR OCH	GN	9910030001	9910039999
991004	PENNIAVRUNDNING	YQ	9910040001	9910049999
991005	YPA (=FÖRETAGSUTLÄNINGENS) LÄN	YR	9910050001	9910059999
991006	YPA LÄN RESULTATREGLERANDE	YS / YT	9910060001	9910069999
991048	YPA LÄN RESULTATREGLERANDE CENTRALBANKSAVDELNINGENS LÄN (RO =	YS / YT	9910060001	9910069999
991007	FINANSRTL. TILL ANDB.)	YU	9910070001	9910079999
991008	RO RESULTATREGLERANDE	YY / YW	9910080001	9910089999
991009	INDRIVNINGSSUTLÄNING (PA)	YX	9910090001	9910099999
991010	PA RESULTATREGLERANDE	YY / YZ	9910100001	9910109999
9901011	INLÄNING/RESULTATREGLERANDE RÄNTA YA-ANNULLERING AV RESULTATREGL. RÄNTOR	BB	9910110001	9910119999
991012	FÖR OREGLERADE	UK	9910120001	9910129999
9901013	ALS SKÖTSELPROVISIONER RO-ANNULLERING AV RESULTATREGL. RÄNTOR	BN, BO	9910130001	9910139999
991013	FÖR OREGLERADE PA-ANNULLERING AV RESULTATREGL. RÄNTOR	UG	9910130001	9910139999
991014	FÖR OREGLERADE	UH	9910140001	9910149999
991015	RO/AGIOBOKFÖRINGAR	UI	9910150001	9910159999
991016	PA/AGIOBOKFÖRINGAR	UJ	9910160001	9910169999
9910002	ALS-MED CAP DAGLIGA	JJ	9910200001	9910209999
9901021	OPTO/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	BT, BU	9910210001	9910219999
991024	YA ESTLAND AGIO	RP	9910240001	9910249999
991025	YA ESTLAND DAGLIGA	RJ	9910250001	9910259999
991026	YA ESTLAND RESULTATREGLERANDE	RO	9910260001	9910269999
991027	YA ESTLAND AA-ANNULLERINGAR	RU	9910270001	9910279999
9901003	UTLÄNING/Okopankki	EY, EZ	9910300001	9910399999
991034	YA LETTLAND AGIO	RR	9910340001	9910349999
991035	YA LETTLAND DAGLIGA	RK	9910350001	9910359999
991036	YA LETTLAND RESULTATREGLERANDE	RQ	9910360001	9910369999
991037	YA LETTLAND AA-ANNULLERINGAR	RX	9910370001	9910379999
9901042	PLATINASYSTEMET/RESULTATREGLERANDE	BX, BR	9910420001	9910429999
991044	YA LITAUEN AGIO	RT	9910440001	9910449999
991045	YA LITAUEN DAGLIGA	RL	9910450001	9910459999
991046	YA LITAUEN RESULTATREGLERANDE	RS	9910460001	9910469999
991047	YA LITAUEN AA-ANNULLERINGAR	RY	9910470001	9910479999
9901050	ALS/PREMIER OCH VÄRDERINGAR	GH	9910500001	9910509999
9901055	ALS/ÅTERFÖRDA VÄRDERINGAR AV DERIVAT	GI	9910550001	9910559999

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummer-serie	Rea-kod
			början	slut
9901083	KORVA-TRANSAKTIONER/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	CK, CL	9910830001	9910839999
9901083	KORVA AKTIER/RESULTATREGLERANDE	CK, CL	9910830001	9910839999
990083	KORVA RM/VÄRDERINGAR	CK	9910830001	9910839999
991083	KORVA RM/ANNULLERING AV VÄRDERING	CL	9910830001	9910839999
9901086	OKO:S LÅN RESULTATREGLERANDE	CV	9910860001	9910869999
	OKO:S LÅN TILL			
991086	ANDELSBANKER/RESULTATREGLERANDE BETALNINGSRÖRELSE /ASLA	CV / CY	9910860001	9910869999
9901091	/RESULTATREGLERANDE RÄNTA	CO, CP	9910910001	9910919999
9901092	PERIODISERING AV KÖPESUMMAN FÖR SBF	CQ, CZ	9910920001	9910929999
9901093	ASLA/OHMO/RESULTATREGLERANDE	GB	9910930001	9910939999
991111	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/OL	XA	9911110001	9911119999
991112	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/ALS	XB	9911120001	9911129999
	OKOPANKKIS			
991113	BALANSÖVERFÖRINGAR/VALUTAKASSAN	XC	9911130001	9911139999
991114	OKOPANKKIS BALANSÖVERFÖRINGAR/DA	XD	9911140001	9911149999
9910201	ADB-FAKTURERING ABC/JP	CS	9912010001	9912019999
990176	PREPAID-REDOVISNINGAR	KT	9917600001	9917699999
	OPTOS MASKINLÄSBARA			
991995	RESULTATREGLERANDE RÄNTOR	XE / XF	9919950001	9919959999
	TERMIN/SKYDDANDE SYFTE ELLER			
992001	HANDELSSYFTE	XG	9920010001	9920019999
9920002	ALS-MED CAP BOKSLUT	JK	9920020001	9920029999
992005	FRA (utländska ränteterminer) KAPITAL	XH	9920050001	9920059999
990201	ADB-FAKTURERING/OKO	YL	9920100001	9920199999
	SRJ-PERIODISERING AV ÅTERBETALD			
9900202	PROVISION/OP-FOND	IA	9920200001	9920299999
	SRJ-PERIODISERING AV ÅTERBETALD			
9900203	PROVISION/MOTTAGARBOLAG	IB	9920300001	9920399999
9900205	ÄGARKUNDSREGISTRET	CT	9920500001	9920599999
990207	INLÄNNINGSÖVERFÖRINGAR	YM	9920700001	9920799999
679	KAPITALKONVERTERINGAR	Z4	9920830001	9920839999
9902083	KAPITALKONVERTERINGAR	Z4	9920830001	9920839999
992100	BANKGARANTIER	XI	9921000001	9921009999
992101	BANKGARANTIER/AGIO	XJ	9921010001	9921019999
992102	LIVFÖRSÄKRING	HV	9921020001	9921029999
683	VÄRDERINGSKONVERTERING/UPPLÖSNING	Z5	9921830001	9921839999
9902183	VÄRDERINGSKONVERTERING/UPPLÖSNING	Z5	9908350001	9908359999
984	VÄRDERINGSKONVERTERING/NYA	Z6	9922830001	9922839999
9902283	VÄRDERINGSKONVERTERING/NYA	Z6	9908360001	9908369999
992400	CPICS (UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN)	XL	9924000001	9924009999
9903001	SALDOÖVERFÖRING	Z1	9930010001	9930019999
9903001	SALDOÖVERFÖRINGAR	Z1	9930010001	9930019999
	PERIODISER.POSTER FÖR			
993002	VALUTATERMINERNAS RÄNTEDIFFERENSER	XM / XN	9930020001	9930029999
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999
993009	TERMINER POÄNGDIFFERENSER	XO / XP	9930090001	9930099999
9940004	LJR UTLÄNING	MC	1101000001	1101999999
9930002	ALS-MED CAP UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN	JL	9930200001	9930209999
994005	TERMINER/AGIO	XQ	9940050001	9940059999
994006	TERMINER/AGIO ÅTERFÖRING	XR	9940060001	9940069999
994007	LJR OPB-ÖVERFÖRINGAR	MX	9940700001	9940799999
994008	LJR SPECIALLÅN	MD	9940080001	9940089999
994010	FRA VÄRDERINGAR	XS / XT	9940100001	9940109999
9940104	LJR EFFEKT.RÄNTA, PRISDIFFERENS	ME	9941040001	9941049999
9940105	LJR EFFEKT.RÄNTA, PRISDIFF., ANNULLERING	MF	9941050001	9941059999
9940106	LJR FÖRHANDBETALDA RÄNTOR BSL	MG	9941060001	9941069999
9940107	LJR FÖRHANDBET. RÄNTOR BSL ANNUL.	MH	9941070001	9941079999
9940108	LJR ÖVERF. AV SPEC.LÅN, SKÖTSELPROV.	MI	9941080001	9941089999
	LJR ÖVERF. AV SPEC.LÅN, SKÖTSELPROV.			
9940109	ANNULL.	MJ	9941090001	9941099999
9940110	LJR-JOLLA CAP DAGLIGA	MM	9941100001	9941109999
9940112	LJR-JOLLA CAP VÄRDERINGAR	MN	9941120001	9941129999
9940114	LJR-JOLLA CAP UTANFÖR BALANSR.	MO	9941140001	9941149999
9940116	LJR-KALA PREMIER OCH VÄRDERINGAR	MP	9941160001	9941169999

Tillämpn.-verifikat *)	Namn	Verif.slag	Nummer-serie	Rea-kod för andelsbanken
		början	slut	
9940117	LJR-KALA VÄRDERINGAR, ANNUL.	MR	9941170001	9941179999
9940120	LJR NEDSKRIVNINGAR	MU	9941200001	9941209999
9940121	LJR NEDSKRIVNINGAR ANNUL. 995 AGIO/UTLANDSRESKONTRA	MV	9941210001	9941219999
9950002	JORE BOKSLUT	XU	9950010001	9950019999
9960002	JORE UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN	KD	9950020001	9950029999
9970002	CHF-BOKSL.POSTER	KE	9960020001	9960029999
9970003	CHF-POSTER UTANF. BAL.R. AUTOMATISK BOKFÖRING AV UTL.	KL	9970020001	9970029999
998	RESULTATREGL. RÄNTOR	XX	9980000001	9980999999
999	VALUTAKREDIT ANNULLERING/PARTNERKODER E-FLOW ANNULLERING ALLMÄNT ANNULLERINGSVERIFIKAT	XY PK EP PE	9990000001 9999970001 9999980001 9999990001	9990999999 9999979999 9999989999 9999999999

SAP:s verifikatdagbok, månadshuvudbok och SAPs huvudbok för Leverantörsskulds- och kundfordringskonton har arkiverats i arkiveringssystemet LEA.

*) Verifikaten har upprättats antingen på maskinspråk eller skrivits ut på papper och de förvaras i mappar eller arkiverade i REA-arkiveringssystemet.

**) Rapporterna har arkiverats i arkiveringssystemet LEA.

***) Rapporterna har sedan november 2006 arkiverats i Aditros eArkiv.

Av de parallella tillämpningsverifikatnumren härstammar de kortare från
Intime-bokföringssystemet, de längre från FMS-bokföringssystemet.
I fortsättningen ett tillämpningsverifikatnummer för alla företag (alla använder SAP).

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

OP RYHMÄN SAP tositelajit ja tositeumerosarjat

Pankin pääkirjanpito on SAP-järjestelmässä ja osakirjanpitojen tiedot on siirretty pääkirjanpitoon yhdistelmänä tai muuna yhteenvetona.

Merkittävimmät osakirjanpidot:

Ottolainaus
 Antolainaus
 Omistaja-asiakasrekisteri
 Bonusjärjestelmä
 Tuotto-osuudet
 Korva, arvopaperikirjanpito
 Matkavaluutta
 ASLA, asiakastaskutus
 Calypso, johdannais- ja arvopaperikirjanpito
 JORR, johdannaisreskontra
 Pankkitakaukset
 Haltia, kiinteistökirjanpito
 Havas, vastike- ja vuokrakeskontra
 Osuuspankkien tilit OP Yrityspankissa
 POPS, Pankkien väliset online pikasiirrot ja shekit
 SAP HR ja Aditro
 SAP käyttöömaisuuus
 SAP osto- ja myyntireskontra, Ariba, Basware IP ja Basware maksuliikenne

Sovellus-tosite ')	Nimi	Tositelaji	Numerosarja alku	loppu
	TOISTUVA TOSITE	X1	7700001	7799999
	MALLITOSITE	X2	7800001	7899999
	KAUDEN PÄÄTÖS, lopullinen	SA	1000010001	1000019999
	KAUDEN PÄÄTÖSTOS, purettavat	SB	1000020001	1000029999
	ENNAKKOKIRJAUS, lopullinen	SC	1000030001	1000039999
	ENNAKKOKIRJAUS, purettavat	SD	1000040001	1000049999
	PÄIVITTÄISTOSITE	SE	1000050001	1000059999
	ED.KUUKAUDEN KORJAUKSET/AURUM	SF	1000060001	1000069999
	AGIOARVOSTUS MANUALINEN	SH	1000080001	1000089999
	SALDONSIIRTO, PURETTAVA (taseen väärän merkkisten saldojen siirto)	SS	1000090001	1000099999
	ARVONLISÄVERON KORJAUS	SV	1000100000	1000109999
	LOMAPALKKAVARAUS	SL	1000110001	1000119999
	HENKILÖSIVUKULUT	SM	1000120001	1000129999
	IFRS-OVY JA -OPHV -saldonsiirto	SI	1000130001	1000139999
	GE-PALKKIOVARAUS	GK	1000140001	1000149999
	TULOSPALKK. JAKSOTUS	GM	1000150001	1000159999
	VEROJAKSOTUS, PURETT.	GO	1000160001	1000169999
	TALL.SUOJARAH. JAKS.	GQ	1000170001	1000179999
	RYHMÄKOHT.ARVONALENT	GX	1000180001	1000189999
	VEROJAKSOTUS,LOPULL.	GY	1000190001	1000199999
	PÄIVITT.TOS./OKO PKL	SO	1000200001	1000209999
	ALV-VELOITUS	GZ	1000210001	1000219999
	ALV-SIIRTO	ST	1000220001	1000229999
	SOS.KULUVELAN SIIRTO	SR	1000230001	1000239999
	SIJ.OM. PÄIVITT./VAR	SP	1000240001	1000249999
	SIJ.OM TP PURETT/VAR	SQ	1000250001	1000259999
	LOMAP.VARAUS/KUSTP.S	GF	1000260001	1000269999
	SOS.KULUVELAN SIIRTO lopullinen	SY	1000270001	1000279999
	KIINTEISTÖSIJ. PÄIV.	SZ	1000280001	1000289999
	KIINTEISTÖSIJ. PURET	SX	1000290001	1000299999
	ELIMINOINTI BALTIA purettava	MB	1000300001	1000309999
	ELIMINOINTI BALTIA ei-purettava	RC	1000310001	1000319999
	PUH.KULLIJEN ALV-OIK.	HD	1000320001	1000329999
	SALDONSIIRTO, EI-PURETTAVA	SJ	1000330001	1000339999
	SALDONSIIRTO, TEM	SN	1000340001	1000349999
	SALDONSIIRTO, MVAT	HI	1000350001	1000359999
	KIINT YHT AVAAVA TASE	QN	1000360001	1000369999
	SISÄISET TOSITTEET	S1	1000370001	1000379999
	KÄYTTÖOMAISUUS	AA	1010000001	1010999999 RABUCH00 **)
	KÄYTTÖOMAISUUS POISTOT	AF	1011000001	1011999999 RAPERB00 **)
	KÄYTTÖOMAISUUS VARASTOSALDOK	AG	1012000001	1012999999
	LASKU e-Flow/SAP eliminoitavat	LF	1021000001	1021999999
	LASKU MANUAALINEN eliminoitavat	LM	1022000001	1022999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN eliminoitavat	HM	1023000001	1023999999
	LASKUN PERUUTUS AUTOMAATTINEN	LP	1024000001	1024999999
	LASKUN MANUAALINEN MAKSU	KA	1025000001	1025999999
	AUTOMAATTISET MAKSUT	KZ	1026000001	1026999999
	LASKU E-Flow/SAP ei eliminoitavat	LG	1027000001	1027999999

Sovellus-tosite ')	Nimi	Tositelaji	Numerosarja alku	Numerosarja loppu
	LASKU MANUAALINEN ei elimoitavat	LN	1028000001	1028999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN ei elimoitavat	HN	1029000001	1029999999
	MYYNTILASKU MANUAALINEN elimoitavat	DR	1030000001	1030999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN elimoitavat	DG	1031000001	1031999999
	MYYNTILASKUN PERUUUTUS	DA	1032000001	1032999999
	HYVITYSLAS.MR Ei ELIM.	DH	1033000001	1033999999
	HYVITYSLASKUTUS elimoitavat	DI	1034000001	1034999999
	LASKUN MAKSU	DZ	1035000001	1035999999
	HYVITYSLASKUTUS ei elimoitavat	DJ	1036000001	1036999999
	MYYNTILASKU MANUAALINEN ei elimoitavat	DS	1037000001	1037999999
	MYYNTILASKUTUS elimoitavat	DT	1038000001	1038999999
	MYYNTILASKUTUS ei elimoitavat	DU	1039000001	1039999999
	TAASAUS	MT	1040000001	1040999999
	MATKALASKU /MATKAMIES	FA	1041000001	1041999999
	KONEKIELISET TILIOSETAPAHUMAT	FB	1042000001	1042999999
	LUOTTORESKONTRA/KOTIPANKKI	FC	1043000001	1043999999
	JAHAKOTIPANKKI	FD	1044000001	1044999999
	IFACTOR /OPR	FE	1045000001	1045999999
	IFACTOR /OPR JAKSOTUS	FF, FG	1046000001	1046999999
	SOPRI /OPR	FH	1047000001	1047999999
	SOPRI /OPR JAKSOTUS	FI,FJ	1048000001	1048999999
	LUOTTOTILI /OPR	FK	1049000001	1049999999
	LEASONG OR /OPR	FL	1050000001	1050999999
	VARAINHANKINTA /OPR	FM	1051000001	1051999999
	VARAINHANKINTA /OPR JAKSOTUS	FN, FO	1052000001	1052999999
	DISKONTATUT OSAMAKSUT /OPR	FP	1053000001	1053999999
	DISKONTATUT OSAM. /OPR JAKSOTUS	FQ, FR	1054000001	1054999999
	OIKEUDELLINEN PERINTÄ /OPR	FS	1055000001	1055999999
	OSAMAKSULEASING (VIEW21) /OPR	FT	1056000001	1056999999
	VIEW 21/JAKSOTUKSET	ET	1057000001	1057999999
	VIEW 21/AGIO	EU	1058000001	1058999999
9900095	SRJ-TAPAHTUMAT	FU	1059000001	1059999999
	AIRAS-PALKKIOT/AURUM	FV	1060000001	1069999999
	TYÖNANTAJAN ST-MAKSUT	FX	1070000001	1070999999
	DIME/SIJ.RAHASTOT	GR	1071000001	1071999999
	OPUSCAPITA/OKO	GU	1072000001	1072999999
	ANALYSTE	IE	1073000001	1073999999
	MYYNTILASKU/KIPINÄ	DB	1074000001	1074999999
	LASKUN MANUMAKS/OPKK	DY	1075000001	1075999999
	TEM MATKALASKUT	MK	1076000001	1076999999
	VIRO MANU PÄIVITT.	JS	1077000001	1077999999
	VIRO MANU TP PYSYVÄ	JV	1078000001	1078999999
	VIRO MANU TP PERUUT.	JX	1079000001	1079999999
	LATVIA MANU PÄIVITT.	JT	1080000001	1080999999
	LATVIA MANU TP PYS.	JY	1081000001	1081999999
	LATVIA MANU TP PER.	JZ	1082000001	1082999999
	LIETTUA MANU PÄIVITT	JU	1083000001	1083999999
	LIETTUA MANU TP PYS.	KB	1084000001	1084999999
	LIETTUA MANU TP PER.	KC	1085000001	1085999999
	LOMAPALKAT, OSTOLASKU	LL	1086000001	1086999999
	LOMAPALKAT, MYYNTILASKU	DL	1087000001	1087999999
	JAKSOTUSAJO, SAPin man. jaksotus -toiminto	MA	1088000001	1088999999
	ACQUIRING-PALKKIOT, OR	KY	1089000001	1089999999
	ACQUIRING-PALKKIOT, MR	DE	1090000001	1090999999
	AGIOARVOSTUS	SG	1091000001	1091999999
	ACQUIRING	KQ	1092000001	1092999999
9930004	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930005	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930006	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930007	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930008	CAL PÄIVITT. TASEEN ULKOP.	RH	1094000001	1094999999
9930106	CAL KK-VAIHTeen VIENNIT	RG	1095000001	1095999999
9930107	CAL KK-VAIHTeen VIENNIT	RG	1095000001	1095999999
9930108	CAL KK-VAIHTeen TASEEN ULKOP.	RI	1096000001	1096999999
9900048	LISÄOSUUSPÄÄOMA	HB	1097000001	1097999999
	BONUSKERTYMÄ/CLEARING, OR	LK	1098000001	1098999999
	BONUSKERTYMÄ/CLEARING, MR	DK	1099000001	1099999999
9900049	PERINNÄN LIITTYMÄ	HC	1100000001	1100999999
9940004	LJR ANTOLAINAUS	MC	1101000001	1101999999
990053	Banksyst päävitäiset	JD	1102000001	1102999999
990064	BLV PÄIVITTÄISET	JM	1103000001	1103999999
990067	BLT PÄIVITTÄISET	JP	1104000001	1104999999
	Bonuskäyttö toinen op, MR	DO	1105000001	1105999999
	Bonuskäyttö toinen op, OR	LO	1106000001	1106999999
	Equens/Debit-kortit	HF	1107000001	1107999999
	Ariba tilaus elimoitava	LU	1108000001	1108999999

Sovellus-tosite ')	Nimi	Tosite-laji	Numerosarja alku	Numerosarja loppu
	Ariba ei tilausta eliminoitava	LV	1109000001	1109999999
	Ariba tilaus ei-eliminoitava	LX	1110000001	1110999999
	Ariba ei tilausta ei-eliminoitava	LY	1111000001	1111999999
	Ariba perutustosite	LZ	1112000001	1112999999
	ACQUIRING/HALTI	HG	1113000001	1113999999
	SAANA/M2	HJ	1114000001	1114999999
	VAM päivittäiset	HK	1115000001	1115999999
	VAM kk-vaihde	HL	1116000001	1116999999
	Oma Kehittäminen	R1	1124000001	1124999999
	OP Laskulaina	HP	1125000001	1125999999
	TAGETIK	T1	1155000001	1155999999
	Debit siirto	HU	1157000001	1157999999
	FNZ-PALKK.PAL/OP-RAH	IC	1158000001	1158999999
12999	ENTRA	EN	1299900001	1299999999
	TEKNINEN FD EI ELIM.	Z9	2010000001	2010999999
	KASSAKP. LIITT./OPHV	NA	3010000001	3010999999
	HK KORVAUS KKP./OPHV	NB	3011000001	3011999999
	OIVA KON./OPHV	NC	3012000001	3012999999
	TUOTTOTURVA KON./OPHV	ND	3013000001	3013999999
	LAINATURVA KON./OPHV	NE	3014000001	3014999999
	HENKILÖV.KORV K./OPHV	NF	3015000001	3015999999
	RYHMÄVAK. KON./OPHV	NG	3016000001	3016999999
	IF RYHMÄELÄK K./OPHV	NH	3017000001	3017999999
	MOOTTORIAJ. KON./OPHV	NI	3018000001	3018999999
	VAHINKOVAK. KON./OPHV	NJ	3019000001	3019999999
	HENKILÖVAK. KON./OPHV	NK	3020000001	3020999999
	TAPATURMA KON./OPHV	NL	3021000001	3021999999
	KIINT.VUOKRAT K./OPHV	NM	3022000001	3022999999
	VSM KON./OPHV	NN	3023000001	3023999999
	MITTATURVA KON./OPHV	NO	3024000001	3024999999
	LÄHTEVÄ RAHA L./OPHV	NP	3025000001	3025999999
	TULEVA RAHA L./OPHV	NQ	3026000001	3026999999
	TKV KON./OPHV	NR	3027000001	3027999999
	HK KORVAUS KON./OPHV	NS	3028000001	3028999999
	AULI KON./OPHV	NT	3029000001	3029999999
	RATTI KON./OPHV	NU	3030000001	3030999999
	RAKENNUSVIRHE K./OPHV	NV	3031000001	3031999999
	SULKA KON./OPHV	NX	3032000001	3032999999
	MATKAVAKUUTUS K./OPHV	NY	3033000001	3033999999
	KASKO KON./OPHV	OA	3034000001	3034999999
	ESINEVAK.YKS. K./OPHV	OB	3035000001	3035999999
	TAKAUSVAKUUTUS/OPHV	OC	3036000001	3036999999
	SULKAN EPÄV.VAH/OPHV	OD	3037000001	3037999999
	RESK.SAATAVAL.L/OPHV	OE	3038000001	3038999999
	YT KORVAUS KKP./OPHV	OF	3039000001	3039999999
	PERUUTUS/OPHV LIITT.	NZ	3100000001	3109999999

PLA-tositelajit

Kirjanpitotosite	AB	3204000000	3204999999
Täsmäytspääkirja	AC	3205000000	3205999999
Käyttööm.konversio	AK	3206000000	3206999999
Käyttööm.kirj: netto	AN	3207000000	3207999999
Ratti Kkp.	C3	3208000000	3208999999
VSM Kkp.	C4	3209000000	3209999999
HK Korvaus Muis.	DC	3210000000	3210999999
EK Korvaus Muis.	DD	3211000000	3211999999
Manuaalipal. Muis.	DM	3212000000	3212999999
Auli Muis.	E1	3213000000	3213999999
Oiva Muis.	E2	3214000000	3214999999
Ratti Muis.	E3	3215000000	3215999999
Tuottoturva Muis.	E4	3216000000	3216999999
Mittaturva Muis.	E6	3217000000	3217999999
Ryhämävakutus Muis.	E7	3218000000	3218999999
Rakennusvirhe Muis.	E8	3219000000	3219999999
IF Ryhmäläke Muis.	E9	3220000000	3220999999
Ulkoinen numero	EX	3221000000	3221999999
Ratti Muis.	F3	3222000000	3222999999
VSM Muis.	F4	3223000000	3223999999
IF Ilm. eläke Muis.	F9	3224000000	3224999999
As.miesp.m.liit.jaks	H1	3226000000	3226999999
Sonet.vak.pal.jaks.l	H2	3227000000	3227999999
Asiamiehet	HA	3228000000	3228999999

Sovellus-tosite ')	Nimi	Tosite-laji	Numerosarja alku	Numerosarja loppu
Palkansaajat		HE	3229000000	3229999999
Hallintohenkilöt		HH	3230000000	3230999999
Tilapäispalkkionsaaj		HT	3231000000	3231999999
Investointityönumero		IP	3232000000	3232999999
Toimittajat - hyvit.		KG	3233000000	3233999999
Kiint.hall.järj.liit		KH	3234000000	3234999999
Toimittajat - netto		KN	3235000000	3235999999
Kiint.osakejärj		KO	3236000000	3236999999
Tilien yläpito		KP	3237000000	3237999999
Toimittajat - lasku		KR	3238000000	3238999999
Kiint.sähkönt.liitt		KS	3239000000	3239999999
Laskut, IP,ulkopuoli		LB	3240000000	3240999999
Laji/toimintoj.kirj.		LT	3241000000	3241999999
ML-utility		ML	3242000000	3242999999
Regressilask. Kon.		MQ	3243000000	3243999999
JV-Simmer Kon.(tulev		MS	3244000000	3244999999
Ratti Kon.		N3	3245000000	3245999999
IF ilm. eläk Kon.		N9	3246000000	3246999999
EU Korvaus Kkp.		OG	3247000000	3247999999
Henkivak.korvau Kkp.		OH	3248000000	3248999999
Tapaturma Kkp.		OI	3249000000	3249999999
MA korvaus Kkp.		OJ	3250000000	3250999999
Takaus.korvaus Kkp.		OK	3251000000	3251999999
Sulkan epäv.vah. Kkp		OL	3252000000	3252999999
TKV Muis.		OM	3253000000	3253999999
Moottorajon. Muis.		ON	3254000000	3254999999
Sulka Muis.		OO	3255000000	3255999999
Matkavakuutus Muis.		OP	3256000000	3256999999
Vahinkovakuutus Muis		OQ	3257000000	3257999999
Henkilövakuutus Muis		OR	3258000000	3258999999
Tapaturma Muis.		OS	3259000000	3259999999
Kasko Muis.		OT	3260000000	3260999999
Ratti maksusop. Muis		OU	3261000000	3261999999
Esinvak.yks. Muis.		OV	3262000000	3262999999
Takausvakuutus Muis.		OW	3263000000	3263999999
Sulkan epäv.vah Muis		OX	3264000000	3264999999
Regressilask. Muis.		OY	3265000000	3265999999
Tuleva raha Muis.		OZ	3266000000	3266999999
Palkk. as.m.liitt.ja		P1	3267000000	3267999999
MA korvaus Muis.		PB	3268000000	3268999999
Sulkan epäv.vah Muis		PC	3269000000	3269999999
Henkivak.korvau Muis		PD	3270000000	3270999999
Tapaturma Muis.		PF	3271000000	3271999999
Takaus.korvaus. Muis		PG	3272000000	3272999999
YT Korvaus Muis.		PH	3273000000	3273999999
JV-Simmer Muistio		PI	3274000000	3274999999
MA korvaus Kon.		PJ	3275000000	3275999999
Tapaturma Kon.		PL	3276000000	3276999999
Takaus,korvaus Kon.		PM	3277000000	3277999999
YT Korvaus Kon.		PN	3278000000	3278999999
JV-Simmer Kon.(lähte		PO	3279000000	3279999999
ATK-palv.vel.liitt		PP	3280000000	3280999999
Hinnanmuutos		PR	3281000000	3281999999
EU Korvaus Kon.		PS	3282000000	3282999999
EK Korvaus Kon.		PT	3283000000	3283999999
Päätetapahtum.liitt		PU	3284000000	3284999999
ATK-palv.vel. levyti		PW	3285000000	3285999999
Systeemipalv.vel.lii		PX	3286000000	3286999999
Työasemaveloitukset		PY	3287000000	3287999999
S-laskutus, Elisa		PZ	3288000000	3288999999
Sulkan epäv.vah. Kon		QA	3289000000	3289999999
EK Korvaus Kkp.		QB	3290000000	3290999999
Cross-company korot		QC	3291000000	3291999999
EU korvaus muis.		QD	3292000000	3292999999
Hyvitys - nettosuor.		RA	3293000000	3293999999
Ostolasku		RE	3294000000	3294999999
Lask.vast.otto netto		RN	3295000000	3295999999
Laskun siirto		RV	3296000000	3296999999
SIJ/KTÖ JAKO		SK	3297000000	3297999999
Jälkkirijaustosite		SU	3298000000	3298999999
Tiedonsiirto		UE	3299000000	3299999999
Maksukirjaus		ZP	3305000000	3305999999
Pankki - täsmäytys		ZR	3306000000	3306999999
Maksu per shekki		ZS	3307000000	3307999999
Maksuselvitys		ZV	3308000000	3308999999
INV.TILAUSTEN PURKU		QE	3309000000	3309999999
Tuottoturva man. peruut		14		3310000000

Sovellus-tosite ')	Nimi	Tositelaji	Numerosarja alku	Numerosarja loppu
	Lainaturva man. peruut	15	3311000000	33119999999
	Mittaturva man. peruut	16	3312000000	3312999999
	Auli man. peruut	11	3313000000	3313999999
	ryhmävak man. peruut	17	3314000000	3314999999
	Rak.virhevak. man. peruut	18	3315000000	3315999999
	Oiva man. peruut	12	3316000000	3316999999
	Sulka evl man. peruut	1P	3317000000	3317999999
	Sulka man. peruut	1C	3318000000	3318999999
	Matkavak. man. peruut	1D	3319000000	3319999999
	Vahinkovak. man. peruut	1E	3320000000	3320999999
	M.ajoneuvovak. man. peruut	1A	3321000000	3321999999
	Henkilövak. man. peruut	1F	3322000000	3322999999
	Tapaturmavak. man. peruut	1G	3323000000	3323999999
	Kaskovak. man. peruut	1I	3324000000	3324999999
	Ratti man. peruut	13	3325000000	3325999999
	Ratti maksusop. man Peruut	1J	3326000000	3326999999
	Esinevak. yks. man. peruut	1M	3327000000	3327999999
	Takausvak. man. peruut	1N	3328000000	3328999999
	EK Korvaus man. peruut	19	3329000000	3329999999
	Ratti 2 man. peruut	1B	3330000000	3330999999
	Takaus korv. man Peruut	1H	3331000000	3331999999
	JV-Simmer man Peruut	1K	3332000000	3332999999
	JV-Simmer muist m pe	1S	3333000000	3333999999
	Korkki TA	QF	3334000000	3334999999
	Korkki YT	QG	3335000000	3335999999
	Korkki EU	QH	3336000000	3336999999
	Korkki EK	QI	3337000000	3337999999
	Korkki YA	QJ	3338000000	3338999999
	Korkki MK	QK	3339000000	3339999999
	Korkki manuaalitosite	QL	3340000000	3340999999
	KORKKI PV MANUAALITOS.	QM	3341000000	3341999999
	Flex maksutulo, koneellinen	K1	3342000000	3342999999
	Flex maksutulo, manuaalinen kirjaus	K2	3343000000	3343999999
	Flex korvaukset, koneellinen	K3	3344000000	3344999999
	Flex korvaukset, manuaalinen kirjaus	K4	3345000000	3345999999
	Flex manuaalinen peruuntuva	K5	3346000000	3346999999
	Flex Eurocenter korvaukset, koneellinen	K6	3347000000	3347999999
	Flex Eurocenter korvaukset, manuaalinen	K7	3348000000	3348999999
	EU KORVAUS PERUUTUS	QO	3349000000	3349999999
	DH koneellinen	QP	3350000000	3350999999
	DH Manuaalinen	QQ	3351000000	3351999999
500	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
501	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
502	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
503	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
504	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
505	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
506	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
507	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
508	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
509	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
040	JÄSENLUOTTOVAKUUTUS	TA	5040000001	5040999999 HVRKR0H
050	ASUNTOSÄÄSTÖPALKKIOT	TB	5050000001	5050999999
060	ELÄKEKASSA	TC	5060000001	5060999999
061	ELÄKEKASSA	TC	5060000001	5060999999
080	OP-LUOTOT	TD	5080000001	5080999999
084	ALV-MAKSUT	TE	5084000001	5084999999
510	TOSITEMUUNTO	TG	5100000001	5100999999
610	ULTRA VALUUTANVAIHTO	TX	6100000001	6100999999
613	ZVS-MAKSUT/OKO	TH	6130000001	6130999999
614	ZVS-MAKSUT/OKO	TH	6130000001	6130999999
615	PSE/PE-MAKSUT/OKO	TZ	6150000001	6150999999
616	PSE/PE-MAKSUT/OKO	TZ	6150000001	6150999999
620	FORSE	TI	6200000001	6200999999
621	SDD SEPA SUORAVELOITUS	RB	6210000001	6210999999
624	AQUARIUS/OKO	GP	6240000001	6240999999
625	VIEW/PÄIVITYKSET	TJ	6250000001	6250999999
628	DPS/OPTO-TAPAHTUMAT	RZ	6280000001	6280999999
631	SEKKILUNASTUKSET (USKI)	TK	6310000001	6310999999
632	SEKKILUNASTUKSET (USKI)	TK	6310000001	6310999999
633	PANKKITAKAUKSET	TL	6330000001	6330999999
634	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999
635	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999

Sovellus-tosite ¹⁾	Nimi	Tositelaji	Numerosarja
			alku loppu
636	REMBURSSIT JA PERITTÄVÄT	TN	6360000001 6360999999
637	REMBURSSIT JA PERITTÄVÄT	TN	6360000001 6360999999
638	DPS PÄIVITTÄiset	KU	6380000001 6380999999
639	DPS TASEEN ULKOPUOL.	KV	6390000001 6390999999
640	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001 6400999999
641	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001 6400999999
642	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001 6400999999
643	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001 6400999999
644	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001 6400999999
645	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001 6400999999
646	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001 6400999999
647	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001 6530999999
648	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001 6530999999
649	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001 6400999999
653	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001 6530999999
654	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001 6530999999
657	ULKOMAISET SEKKILUNASTUKSET	TU	6570000001 6570999999
658	ULKOMAISET SEKKILUNASTUKSET	TU	6570000001 6570999999
659	ULKOMAISET SEKKILUNASTUKSET	TU	6570000001 6570999999
660	MATKASHEKIT	TQ	6600000001 6600999999
663	Ultra/ Henki Aquarius VIRO	KF	6630000001 6630999999
665	BANKGIRO	TV	6650000001 6650999999
666	RPM (Rahanpesun estämisen keskeytyskirjaukset)	KX	6660000001 6660999999
667	RPM/EUR	RM	6670000001 6670999999
670	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001 6710999999
671	SETELIKAUPAT	TR	6710000001 6710999999
672	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001 6710999999
673	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001 6710999999
674	BOND/REPO PÄIVITTÄiset	TS	6740000001 6740999999
675	BOND ARVOSTUKSET	XV	6750000001 6750999999
691	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001 6910999999
692	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001 6910999999
693	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001 6910999999
694	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001 6910999999
695	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001 6910999999
696	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001 6910999999
697	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001 6910999999
698	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001 6910999999
699	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001 6910999999
706	VALUUTTAMÄÄRÄiset MERKINNÄT	HO	1123000001 1123999999
 TYÖASEMATOSITTEET			
9900016	USKI ULKOM SHEKKIEN LUNASTUS	BY	9701600001 9701699999
990005	LÄHTEVÄ CLEARING (AAMU)	VB	9900500001 9900599999
990007	Prepaid rsk-tapahtumat	KJ	9900070001 9900079999
990001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001 9900199999 OT003/OTORP002
990001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001 9900199999
990002	ANTOLAINAUS	BD	9900200001 9900299999 AMR972
9900030	OVY:N LUOTTOVAKUUTUKSET	EJ	9900300001 9900309999
9900031	OVY:N KORVAUS&VARAUS	GE	9900310001 9900319999
9900032	ABASEC/OPSTOCK	GL	9900320001 9900329999
9900004	PANKKITAKAUS	BF	9900400001 9900499999 ATRR009
990004	MTL TAPÄHTUMAT / MAKSULIIKE	VA	9900400001 9900499999
9900005	LÄHETETYT ATK-VÄLITYKSET	BG	9900500001 9900599999 MGKR2005, MGKR2006
9900006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET	BH	9900600001 9900699999 MGKR2001
9900007	SELVITETÄVÄT ATK-VÄLITYKSET	BI	9900700001 9900799999 MGKR2002
9900008	PÄÄKIRJATAPAHTUMAT	BJ	9900800001 9900899999 MGKR2004
9900009	SAAPUNEET PIKASIIRROT	BK	9900900001 9900999999 MGR5150
990009	SAAPUVA CLEARING 31.12.1997 ALKAEN (AAMU)	VE	9900900001 9900999999
990010	POPS BRUTTOCLEARING 16.12.1997 ALKAEN	VF	9901000001 9901099999
9900005	LÄHETETYT ATK-VÄLITYKSET / OKO	EK	9901100001 9901199999
990012	AGIOT /VALUUTTAKASSA	VG	9901200001 9901299999
990013	ERIKOISLAINAT	CG	9901300001 9901399999
990013	ERIKOISLAINAT	CG	9901300001 9901399999
990014	VALUUTTAKIRJANPITO	EE	9901400001 9901499999 MV29K
990014	VALUUTTAKASSA 24.2.1997 ALKAEN	EE	9901400001 9901499999 OTALPKT
990015	ANTOLAINAUS /ALPER	BP	9901500001 9901599999
990015	AUTOMAATTIKIRJAUS / ALPER 18.11.94 ALKAEN	BP	9901500001 9901599999
990016	USKI ULKOM SHEKKIEN LUNASTUS	BQ	9901600001 9901699999 op:t, 7880: USLR610
990016	CLEARING 30.10.98 (YÖ)	VH	9901600001 9901699999
990017	CLEARING 30.10.98 (YÖ)	VI	9901700001 9901799999
990018	MATKAVALUUTTA	BL	9901800001 9901899999 MAVRMTIK

Sovellus-tosite *)	Nimi	Tositelaji	Numerosarja alku	Numerosarja loppu
990018	MATKAV. (MAVA) VIERAAT SEKIT JA MATKASEKIT	BL	9901800001	9901899999
990019	MATKAVALUUUTTA/AGIO	BM	9901900001	9901999999 MAVRATIK
990019	AGIOT (MAVA)	BM	9901900001	9901999999
990020	OPICS (PÄIVITÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990022	OPICS (PÄIVITÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990023	OPICS (PÄIVITÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990024	OPICS (PÄIVITÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990025	OPICS (PÄIVITÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990122	OPICS (PÄIVITÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990123	OPICS (PÄIVITÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990124	OPICS (PÄIVITÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990021	OP:N TILIT OKOSSA	BS	9902100001	9902199999 PR002
990021	OPICS (KK-VAIHDE PYSYVÄT KIRJAUKSET)	VK / VL	9902100001	9902199999
990006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET / OKO	EL	9902200001	9902299999
990008	PÄÄKIRJATAPAHTUMAT / OKO	EM	9902300001	9902399999
9900241	PERINTÄ- JA KORVAUSJÄRJESTELMÄ (PKJ) OVV	EQ	9902410001	9902419999
9900242	PANKKIKOHTAISET VAKUUTUKSET (PKV) OVV	ER	9902420001	9902429999
9900243	PANKKIKOHTAISET VAKUUTUKSET (PKV) OVR	ES	9902430001	9902439999
990025	RAAHUOLTO	EG	9902500001	9902599999
990026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999 MGKR2003
990026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999
990027	WINRESK	EO	9902700001	9902799999
990028	KAPULA PÄIVITT./OKO	GS	9902800001	9902899999
990029	KAPULA ARVOSTUS/OKO	GT	9902900001	9902999999
990030	ASLA/SIIRTYVÄT/OHMO	GD	9903000001	9903099999
990031	ASLA	VM	9903100001	9903199999
990032	ASLA / SIIRTYVÄT	VN / VO	9903200001	9903299999
990033	ASLA/OHMO	GC	9903300001	9903399999
990034	UTU/PALKKIOT	IF	9903400001	9903499999
990035	POPS/LUNASTAMATTOMAT SEKIT YLI 10V	IG	9903500001	9903599999
990036	PKJ JÄLKIPER. SUORIT	IH	9903600001	9903699999
990036	ELE PÄIVITÄiset VIENNIT	JA	9903700001	9903799999
990037	ELE TAUP VIENNIT	JB	9903800001	9903899999
990038	ELE PERUUTETTAVAT TILINPÄÄTÖSVIENNIT	JC	9903900001	9903999999
990041	KIRJAUSYHTEENVETO/RAAHUOLTO	VP	9904100001	9904199999
990042	PLATINAJÄRJESTELMÄ	BW	9904200001	9904299999 BJER122
990042	KIRJAUSYHTEENVETO/RAAHUOLTO (UUSI)	VQ	9904200001	9904299999
990043	CLARITY, sisäinen ICT työ (ei peruutettava)	RD	9904300001	9904399999
990044	DEVON, 30.6.99	VR	9904400001	9904499999
990045	DEVON, 30.6.99	VS	9904500001	9904599999
990046	DEVON, 30.6.99	VT	9904600001	9904699999
990047	DEVON, 30.6.99	VU	9904700001	9904799999
990050	PALKAT	BY	9905000001	9905099999 ***)
990052	LOMAPALKKAVELAT	GV	9905200001	9905299999 ***)
990054	Banksyst kk/tp-päätös	JE	9905900001	9905999999
990055	Banksyst taseen ulkopuolistet (jos tarvitaan)	JI	9905500001	9905599999
990056	TRADING TERMIINIEN ARVOSTUSTULOS (EI PERUUTETTAVA)	VX	9905600001	9905699999
990057	RJ PÄIVITÄISET	JF	9905700001	9905799999
990058	RJ SIIRTYVÄT	JG	9905800001	9905899999
990060	VALUUTTATILIT	BZ	9906000001	9906099999
990060	VALUUTTAOTTOLAINAUS	BZ	9906000001	9906099999
990061	VALUUTTATILIT / AGIOT	CA	9906100001	9906199999 DARRAGI/OVARP002
990061	VALUUTTAOTTOLAINAUS /AGIOT	CA	9906100001	9906199999
990062	VALUUTTATILIT/SIIRTYVÄ KORKO	CB,CC	9906200001	9906299999 DARRASK/OVARP002
990062	VALUUTTAOTTOLAINAUS/SIIRTYVÄT ERÄT	CB / CC	9906200001	9906299999
990063	LÄHTEVÄT ULKOMAAAN MAKSUT	CD	9906300001	9906399999 LUMR124
990065	BLV TILINP. PYSYVÄ	JN	9906500001	9906599999
990066	BLV TP PERUUTETTAVA	JO	9906600001	9906699999
990068	BLT TILINP. PYSYVÄ	JQ	9906800001	9906899999
990069	BLT TP PERUUTETTAVA	JR	9906900001	9906999999
990070	SÄILYTYSPALKKIOT	CE	9907000001	9907099999
990070	SÄILYTYSPALKKIOLAKUTUS 2.11.94 ALKAEN (KESÄ.- JA JOULUK)	CE	9907000001	9907099999
990071	ARVOPAPREIDEN MYYNTIPALKKIOT	CF	9907100001	9907199999
990071	JVK.MERKINTÄ/ARVOPAPEREIDEN VÄLPALKKIOT	CF	9907100001	9907199999
990072	BOND/JVK/EI KÄYTÖSSÄ	VZ	9907200001	9907299999
990073	BOND/S. KOROT. PÄIV./EI KÄYTÖSSÄ	UC	9907300001	9907399999
990074	BOND/ARV. KK. L./EI KÄYTÖSSÄ	UD	9907400001	9907499999
990075	BOND/HINTAERO PÄIV./EI KÄYTÖSSÄ	UF	9907500001	9907599999
990076	Prepaid maksutapahtumat	KK	9907600001	9907699999
990077	REPO NORMAALIKIRJAUKSET/EI KÄYTÖSSÄ	YA	9907700001	9907799999
990078	MAKSULIIKETILIN KATESIIRTO	EC	9907800001	9907899999 OKO/PR93
990078	KATESIIRTO OTTO/OPTO	YB	9907800001	9907899999
990079	BOND/ARVOPÄIVÄKIRJAUKSET	YC	9907900001	9907999999

Sovellus-tosite '	Nimi	Tositelaji	Numerosarja alku	Numerosarja loppu
9900080	SIJOITUSRESKONTRA/OVC	GJ	9908000001	9908099999
9900081	KORJAUSTOSITELAJI	CH	9908100001	9908199999
9900082	HALTIA VUOKRASAAMISET	EH	9908200001	9908299999
9520005	YIT-VUOKRAT	EH	9908200001	9908299999
677	KORVA/PÄIVITTÄiset	CJ	9908300001	9908399999
678	KORVA/HINTAEROT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA-TAPAHTUMAT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA PÄIVITTÄiset	CJ	9908300001	9908399999
9900042	PLATINAJÄRJESTELMÄ	BW	9908400001	9908499999
9900085	KIINTEISTÖRESKONTRA / UUSI	CI	9908500001	9908599999
9900086	OKO:N LAINAT	CM	9908600001	9908699999
990086	OKO:N LAINAT OP:LLE	CM	9908600001	9908699999
990087	REPO ARVOPÄIVÄKIRJAUSET/EI KÄYTÖSSÄ	YK	9908700001	9908799999
9900088	HALTIA VASTIKERESKONTRA	EF	9908800001	9908899999
9900089	HALTIA VASTEKESUORITUKSET	EI	9908900001	9908999999
9900091	MAKSULIIKE /ASLA	CN	9909100001	9909199999 ALARKP01 JA 13
9900092	ASLA/OHMO	GA	9909200001	9909299999
9900095	VILU/KOTIPANKKI	GG	9909500001	9909599999
990995	OKO:N KIRJAUSYHTEENVETO / OPTO	YN	9909950001	9909959999
9901001	OTTOLAINAUS/SIIR.KOR.PERUUTUS	BC	9910010001	9910019999 OT003/ OTORP003
991001	OTTOLAINAUS / SIIRTYVÄT ERÄT	YO / YP	9910010001	9910019999
9901002	ETUKÄTEEN MAKS.KOROT/TILINP.	BE,ED	9910020001	9910029999 AMR827
991003	LOAN IQ/OKO	GN	9910030001	9910039999
	ANTO AGIO KIRJAUSET JA			
991004	PENNINPYÖRISTYKSET	YQ	9910040001	9910049999
991005	YPA LAINAT	YR	9910050001	9910059999
991006	YPA LAINAT SIIRTYVÄT (eurot)	YS / YT	9910060001	9910069999
991048	YPA LAINAT SIIRTYVÄT (valuutat)	YS / YT	9910060001	9910069999
991007	KESKUSPANKKIPALVELUOSASTON LAINAT (RO)	YU	9910070001	9910079999
991008	RO SIIRTYVÄT	YY / YW	9910080001	9910089999
991009	PERINTÄANTOLAINAUS (PA)	YX	9910090001	9910099999
991010	PA SIIRTYVÄT	YY / YZ	9910100001	9910109999
9901011	OTTOLAINAUS /SIIRTYVÄ KORKO	BB	9910110001	9910119999 OT003
991012	YA-JS S. KORK. PER.	UK	9910120001	9910129999
9901013	ALS:N HOITOPALKKIOT	BN,BO	9910130001	9910139999 AMR830
991013	RO-JS S. KORK. PER.	UG	9910130001	9910139999
991014	PA-JS S. KORK. PER.	UH	9910140001	9910149999
991015	RO/AGIOKIRJAUSET	UI	9910150001	9910159999
991016	PA/AGIOKIRJAUSET	UJ	9910160001	9910169999
9910002	ALS-JOLLA CAP PÄIVITTÄiset	JJ	9910200001	9910209999
9901021	OPTO / SIIRTYVÄ KORKO	BT,BU	9910210001	9910219999 PR402
991024	YA VIRO AGIOT	RP	9910240001	9910249999
991025	YA VIRO PÄIVITTÄiset	RJ	9910250001	9910259999
991026	YA VIRO SIIRTYVÄT	RO	9910260001	9910269999
991027	YA VIRO AA-PERUUTUUKSET	RU	9910270001	9910279999
9901003	ANTOLAINAUS /Okopankki	EY,EZ	9910300001	9910399999
991034	YA LATVIA AGIOT	RR	9910340001	9910349999
991035	YA LATVIA PÄIVITTÄiset	RK	9910350001	9910359999
991036	YA LATVIA SIIRTYVÄT	RQ	9910360001	9910369999
991037	YA LATVIA AA-PERUUTUUKSET	RX	9910370001	9910379999
9901042	PLATINAJÄRJESTELMÄ/SIIRTYVÄ	BX,BR	9910420001	9910429999 BJER221
991044	YA LIETTUA AGIOT	RT	9910440001	9910449999
991045	YA LIETTUA PÄIVITTÄiset	RL	9910450001	9910459999
991046	YA LIETTUA SIIRTYVÄT	RS	9910460001	9910469999
991047	YA LIETTUA AA-PERUUTUUKSET	RY	9910470001	9910479999
9901050	ALS/PREEMIOT JA ARV.	GH	9910500001	9910509999
9901055	ALS/JOHID.ARV.PER.	GI	9910550001	9910559999
9901083	KORVA-TAPAHTUMAT/SIIRT. KORKO	CK,CL	9910830001	9910839999
9901083	KORVA OSAKKEET /SIIRTYVÄT	CK,CL	9910830001	9910839999
990083	KORVA RM/ARVOSTUUKSET	CK	9910830001	9910839999
991083	KORVA RM/ARVOST.PER.	CL	9910830001	9910839999
9901086	OKO:N LAINOJEN SIIRTYVÄT	CV	9910860001	9910869999
991086	OKO:N LAINAT OP:LLE / SIIRTYVÄT	CV / CY	9910860001	9910869999
9901091	MAKSULIIKE /ASLA /SIIRTYVÄ KORKO	CO,CP	9910910001	9910919999 ALARKP06 JA 07
9901092	SSP:N KAUPPAHINNAN JAKSOTUS	CQ,CZ	9910920001	9910929999
9901093	ASLA/OHMO/SIIRTYVÄT	GB	9910930001	9910939999
991111	OKOPANKIN TASESIIRROT / OL	XA	9911110001	9911119999
991112	OKOPANKIN TASESIIRROT /ALS	XB	9911120001	9911129999
991113	OKOPANKIN TASESIIRRO / VALUUTTAKASSA	XC	9911130001	9911139999
991114	OKOPANKIN TASESIIRROT / DA	XD	9911140001	9911149999 ACR3B1/ACR3B2
9910201	ATK-LASKUTUS OPK /JP	CS	9912010001	9912019999
990176	PREPAID TILITYKSET	KT	9917600001	9917699999
991995	OPTON KONEKIELISET SIIRT.KOROT	XE / XF	9919950001	9919959999
992001	TERMIINI / H TAI TR	XG	9920010001	9920019999
9920002	ALS-JOLLA CAP TILINPÄÄTÖS	JK	9920020001	9920029999
992005	FRA PÄÄOMAT	XH	9920050001	9920059999

Sovellus-tosite *)	Nimi	Tositelaji	Numerosarja alku	Numerosarja loppu
990201	ATK-LASKUTUS / OKO SRJ-PALKKIONPALAUTUSJAKSOTUS/OP-	YL	9920100001	9920199999
9900202	RAHASTO	IA	9920200001	9920299999
	SRJ-			
9900203	PALKKIONPALAUTUSJAKSOTUS/SAAJAYHTIÖT	IB	9920300001	9920399999
9900205	OMISTAJAJÄSENREKISTERI	CT	9920500001	9920599999 JRER110
990207	TALLETTUSSIIRROT 679 PÄÄOMAKONVERSIOIT	YM	9920700001	9920799999
9902083	PÄÄOMAKONVERSIOIT	Z4	9920830001	9920839999
992100	PANKKITAKAUKSET	Z4	9920830001	9920839999
992101	PANKKITAKAUSET / AGIOT	XI	9921000001	9921009999 PTKR3301
992102	HENKIVAKUUTUS 683 ARVOSTUSKONVERSIO/PURKU	XJ	9921010001	9921019999
9902183	ARVOSTUSKONVERSIO/PURKU 684 ARVOSTUSKONVERSIO/UUDET	HV	9921020001	9921029999
9902283	ARVOSTUSKONVERSIO/UUDET	Z5	9921830001	9921839999
992400	CPICS (TASEEN ULKOPOULISTE)	Z5	9921830001	9921839999
9903001	SALDONSIIRTO	Z6	9921830001	9922839999
9903001	SALDONSIIRROT	Z6	9922830001	9922839999
993002	TERMIINIT PISTE-EROT SIIRT.	XM / XN	9930020001	9930029999
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999
9930002	ALS-JOLLA CAP TASEEN ULKOPOULISTE	JL	9930200001	9930209999
993009	TERMIINIT PISTE-EROT	XO / XP	9930090001	9930099999
994005	TERMIINIT / AGIOT	XQ	9940050001	9940059999
994006	TERMIINIT / AGIOT PALAUTUS	XR	9940060001	9940069999
9940007	LJR OPA-SIIRROT	MX	9940700001	9940799999
9940008	LJR ERIKOISLAINAT	MD	9940800001	9940899999
994010	FRA ARVOSTUKSET	XS / XT	9941000001	9941099999
9940104	LJR EFEKT.KORON HINTAERO	ME	9941040001	9941049999
9940105	LJR EFEKT.KORON HINTAERO PERUUTUS	MF	9941050001	9941059999
9940106	LJR ETUKÄTEEN MAKS.KOROT TP	MG	9941060001	9941069999
9940107	LJR ETUKÄTEEN MAKS.KOROT TP PERUUTUS	MH	9941070001	9941079999
9940108	LJR ERIK.LAINOJEN SIIRT. HOITOPALKKIOT	MI	9941080001	9941089999
9940109	LJR ERIK.LAINOJEN SIIRT. HOITOPALKKIOT PERUUTUS	MJ	9941090001	9941099999
9940110	LJR-JOLLA CAP PÄIVITTÄISET	MM	9941100001	9941109999
9940111	LJR-JOLLA CAP KK-VAIHDE PERUUTUS	ei vielä varattu		
9940112	LJR-JOLLA CAP ARVOSTUKSET	MN	9941120001	9941129999
9940113	LJR-JOLLA CAP ARVOSTUKSET PERUUTUS	ei vielä varattu		
9940114	LJR-JOLLA CAP TASEEN ULKOPOULISTE	MO	9941140001	9941149999
9940115	LJR-JOLLA CAP TASEEN ULKOPOULISTE PERUUTUS	ei vielä varattu		
9940116	LJR-KALA PREEMIOT JA ARVOSTUKSET	MP	9941160001	9941169999
9940117	LJR-KALA ARVOSTUSTEN PERUUTUS	MR	9941170001	9941179999
9940120	LJR ARVONALENTUMISET	MU	9941200001	9941209999
9940121	LJR ARVONALENTUMISET PERUUTUS	MV	9941210001	9941219999
995	AGIOT/ULKOMAAANRESKONTRAT	XU	9950010001	9950019999
9950002	JORE TILINPÄÄTÖS	KD	9950020001	9950029999
9960002	JORE TASEEN ULKOP.	KE	9960020001	9960029999
9970002	CHF-TP-VIENNIT	KL	9970020001	9970029999
9970003	CHF-TAUP-VIENNIT	KM	9970030001	9970039999
	ULKOM.SIIRTYVIEN KORKOJEN			
998	AUTOMAATTIKIRJAUS	XX	9980000001	9980999999
999	VALUUTTALUOTTO	XY	9990000001	9990999999
	PERUUTUS / KUMPPANIKOODIT	PK	9999970001	9999979999
	E-FLOW PERUUTUS	EP	9999980001	9999989999
	YLEINEN PERUUTUSTOSITE	PE	9999990001	9999999999

SAPin sitospitävärkirja, kuukausipäätäkirja ja SAPin Ostovelka- ja myyntisaamistilien päätäkirja

*) on arkistoitu LEA -arkistointijärjestelmään.

Tositteet on joko laadittu konekielisenä tai tulostettu paperille ja ne säilytetään kansiossa tai arkistoituna

**) REA-arkistointijärjestelmään

***) Raportit arkistoitu marraskuusta 2006 lähtien Aditron eArkistossa

Rinnakkaisissa sovellustositenumeroissa lyhyemmät sovellustositenumerot ovat peräisin Intime-kirjanpitojärjestelmästä, pidemmät FMS-kirjanpitojärjestelmästä.

Jatkossa yksi sovellustositenumero kaikkien yritysten käyttöön (SAP kaikilla käytössä).

Andelsbanken Raseborg

554904

1. Underteckning av bokslutet och verksamhetsberättelsenEkenäs den 28.1. 2020**2. Utlåtande om bokslutet och verksamhetsberättelsen**

Förvaltningsrådet har vid sitt möte i dag gjort sig förtroget med bankens bokslut och verksamhetsberättelse. Som sitt utlåtande för andelsstämman/fullmäktigemötet 2020 konstaterar förvaltningsrådet att banken har sköts i enlighet med lagar och förordningar och att förvaltningsrådet inte har något att påpeka varken med anledning av Andelsbanken Raseborgs bokslut eller verksamhetsberättelse. Förvaltningsrådet samtycker med styrelsens förslag till åtgärder med anledning av överskottet.

Raseborg den 5.2. 2020
Förvaltningsrådets ordförande
MARIA PIETOLA
Förvaltningsrådets sekreterare
Gove Sjöberg**3. Revisorernas anteckning om utförd revision**Åbo den 10.2 2020

FREDRIK SALONEN, CAR

KPMG Oy Ab
Slottsgatan 26 C
20100 Åbo

Telefon +358 20 760 3000
www.kpmg.fi

Revisionsberättelse

Till fullmäktige i Andelsbanken Raseborg

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Andelsbanken Raseborg (fo-nummer 0126822-8) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2019. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av bankens ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland i kraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Våra uttalanden i denna rapport är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som överlämnats till revisionsutskottet.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*.

Vi är oberoende i förhållande till banken enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Vi har inte utfört andra tjänster åt banken utöver revisionen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Materialitet

Den tillämpande materialiteten påverkar omfattningen av revisionen. Materialiteten har bestämts på basen professionellt omdöme och styr valet av revisionsåtgärder, tidpunkten för och omfattningen av revisionen samt bedömningen av noterade felaktigheter i förhållandet till bokslutet som helhet. Nivån på den av oss bestämda materialiteten baserar sig på vår bedömning av storleken av felaktigheter som ensamma eller tillsammans rimligen kan anses inverka på ekonomiska beslut som användare av bokslutet gör. Vi har också tagit i betraktande felaktigheter och/eller potentiella felaktigheter vilka på grund av kvalitativa faktorer enligt vår uppfattning är materiella för användarna av bokslutet.

De mest betydande uppskattade riskerna för väsentliga felaktigheter

Vi har nedan beskrivit vad vi uppskattar vara de mest betydande riskerna för väsentliga felaktigheter, inklusive risken för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter samt ett sammandrag av hur vi har agerat till följd av dessa risker.

Vid vår revision har vi beaktat risken att ledningen förbigår kontroller. Detta har omfattat en bedömning av om det finns indikationer på ledningens medvetna förhållande till dessa, vilket kan medföra en väsentlig risk för felaktigheter till följd av oegentligheter.

FÖR REVISIONEN SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDEN

HUR IFRÄGAVARANDE OMRÅDEN BEAKTATS I REVISIONEN

Fordringar från kunder - värdering (bokslutets not 12, 14, 18 och 34c)

- Fordringar på allmänheten och offentliga sektorn som uppgår till 354 M€ är en betydande post i Andelsbanken Raseborgs balansräkning och utgör 75 % av balansomslutningen.
- Andelsbanken Raseborg har från och med 1.1.2018 tillämpat IFRS 9 *Finansiella instrument* – standarden på nedskrivningar av fordringar.
- Uträkningen av den förväntade kreditförluster baserar sig på OP Gruppens kalkylmodeller. Kalkylen inbegriper antaganden, uppskattningar samt företagsledningens bedömningar, som speciellt hänför sig till värderingen av säkerheter samt sannolikheten för kreditförluster.
- Värderingen av fordringarna är ett fokusområde i revisionen på grund av balansposten betydelse, kalkylmodellernas komplexitet samt de bedömningar som krävs av företagsledningen i samband med värderingen.
- Vi har bedömt hur banken efterföljt kreditgivningsreglementet och även utvärderat de interna kontroller och principer som tillämpats i samband med bokningen och övervakningen av fordringarna. Vi har även utnyttjat data-analyser i samband med granskningen av kreditgivning samt kreditstocken.
- Vi har bildat en uppfattning om de centrala kontroller som anknyter sig till kreditgivningen, på basen av en bestyrkanderapport vi erhållit av OP Andelstagets revisorer.
- I granskningen av de kontroller som hänför sig till kalkyleringsprocessen av de förväntade kreditförlusterna, har vi utnyttjat en separat rapport som vi erhållit av OP Andelstagets revisorer. Utöver detta har vi utvärderat värderingen av säkerheterna i förhållande till OP Gruppens anvisningar samt för de mest betydande fordringarnas del utfört substansgranskningsåtgärder med anknytning till förväntade kreditförluster.
- Vi har även utvärderat sakenligheten i Andelsbanken Raseborgs bokslutsnoter gällande fordringar och förväntade kreditförluster.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den

interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bankens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bolagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Uppgifter om revisionsuppdraget

Vi har fungerat som av fullmäktige vald revisor från och med 12.4.2005 oavbrutet i 15 år.

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den ovan specificerade övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Åbo 10.2.2020

KPMG Oy Ab

Fredrik Salonen

CGR

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Osuuspankki Raaseporin edustajistolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Osuuspankki Raaseporin (y-tunnus 0126822-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustavan mukaisia velvollisuusiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia pankista niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täytäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emme ole suorittaneet pankille muita kuin tilintarkastuspalveluja.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrään tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoitukseen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyskien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arviomme sellaisten virheellisyyskien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arviodut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontolleja. Tähän on sisältynyt arvointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

MERKITTÄVIMMÄT ARVIOIDUT
OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT

KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN
RISKIEN JOHDOSTA

Saamiset asiakkailta – arvostus (tilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 12, 14, 17 ja 34c)

- Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, 354 M€, on merkittävä erä Osuuspankki Raaseporin taseessa muodostaen 75 % taseen loppusummasta.
- Osuuspankki Raasepori on soveltanut saamisten arvonalentumisten kirjaamiseen 1.1.2018 alkaen IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* –standardia.
 - Odottavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu OP Ryhmän käytämiin laskentamalleihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, joka koskee erityisesti vakuuksien arvostamista ja odottavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyttä.
 - Tasearvon merkittävyydestä, käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja arvostamiseen liittyvästä johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
 - Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista sekä saamisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä periaatteita ja kontolleja. Luottoprosessin ja luottokannan tarkastuksessa on hyödynnetty data-analysejä.
 - Olemme muodostaneet käsityksen keskeisistä luotonantoon liittyvistä kontolleista OP Osuuskuntaan keskitetyn antolainausprosessin varmennuksen avulla.
 - Odottavissa olevien luottotappioiden laskentaprosessiin liittyvien kontrollien tarkastuksessa olemme hyödyntäneet OP Osuuskunnan keskitettyn laskentaprosessiin tehtyä tarkastusta. Lisäksi olemme arvioineet muun muassa vakuuksien arvostamista ja merkittävimpien saamisten osalta odottavissa olevia luottotappioita aineistotarkastustoimenpitein.
 - Lisäksi olemme arvioineet Osuuspankki Raaseporin saamisia ja odottavissa olevia luottotappioita koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emopankin ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paiti jos emopankki tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olenainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olenaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätkoihin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säälytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olenaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrään tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olenainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olenainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärrentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoitukseissa, että pystyisimme antamaan lausunnon emopankin tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laativisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvä olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epällä emopankin tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emopankki tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrään tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnoista yksin.

Kommunikoinme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet osuuspankin edustajiston kokouksen 12.4.2005 valitsemana tilintarkastajana yhtäjaksoisesti 15 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Turussa 10. helmikuuta 2020

KPMG OY AB

Fredrik Salonen
KHT